ثواب الأعمال

وعقاب الأعمال

للشيخ الجليل الأقدم الصدوق

أبي جعفر محمد بن علي بن الحسين بن بابويه القمي

المتوفى سنة ٣٨١

ترجمه: [illegible]

قائمیه
مرکز تحقیقات رایانه‌ای
اصفهان
السلام علیک یا صاحب الزمان
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.ir

ثواب الاعمال و عقاب الاعمال

مشخصات کتاب

سرشناسه : ابن بابویه، محمد بن علی، ۳۱۱- ۳۸۱ق.
عنوان قراردادی : ثواب‌الاعمال و عقاب‌الاعمال .فارسی - عربی
عنوان و نام پدیدآور : ثواب الاعمال و عقاب الاعمال/ تالیف شیخ صدوق؛ ترجمه ابراهیم محدث بندرریگی.
مشخصات نشر : قم: اخلاق، ۱۳۷۸.
مشخصات ظاهری : ۶۷۲ ص.
شابک : ۲۰۰۰ ریال: 964-90527-3-9 ؛ ۲۰۰۰۰ ریال (چاپ اول) ؛ ۲۳۰۰۰ ریال (چاپ سوم) ؛ ۲۸۰۰۰ ریال (چاپ پنجم) ؛ ۳۰۰۰۰ ریال (چاپ ششم) ؛ ۶۰۰۰۰ ریال (چاپ نهم) ؛ ۷۰۰۰۰ ریال (چاپ دهم) ؛ ۸۰۰۰۰ ریال (چاپ یازدهم) ؛ ۱۰۰۰۰۰ ریال (چاپ دوازدهم) ؛ ۱۲۰۰۰۰ ریال(چاپ سیزدهم) ؛ ۱۸۰۰۰۰ ریال(چاپ چهاردهم)
یادداشت : چاپ اول: ۱۳۷۷.
یادداشت : چاپ سوم: مرداد ۱۳۷۹.
یادداشت : چاپ پنجم: ۱۳۸۰.
یادداشت : چاپ ششم: زمستان ۱۳۸۲.
یادداشت : چاپ نهم: پاییز ۱۳۸۶.
یادداشت : چاپ دهم: پاییز ۱۳۸۷.
یادداشت : چاپ یازدهم: زمستان ۱۳۸۸.
یادداشت : چاپ دوازدهم: زمستان ۱۳۸۹.
یادداشت : چاپ سیزدهم: پاییز ۱۳۹۰ .
یادداشت : چاپ چهاردهم: زمستان ۱۳۹۱.
موضوع : احادیث شیعه -- قرن ۴ق.
موضوع : ثواب و عقاب
موضوع : احادیث اخلاقی -- قرن ۴ ق.
شناسه افزوده : محدث، ابراهیم، ۱۳۴۵ - ، مترجم
رده بندی کنگره : BP۲۲۲/۶/الف۲ث ۴۱ ۹۰ ۱۳۷۸
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۴۴
شماره کتابشناسی ملی : م۷۸-۵۱۵۳

مقدمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

ستایش مخصوص خدای یکتاست؛ آن که همیشه بوده و خواهد بود؛ اندازه و نهایتی برای او نمی‌توان تصور کرد؛ هیچ گونه خوابی، حتی خواب سبک ندارد؛ وجود او آغاز و بقای او پایان ندارد؛ با آفریدگانش بر وجود خود، و با ایجاد آنها بر همیشه بودن خود و با شباهت آفریدگانش به یک دیگر بر نداشتن شبیهی برای خود راهنمایی نموده است. نشانه‌های او گواه قدرت اویند. ذات او توصیف نشده، دیدگان او را ندیده، اندیشه‌ها ذات او را نیافته‌اند. کسی که مانند نداشته و شنوا و بیناست.

گواهی می‌دهم که خدایی، جز خدای یگانه بی‌شریک نیست؛ کسی که ثواب را برای فرمانبرداریش و کیفر را برای نافرمانیش وعده داده است. و گواهی می‌دهم که حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم بنده و فرستاده اوست و او را با کتابی روشن، محکم و نیرومند فرستاده است؛ کتابی که به هیچ روی باطل در آن نفوذی ندارد و از جانب خدای عالم و ستوده فرود آمده است.

گواهی می‌دهم که امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السّلام و امامان پاک علیهم السّلام که فرزندان او هستند، حجتهای خدایند بر خلق او بعد از سپری شدن و حیش و گواهی می‌دهم که پیروان و دوستدارانشان که دنباله‌رو مرام و پیرو راه آنهایند در صراط مستقیم هستند و بی‌گمان فقط آنان مؤمنان حقیقی‌اند. کسانی که با ایشان مخالفت کرده، از راهشان کناره‌گیری کرده، با آنان کاری نداشته و به روش آنها عمل

نکرده‌اند، از راه منحرف شده و راه راست را گم کرده‌اند.

از خداوند می‌خواهم که ما را بر دین، دوستی و محبت آنان پایدار داشته و پس از آن که ما را هدایت کرد، گمراهمان نساخته و با بخشش خود ما را مشمول رحمتش نماید که بی‌شک فقط او بخشنده است. انگیزه تألیف این کتاب عمل به روایتی از پیامبر اکرم صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم است که فرمودند: «راهنمای به خوبی مانند انجام دهنده آن است».

نام آن را نیز «ثواب الاعمال» نهادم و امیدوارم خداوند مرا از ثواب آن محروم نسازد؛ که من از این تصنیف، جز ثواب خداوند و رسیدن به رضایت آن ذات منزه چیزی نخواسته و از تلاش خود غیر از این نمی‌خواهم. هیچ قدرت و نیرویی نیست، جز از خداوند. و او برای ما کافی و وکیل خوبی است «1».

---

(1) همه پی‌نوشتها و آنچه که در میان دو هلال () می‌باشد، از مترجم است.
لازم به گفتن است که سه نقطه «...» پس از شماره هر حدیث، به جای سند حدیث است.
معمولا در کتابهای حدیث، سند آن ترجمه نمی‌شود و کسانی که توان تحقیق در مورد صحت یا عدم صحت روایت را دارند، معمولا می‌توانند به اصل حدیث مراجعه نمایند و اصولا در احادیثی که متضمن ثوابهایی برای اعمال مستحبی است، همین که ندانیم آن روایت ساختگی است می‌توانیم به امید رسیدن به آن ثواب به آن روایت عمل کنیم. البته جایی که در سند حدیث امام معصوم علیه السّلام باشد به جهت تیمن و تبرک نام آن امام یا امامان علیهم السّلام را آورده‌ایم.

[ثواب الاعمال]

ثواب گفتن «لا اله الّا اللَّه»

1- ... پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: خدای عز و جل به موسی بن عمران فرمودند: ای موسی! براستی که اگر آسمانها و ساکنان آن که نزد من هستند و زمینهای هفتگانه را در یک کفه گذاشته و «لا اله الّا اللَّه» «2» را در کفه دیگری بگذارند، «لا اله الّا اللَّه» سنگینتر از آنها خواهد بود.

2- ... پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: دو چیز عامل دو چیز است: کسی که بمیرد در حالی که گواهی می‌دهد که خدایی جز خدای یگانه نیست، وارد بهشت می‌شود و کسی که بمیرد در حالی که شریکی برای خداوند می‌داند، وارد جهنم می‌شود.

3- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: «لا اله الّا اللَّه» را به مردگان خود تلقین کنید. زیرا گناهان را از بین می‌برد. گفتند: ای رسول خدا! کسی که آن را در حال سلامتی بگوید، چه حکمی دارد؟ فرمودند: این (ذکر) گناهان را در هر حال از بین می‌برد و از بین می‌برد و از بین می‌برد. براستی که «لا اله الّا اللَّه» انس مؤمن در زندگی، مرگ و برانگیختن اوست. نیز رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمود که جبرئیل گفت: ای محمد! کاش آنها را به هنگامی که برانگیخته می‌شوند، می‌دیدی که یکی با روی سفید می‌گوید: «لا اله الّا اللَّه» و دیگری با روی سیاه می‌گوید: «وای بر ما که نابود شدیم».

4- ... پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: بهای بهشت «لا اله الّا اللَّه» است.

5- ... پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که «لا اله الّا اللَّه» بگوید، در بهشت در زمینی که از مشک سفید است، درختی از یاقوت سرخ برای او کاشته می‌شود که شیرینتر از عسل، سفیدتر از برف و خوشبوتر از مشک است. میوه‌های آن همانند پستانهای دختران باکره بوده و (آن قدر درخشنده است که) از پشت هفتاد پرده نمایان است.

---

(2) ترجمه: هیچ خدای جز خدای یگانه نیست.

6- ... امام محمد باقر علیه السّلام فرمود که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هر چیزی هموزنی دارد، مگر خداوند و «لا اله الّا اللَّه» که هموزنی ندارند و قطره اشکی از ترس خدا که با هیچ وزنی قابل اندازه‌گیری نیست و اگر این اشک بر صورت او جاری شود، هیچ گاه نداری و خواری را نخواهد دید.

7- ... امير المؤمنين عليه السّلام فرمودند: هيچ بنده مسلمانى نيست كه بگويد «لا اله الّا اللَّه»، مگر اين كه بالا رفته و هر سقفى را مى‌شكافد و به هيچ كدام از گناهان او برنمى‌خورد، مگر اين كه آن را پاک مى‌كند تا اين كه به خوبيهايى همانند خود برسد و بايستد.
8- ... امام باقر عليه السّلام فرمودند: ثواب هيچ چيزى بيشتر از گواهى به «لا اله الّا اللَّه» نيست. زيرا خداوند همتايى نداشته و در امر خود هيچ كسى با او شريک نيست.
9- ... رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: نه من و نه گويندگان قبل از من، همانند «لا اله الّا اللَّه» نگفته‌ايم.
10- ... امام صادق عليه السّلام از پدرانش روايت كرده كه رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند:
بهترين عبادت گفتن «لا اله الّا اللَّه» است.
11- ... رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: مؤمنى نيست كه بگويد «لا اله الّا اللَّه»، مگر اين كه گناهان كارنامه‌اش پاک شده و اين عمل در كنار خوبيهاى همانند خود قرار مى‌گيرد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 13
12- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: گفتن «لا اله الّا اللَّه» بهاى بهشت است.
13- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: زياد بگوييد «
لا اله الّا اللَّه» و «اللَّه اكبر» «3».
زيرا خداوند هيچ چيزى را بيش از گفتن
«اللَّه اكبر» و «لا اله الّا اللَّه»
دوست ندارد.

ثواب گفتن صد بار «لا اله الّا اللَّه»

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: عمل کسی که صد بار «لا اله الّا اللَّه» بگوید، برتر از اعمال سایر مردم در آن روز است، مگر عمل کسی که بیش از این گفته باشد.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که وقت رفتن به رختخواب صد بار «لا اله الّا اللَّه» بگوید، خداوند خانه‌ای در بهشت برای او می‌سازد و کسی که هنگام رفتن به رختخواب صد بار از خداوند آمرزش بخواهد، گناهان او می‌ریزد همان گونه که برگ درخت می‌ریزد.

ثواب گفتن لا اله الّا اللَّه وحده وحده وحده

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: جبرئیل نزد رسول خدا آمد و گفت: اگر شخصی از امت تو «
لا اله الّا اللّه وحده وحده وحده» «4»
بگوید، خوشبخت خواهد شد.

---

(3) ترجمه: خداوند بزرگتر از آن است که توصیف شود.
(4) ترجمه: هیچ خدای جز خدای یکتای یگانه یگانه نیست.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 15

ثواب گفتن «لا اله الّا اللَّه» با اخلاص

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که با اخلاص «لا اله الّا اللَّه» بگوید، وارد بهشت می‌شود. و گفتن با اخلاص این است که «لا اله الّا اللَّه» او را از آن چه خدای عز و جل حرام کرده، بازدارد.

2- ... امام باقر علیه السّلام فرمود که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: جبرئیل میان صفا و مروه نزد من آمده و گفت: هر کس از امت تو با اخلاص «لا اله الّا اللَّه» بگوید، وارد بهشت می‌شود.

3- ... پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که با اخلاص «لا اله الّا اللَّه» بگوید، وارد بهشت می‌شود. و گفتن با اخلاص این است که «لا اله الّا اللَّه» او را از آنچه خداوند حرام کرده بازدارد.

4- ... حذیفه گفت: «لا اله الّا اللَّه» همیشه خشم خدای بزرگ را از بندگان برمی‌گرداند؛ البته تا زمانی که به نقص دنیایشان در صورت سلامت دینشان اهمیت ندهند. ولی هنگامی که به نقص دین خود در صورت سلامت دنیایشان اهمیت ندهند و آن را بگویند، آن را به خودشان برگردانده و می‌گویند: دروغ می‌گویید و آنچه را می‌گویید باور ندارید.

ثواب گفتن «لا اله الّا اللَّه» با صدای بلند

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: هيچ مسلمانى بلند نمى‌گويد «لا اله الّا اللَّه» مگر اين كه بى‌درنگ گناهانش زير پاهايش مى‌ريزند؛ همان گونه كه برگهاى درخت زير آن مى‌ريزند.
2- ... پيامبر صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: در ميان سخنان هيچ سخنى نزد خداى عز و جل دوست داشتنى‌تر از گفتن «لا اله الّا اللَّه» نيست. و هيچ بنده‌اى «لا اله الّا اللَّه» نمى‌گويد،
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 17
مگر اين كه گناهانش زير پاهايش مى‌ريزند همان گونه كه برگهاى درخت زير آن مى‌ريزند.
3- ... پيامبر صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: منظور از «كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ: هر متكبر جبّار» (كه خداوند در قرآن آنان را نكوهش نموده است) كسى است كه از گفتن «لا اله الّا اللَّه» خوددارى كند.

ثواب گفتن «لا اله الّا اللَّه» با شرایط آن

1- ... وقتی که امام رضا علیه السّلام به نیشابور رسید؛ به هنگام حرکت به طرف مأمون، محدّثان اطراف او را گرفته و گفتند: فرزند رسول خدا! از پیش ما می‌روی و حدیثی نمی‌فرمایی که از آن استفاده کنیم! حضرت که در کجاوه نشسته بودند، سر خود را از کجاوه بیرون آورده و فرمودند: از پدرم موسی بن جعفر علیه السّلام شنیدم که فرمودند از پدرم جعفر بن محمد علیه السّلام شنیدم که فرمودند از پدرم محمد بن علی علیه السّلام شنیدم که فرمودند از پدرم علی بن الحسین علیه السّلام شنیدم که فرمودند از پدرم حسین بن علی علیه السّلام شنیدم که فرمودند از پدرم امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السّلام شنیدم که فرمودند از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم شنیدم که فرمودند: شنیدم که جبرئیل می‌گفت: از خدای عز و جل شنیدم که فرمودند: «لا اله الّا اللَّه» پناهگاه من است؛ کسی که وارد پناهگاه من شود از عذاب من ایمن است.

ثواب پذيرفته شدن گواهى به «لا اله الّا اللَّه»

1- ... روزى رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم در حالى كه در ميان عده‌اى از ياران خود كه على بن ابى طالب عليه السّلام نيز يكى از آنان بود نشسته بودند، فرمودند: كسى كه بگويد «لا اله الّا اللَّه»، وارد بهشت مى‌شود. دو نفر از ياران او گفتند: ما نيز مى‌گوييم «لا اله الّا اللَّه».

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 19

رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: گواهى به «لا اله الّا اللَّه» فقط از اين (على بن ابى طالب عليه السّلام) و شيعيانش كه پروردگار از آنان پيمان گرفته است، پذيرفته مى‌شود.

آن دو نفر دوباره گفتند: ما نيز مى‌گوييم «لا اله الّا اللَّه». در اين هنگام رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم دستش را بر سر على عليه السّلام گذاشته و فرمودند: نشانه آن (پيروى از على بن ابى طالب عليه السّلام) اين است كه پيمان او را نشكنيد، در جايگاه او ننشينيد و سخن او را تكذيب نكنيد.

ثواب صد بار گفتن «لا اله الّا اللَّه الملک ...»

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که صد بار «
لا اله الّا اللَّه الملک الحقّ المبین» «5»
بگوید، خدای عزیز غالب او را از فقر پناه داده و وحشت قبرش را از بین می‌برد؛ بی‌نیازی را به دست آورده و در بهشت را کوبیده است.

ثواب گفتن «لا اله الّا اللَّه» بدون تعجب

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بدون تعجب «لا اله الّا اللَّه» بگوید، خداوند پرنده‌ای از آن می‌آفریند که تا روز قیامت روی سر گوینده‌اش بال زده و برایش ذکر می‌گوید.

ثواب گفتن «اشهد ان لا اله الّا اللَّه ...»

1- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: كسى كه هر روز بگويد «اشهد ان لا اله الّا اللَّه وحده لا شريک له الها واحدا احدا صمدا لم يتّخذ صاحبة و لا ولدا» «6»

، خداوند براى او چهل و پنج هزار هزار حسنه نوشته، چهل و پنج هزار هزار گناه او را پاک كرده، چهل و پنج هزار هزار درجه او را بالا مى‌برد؛ خانه‌اى در

---

(5) ترجمه: هيچ خدايى نيست، جز خداى يكتاى فرمانروا كه وجودش ثابت و روشن و آشكار است.

(6) شهادت مى‌دهم كه هيچ خدايى جز خداى يگانه يكتاى بدون شريک نيست؛ خداى يگانه‌اى كه بى‌نياز بوده و همسر و فرزندى ندارد.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 21

بهشت براى او مى‌سازد و مانند كسى است كه در آن روز دوازده بار قرآن خوانده باشد.

ثواب گفتن سی بار «لا اله الّا اللَّه ...» در هر روز

1- ... امام باقر علیه السّلام از پدرش، از پدرانش روایت کرده که فرمودند: کسی که هر روز سی بار بگوید «
لا اله الّا اللَّه الحقّ المبین» «7»
، به بی‌نیازی رو آورده، به فقر پشت کرده و در بهشت را کوبیده است.

ثواب زیاد گفتن تسبیحات اربعه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمود: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: زیاد بگویید:
«سبحان اللَّه، و الحمد للَّه، و لا اله الّا اللَّه و اللَّه اکبر» «8».
زیرا این ذکرها در روز قیامت در حالی می‌آیند که عده‌ای (از فرشتگان) در جلو و عده‌ای دیگر در پشت سر آنها و عده‌ای در پشت سر این گروه (با شکوه و عظمت خاصی) حرکت می‌کنند و اینها باقیات صالحات می‌باشند.

ثواب گفتن «لا اله الّا اللَّه حقا حقا»

1- ... امام صادق عليه السّلام از پدرش، از پدرانش عليهم السّلام روايت كرده كه فرمودند:

كسى كه در هر روز پانزده بار بگويد «

لا اله الّا اللَّه حقا حقا. لا اله الّا اللَّه ايمانا و تصديقا. لا اله الّا اللَّه عبوديّة و رقّا» «9»

خداوند به او روى نموده و از او روى نمى‌گرداند تا زمانى كه وارد بهشت شود.

---

(7) ترجمه: جز خدايى كه وجودى ثابت دارد و آشكار است، خداى ديگرى نيست.

(8) ترجمه: خداى يكتا را منزه مى‌دانم. تمام ثناها مخصوص اوست. هيچ خدايى جز خداى يگانه نيست. و خداوند يكتا بالاتر از آن است كه توصيف شود.

(9) ترجمه: با جزم و حتم مى‌گويم خدايى جز خداى يگانه نيست. با ايمان و تصديق پيامبر صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم مى‌گويم خدايى جز خداى يگانه نيست. با بندگى و بردگى مى‌گويم خدايى جز خداى يگانه نيست.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 23

ثواب دعا و تمام کردن آن با «ما شاء اللَّه ...»

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی دعا نمی‌کند و در پایان نمی‌گوید
«ما شاء اللَّه لا حول و لا قوّة الّا باللَّه» «10»
، مگر این که حاجتش برآورده شود.

ثواب گفتن «الحمد للَّه علی ...» هفت بار در روز

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر کس روزی هفت بار بگوید:
«الحمد للَّه علی کلّ نعمة کانت او هی کائنة» «11»
، شکر گذشته‌ها و آینده‌ها را بجا آورده است.

ثواب شهادت به یگانگی خدای متعال و رسالت حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمود که پدرم فرمودند: کسی که شهادت بدهد خدایی جز خدای یگانه نیست و شهادت ندهد که حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم رسول خداست، ده حسنه برای او نوشته می‌شود و اگر شهادت بدهد که حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم رسول خداست، دو هزار هزار حسنه برای او نوشته می‌شود.
2- ... سهل بن سعید انصاری می‌گوید: معنای آیه وَ ما كُنْتَ بِجانِبِ الطُّورِ إِذْ نادَيْنا «12» را پرسیدم. حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: خدای عز و جل دو هزار سال پیش از آفرینش موجودات بر روی برگ درخت «مورد» که آن را رویانده بود نوشت، سپس آن را در عرش گذاشت. آنگاه ندا داد: ای امت محمد! براستی که رحمتم از خشم من پیشی گرفت؛ قبل از این که بخواهید به شما عطا می‌کنم و قبل از این که درخواست آمرزش کنید شما را می‌آمرزم. بنا بر این، هر کدام از شما که مرا در حالی

---

(10) ترجمه: آنچه خداوند بخواهد، خواهد شد و هیچ نیرو و توانی جز با کمک او نخواهد بود.
(11) ترجمه: تمامی ثناها مخصوص خداوند است؛ بخاطر همه نعمتهایی که بوده یا خواهد بود.
(12) سوره قصص (28): آیه 46.

ملاقات کند که گواهی می‌دهد به این که خدایی جز من نبوده و محمد بنده و فرستاده من است، با رحمت خود او را وارد بهشت می‌کنم.

ثواب صد بار تکبیر، تسبیح، تحمید، و تهلیل

1- ... امام صادق از پدرانش علیهم السّلام روایت نموده است که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند:
فقرا نزد رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم آمده و عرض کردند: ای رسول خدا! ثروتمندان دارایی دارند که بنده آزاد کنند، ولی ما نداریم؛ دارایی دارند که حج بروند، ولی ما نداریم؛ دارایی دارند که صدقه بدهند، ولی ما نداریم؛ دارایی دارند که با آن جهاد کنند، ولی ما نداریم. پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هر کسی صد بار تکبیر (اللَّه اکبر) بگوید، از آزاد کردن صد بنده بالاتر است؛ و کسی که صد بار تسبیح (سبحان اللَّه) بگوید، بالاتر از بردن صد شتر به حج است؛ و کسی که صد بار تحمید کند (الحمد للَّه بگوید)، بالاتر از بردن صد اسب با زین، دهنه و رکاب آن در راه خداست؛ و کسی که صد بار «لا اله الّا اللَّه» بگوید، عمل او برتر از عمل سایر مردم است، مگر کسی که بیش از این بگوید.
امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: این خبر به گوش ثروتمندان رسید. آنان هم همین اعمال را انجام دادند. فقرا دوباره خدمت پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم آمده و عرض کردند: ای رسول خدا! آنچه فرمودی به گوش ثروتمندان رسید، آنان هم آن اعمال را انجام دادند. پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمود: اینها احسان خداست و به هر که بخواهد می‌دهد و احسان خداوند زیاد است.

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمود: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم به اصحاب رو کرده و فرمودند:
سپرهای خود را بردارید. گفتند: ای رسول خدا! برای دشمنی که به ما نزدیک شده است؟ حضرت فرمود: نه، برای مقابله با آتش. بگویید:
«سبحان اللَّه و الحمد للَّه و لا اله الّا اللَّه و اللَّه اکبر» «13».

---

(13) ترجمه: خدا را منزه می‌دانم. همه ثناها مخصوص خداست. هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست. و خدا بزرگتر از آن است که توصیف شود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 27
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمود: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: زیاد بگویید:
«سبحان اللَّه و الحمد للَّه و لا اله الّا اللَّه و اللَّه اکبر»
زیرا این ذکرها در روز قیامت (با شکوه و عظمت خاصی) می‌آیند، بدین گونه که عده‌ای (از فرشتگان) در جلو و عده‌ای در پشت سر آنها و عده‌ای دیگر در پشت سر این گروه حرکت می‌کنند و اینها باقیات صالحات هستند.
3- ... امام باقر علیه السّلام فرمود: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که «سبحان اللَّه» بگوید، خداوند بخاطر آن درختی در بهشت برای او می‌کارد. و کسی که «الحمد للَّه» بگوید، خداوند بخاطر آن درختی در بهشت برای او می‌کارد. و کسی که «لا إِلهَ إِلَّا اللَّهُ» بگوید، خداوند بخاطر آن درختی در بهشت برای او می‌کارد. و کسی که «اللَّه اکبر» بگوید، خداوند بخاطر آن درختی در بهشت برای او می‌کارد. در این جا مردی از قریش عرض کرد: پس در این صورت ما در بهشت درختان فراوانی داریم.
حضرت فرمودند: بله. ولی مواظب باشید آتش نفرستید که همه آنها را بسوزانید. زیرا خداوند عز و جل می‌فرماید: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از خدا اطاعت کنید. از رسول او نیز اطاعت کنید و اعمال خود را باطل نکنید» «14».
4- ... امام صادق علیه السّلام فرمود: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم روزی به یاران خود فرمودند: آیا اگر لباسها و ظرفهایتان را جمع کرده و آنها را روی هم بگذارید به آسمان خواهد رسید؟ گفتند: نه. ای رسول خدا! حضرت فرمودند: نمی‌خواهید چیزی به شما بگویم که ریشه‌اش در زمین و شاخه‌اش در آسمان باشد؟ عرض کردند: چرا ای رسول خدا! حضرت فرمودند: هر کدام از شما بعد از نماز واجبش می‌تواند سی بار

بگوید:
«سبحان اللَّه و الحمد للَّه و لا اله الّا اللَّه و اللَّه اکبر» «15».
زیرا ریشه این ذکرها در زمین و شاخه‌اش در آسمان است. این ذکرها از زیر آوار ماندن، با آتش سوختن، غرق شدن، افتادن در چاه، طعمه درندگان شدن، مرگ بد و حادثه ناگواری که در آن روز از آسمان فرود می‌آید، جلوگیری می‌کند و این ذکرها باقیات صالحات است.

---

(14) سوره محمّد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم (47): آیه 33.
(15) ترجمه تسبیحات قبلا آمده است (شماره 8).

ثواب گفتن «سبحان اللَّه و ...»

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بگوید:
«سبحان اللَّه و بحمده سبحان اللَّه العظیم و بحمده» «16»
، خداوند سه هزار حسنه برای او نوشته و سه هزار درجه او را بالا می‌برد و از این ذکر پرنده‌ای می‌آفریند که خدا را تسبیح می‌کند و پاداش این تسبیح برای او خواهد بود.

ثواب تسبیح بدون تعجب

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که بدون تعجب «سبحان اللَّه» بگوید، خداوند از این ذکر پرنده‌ای با دو زبان و دو بال می‌آفریند که در میان تسبیح‌کنندگان خداوند تا روز قیامت از جانب او خداوند را تسبیح می‌کند.

«الحمد للَّه و لا اله الّا اللَّه و اللَّه اکبر» «17»

نیز همین طور است.

ثواب گفتن صد بار «سبحان اللَّه»

1- ... یونس بن یعقوب می‌گوید: از امام صادق علیه السّلام پرسیدم: آیا کسی که صد بار «سبحان اللَّه» بگوید، از کسانی خواهد بود که خداوند را بسیار یاد می‌کنند؟ فرمود: بله.

ثواب گفتن «الحمد للّٰه کما هو اهله»

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بگوید «الحمد للّٰه کما هو اهله» «18»، (فرشتگان) نویسندگان آسمانی نمی‌توانند ثواب آن را بنویسند. عرض کردم: چرا؟

فرمود: چون (ثواب آن را نمی‌دانند و) عرضه می‌دارند: خدایا! از غیب آگاهی نداریم. و خداوند می‌فرماید: هر چه بنده‌ام می‌گوید، بنویسید و ثواب آن باشد به عهده من.

---

(16) ترجمه: خداوند را منزه می‌دانم و مشغول ثنای او هستم. خدای بزرگ را تنزیه نموده و مشغول ثنای او هستم.

(17) ترجمه: همه ثناها مخصوص خداوند است. هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست و خداوند برتر از آن است که توصیف شود.

(18) ترجمه: همه ثناها مخصوص خداوند است؛ همان گونه که شایسته آن است.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 31

ثواب چهار بار «الحمد لله رب العالمين» در صبح و شب

1- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: كسى كه در صبح چهار بار بگويد:
«
الحمد للَّه ربّ العالمين» «19»
، بى‌ترديد شكر آن روز را بجا آورده است و كسى كه در شب آن را بگويد شكر آن شب را بجا آورده است.

ثواب تمجید خدا

1- ... زراره می‌گوید به امام باقر علیه السّلام عرض کردم: خداوند چه عملی را بیشتر دوست دارد؟ فرمودند: تمجید خودش را.

ثواب تمجيد خداوند مانند تمجيد او

1- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: خداوند در هر شب و روزى سه بار خود را تمجيد مى‌نمايد و كسى كه خداوند را آن طور كه خود، خودش را تمجيد مى‌نمايد، تمجيد كند، اگر بدبخت باشد، خوشبخت مى‌شود. عرض كردم: اين تمجيد چگونه است؟ فرمود: مى‌گويى:
«أنت اللّه لا إله إلّا أنت ربّ العالمين أنت اللّه لا إله إلّا أنت الرّحمن الرّحيم أنت اللّه لا إله إلّا أنت العلىّ الكبير أنت اللّه لا إله إلّا أنت مالک يوم الدّين أنت اللّه لا إله إلّا أنت الغفور الرّحيم أنت اللّه لا إله إلّا أنت العزيز الحكيم أنت اللّه لا إله إلّا أنت منک بدء كلّ شىء و إليک يعود أنت اللّه لا إله إلّا أنت لم تزل و لا تزال أنت اللّه لا إله إلّا أنت خالق الخير و الشّرّ أنت اللّه لا إله إلّا أنت خالق الجنّة و النّار أنت اللّه لا إله إلّا أنت الأحد الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ أنت اللّه لا إله إلّا أنت الْمَلِکُ الْقُدُّوسُ السَّلامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ أنت اللّهُ الْخالِقُ الْبارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْماءُ الْحُسْنى يُسَبِّحُ لَهُ ما فِى السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ أنت اللّه لا إله إلّا أنت الكبير و الكبرياء رداؤک» «20».

---

(19) ترجمه: همه ثناها مخصوص خداوند، پروردگار جهانيان است.
(20) «خداوند تويى. هيچ خدايى جز تو كه پروردگار جهانيان هستى، نيست. خداوند تويى. هيچ خدايى جز تو كه بخشنده دنيا و آخرت هستى، نيست. خداوند تويى. هيچ خدايى جز تو كه والامقام و بزرگى، نيست. خداوند تويى. هيچ خدايى جز تو كه مالک روز جزا هستى، نيست. خداوند تويى. هيچ خدايى جز تو كه بخشايشگر و بخشنده‌اى، نيست.
خداوند تويى. هيچ خدايى جز تو كه عزيز و دانشمندى، نيست. خداوند تويى. هيچ خدايى جز تو وجود ندارد. آغاز هر چيزى فقط از تو است و بازگشت همه چيز فقط بسوى تو است. خداوند تويى. هيچ خدايى جز تو كه هميشه بوده و خواهى بود، نيست. خداوند تويى.
هيچ خدايى جز تو كه آفريننده خير و شرى، نيست. خداوند تويى. هيچ خدايى جز تو كه آفريننده بهشت و آتشى، نيست. خداوند تويى. هيچ خدايى جز تو كه يگانه و بى‌نيازى، نيست. نه زاده‌اى و نه زائيده‌شده‌اى و هيچ همتايى ندارى. خداوند تويى. هيچ خدايى جز تو كه فرمانروا، منزه از هر عيب و نقص، سالم، ايمنى دهنده، حافظ و روزى‌دهنده بندگان خود، عزيز، غالب و بزرگ هستى، نيست. منزّه است خداوند از شريكهايى كه براى او مى‌دانند. تو خداى آفريننده پديدآورنده تصويرگر. نامهاى نيكو از آن تو

است. آنچه در آسمانها و زمین است، تو را تسبیح می‌گویند. و تو عزیز و دانشمندی. خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو که بزرگی، نیست و بزرگی لباس تو است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 33

ثواب عاقل

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: پایان کار عاقل بهشت است؛ اگر خدا بخواهد.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: عاقل دین دارد و کسی که دین داشته باشد، وارد بهشت می‌شود.

ثواب ده خصلت

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: ده چیز است که اگر کسی خداوند را با آنها ملاقات کند، وارد بهشت می‌شود: گواهی به این که خدایی جز خدای یگانه نیست و حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم رسول خداست، اقرار به آنچه از جانب خدای عز و جل آورده است، برپایی نماز، پرداخت زکات، روزه ماه رمضان، حج خانه خدا، دوستی دوستان خدا، بیزاری از دشمنان خدا و دوری از تمام مست‌کننده‌ها.

ثواب اقرار به وجود خدا، پیامبری حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم، امامت علی علیه السّلام و انجام واجبات

1- ... مفضل بن عمر می‌گوید: امام صادق علیه السّلام فرمودند: براستی که خداوند چیزی را برای مؤمن تضمین نموده است. عرض کردم: چه چیزی را؟ فرمودند:

خداوند ضمانت کرده است که اگر به پروردگاری او و پیامبری حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و امامت حضرت علی علیه السّلام اقرار کند و آنچه را بر او واجب شده انجام دهد، او را در کنار خود ساکن گردانیده و خود را از او نپوشاند. می‌گوید: عرض کردم: این بخشش و کرامت شبیه کرامت و بخشش آدمیان نیست. سپس می‌گوید: امام صادق علیه السّلام

فرمودند: عمل اندکی انجام دهید و به نعمت فراوانی برسید.

ثواب «بسم اللَّه» گفتن هنگام ورود به مستراح

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام از امیر المؤمنین روایت می‌نماید که فرمودند: هنگامی که برای ادرار کردن یا غیر آن برهنه شدید، «بسم اللَّه» بگویید. زیرا در این صورت، شیطان به شما نگاه نمی‌کند تا کارتان تمام شود.

ثواب بردن نام خدا به هنگام وضو

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که هنگام وضو نام خدا را ببرد، تمام بدنش پاک می‌شود و این کار کفاره گناهان بین دو وضو خواهد بود. و کسی که نام خدا را نبرد، فقط آن مقدار از بدنش که آب به آن می‌رسد پاک می‌شود.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که هنگام وضو نام خدا را بر زبان جاری کند، گویا غسل کرده است.

ثواب وضو گرفتن مانند امیر المؤمنین علیه السّلام

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: روزی امیر المؤمنین علیه السّلام با (محمد) ابن حنفیه نشسته بود. از او خواست تا ظرف آبی جهت وضو برایش بیاورد. محمد نیز چنین کرد. پس از آماده شدن آب، آن حضرت علیه السّلام با دست راست آب را بر روی دست چپ ریخت. سپس فرمود:

«بسم اللَّه و الحمد للَّه الّذی جعل الماء طهورا و لم یجعله نجسا» «21».

پس از آن محل مدفوع را شست. آنگاه گفت:

«اللّهمّ حصّن فرجی و اعفه و استر عورتی و حرّمنی علی النّار» «22».

سپس آب در دهان گردانید. آنگاه گفت:

«اللّهمّ لقّنی

---

(21) به نام خدا. همه ثناها مخصوص خدایی است که آب را پاک‌کننده آفرید نه نجس.

(22) خداوندا! دامنم را از آلودگیها نگهداشته و آن را عفیف نما و عورتم را بپوشان و مرا بر آتش حرام گردان. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 37

حجّتی یوم القاک و اطلق لسانی بذکرک» «23».

سپس آب را در بینی بالا برد. آنگاه گفت:

«اللّهمّ لا تحرّم علیّ ریح الجنّة و اجعلنی ممّن یشمّ ریحها و روحها و ریحانها و طیبها» «24».

راوی می‌گوید: سپس صورتش را شسته و گفت:

«اللّهمّ بیّض وجهی یوم تسودّ فیه الوجوه و لا تسوّد وجهی یوم تبیضّ فیه الوجوه» «25».

سپس دست راستش را شسته و گفت:

«اللّهمّ اعطنی کتابی بیمینی و الخلد فی الجنان بیساری و حاسبنی حسابا یسیرا» «26».

آنگاه دست چپش را شسته و گفت:

«اللّهمّ لا تعطنی کتابی بشمالی و لا من وراء ظهری و لا تجعلها مغلولة الی عنقی و اعوذ بک من مقطّعات النّیران» «27».

آنگاه سر خود را مسح کرده و گفت:

«اللّهمّ غشّنی برحمتک و برکاتک و عفوک» «28».

آنگاه پاهایش را مسح کرده و گفت:

«اللّهمّ ثبّتنی علی الصّراط یوم تزل فیه الاقدام و اجعل سعیی فی ما

یرضیک عنّی یا ارحم الرّاحمین» «29».
آنگاه رو به محمد حنفیه کرده و فرمود: ای محمد! کسی که مانند من وضو گرفته و این سخنان را بگوید، خدای عز و جل از هر قطره‌ای فرشته‌ای می‌آفریند که خداوند را تا روز قیامت تقدیس و تسبیح و تکبیر می‌گوید و خدای متعال ثواب آن را برای او می‌نویسد.

ثواب خشک کردن آب وضو با حوله و ترک آن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که وضو بگیرد و با حوله خشک کند، یک حسنه برای او نوشته می‌شود و کسی که وضو بگیرد و صبر کند تا دست و رویش خود خشک شوند، سی حسنه برای او نوشته می‌شود.

ثواب وضوی نماز مغرب و صبح

1- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: کسی که برای نماز مغرب وضو بگیرد وضویش کفاره گناهان روز گذشته اوست؛ البته باستثنای گناهان کبیره. و کسی که برای نماز صبح وضو بگیرد، وضوی او کفاره گناهان شب گذشته اوست؛ البته باستثنای گناهان کبیره.

---

(23) خداوندا! دلیلم را به من یاد بده در روزی که تو را ملاقات می‌کنم و زبانم را به ذکر خودت باز کن.
(24) خداوندا! بوی بهشت را بر من حرام نکن و مرا از کسانی قرار بده که بهشت، آسایش، گیاهان خوشبو و عطرهای آن را می‌بویند.
(25) خداوندا رویم را سفید گردان در روزی که رویها سیاه می‌گردند و رویم را سیاه نکن در روزی که رویها سفید می‌گردند.
(26) خداوندا! نامه عملم را به دست راستم و جاویدانی در بهشتها را به دست چپم بده. و در حساب بر من آسان گیر.
(27) خداوندا! نامه عملم را به دست چپم و از پشت سرم عطا نکن. دست چپم را به گردنم نبند. و پناه می‌برم به تو از لباسهای آتشین.
(28) خداوندا! مرا با رحمت، برکتها و عفوت بپوشان.
(29) خدایا مرا بر صراط ثابت بدار روزی که پاها می‌لغزند و سعی مرا در چیزهایی که تو را از من راضی می‌کنند، قرار بده ای مهربانترین مهربانان.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 39

ثواب بازگذاشتن چشمان بهنگام وضو

1- ... رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: هنگام وضو چشمهايتان را باز نگهداريد؛ شايد آتش جهنم را نبيند.

ثواب تجدید وضو

1- ... امام رضا علیه السّلام فرمودند: تجدید وضو برای نماز عشا (گناه قسم) «نه به خدا» و «بله به خدا» را محو می‌کند.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که برای غیر نماز وضوی خود را تجدید کند، خداوند هم بدون استغفار توبه او را تجدید می‌کند.

ثواب مسواک کردن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: مسواک کردن دوازده خاصیت دارد:
سنت پیغمبر است، پاک‌کننده دهان و روشن‌کننده چشم است؛ خداوند را راضی می‌کند؛ دندانها را سفید می‌کند؛ از فاسد شدن دندان جلوگیری می‌کند؛ لثه را محکم می‌کند؛ میل غذا می‌آورد؛ بلغم را از بین می‌برد؛ حافظه را افزایش می‌دهد؛ حسنه را دو برابر می‌کند و فرشتگان از آن خوشحال می‌شوند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 41
2- ... امام صادق علیه السّلام روایت می‌نماید که امام باقر علیه السّلام فرمودند: اگر مردم فواید مسواک کردن را می‌دانستند، با آن در رختخواب می‌خوابیدند.
3- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: مسواک کردن بلغم را از بین برده و عقل را زیاد می‌کند.

ثواب فرو بردن آب دهان باحترام مسجد

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که به احترام مسجد آب دهان خود را فرو برد، خداوند آب دهانش را عامل سلامتی بدنش گردانیده و به بدن او آسیبی نخواهد رسید.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که خلط خود را فرو برد و آن را در مسجد نریزد، به دردی نمی‌رسد، مگر این که آن را درمان می‌کند.

ثواب با وضو خوابیدن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که با وضو به رختخواب برود، در حالی می‌خوابد که رختخواب او عبادتگاه اوست.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 43

ثواب مضمضه و استنشاق زیاد

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: زیاد مضمضه و استنشاق کنید، چون باعث آمرزش شما و رمیدن شیطان می‌شود.

ثواب با لنگ وارد حمام شدن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که با لنگ به حمام برود، خداوند با پوشش خود او را می‌پوشاند.

ثواب نگاه نکردن به عورت برادر دینی

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر کس که به حمام برود و به عورت برادر مؤمنش نگاه نکند، خداوند در روز قیامت او را از آب جوش جهنم ایمن می‌کند.

ثواب شستن سر با خطمی

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: شستن سر با خطمی، ایمنی از سردرد و بیزاری از فقر است و سر را از شوره پاک می‌کند.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: شستن سر با خطمی فقر را از بین برده، روزی را افزایش می‌دهد و تعویذ (جلوگیری امراض و بلاها) است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 45
3- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: شستن سر با خطمی عامل بسیار خوبی برای آوردن روزی است.

ثواب شستن سر با سدر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم سرش را با سدر می‌شستند و می‌فرمودند: سرهایتان را با برگ سدر بشویید، زیرا تمام فرشتگان مقرب و همه پیامبرانی که آمده‌اند، آن را تقدیس کرده‌اند. و کسی که سرش را با برگ سدر بشوید، خداوند هفتاد روز وسوسه شیطان را از او دور می‌کند. و کسی که خداوند وسوسه شیطان را هفتاد روز از او دور کند، گناه نمی‌کند و کسی که گناه نکند، به بهشت می‌رود.

2- ... «عیسی بن عبد اللَّه علوی» از پدرش، از پدر بزرگش روایت می‌کند:

هنگامی که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم غمگین شد، جبرئیل به او گفت که سرش را با سدر بشوید.

ثواب خضاب «30» کردن

1- ... به رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم خبر رسید که عده‌ای از یارانش موی صورت خود را با رنگ زرد خضاب نموده‌اند. حضرت فرمودند: این خضاب اسلام است و من دوست دارم آنها را ببینم. امیر المؤمنین علیه السّلام می‌فرمایند: پیش آنها رفته و آنها را از فرمایش پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم آگاه ساختم. آنان نیز نزد او آمدند. هنگامی که پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم آنها را دیدند، فرمودند: این خضاب اسلام است. امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: هنگامی که آنان این مطلب را شنیدند، بیشتر راغب شده و به ریشهای خود رنگ قرمز سیر

---

(30) خضاب: آنچه با آن موی سر و صورت یا پوست بدن را رنگ می‌کنند.

زدند. وقتی خبر به رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم رسید، فرمودند: این خضاب ایمان است.

دوست دارم آنها را ببینم. امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: من آنها را دیده و ایشان را از این مطلب آگاه ساختم. آنها نیز حضور پیامبر شرفیاب شدند. هنگامی که آنها را دیدند، فرمودند: این خضاب ایمان است. آنان با شنیدن این مطلب تا آخر عمر این کار را ادامه دادند.

2- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: محبوبترین خضابها نزد خداوند سیاه سیر است.

3- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: یک درهم خرج کردن برای خضاب بالاتر از خرج کردن هزار درهم در راه خداست و چهارده خاصیت دارد:

باد گوشها را دفع می‌کند، دید چشم را بهتر می‌کند، بیخ بینی را نرم می‌کند، دهان را خوشبو می‌نماید، لثه را محکم می‌گرداند، بوی بد زیر بغل را از بین می‌برد، وسوسه شیطان را کم می‌کند، باعث خوشحالی فرشتگان، سرور مؤمن و خشم کافر می‌شود، و در قبر زیبایی و عطر او می‌باشد، باعث رهایی او بوده و نکیر و منکر از او خجالت می‌کشند.

4- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: حنا بوی بد را از انسان دور کرده، آبرو را زیاد نموده، دهان را خوشبو ساخته و فرزند را نیکو می‌گرداند. و نیز فرمودند: کسی که نوره بکشد و بعد از آن سر تا پایش را حنا بمالد، فقر از او دور می‌شود.

5- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: خضاب با رنگ سیاه زینت زنان و خوارکننده دشمن است.

6- ... امام کاظم علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که نوره بکشد و با حنا بدن را خضاب کند، خداوند تا نوبت بعدی که این عمل را انجام بدهد، او را از سه چیز ایمن می‌کند: جذام، پیسی و خوره.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 49

ثواب نوره کشیدن

1- ... امام صادق علیه السّلام روایت نمودند که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: نوره، تعویذ است و بدن را پاک می‌کند.

ثواب شانه کردن سر

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: شانه کردن سر «وبا» را می‌برد، روزی می‌آورد و جماع را زیاد می‌کند.

ثواب هفتاد بار شانه کردن موی صورت

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که هفتاد بار موی صورتش را شانه کند و بداند که چند بار این کار را انجام داده است، تا چهل روز شیطان به او نزدیک نمی‌شود.

ثواب سرمه‌کشیدن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: سرمه چشم را زیبا، اشک را قطع و مو را می‌رویاند.
2- ... امام رضا علیه السّلام فرمودند: کسی که به خدا و روز قیامت ایمان دارد، باید سرمه بکشد.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: سرمه‌کشیدن هنگام خواب از آب‌ریزش چشم جلوگیری می‌کند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 51
4- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: سرمه‌کشیدن مو را می‌رویاند، اشک را خشک نموده، آب دهان را گوارا، و چشم را زیبا می‌کند.

ثواب تراشیدن سر

1- ... راوی می‌گوید: امام صادق علیه السّلام به من فرمودند: مویت را بتراش تا حشرات ریز و چرک و کثافت آن کم شود، گردنت کلفت شود و چشمت روشن گردد.

ثواب ناخن گرفتن و کوتاه کردن سبیل

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیه السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که در روز جمعه ناخنهایش را بگیرد، خداوند عز و جل درد را از انگشتانش خارج و درمان را وارد آن می‌کند.
2- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که در روز شنبه یا پنجشنبه ناخنهایش را بگیرد و سبیلش را کوتاه کند، از دندان درد و چشم درد معاف می‌شود.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در روز پنجشنبه ناخنهایش را بچیند و یکی را برای روز جمعه باقی بگذارد، خدای عز و جل فقر را از او دور می‌گرداند.
4- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: چیدن ناخنها از دردهای بزرگ جلوگیری کرده و روزی را زیاد می‌کند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 53
5- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: چیدن ناخنها در روز جمعه انسان را از جذام، پیسی و کوری ایمن می‌نماید. و اگر به چیدن احتیاج نداشتند، آنها را سوهان بزن.
6- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در هر جمعه ناخنهایش را بگیرد و سبیلش را کوتاه کند و سپس بگوید:
«بسم اللَّه و باللَّه و علی ملّة رسول اللَّه صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم»
«31»
، در مقابل هر ریزه مو یا ناخن ثواب آزاد کردن بنده‌ای از فرزندان اسماعیل را به او می‌دهند.
مؤلف این کتاب شیخ صدوق می‌گوید: یکی از سفارشهای پدرم به من این بود:
ناخنهایت را بچین و سبیلت را کوتاه کن. ناخن چیدن را از انگشت کوچک دست راست شروع کن و هنگامی که خواستی هر کدام از این دو عمل را انجام دهی، بگو
«بسم اللَّه و باللَّه و علی ملّة رسول اللَّه صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم»
«32»
که اگر کسی این عمل را انجام دهد، خداوند به عدد هر ریزه ناخن و ریزه مو ثواب آزاد کردن بنده‌ای را برای او می‌نویسد و جز به مرض مرگ که با آن می‌میرد، به بیماری دیگر مبتلا نمی‌شود.

ثواب پوشیدن کفش سفید

1- ... سدیر صیرفی می‌گوید: در حالی که کفش سفید پوشیده بودم، به دیدن امام صادق علیه السّلام رفتم. آن حضرت فرمودند: آیا عمدا کفش سفید پوشیده‌ای؟ عرض کردم: فدایت شوم نه به خدا. فرمودند: کسی که بقصد خریدن کفش سفید وارد بازار شود (و کفش سفید بخرد)، آن کفش کهنه نمی‌شود، مگر این که مالی را از جایی بدست می‌آورد که گمان ندارد.
سدیر می‌افزاید: آن کفش کهنه نشد تا زمانی که صد دینار را از جایی که گمان نداشتم، بدست آوردم.

---

(31) ترجمه: بنام خدا و با یاری او بر دین رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم.
(32) همان.

ثواب پوشیدن کفش زرد

1- ... حنان بن سدیر می‌گوید: در حالی که کفش سیاه پوشیده بودم، به دیدن امام صادق علیه السّلام رفتم. آن حضرت فرمودند: چرا کفش مشکی پوشیده‌ای؟ نمی‌دانی مضراتی دارد؟ عرض کردم: چه ضررهایی؟ فرمودند: چشم را ضعیف کرده، نیروی مردی را کم نموده و غم و غصه می‌آورد. علاوه بر این، لباس گردنکشان است. کفش زرد بپوش تا از فواید آن بهره‌مند شوی. عرض کردم: چه فوایدی؟ فرمودند: چشم را تیزبین، نیروی مردی را زیاد نموده و غم و غصه را از بین می‌برد. علاوه بر این لباس پیامبران است.

ثواب کفش پوشیدن

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کفش پوشیدن نیروی چشم را افزایش می‌دهد.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که همیشه کفش بپوشد، به بیماری جذام مبتلا نخواهد شد. می‌گوید: پرسیدم در زمستان یا تابستان؟ فرمودند:
فرقی ندارد.

ثواب خواندن «إِنَّا أَنْزَلْناهُ» برای لباس نو

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که لباس نوی ببرد و سی و شش بار «إِنَّا أَنْزَلْناهُ فِی لَیْلَةِ الْقَدْرِ» را بخواند و هنگامی که به تَنَزَّلُ الْمَلائِکَةُ رسید کمی آب بردارد و به لباس بپاشد، سپس دو رکعت نماز بگذارد و دعا کند و در دعای خود بگوید:

«الحمد للّه الّذی رزقنی ما أتجمّل به فی النّاس و أواری به عورتی و أصلّی فیه لربّی و احمد اللّه» «33»

؛ تا زمانی که این لباس کهنه شود، پیوسته با بی‌نیازی زندگی خواهد کرد.

---

(33) ستایش فقط از آن خدایی است که لباسی به من داد تا در میان مردم مایه زیباییم باشد، عورت خود را با آن بپوشانم، در آن برای پروردگارم نماز بگذارم و خدا را ستایش کنم.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 57

ثواب زیاد در آینه نگریستن و خدا را بسیار ستایش نمودن

1- ... امام صادق از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
خدای بزرگ بهشت را برای جوانی قرار داده است که زیاد در آینه نگاه کند و به همین جهت خدا را بسیار ستایش کند.

ثواب گفتن این ذکر هنگام دیدن یهودی، مسیحی یا مجوسی

1- ... امام صادق از پدرش و او از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که پیامبر صلّی اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که یهودی، مسیحی، مجوسی یا شخص غیر مسلمانی را ببیند و بگوید
«الحمد للّه الّذی فضّلنی علیک بالاسلام دینا و بالقرآن کتابا و بمحمّد نبیّا و بعلیّ اماما و بالمؤمنین اخوانا و بالکعبة قبلة» «34»
، خداوند هیچ گاه او را با آن شخص یک جا در آتش قرار نمی‌دهد.

ثواب وضوی کامل، نماز خوب و ...

1- ... امام کاظم از پدرش امام صادق علیهما السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که وضوی کامل بگیرد، بخوبی نماز بخواند، زکات مالش را بپردازد، خشم خود را بازدارد، زبانش را حبس کند، از گناهش آمرزش بخواهد و خیرخواه اهل بیت پیامبرش صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم باشد، همه حقایق ایمان را بدست آورده و درهای بهشت برای او باز است.

ثواب گفتن «رضيت بالله و ...»

1- ... رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: كسى كه بگويد «رضيت باللَّه ربّا و بالاسلام دينا و بمحمّد رسولا و باهل بيته اولياء» «35» ، بعهده خداوند است كه در روز قيامت او را راضى كند.

---

(34) ترجمه: ستايش فقط خداوندى را سزاست كه از نظر دين با اسلام و از نظر كتاب با قرآن و از نظر پيامبر با حضرت محمد صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم و از نظر امام با حضرت على عليه السّلام و از نظر برادران با مؤمنين و از نظر قبله با كعبه مرا بر تو برترى داد.

(35) از نظر پروردگارى به خدا و از نظر دين به اسلام و از نظر فرستاده‌شدگان به حضرت محمد صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم و از نظر سرپرستى به اهل بيت او عليهم السّلام راضى شدم.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 59

ثواب دعا در شب و روز

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: آیا نمی‌خواهید اسلحه‌ای به شما بگویم که شما را از دست دشمن نجات داده و روزی شما را زیاد کند؟ گفتند: چرا ای رسول خدا! آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: در شب و روز دعا کنید. زیرا اسلحه مؤمن دعاست.

ثواب رفتن به مسجد

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: در «تورات» نوشته شده است: خانه‌های من در زمین مساجد است. پس خوشا به حال بنده‌ای که در خانه خود وضو بگیرد، سپس مرا در خانه خودم زیارت نماید. و توجه باید داشت که احترام زیارت‌کننده بر زیارت‌شونده واجب است.
و در حدیث دیگر آمده است: توجه داشته باش! کسانی را که در تاریکیها به مساجد می‌روند، به نور درخشنده در روز قیامت مژده بده.

ثواب رفت و آمد به مسجد

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام می‌فرمودند: کسی که به مساجد رفت و آمد کند، یکی از هشت چیز را بدست می‌آورد: برادری که در راه خدا از او استفاده کند، دانشی برگزیده، نشانه‌ای محکم، رحمتی که منتظر او بوده، سخنی که او را از نابودی حفظ کند، سخنی که او را به هدایت راهنمایی کند یا بخاطر ترس یا شرم گناهی را ترک کند.

ثواب پیاده رفتن به مسجد

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که پیاده به مسجد رود، پایش را روی هیچ خشک و تری نمی‌گذارد، مگر این که آن زمین تا زمین هفتم برای او خداوند را
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 61
تسبیح می‌کنند.

ثواب این که سخن انسان، قرآن و خانه او مساجد باشد

1- ... امام صادق از پدرش از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که قرآن سخن او و مسجد خانه او باشد، خداوند در بهشت برای او خانه‌ای می‌سازد.

ثواب وضو گرفتن و آنگاه به مسجد رفتن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: در «تورات» نوشته است: خانه‌های من در زمین مساجد است. خوشا به حال کسی که در خانه خود وضو بگیرد، آنگاه به دیدن من بیاید. و به عهده دیدارشونده است که دیدارکننده را گرامی بدارد.
2- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: خدای متعال فرموده است: توجه داشته باشید که خانه‌های من در زمین مساجد است و همان گونه که ستارگان برای زمینیان نورافشانی می‌کنند، مساجد نیز برای اهل آسمان نورافشانی می‌کنند. توجه داشته باشید! خوشا به حال کسی که مساجد خانه‌هایش باشد. توجه داشته باشید! خوشا به حال بنده‌ای که در خانه خود وضو بگیرد، سپس در خانه من به دیدار من بیاید.
توجه داشته باشید! بر دیدارشونده است که دیدارکننده را گرامی بدارد. توجه داشته باشید! کسانی که در تاریکیها به مساجد می‌روند، در روز قیامت نور درخشنده‌ای خواهند داشت.
3- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: هنگامی که زمینیان مشغول گناه شده و کارهای زشت انجام دهند، خداوند تصمیم می‌گیرد آنها را بدون استثنا عذاب کند ولی وقتی به سالخوردگان می‌نگرد که به سوی نماز قدم برداشته و بچه‌ها

را می‌بیند که مشغول فراگیری قرآن هستند، به آنها ترحم کرده و عذاب را تأخیر می‌اندازد.

ثواب خواندن نمازهای پنجگانه در وقتشان

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: ای ابان! اگر کسی این پنج نماز واجب را به پا دارد و مواظب وقت آنها باشد، روز قیامت در حالی خداوند را دیدار می‌کند که پیمانی دارد که خداوند او را بخاطر آن وارد بهشت می‌کند و کسی که آنها را در وقت خودشان نخواند، اگر خداوند بخواهد او را می‌بخشد و اگر بخواهد عذاب می‌کند.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم وارد مسجد شد، عده‌ای از یارانش نیز در مسجد بودند. پرسیدند: می‌دانید که پروردگار شما چه فرموده است؟

پاسخ گفتند: خدا و رسولش داناترند. فرمود: بدرستی که پروردگار شما می‌فرماید:

اگر کسی این پنج نماز واجب را در وقت خودشان بخواند و مواظب وقت آنها باشد، روز قیامت در حالی مرا دیدار می‌کند که نزد من پیمانی دارد و بخاطر آن پیمان او را وارد بهشت می‌نمایم. و کسی که آنها را در وقتشان نخواند و مواظب آنها نباشد، اختیار دارم، اگر خواستم او را عذاب می‌کنم و اگر خواستم او را می‌بخشم.

ثواب نمازهای نافله

1- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: نمازهای نافله مایه تقرب هر مؤمنی است.

ثواب روشن کردن چراغ در مسجد

1- ... رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: کسی که در یکی از مساجد خداوند عز و جل چراغی روشن کند، فرشتگان و حمل‌کنندگان عرش خداوند تا زمانی که نوری از
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 65
این چراغ در آن مسجد باشد، پیوسته برای او استغفار می‌کنند.

ثواب نگهداشتن آب دهان در نماز بخاطر بزرگداشت خدای متعال

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بخاطر بزرگداشت خدای متعال آب دهان خود را در نماز نگهدارد، خداوند تا هنگام مرگ او را به سلامت می‌دارد.

ثواب نماز در مسجد الحرام

1- ... امام رضا علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که امام باقر علیه السّلام فرمودند: یک نماز در مسجد الحرام برتر از صد هزار نماز در سایر مساجد است.

ثواب نماز در مسجد پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
یک نماز در مسجد من نزد خداوند برابر با ده هزار نماز در سایر مساجد است، مگر مسجد الحرام. زیرا نماز در آن برابر با صد هزار نماز است.

ثواب نماز بین مسجد الحرام و مسجد رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم

1- ... حسن بن على وشّاء مى‌گويد: از امام رضا عليه السّلام پرسيدم: ثواب نماز در مسجد الحرام و مسجد رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم به يک اندازه است؟

فرمودند: بله. و نماز در جايى بين اين دو با هزار نماز برابر است.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 67

ثواب نماز در مسجد کوفه

1- ... ابی بصیر می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: مسجد کوفه مسجد خوبی است. هزار پیامبر و هزار وصی پیامبر در آن نماز خواندند. از همین مسجد در زمان نوح علیه السّلام آب از زمین جوشید و کشتی نوح نیز در همین مسجد ساخته شد. سمت راست آن خوشنودی خداوند، میانه آن باغی از باغهای بهشت و سمت چپ آن مکر است. پرسیدم منظور از مکر چیست؟ فرمود: مکر یعنی منازل شیطان.

2- ... محمد بن سنان می‌گوید: از امام رضا علیه السّلام شنیدم که فرمودند: نماز فرادی در مسجد کوفه بهتر از هفتاد نماز جماعت در غیر آن است.

3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: یک نماز در مسجد کوفه برابر با هزار نماز در سایر مساجد است.

ثواب نماز در بیت المقدس، مسجد اعظم، مسجد قبیله و مسجد بازار

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند:
یک نماز در بیت المقدس هزار نماز است. و یک نماز در مسجد اعظم صد نماز است. و یک نماز در مسجد قبیله بیست و پنج نماز است. و یک نماز در مسجد بازار دوازده نماز و نماز مرد در خانه‌اش به تنهایی، یک نماز است.

ثواب جارو کردن مسجد

1- ... امام کاظم علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که در روز پنج شنبه (شب جمعه) مسجد را جارو کرده و باندازه سرمه چشمی خاک از آن
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 69
خارج کند، خداوند او را می‌آمرزد.

ثواب اذان‌گویان

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: گردنفرازترین مردم در روز قیامت اذان‌گویان هستند.

ثواب هفت سال اذان گفتن به نیت پاداش خداوند

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که هفت سال به نیت پاداش خداوند اذان بگوید، در روز قیامت در حالی می‌آید که هیچ گناهی ندارد.

ثواب یک سال اذان گفتن در شهری از شهرهای مسلمانان

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که یک سال در شهری از شهرهای مسلمانان اذان بگوید، به بهشت می‌رود.

ثواب تکرار اذان

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بشنود مؤذن می‌گوید:
«اشهد ان لا اله الّا اللّه و اشهد انّ محمّدا رسول اللّه» «36»
سپس بخاطر تصدیق این کلام و بخاطر پاداش خداوند بگوید:
«و انا اشهد ان لا اله الّا اللّه و انّ محمّدا رسول اللّه صلّی اللّه علیه و آله و سلّم أكتفی بهما عن كلّ من ابی و جحد و اعین بهما من اقرّ و شهد» «37»
، خداوند بعدد کسانی که انکار نموده و گواهی نداده‌اند و بعدد کسانی که اقرار

---

(36) گواهی می‌دهم که هیچ خدایی، جز خدای یگانه نیست و گواهی می‌دهم که بی‌شک محمد صلّی اللّه علیه و آله و سلّم رسول خداست.
(37) و من گواهی می‌دهم که خدایی، جز خدای یگانه نیست و بی‌شک محمد صلّی اللّه علیه و آله و سلّم رسول خداست. با این دو گواهی بی‌نیازی می‌جویم از هر کسی که (از گفتن این شهادتها) امتناع کرد و (وجود خدا و رسالت پیامبر صلّی اللّه علیه و آله و سلّم را) انکار کرد و یاری می‌کنم با این دو گواهی کسانی را که اقرار کردند و گواهی دادند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 71
کرده و گواهی داده‌اند او را می‌آمرزد.

ثواب ده سال اذان گفتن برای پاداش خداوند

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که ده سال برای پاداش خداوند اذان بگوید، خداوند باندازه‌ای که چشمانش می‌بیند و باندازه‌ای که صدایش به آسمان می‌رود او را می‌آمرزد؛ و هر خشک و تری صدای او را بشنود، او را تصدیق می‌کند؛ و در مقابل هر کسی که با او در مسجدش نماز می‌خواند، سهمی دارد؛ و در برابر هر کسی که با صدای او نماز می‌خواند؛ حسنه‌ای خواهد داشت.

ثواب مؤذّن بین اذان و اقامه

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام از رسول خدا نقل می‌نماید که فرمودند: مؤذن بین اذان و اقامه پاداش شهید در خون خود غلتیده در راه خدا را خواهد داشت. می‌گوید: گفتم: ای رسول خدا! در این صورت هر کسی می‌خواهد اذان و اقامه بگوید. فرمودند: هرگز. زمانی خواهد آمد که اذان و اقامه را به ضعیفان خود واگذار می‌کنند. و در این حالت این گوشت ضعیفان است که خداوند آن را بر آتش حرام کرده است.

ثواب خواندن نماز با اذان و اقامه

1- ... امير المؤمنين عليه السّلام فرمودند: كسى كه با اذان و اقامه نماز بخواند، پشت سر او صفى از فرشتگان نماز مى‌خوانند كه آغاز و پايان اين صف ديده نمى‌شود. و كسى كه با اقامه نماز بخواند، پشت سر او فرشته‌اى نماز مى‌خواند.
2- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: كسى كه با اذان و اقامه نماز بخواند، دو صف از فرشتگان پشت سر او نماز مى‌خوانند و كسى كه با اقامه و بدون اذان نماز بخواند،

پشت سر او يک صف نماز مى‌خوانند. راوى مى‌گويد عرض كردم: طول هر صف چه قدر است؟ فرمودند: كوتاهترين آن از شرق تا غرب و طولانى‌ترين آن از آسمان تا زمين است.

ثواب خواندن «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ»، «إِنَّا أَنْزَلْناهُ» و «آیة الکرسی» در هر رکعت نماز مستحب

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در هر رکعت از نماز مستحبی خود «قُلْ هُوَ اللّهُ أَحَدٌ»، «إِنَّا أَنْزَلْناهُ فِی لَیْلَةِ الْقَدْرِ» و «آیة الکرسی» را بخواند، خداوند عمل او را بهترین اعمال خواهد دانست، مگر کسی که مانند او و بیش از او این عمل را انجام دهد.

ثواب و فضیلت قنوت

1- ... امام صادق از پدرش از پدرانش علیهم السّلام از ابو ذر نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم فرمودند: هر کدام از شما که قنوتش در سرای دنیا طولانیتر باشد، در توقفگاه روز قیامت راحتیش طولانیتر خواهد بود.

ثواب کامل بجا آوردن رکوع

1- ... سعید بن جناح می‌گوید: در حضور امام باقر علیه السّلام در منزل او در مدینه بودم. حضرت علیه السّلام بدون این که کسی چیزی بگوید، فرمودند:

کسی که رکوع خود را کامل بجا آورد، در قبر وحشتی نخواهد داشت.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 75

ثواب یک بار سجده

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
کسی که یک بار سجده کند، بخاطر این عمل یک گناه از او می‌ریزد و یک درجه بالا می‌رود.

ثواب گذاردن کف دستها بر زمین در سجده

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌کند که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند:
هنگامی که سجده کردید، کف دستهایتان را بر زمین بگذارید؛ بدان امید که در روز قیامت زنجیر نشوید.

ثواب طولانی کردن سجده

1- ... معاویة بن عمار می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: هنگامی که کسی بنده خدا را نمی‌بیند، سجده‌اش را طولانی کند، شیطان می‌گوید: وا ویلا. فرمان‌برداری کردند و سرپیچی کردم. سجده کردند و من امتناع کردم.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: نزدیکترین حالتهای بنده به خداوند حالت سجده است.

ثواب گفتن «اللهم صلّ على محمد و آل محمد» هنگام ركوع، سجده و قيام

1- ... امام باقر عليه السّلام فرمودند: كسى كه در ركوع، سجده و قيامش بگويد
«اللّهمّ صلّ على محمّد و آل محمّد» «38»
، خداوند براى او همانند ثواب ركوع، سجده و قيام را مى‌نويسد.

---

(38) خداوندا بر محمد و آل او درود فرست.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 77

ثواب سجده شکر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر مؤمنی که برای شکر نعمتی در غیر نماز سجده کند، خداوند بخاطر آن ده حسنه برای او نوشته، ده گناه او را پاک کرده و ده درجه در بهشت او را بالا می‌برد.

ثواب نماز

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: نمازی نیست که وقت آن برسد، مگر این که فرشته‌ای در برابر مردم ندا می‌کند:
ای مردم! بلند شوید و آتشهایی را که بر پشتهای خود افروخته‌اید، با نمازتان خاموش کنید.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: ای بنده خدا! نماز واجب را در وقت خود بخوان با حالت کسی که با آن وداع می‌کند و می‌ترسد پس از این هیچ گاه موفق به انجام آن نشود. آنگاه دیدگانت را متوجه سجده‌گاهت نما. اگر بدانی در سمت راست یا چپ تو کسی هست، بخوبی نماز می‌خوانی و بدان تو در برابر کسی هستی که تو را می‌بیند و تو او را نمی‌بینی.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: نمازگزار سه فایده بدست می‌آورد:
هنگامی که به نماز می‌ایستد خوبیها از پهنه آسمان بر سرش ریخته، فرشتگان او را از زیر پاهایش تا پهنه آسمان احاطه کرده و فرشته‌ای ندا می‌کند: ای نمازگزار! اگر می‌دانستی با چه کسی مناجات می‌کنی، همیشه نماز می‌خواندی.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 79

ثواب خواندن نماز صبح در اول وقت

1- ... راوی می‌گوید: از امام صادق علیه السّلام پرسیدم: بهترین وقت نماز صبح کدام است؟ فرمودند: طلوع فجر زیرا خداوند متعال می‌فرماید: إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ کانَ مَشْهُوداً «39». یعنی فرشتگان شب و روز نماز صبح را می‌بینند.

بنا بر این، اگر بنده نماز صبح را به هنگام طلوع فجر بخواند، این نماز دو بار برای او ثبت می‌شود: یک بار توسط فرشتگان شب و یک بار توسط فرشتگان روز.

برتری اول وقت بر آخر وقت

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: فضیلت اول وقت بر آخر وقت، برای مؤمن بهتر از فرزندان و مال اوست.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: برتری اول وقت بر آخر وقت مانند برتری آخرت بر دنیاست.

ثواب خواندن نمازهای واجب در اول وقت

1- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: نمازهای واجبی که در اول وقت خود با آداب و شرایط خوانده شوند، خوشبوتر و با طراوت‌تر از شاخه درخت «مورد» است، هنگامی که از درخت خود جدا می‌شود. بنا بر این، نمازهایتان را در اول وقت بخوانید.

ثواب شکسته خواندن نماز در سفر

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم روایت نموده است که فرمودند:
بهترین شما کسانی هستند که در سفر نمازهای خود را شکسته خوانده

---

(39) سوره اسراء (17): آیه 78.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 81
و روزه نمی‌گیرند.

ثواب خواندن نماز جمعه برای مسافر

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام روایت می‌نماید که فرمودند: هر مسافری که نماز جمعه را از روی میل به آن و دوست داشتنش بخواند، خداوند پاداش نماز جمعه صد غیر مسافر را به او عطا می‌فرماید.

ثواب نماز جماعت

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا نماز جماعت بیست و سه درجه بالاتر از نماز فرادی است و بیست و پنج نماز می‌باشد.
2- ... امام صادق از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که نماز جمعه را از روی ایمان و بخاطر پاداش الهی بجا آورد، عملش را از نو آغاز کرده است (زیرا با این عمل گناهان قبلی او آمرزیده شده است).
3- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر کدام از شما که روز جمعه را درک کردید، نباید غیر از عبادت کار دیگری انجام دهید. زیرا بدرستی که در آن روز بندگان آمرزیده شده و رحمت فرود می‌آید.

ثواب برخاستن برای نماز

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هیچ بنده‌ای از شیعیان ما به نماز برنمی‌خیزد، مگر این که فرشتگانی بشماره مخالفین او دورش را گرفته و پشت سرش نماز خوانده و برای او دعا می‌کنند تا
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 83
نمازش تمام شود.

ثواب صلوات بر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و آل او علیهم السّلام در روز جمعه پس از نماز عصر

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: هنگامی که در روز جمعه نماز عصر را خواندی، بگو
«اللّهمّ صلّ علی محمّد و آل محمّد الأوصیاء المرضیّین بافضل صلواتک و بارک علیهم بافضل برکاتک و السّلام علیهم و علی ارواحهم و اجسادهم و رحمة اللَّه و برکاته» «40».
همانا کسی که پس از نماز عصر این صلوات را بفرستد، خداوند صد هزار حسنه برای او نوشته، صد هزار گناه او را پاک کرده، بواسطه آن صد هزار حاجت او را برآورده نموده صد هزار درجه برای او می‌نویسد.

ثواب خواندن سوره حمد و هفت بار «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و هفت بار «معوّذتین» و آیت الکرسی و آیه سخره و آخر سوره برائت پس از نماز جمعه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بعد از نماز جمعه هنگامی که سلام می‌دهد؛ حمد را یک بار، «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را هفت بار، «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» را هفت بار، «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» را هفت بار و آیت الکرسی، آیه سخره «41» و آخر سوره توبه لَقَدْ جاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ ... را بخواند، کفاره گناهان او از آن جمعه تا جمعه دیگر خواهد بود.

ثواب دیگری در همین مورد

1- ... امام باقر از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که پس از نماز جمعه یک بار سوره حمد، هفت بار «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و یک بار دیگر نیز سوره حمد و هفت بار «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و یک بار دیگر نیز سوره حمد و هفت بار «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» بخواند، بلایی بر او فرود نیامده و دچار فتنه‌ای نخواهد شد.

---

(40) خداوندا! بر محمد و خاندان پاک او که از آنان راضی هستی با بهترین درودهای خود درود فرستاده و با برترین برکتهای خود آنان را مبارک فرما. همه سلامها و رحمت و برکتهای خداوند بر آنان و ارواحشان و اجسادشان.
(41) إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِی خَلَقَ السَّماواتِ ... تا آخر آیه (مجمع البحرین). سوره اعراف (7): آیه 54.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 85
سپس اگر بگوید:
«اللّهمّ اجعلنی من اهل الجنّة الّتی حشوها برکة و عمّارها الملائکة مع نبیّنا محمّد و ابینا ابراهیم» «42»
، خداوند او را با محمد و ابراهیم علیهما السّلام در یک جا در «دار السّلام» (بهشت) قرار می‌دهد.

ثواب قدم برداشتن برای نماز و فرا گرفتن قرآن

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: همانا هنگامی که زمینیان گناه کرده و به کارهای زشت دست بزنند، خداوند تصمیم می‌گیرد که بدون استثنا همه آنها را عذاب نماید. ولی هنگامی که می‌بیند پیران بطرف نماز قدم برداشته و کودکان قرآن می‌آموزند، به آنان رحم نموده و عذاب را بتأخیر می‌اندازد.

ثواب نابینایی و صبر، به امید پاداش خداوند و ملاقات با خداوند همراه با دوستی آل محمد صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که با حالت نابینایی و صبر به امید پاداش خدا و دوستی آل محمد صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم خداوند را ملاقات کند، هیچ حسابی بر او نیست (خداوند از گناهان او می‌گذرد).

2- ... روایت شده است که: خداوند چشمان یا یک چشم بنده‌ای را نمی‌گیرد، مگر این که از گناه او نمی‌پرسد.

ثواب دو رکعت نماز مستحبی خواندن، یک درهم صدقه دادن یا یک روز روزه گرفتن

1- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: از کسالت بپرهیزید.
همانا پروردگار شما مهربان است و سپاسگزار عمل اندک. زیرا بدرستی و بدون

---

(42) خداوندا! مرا از بهشتیان قرار بده بهشت پربرکتی که ساکنان آن فرشتگانند؛ همراه با پیامبرمان محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و پدرمان ابراهیم علیه السّلام.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 87
شک مردی بخاطر خشنودی خداوند متعال دو رکعت نماز مستحبی بجا می‌آورد، خداوند بخاطر این دو رکعت او را وارد بهشت می‌کند. و نیز برای رضای خدا یک درهم صدقه مستحبی می‌دهد و خداوند به همین جهت او را وارد بهشت نماید و نیز برای رضای خدا یک روز روزه مستحبی می‌گیرد و خدا بخاطر آن او را وارد بهشت خواهد نمود.

برتری جمعه‌های ماه رمضان بر سایر جمعه‌ها

1- ... امام باقر علیه السّلام می‌فرمود: همانا و بدون شک جمعه‌های ماه رمضان برتر از جمعه‌های سایر ماه‌هاست؛ همان گونه که رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم برتر از سایر رسولان است و ماه رمضان برتر از سایر ماهها‌ست.

ثواب نماز کسی که عطر بزند

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: دو رکعت نمازی که شخص عطر زده بخواند، برتر از هفتاد رکعت نمازی است که شخص عطر نزده می‌خواند.

ثواب نماز متأهل

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: دو رکعت نمازی که متأهل می‌خواند، برتر از هفتاد رکعت نمازی است که مجرد می‌خواند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 89

ثواب خواندن چهار رکعت نماز و قرائت پنجاه بار «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» در هر رکعت آن

1- ... راوی می‌گوید: از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: هر کس که چهار رکعت نماز بگذارد و در هر رکعت پنجاه بار «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» بخواند، سلام نماز را نمی‌دهد؛ مگر این که هر گناهی که بین او و خدای متعال باشد، آمرزیده می‌شود.

ثواب خواندن نماز جعفر بن ابی طالب علیه السّلام

1- ... راوی می‌گوید: از امام کاظم علیه السّلام پرسیدم کسی که نماز جعفر را بخواند، چه ثوابی دارد؟ فرمودند: اگر گناهان او مانند شنهای انبوه و کف دریا باشد، خداوند آنها را می‌آمرزد. گفتم: این ثواب برای ماست؟ فرمود: پس برای کیست! این ثواب مخصوص شماست. گفتم: در این نماز چه سوره‌ای بخوانم؟ فرمودند: سوره «إِذا زُلْزِلَتِ»، «إِذا جاءَ نَصْرُ اللَّهِ»، «إِنَّا أَنْزَلْناهُ فِی لَیْلَةِ الْقَدْرِ» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را بخوان.

ثواب خواندن نماز شب

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: شرف مؤمن نماز شب، و عزت او درخواست نکردن از مردم است.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: نماز شب بخوانید که روش پیامبر شما، عادت صالحان قبل از شما و از بین برنده بیماریهای بدن شماست.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: نماز شب روی را سفید می‌نماید. نماز شب بوی انسان را خوب می‌کند. نماز شب روزی می‌آورد.
4- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا خدای عز و جل فرموده است «مال و پسران زینت زندگی دنیاست» «43». بدون شک هشت رکعت نمازی که بنده خدا در

---

(43) الْمالُ وَ الْبَنُونَ زِينَةُ الْحَياةِ الدُّنْيا. سوره کهف (18): آیه 46.

آخر شب می‌خواند نیز زینت آخرت است.
5- ... از امام صادق علیه السّلام روایت شده است: مردی پیش او آمد و از نداری نالید تا جایی که نزدیک بود از گرسنگی نیز شکایت کند. امام صادق علیه السّلام به او فرمود: نماز شب می‌خوانی؟ گفت: بله. امام صادق علیه السّلام به همراهش رو کرده و گفت: کسی که گمان کند اگر در شب نماز بخواند در روز گرسنه خواهد بود، دروغ می‌گوید. زیرا خدای عز و جل غذای روز را با نماز شب ضمانت کرده است.
6- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: نماز شب سلامتی بدن، خوشنودی پروردگار، چنگ زدن به اخلاق پیامبران و طلب رحمت خداوند متعال است.
7- ... راوی می‌گوید شنیدم از او که فرمودند: ممکن است بنده‌ای شبانگاه از خواب برخیزد، در حالی که (از شدت خواب‌آلودگی) چانه‌اش بر روی سینه‌اش افتاده و به چپ و راست مایل می‌شود. در چنین حالی بدون شک و تردید خداوند به درهای زمین و آسمان دستور می‌دهد و آنها برای او گشوده می‌گردند.
سپس به فرشتگان می‌گوید: به بنده من بنگرید که بخاطر تقرب به من و بخاطر عملی که آن را بر او واجب نکرده‌ام، چه سختیهایی را تحمل می‌کند و امیدوار به سه چیز از جانب من می‌باشد: گناهی که آن را ببخشم، توبه جدیدی نصیب او سازم یا روزی او را زیاد کنم. من نیز شما فرشتگانم را گواه می‌گیرم که همه آنها را به او عطا نمودم.
8- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: نماز شب چهره را نیکو، اخلاق را

خوب، بدن را خوشبو، روزی را زیاد و قرض را ادا نموده، غم و غصه را از بین برده و چشم را جلا می‌دهد.
9- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: ممکن است مردی دروغی بگوید و بدون تردید بخاطر همین از رزق خود محروم می‌شود. عرض کردم:
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 93
چگونه از رزق محروم می‌شود؟ فرمودند: ابتدا از نماز شب محروم می‌شود و هنگامی که از نماز شب محروم شد، از روزی محروم می‌شود.
10- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا خانه‌هایی که در آنها شبانگاه نماز با قرآن خوانده می‌شود، برای آسمانیان می‌درخشد؛ همان گونه که ستارگان برای زمینیان می‌درخشند.
11- ... امام صادق علیه السّلام در توضیح این آیه «همانا نیکیها بدیها را از بین می‌برند» «44» فرمودند: نماز مؤمن در شب گناهانی را که در روز انجام داده است، از بین می‌برد.

1- ... امام باقر علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نماید که مردی حکم شب‌زنده‌داری با قرآن را از امیر المؤمنین علیه السّلام پرسید. حضرت علیه السّلام فرمودند: مژده بده. کسی که یک دهم شب را با اخلاص و برای پاداش خداوند نماز بگذارد، خدای عز و جل به فرشتگان خود می‌فرمایند: بعدد دانه‌ها، برگها و درختهایی که در این شب روییده و بعدد هر نی و شاخه نرم و چراگاه برای این بنده‌ام حسنات بنویسید. و کسی که یک نهم شب را نماز بگذارد، خداوند ده دعای مستجاب به او عطا نموده و در روز قیامت نامه عملش را به دست راستش می‌دهد. و کسی که یک هشتم شب را نماز بخواند، خداوند عز و جل پاداش شهید صابر و راست نیت را به او عطا نموده و شفاعت او در مورد خانواده‌اش پذیرفته می‌شود. و کسی که یک هفتم شب را نماز بخواند، در روزی که برانگیخته می‌شود، در حالی از قبر خود بیرون می‌آید که چهره او مانند ماه شب چهارده می‌باشد و در نهایت با کسانی که در امانند از پل صراط

---

(44) إِنَّ الْحَسَناتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئاتِ. سوره هود (11). آیه 114.

می‌گذرد. و کسی که یک ششم شب را نماز بخواند، نام او در ردیف توبه‌کاران نوشته شده و گناهان گذشته و آینده‌اش آمرزیده می‌شود. و کسی که یک پنجم شب را نماز بخواند، در گنبد ابراهیم خلیل علیه السّلام جا را بر او تنگ خواهد کرد (همدم او خواهد بود) و کسی که یک چهارم شب را نماز بخواند، در صف اول رستگاران می‌باشد تا جایی که مانند تندبادی از پل صراط گذشته و بدون حساب وارد بهشت خواهد شد. و کسی که یک سوم شب را نماز بخواند، با هیچ فرشته‌ای ملاقات نمی‌کند مگر این که به منزلت او نزد خداوند عز و جل غبطه می‌خورند و به او می‌گویند: از هر کدام از درهای هشتگانه بهشت که می‌خواهی وارد شو. و کسی که نیمی از شب را نماز بخواند، چنانچه هفتاد هزار بار باندازه پری زمین به او طلا بدهند، با پاداش او برابری نخواهد کرد و پاداش این عمل برای او بالاتر از آزاد کردن هفتاد بنده از فرزندان اسماعیل خواهد بود. و کسی که دو سوم شب را نماز بخواند، باندازه انبوهی از شن حسنات خواهد داشت که کمترین آنها حسنه‌ای است که ده بار سنگینتر از کوه «احد» است. و کسی که همه شب را نماز بخواند و در حال رکوع، سجود و ذکر کتاب خدای متعال را تلاوت کند، پاداشهایی به او عطا می‌شود و کمترین آنها این است که مانند روزی که از مادر متولد شده از گناهان

بیرون می‌رود و بعدد مخلوقات خداوند حسنات و درجات برای او نوشته شده و قبر او همیشه نورانی خواهد بود؛ گناه و حسد از قلب او کنده شده و از عذاب قبر پناه داده می‌شود؛ بیزاری از آتش به او عطا می‌شود؛ بعنوان امان یافته برانگیخته می‌شود و خدای متعال به فرشتگانش می‌گوید: به بنده‌ام بنگرید که برای بدست آوردن رضایت من شبی را زنده نگهداشت. او را در فردوس (بهشت) ساکن گردانید. و در فردوس صد هزار شهر دارد که در هر شهری همه چیزهایی وجود دارد که انسان می‌خواهد و دیدگان لذت می‌برند و به اندیشه‌ای نمی‌آید، به غیر از بزرگداشتها، افزونها و تقربی که برای او آماده نموده‌ام.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 97

ثواب خواندن دو رکعت نماز و فهم آنچه در آن می‌گوید

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که دو رکعت نماز بخواند در حالی که بداند در آن چه می‌گوید، در حالی سلام نماز را می‌دهد که بین او خداوند گناهی نیست، مگر این که آن را برای او می‌آمرزد.

ثواب خواندن دو رکعت نماز ساده همراه با تفکر

1- ... زید بن علی از پدرش و او از پدرانش علیهم السّلام روایت نموده است که رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم فرمودند: دو رکعت نماز ساده با تفکر بهتر از یک شب به عبادت ایستادن است.

ثواب نافله خواندن در ساعت غفلت

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش و او از پدرانش علیهم السّلام نقل نموده که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرموده‌اند: در ساعت غفلت نماز نافله بخوانید، گرچه دو رکعت ساده باشد. زیرا با این کار به سرای کرامت (بهشت) می‌رسید. کسی گفت: ای رسول خدا! ساعت غفلت کدام است؟ فرمودند: بین مغرب و عشا.

ثواب خواندن پانصد رکعت نماز بین دو جمعه

1- ... امام صادق از پدرش علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که بین دو جمعه پانصد رکعت نماز بخواند، هر خیری را که آرزو کند نزد خداوند خواهد داشت.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 99

ثواب یازده بار «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» خواندن پس از نماز صبح

1- ... امام کاظم علیه السّلام از پدرش علیه السّلام از امیر المؤمنین علیه السّلام نقل نموده که فرمودند:
کسی که نماز صبح را بخواند، آنگاه یازده بار «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» بخواند، در آن روز گناهی از او سر نمی‌زند؛ اگر چه شیطان نخواهد.

ثواب تعقیبات نماز

1- ... امام حسین علیه السّلام از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم نقل می‌نمایند که فرمودند: هر مسلمانی که در جایی که نماز صبح را خوانده است، بنشیند و تا طلوع فجر ذکر خدای متعال را بگوید، پاداشی مانند پاداش کسی که حج خانه خدا را انجام داده باشد، خواهد داشت و آمرزیده می‌شود و اگر تا رسیدن وقت نماز (دیگری) در آن جا بنشیند و دو رکعت یا چهار رکعت نماز بخواند، خداوند گناهان گذشته او را آمرزیده و پاداشی مانند پاداش کسی که حج خانه خدا را انجام داده باشد، خواهد داشت.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که نماز مغرب را بخواند سپس تعقیبات نماز را بگوید و تا زمانی که دو رکعت نماز بخواند حرفی نزند، نمازش در دفتر فرشتگان مقرب نوشته می‌شود و اگر چهار رکعت نماز بخواند، حج پاکیزه از گناهی برای او نوشته می‌شود.

3- ... امام باقر علیه السّلام از رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم نقل می‌نماید که فرمود:

خدای متعال می‌فرمایند: ای پسر آدم! بعد از بامداد و پس از شب ساعتی ذکر مرا بگو تا حاجتهای مهم تو را برآورده سازم.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 101

ثواب جدا کردن زکات و قرار دادن آن در محل خود

1- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: کسی که زکات مال خود را بطور کامل جدا کند و آن را در جای خود قرار دهد، از او سؤال نخواهد شد که مالت را از کجا بدست آورده‌ای.
2- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هر گاه خداوند بخواهد خیری به بنده‌ای برساند، فرشته‌ای از خزانه‌داران بهشت را برای او می‌فرستد تا به سینه او دست بکشد و او را نسبت به پرداخت زکات بخشنده نماید. و امیر المؤمنین در سفارش خود فرمودند: خدا را! خدا را! در زکات در نظر داشته باشید، زیرا زکات خشم پروردگارتان را خاموش می‌سازد.
3- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: اموال خود را با زکات حفظ کنید. بیمارانتان را با صدقه مداوا نمایید. زیرا هیچ مالی در خشکی و دریا از بین نرفته است، مگر بخاطر نپرداختن زکات.

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا و بدون شک و تردید خداوند حاجی، خانواده و خویشان او و کسانی را که او در باقیمانده ماه ذی حجه و ماههای محرم، صفر و ربیع الاول و ده روز از ربیع الآخر برای آنان استغفار کند، می‌آمرزد.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بخاطر خداوند، نه بخاطر دیدن یا شنیدن مردم، حج را بجا آورد خداوند حتما او را می‌بخشد.
3- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که امام زین العابدین علیه السّلام می‌فرمودند:
حج و عمره را بجا آورید تا بدنهای شما سالم، روزیهای شما زیاد
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 103
و ایمان شما اصلاح شود و مخارج مردم و خانواده خود را بدست آورید.
4- ... راوی می‌گوید به امام صادق علیه السّلام عرضه داشتم: همانا خود را بخوبی آماده کرده‌ام که هر سال حتما یا خودم حج را بجا آورم یا مردی از خانواده‌ام را با مال خود به حج بفرستم. فرمودند: حتما چنین تصمیمی گرفته‌ای! عرض کردم: بله. فرمودند:

ابن بابویه، محمد بن علی - بندر ریگی، ابراهیم محدث، ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، 1جلد، انتشارات اخلاق - قم، چاپ: سوم، 1379ش. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی ؛ ؛ ص103

ر چنین کاری انجام داده‌ای، یقین داشته باش به زیادی مال و مژده بده به فراوانی مال.
5- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا فرمودند: همانا هنگامی که حاجی شروع به تهیه لوازم سفر می‌کند، چیزی را برنمی‌دارد و نمی‌گذارد؛ مگر این که خداوند برای او ده حسنه نوشته، ده گناه او را پاک نموده و ده درجه او را بالا می‌برد و هنگامی که سوار بر شتر خود می‌شود، قدمی برنمی‌دارد و نمی‌گذارد، مگر این که خداوند مانند اینها را برای او می‌نویسد. و آنگاه که خانه خدا را طواف کند، از گناهان خود خارج می‌شود. و زمانی که سعی بین صفا و مروه را انجام دهد، از گناهان خود خارج می‌شود. و وقتی که وقوف به عرفات کند، از گناهان خود خارج می‌گردد. و زمانی که وقوف به مشعر را انجام دهد و گناهان خود خارج می‌شود. و آنگاه که رمی جمرات کند از گناهان خود خارج می‌شود.

و همین طور رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم چنین و چنان (بقیه اعمال حج را شمرد) که همه آنها او را از گناهان بیرون می‌برند. سپس فرمودند: تو کجا می‌توانی به آنچه حاجی می‌رسد، برسی.

6- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: هنگامی که حاجی وارد مکه شد، خداوند عز و جل دو فرشته را وکیل می‌کند که برای او طواف، نماز و سعیش را بنویسند و هنگامی که در عرفه توقف کند، بر شانه راست او زده و سپس می‌گویند: گذشته‌ها گذشته است (گناهان گذشته بخشیده شد)؛ بنگر که در آینده چگونه خواهی بود.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 105

7- ... مردی به امام زین العابدین علیه السّلام گفت: جهاد را که سخت بود، رها کرده و حج را که آسان بود، انجام دادی. حضرت علیه السّلام که در این حالت تکیه داده بود، نشست و فرمود: وای بر تو! فرمایش رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم در «حجة الوداع» به گوش تو نرسیده است؟ همانا او هنگام غروب خورشید به بلال فرمود که به مردم بگوید، ساکت شوند. هنگامی که ساکت شدند، رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: همانا پروردگار شما در این روز بر شما منت گذاشت، نیکوکار شما را بخشید و شفاعت نیکوکاران شما را در مورد بدکارانتان پذیرفت. بروید که آمرزیده شدید و برای گنهکاران رضایت او را تضمین نمود.

8- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هنگامی که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم به عرفات می‌رفت، صحرانشینی در بیابان با او ملاقات کرد و گفت: ای رسول خدا! همانا برای انجام حج آمدم، ولی مانعی پیش آمد. من ثروتمند هستم دستور بفرمایید با مالم کاری انجام دهم که به آنچه حاجی رسیده است، برسم. رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم به کوه ابو قبیس نگاه نموده و فرمودند: بدون شک اگر باندازه کوه ابو قبیس طلای سرخ داشتی و آن را در راه خدا خرج می‌کردی، به آنچه که حاجی رسیده است نمی‌رسیدی.

9- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: حاجیها در بازگشت سه دسته‌اند: عده‌ای از آتش نجات می‌یابند، عده‌ای از گناهان خود خارج می‌گردند، همانند روزی که از مادر متولد شده‌اند و عده‌ای خانواده و مالشان محفوظ می‌ماند و این کمترین بهره‌ای است که حاجیها می‌برند.

10- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: بجا آوردن حج برتر از آزاد کردن ده بنده است و- شمرد و شمرد تا جایی که- آن را برتر از آزاد کردن هفتاد بنده دانست. و طواف و دو رکعت نماز آن برتر از آزاد کردن یک بنده است.

11- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: خدای تبارک و تعالی صد و

بیست رحمت در اطراف کعبه دارد: شصت تای آن برای طواف‌کنندگان، چهل تای آن برای نمازگزاران و بیست تای آن برای تماشاگران است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 107
12- ... مردی به دیدن امام کاظم علیه السّلام آمد. آن حضرت فرمودند: از حج می‌آیی؟
عرض کرد: بله. فرمودند: می‌دانی حاجی چقدر ثواب دارد؟ عرض کرد: فدایت گردم! نمی‌دانم. فرمودند: کسی که به حج برود و هنگامی که وارد مکه می‌شود، متواضع باشد و زمانی که وارد مسجد الحرام شد، از ترس خدای عز و جل قدمهایش را کوتاه بردارد و در اطراف خانه خدا طوایف نیکویی انجام دهد و دو رکعت نماز بخواند، خداوند هفتاد هزار حسنه برای او نوشته، هفتاد هزار گناه او را ریخته و هفتاد هزار درجه او را بالا می‌برد؛ وساطت او را در مورد هفتاد هزار حاجت می‌پذیرد و آزاد کردن هفتاد بنده به حساب او خواهد گذاشت که بهای هر بنده‌ای ده هزار درهم است.
13- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: ای اسحاق! کسی که اطراف این خانه یک طواف بکند، خداوند هزار حسنه برای او نوشته، هزار گناه را از او پاک کرده و هزار درخت در بهشت برای او می‌کارد؛ و ثواب آزاد کردن هزار بنده برای او می‌نویسد، تا وقتی که به «ملزم» (پشت کعبه که مردم سینه خود را به آن می‌چسبانند) برسد که در این هنگام خداوند هشت در بهشت را برای او باز می‌کند و به او می‌فرماید: از هر کدام که می‌خواهی وارد شو. (راوی) می‌گوید: عرض کردم: قربانت گردم تمام اینها برای کسی است که طواف کند؟ فرمود: نمی‌خواهی برتر از این را برای تو بگویم:
عرض کردم: چرا. فرمودند: کسی که یک حاجت برادر مؤمنش را برآورد، خداوند طوافی و طوافی و طوافی- و تا ده شمرد- برای او می‌نویسد.
14- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: حج جهاد ضعیفان است و آنان شیعیان ما می‌باشند.
15- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام پرسیدم: خداوند چه معامله‌ای با حاجیها می‌کند؟ فرمودند: بخدا سوگند همه آنها را بدون استثنا می‌آمرزد.
16- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: حج دو نوع است: حج برای خدا و حج برای مردم. کسی که برای خدا حج بجا آورد، ثواب او به عهده خداوند و بهشت است و کسی که برای مردم حج بجا آورد، ثواب او در روز قیامت به عهده مردم است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 109
17- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند:

کسی که بخاطر خدای عز و جل، نه بخاطر دیدن یا شنیدن مردم، حج بجا آورد، حتما خداوند او را می‌آمرزد.

ثواب دیدن حاجی و مصافحه با او

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که حاجی را ببیند و با او مصافحه کند، مانند کسی است که استلام حجر نموده باشد (حجر الاسود را لمس کرده یا بوسیده باشد).

حدیث دیگری در ارتباط با حج

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: امام زین العابدین علیه السّلام به هنگام وفات به فرزندش امام باقر علیه السّلام فرمودند: همانا من با این شتر بیست حج بجا آورده و تازیانه‌ای به آن نزده‌ام. هنگامی که جان داد، آن را دفن کن تا درندگان گوشت آن را نخورند. زیرا رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: شتری نیست که در هفت حج در موقف عرفه توقف کند، مگر این که خداوند آن را از شتران بهشتی قرار داده و نسل او را مبارک می‌گرداند. هنگامی که جان داد، امام باقر علیه السّلام گوری برای او کنده و آن را دفن نمودند.

ثواب روزه‌دار

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
روزه‌دار در عبادت خدا بسر می‌برد، گرچه در رختخوابش خوابیده باشد؛ البته تا زمانی که از مسلمانی غیبت نکند.
2- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
خواب روزه‌دار عبادت و نفس او تسبیح است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 111
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: خواب روزه‌دار عبادت، خاموشی او تسبیح، عمل او پذیرفته شده و دعای او مستجاب است.
4- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: بدبویی دهان روزه‌دار نزد خداوند برتر از بوی مشک است.
5- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: هنگام ظهر بخوابید. زیرا همانا خداوند در خواب به روزه‌دار آب و غذا می‌خوراند.

ثواب ناسزا شنیدن در حال روزه و گفتن «من روزه دارم؛ سلام علیک»

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌کند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:

بنده‌ای نیست که روزه بگیرد و ناسزا بشنود و بگوید: من روزه دارم؛ سلام علیک، مگر این که پروردگار متعال به فرشتگانش می‌فرماید: بنده‌ام از شر بنده‌ام به روزه پناهنده شد و از آن کمک خواست؛ شما نیز او را از آتشم پناه داده و وارد بهشتم نمایید.

ثواب یک روز روزه در راه خدای عز و جل

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که یک روز در راه خدا روزه بگیرد، مانند این است که یک سال روزه گرفته است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 113

ثواب یک روز روزه در گرما با تشنگی زیاد

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر کس که یک روز در گرما روزه بگیرد و خیلی تشنه شود، خدای عز و جل هزار فرشته را وکیل می‌کند که دست به صورت او بکشند و او را مژده دهند. و زمانی که افطار کند، خدای عز و جل می‌فرماید: چقدر خوشبو هستی. فرشتگانم! گواه باشید که من قطعا او را آمرزیدم.

ثواب یک روز روزه مستحبی

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌کند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که یک روز روزه مستحبی بگیرد، خداوند او را وارد بهشت می‌نماید.

ثواب به پایان بردن عمر با یک روز روزه مستحبی

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که در پایان عمر آخرین عمل او یک روز روزه مستحبی باشد، وارد بهشت می‌شود.

ثواب عطر زدن روزه‌دار در اول روز

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: روزه‌داری که در اول روز عطر بزند، عقلش را از دست نمی‌دهد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 115

ثواب حضور روزه‌دار در میان عده‌ای که غذا می‌خورند

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: روزه‌داری نیست که در میان عده‌ای که غذا می‌خورند حاضر شود، مگر این که اعضای او تسبیح می‌گویند و فرشتگان بر او درود می‌فرستند و درود آنها استغفار است.

ثواب روزه رجب

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا نوح در روز اول رجب سوار کشتی شد و به همراهان خود دستور داد این روز را روزه بگیرند. و فرمود: هر کس این روز را روزه بگیرد، جهنم باندازه دوری مسافت یک سال از او دور خواهد شد و کسی که هفت روز روزه بگیرد، درهای هفتگانه جهنم بر وی بسته خواهند شد و کسی که هشت روز روزه بگیرد، درهای هشتگانه بهشت برای او باز می‌شوند و کسی که پانزده روز روزه بگیرد، حاجتش داده خواهد شد و کسی که بیشتر روزه بگیرد خدای عز و جل ثواب بیشتری به او عنایت می‌فرماید.
2- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: رجب رودخانه‌ای است در بهشت سفیدتر از شیر و شیرین‌تر از عسل. کسی که یک روز از رجب را روزه بگیرد، خداوند عز و جل از آن رودخانه به او عطا خواهد نمود.
3- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: رجب ماه بزرگی است که خداوند حسنات را در آن دو برابر نموده و گناهان را در آن پاک می‌کند. کسی که یک روز از رجب را روزه بگیرد، جهنم باندازه مسافت صد سال از او دور خواهد شد و کسی که سه روز را روزه بگیرد، بهشت برای او واجب می‌شود.
4- ... رسول خدا صلّى اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: توجه داشته باشید که همان رجب ماه «اصمّ» خداوند است و آن شهر بزرگی است. و همانا فقط باین جهت «اصمّ» نامیده شد که بدون شک و تردید هیچ ماهی به لحاظ احترام و برتری نزد خداوند بپای آن نمی‌رسد. و اهل جاهلیت در جاهلیت خود آن را بزرگ می‌دانستند و هنگامی که اسلام آمد، جز بزرگی و برتری، چیزی بر آن افزوده نگشت. توجه داشته باشید که رجب ماه خدا شعبان ماه من و رمضان ماه امت من می‌باشد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 117
بدانید کسی که یک روز از رجب را بخاطر ایمان و پاداش خداوند روزه بگیرد، مستوجب رضایت بزرگ خداوند گردیده و روزه او در آن روز خشم خداوند را خاموش می‌گرداند و دری از درهای جهنم بر او بسته خواهد شد و اگر زمین پر از طلا شود و آن را در راه خدا خرج کند، برتر از روزه او نخواهد بود و پاداش او با هیچ چیزی از دنیا غیر از حسنات، کامل نمی‌شود و هنگامی که شب فرا رسد، ده دعای مستجاب خواهد داشت. اگر برای موردی در دنیا دعا کند، خداوند آن را به او عنایت خواهد فرمود و الّا بالاترین خیری را که دوستان، محبوبان و برگزیدگان او در دعای خود خواسته‌اند، برای او ذخیره می‌فرماید.

و کسی که دو روز از رجب را روزه بگیرد، هیچ کسی از اهل آسمان و زمین نمی‌تواند کرامتی را که نزد خداوند دارد، توصیف کند و پاداشی مانند پاداش ده تن از راستگویان که در مدت عمر خود- گرچه بسیار طولانی باشد- دروغی نگفته‌اند، خواهد داشت و در روز قیامت همانند و به مقدار آنان شفاعت نموده و با آنان و در میانشان محشور می‌شود تا وارد بهشت گردد و از دوستان آنان باشد.
و کسی که سه روز از رجب را روزه بگیرد، خداوند بین او و جهنم خندق یا مانعی به طول رفتن هفتاد سال قرار می‌دهد و خدای عز و جل هنگام افطار او می‌فرماید: همانا و محققا حق تو بر من واجب شد و محبت و ولایت من برای تو لازم شد. ای فرشتگانم شما را گواه می‌گیرم که همانا و محققا و قطعا همه گناهان او را از اول تا آخرین آنها، آمرزیدم.
و کسی که چهار روز از رجب را روزه بگیرد، از تمام بلاها ایمن می‌شود؛ از دیوانگی، جذام، پیسی، فتنه دجال و عذاب قبر در امان خواهد بود و مانند پاداشهای عاقلان توبه‌کار و بازگشت‌کننده به خدا برای او می‌نویسند و نامه عملش را در میان دسته اول عبادت‌کنندگان به دست راستش می‌دهند.
و کسی که پنج روز از رجب را روزه بگیرد، به عهده خداوند است که در روز قیامت او را راضی کند و روز قیامت در حالی برانگیخته می‌شود که صورتش مانند ماه شب چهارده است؛ به عدد انبوهی از شن برای او حسنات می‌نویسند و بدون حساب وارد بهشت می‌شود و به او می‌گویند: هر چه آرزو داری از خدا بخواه.
و کسی که شش روز از رجب را روزه بگیرد، در حالی که از قبر خود خارج می‌شود که سیمای او نور درخشنده‌ای دارد که از خورشید سفیدتر است. و غیر از این نور، در روز قیامت نوری به او می‌دهند که اهل محشر از آن بهره می‌گیرند. و نیز در روز قیامت در دسته

امان‌یافتگان برانگیخته می‌شود تا جایی که از پل صراط بدون حساب عبور می‌کند و از نافرمانی و اذیت پدر و مادر و قطع رحم ایمن خواهد بود.
و کسی که هفت روز از رجب را روزه بگیرد، همانا خداوند در مقابل هر روز روزه، دری از درهای هفتگانه جهنم را به روی او می‌بندد و بدن او را بر آتش حرام می‌کند.
و کسی که هشت روز از رجب را روزه بگیرد، همانا خداوند در مقابل هر روز روزه، دری از درهای هشتگانه بهشت را برای او باز می‌نماید. و به او می‌فرماید: از هر کدام از درهای بهشت که می‌خواهی وارد شو.
و کسی که نه روز از رجب را روزه بگیرد، در حالی از قبر خارج می‌شود که صدای خود را به «لا إِلهَ إِلَّا اللَّهُ» بلند کرده است و به چیزی جز بهشت رو نمی‌نماید و سیمای او نور درخشنده‌ای برای اهل محشر دارد تا جایی

که می‌گویند: این پیامبری برگزیده است. و همانا کمترین چیزی که به او می‌دهند، ورود بدون حساب به بهشت است.
و کسی که ده روز از رجب را روزه بگیرد، خداوند دو بال سبز که با مروارید درخشان و بزرگ و یاقوت زینت شده است، به او می‌دهد که بوسیله آن مثل باد از پل صراط به سوی بهشتها پرواز کند؛ از جمله مقربینی که به عدالت رفتار می‌کنند، نوشته می‌شود و گویا او صد سال (و مطابق نسخه دیگر هزار سال) برای خدا صبر نموده و خدا را عبادت کرده است.
و کسی که یازده روز از رجب را روزه بگیرد، در روز قیامت بنده‌ای نزد خداوند نمی‌آید که برتر از او باشد، مگر کسی که مثل او یا بیش از او روزه گرفته باشد.
و کسی که دوازده روز از رجب را روزه بگیرد، در روز قیامت دو لباس سبز از «سندس» و «استبرق» به او می‌پوشانند و لباسها را می‌آراید که اگر یکی از آن لباسها را به دنیا بیاورند، حتما ما بین مشرق و مغرب آن نورافشانی نموده و دنیا خوشبوتر از بوی مشک خواهد شد.
و کسی که سیزده روز از رجب را روزه بگیرد، در روز قیامت میز غذایی در سایه عرش برای او مهیا خواهد بود که وسعت آن هفتاد برابر دنیاست. و بر روی آن سینایی از مرواریدهای بزرگ و یاقوت است که در هر سینی هفتاد هزار نوع غذا وجود دارد که بو و رنگ آنها مانند یک دیگر نیست و در حالی که مردم در سختی شدید و بلای بزرگ به سر می‌برند، او از آنها بهره‌مند است.
و کسی که چهارده روز از رجب را روزه بگیرد، خداوند پاداشی از کاخهای بهشتی که با مرواریدهای بزرگ و یاقوت ساخته شده‌اند، به او عطا می‌نماید که چشمی ندیده، گوشی

نشنیده و به ذهن بشری نیامده است.
و کسی که پانزده روز از رجب را روزه بگیرد، در روز قیامت در توقفگاه امان یافتگان می‌ایستد و هیچ فرشته و رسول و پیامبری بر او نمی‌گذرد، مگر این که می‌گویند: خوشا بحال تو که امان یافته، مقرب، شریف، سعادتمند و شاد و خرم در بهشتها ساکن خواهی بود.
و کسی که شانزده روز از رجب را روزه بگیرد، جزء اولین کسانی است که سوار بر حقیقتهایی از نور می‌شوند و در بهشت تا «سرای رحمان» به پرواز در می‌آیند.
و کسی که هفده روز از رجب را روزه بگیرد، در روز قیامت بر روی پل صراط برای او هفتاد هزار چراغ می‌گذارند تا با نور این چراغها از روی پل صراط گذشته و به بهشت برسد و فرشتگان با خوش‌آمدگویی، خیر مقدم و

مرحبا گفتن و سلام دادن بر او پس از او می‌آیند.
و کسی که هیجده روز از رجب را روزه بگیرد، در گنبد ابراهیم علیه السّلام در بهشت جاوید بر تختهایی از درّ و یاقوت جا را بر او تنگ خواهد نمود.
و کسی که نوزده روز از رجب را روزه بگیرد، خداوند برای او در بهشت، در مقابل کاخ آدم و ابراهیم علیهما السّلام کاخی از مروارید تازه برای او می‌سازد. او بر آنها سلام می‌کند، آنان نیز برای بزرگداشت و ادای حقش بر او سلام می‌کنند. و در مقابل هر روز از روزهایی که روزه می‌گیرد، روزه هزار سال برای او نوشته می‌شود.
و کسی که بیست روز از رجب را روزه بگیرد، گویا بیست هزار سال خداوند را عبادت کرده است.
و کسی که بیست و یک روز از رجب را روزه بگیرد، در روز قیامت شفاعت او در مورد خطاکاران و گناهکارانی مانند «ربیعه» و «مضر» (که دو طایفه با تعداد افراد زیاد هستند) پذیرفته می‌شود.
و کسی که بیست و دو روز از رجب را روزه بگیرد، منادی از آسمان ندا می‌دهد: ای دوست خدا! مژده باد تو را به بزرگداشت زیاد و دوستی با کسانی که خداوند آنها را متنعم نموده است از قبیل پیامبران، راستگویان، شهدا و صالحان. و آنان چه دوستان خوبی هستند! و کسی که بیست و سه روز از رجب را روزه بگیرد، از آسمان او را ندا می‌دهند: خوشا به حالت ای بنده خدا! زحمت کمی کشیدی ولی نعمتهای زیادی به دست آوردی.
خوشا به حال تو هنگامی که پرده از پیش رویت برداشته شود و به ثواب بزرگ پروردگار کریمت برسی و در «دار السّلام» همسایه ابراهیم خلیل علیه السّلام شوی.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 123
و کسی که بیست و چهار روز از رجب را روزه بگیرد، فرشته مرگ بصورت جوانی سراغ او می‌آید که لباس دیبای سبزی پوشیده و بر اسبی از اسبهای بهشتی سوار است؛ در دست او حریر سبزی است که با مشک بسیار خوشبو معطر شده است و نیز جامی طلایی که پر از شراب بهشتی است. هنگام خروج جانش آن را به او می‌نوشاند و سختی‌های مرگ را برای او آسان می‌نماید. آنگاه روح او را در آن حریر می‌گذارد که در این حال بویی از آن برمی‌خیزد که اهل آسمانهای هفتگانه آن را احساس می‌نمایند. او در قبر خود سیراب مانده و از قبرش نیز سیراب برانگیخته می‌شود تا زمانی که به حوض پیامبر صلّی اللّه علیه و آله و سلّم برسد.
و کسی که بیست و پنج روز از رجب را روزه بگیرد، همانا هنگامی که از قبرش خارج شود، هفتاد هزار فرشته به پیشواز او می‌روند که در دست هر کدام از آن فرشتگان بیرقی از درّ و یاقوت است؛ با خود زیور آلات و لباسهای نیکو و کم نظیر همراه دارند و می‌گویند: ای دوست خدا! بشتاب

بسوی پروردگارت. و او از اولین کسانی است که وارد بهشت سکونت می‌شود همراه با مقربینی که خدا از آنها راضی شده و آنها نیز از او راضیند. و این سعادت بزرگی است.
و کسی که بیست و شش روز از رجب را روزه بگیرد، خداوند در سایه عرش صد قصر از درّ و یاقوت می‌سازد که بر سر هر قصری خیمه‌ای سرخ از حریر بهشتی است و در حالی که مردم مشغول حساب هستند، او در ناز و نعمت در آن ساکن می‌شود.
و کسی که بیست و هفت روز از رجب را روزه بگیرد، خداوند قبر او را به مقدار راه چهار صد سال وسعت می‌دهد و تمام این مقدار را پر از مشک و عنبر می‌نماید.
و کسی که بیست و هشت روز از رجب را روزه بگیرد، خداوند عز و جل بین او و آتش نه خندق می‌گذارد که فاصله هر خندق به مقدار فاصله آسمان و زمین است؛ به مقدار راه پانصد سال.
و کسی که بیست و نه روز از رجب را روزه بگیرد، خداوند او را می‌آمرزد؛ گر چه کسی باشد که به دستور ظالم یک دهم اموال مردم را می‌گرفته یا زنی باشد که هفتاد بار بی‌عفتی کرده باشد. اگر آن زن با این کار بخواهد خوشنودی خدای عز و جل را بدست آورده و از جهنم رهایی یابد، خداوند حتما او را می‌آمرزد.
و کسی که سی روز از رجب را روزه بگیرد، منادی از آسمان ندا می‌دهد: ای بنده خدا! گذشته‌هایت آمرزیده شد، در باقیمانده عمر خود عملت را از نو شروع کن. و خداوند در

تمام بهشتها، در هر بهشتی چهل هزار شهر از طلا به او خواهد داد که در هر شهری چهل هزار قصر، در هر قصر چهل هزار هزار خانه، در هر خانه‌ای چهل هزار هزار سفره، در هر سفره چهل هزار هزار کاسه، در هر کاسه‌ای چهل هزار هزار نوع خوردنی و نوشیدنی وجود دارد که هر کدام از این خوردنیها و نوشیدنیها رنگ جداگانه‌ای دارند. در هر خانه‌ای چهل هزار هزار تخت از طلا وجود دارد که اندازه هر کدام از این تختها دو هزار ذراع «45» در دو هزار ذراع است و بر هر کدام از این تختها دختری از حور العین است که هر کدام از آنها سیصد هزار زلف جلو پیشانی از نور دارند که هر کدام از این زلفها را یک هزار هزار دختر خدمتکار خردسال حمل نموده و با مشک و عنبر خوشبو می‌نمایند تا روزه‌دار رجب پیش او بیاید. تمام اینها برای کسی است که تمام ماه رجب را روزه بگیرد. عرض کردند: ای پیامبر خدا! کسی که بعلت ضعف یا مرض یا زنی که پاک نباشد و نتواند روزه بگیرد، چه کاری انجام دهد تا به آنچه فرمودی برسد؟ آن حضرت صلّی اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: برای هر روز قرص نانی صدقه بدهد. قسم به

کسی که جانم به دست اوست، همانا اگر هر روز این طور صدقه بدهد، به آنچه گفتم و بیش از آن می‌رسد. و بدون تردید اگر تمام مخلوقات آسمانها و زمین همگی جمع شوند تا مقدار ثواب این عمل را معین کنند، به یک دهم فضائل و درجاتی که در بهشتها به آن دست می‌یابد، نمی‌رسند. عرض کردند: ای رسول خدا! کسی که نتواند این صدقه را بدهد چه کاری انجام بدهد تا به آنچه فرمودی برسد؟ آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: با این تسبیح در هر روز صد بار خدا را تسبیح کند تا سی روز تمام شود:
«سبحان الإله الجلیل سبحان من لا ینبغی التّسبیح الّا له سبحان الأعزّ الأکرم سبحان من لبس العزّ و هو له اهل» «46»
5- ... امام رضا علیه السّلام فرمودند: خداوند حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم را پس از سه شب که از ماه رجب گذشت (روز سوم رجب) به پیامبری برانگیخت. به همین جهت روزه این روز مانند روزه هفتاد سال است.
سعد بن عبد اللَّه (یکی از راویان این حدیث) می‌گوید: بزرگان ما می‌گفتند: در این جا نویسنده روایت اشتباه کرده است. و درستش این است که سه شب باقیمانده از رجب پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم را به پیامبری برانگیخت (یعنی بیست و هفتم رجب).

---
(45) هر ذراع بین پنجاه تا هفتاد سانتیمتر است.
(46) ترجمه: خدای بزرگ را منزه می‌دانم. کسی را که منزه می‌دانم. عزیزترین و گرامیترین را منزه می‌دانم. کسی را که لباس عزت پوشیده و تنها او شایسته این لباس است را منزه می‌دانم.

ثواب روزه شعبان

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که شعبان را روزه بگیرد، این روزه برای او پاک‌کننده از هر لغزش، عیب و عار و خشمی خواهد بود. ابو حمزه می‌گوید به آن حضرت عرض کردم مراد از عیب و عار چیست؟ فرمودند:
سوگند برای نافرمانی خدا و نذر برای نافرمانی خدا. پرسیدم منظور از خشم چیست؟ فرمود: سوگند به هنگام غضب. و توبه و پشیمانی از آن است.
2- ... راوی می‌گوید نزد امام صادق علیه السّلام سخن از شعبان و روزه آن به میان آمد آن حضرت فرمودند: فضیلت روزه آن چنین و چنان است و در آن چه و چه هست؛ تا جایی که ممکن است مردی مرتکب قتل حرام می‌شود آنگاه شعبان را روزه گیرد و بخاطر این عمل آمرزیده شود.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: روزه شعبان و ماه رمضان، دو ماه پی در پی توبه‌ای از جانب خدای عز و جل می‌باشد (توبه‌ای مقبول است) بخدا سوگند.
4- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که اولین روز شعبان را روزه بگیرد، حتما بهشت برای او لازم خواهد شد.
و کسی که دو روز روزه بگیرد، خداوند در هر روز و شب در سرای دنیا به او نگاه می‌نماید و در بهشت نیز به این نگاه ادامه می‌دهد. و کسی که سه روز را روزه بگیرد، هر روز خداوند را در عرش بهشتیش زیارت خواهد نمود.
(چون خداوند جسم نیست، شاید مراد دیدار خداوند با دیده دل یا دیدار اولیای او باشد) 5- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: شعبان ماه من و رمضان ماه خدا و آن بهار فقر است. و خداوند عید قربان را فقط برای سیر شدن فقیران شما از گوشت قرار داد پس به آنها (گوشت قربانی) بدهید.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 129
6- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: روزه شعبان و ماه رمضان بخدا سوگند توبه‌ای از جانب خداوند است (توبه‌ای مقبول است).
7- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: روش پدرم این بود که بین (روزه) شعبان و ماه رمضان یک روز فاصله می‌انداخت (یک روز روزه نمی‌گرفت)، ولی امام زین العابدین علیه السّلام آنها را به هم وصل می‌کرد و می‌فرمود:

روزه دو ماه پی در پی توبه‌ای است از جانب خداوند (توبه‌ای پذیرفته شده است).
8- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم شعبان و ماه رمضان را روزه می‌گرفت و روزه (این دو ماه) را به یک دیگر وصل می‌نمودند، ولی مردم را نهی می‌کرد که این دو را به یک دیگر وصل نمایند و می‌فرمودند:
این دو، دو ماه خداوند هستند و این دو کفاره گناهان قبل و بعد از این دو ماه است.
9- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: زنان پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم هنگامی که روزه‌ای به عهده آنان بود، آن را تا ماه شعبان به تأخیر می‌انداختند. زیرا نمی‌خواستند مانع نیاز رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم شوند. و هنگامی که شعبان فرا می‌رسید آنان روزه می‌گرفتند. آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم نیز با آنان روزه می‌گرفت. و نیز رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم می‌فرمودند: شعبان ماه من است.
10- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام پرسیدم آیا شخصی از پدران شما شعبان را روزه گرفته است؟ فرمود: بهترین پدرانم رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم آن را روزه گرفته است.
11- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام در باره روزه شعبان پرسیدم که آیا کسی از پدران شما آن را روزه گرفته است؟ فرمودند: بیشترین روزه بهترین پدرانم، رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم در شعبان بود.

12- ... از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم در باره روزه رجب پرسیدند. آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: چرا به فکر روزه شعبان نیستند.
13- ... اسامة بن زید می‌گوید: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم آنقدر روزه می‌گرفت که می‌گفتند: همیشه روزه خواهد گرفت و آنقدر روزه نمی‌گرفت که می‌گفتند: دیگر روزه نخواهد گرفت. راوی می‌گوید از اسامة بن زید پرسیدم آیا دیدی رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم طوری در ماهی روزه بگیرد که در هیچ ماهی این طور روزه نگیرد؟
گفت: بله. پرسیدم در کدام ماه؟ گفت: شعبان. ماهی که بین رجب و رمضان است و مردم از آن غافلند. ماهی که در آن اعمال بندگان بسوی پروردگار جهانیان بالا می‌رود. و دوست دارم در حالی عمل من بالا رود که روزه باشم.
14- ... راوی می‌گوید: از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم پرسیدند کدامیک از روزه‌ها برترند:

فرمودند: شعبان. بجهت بزرگداشت رمضان.
15- ... راوى مى‌گويد: پيامبر صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم هيچ ماهى را بطور كامل روزه نمى‌گرفت، مگر شعبان كه آن را به رمضان وصل مى‌نمود.
16- ... ابن عباس مى‌گويد: در حالى كه اصحاب رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم نزد آن حضرت صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم در باره فضايل شعبان سخن مى‌گفتند، آن حضرت صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: ماه شريفى است و آن ماه من است. حمل‌كنندگان عرش آن را بزرگ داشته و قدر آن را مى‌شناسند. و آن ماهى است كه ارزاق مؤمنين براى رمضان در آن زياد مى‌شود و بهشتها آراسته مى‌گردند. و فقط باين جهت شعبان ناميده شد كه ارزاق مؤمنين در آن زياد مى‌شود. و آن ماه عمل است كه در آن حسنه هفتاد بار دو چندان گرديده، بديها ريخته شده، گناهان آمرزيده شده و حسنه قبول مى‌شود؛ خداى بزرگ به بندگان خود مباهات مى‌نمايد، از عرش خود به روزه‌داران و عبادت‌كنندگان نگريسته و بخاطر ايشان به حمل‌كنندگان عرش خود مباهات مى‌نمايد. در اين جا على بن ابى طالب عليه السّلام بپاخاسته و عرض كرد: پدر و مادرم فداى تو. اى رسول خدا! مقدارى از برترى آن را بيان فرماييد تا رغبت ما به روزه و عبادت آن بيشتر شده

و براى خداى بزرگ در آن، شب‌زنده‌دارى كنيم. آن حضرت صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند:
كسى كه روز اول شعبان روزه بگيرد، خداوند براى او هفتاد حسنه مى‌نويسد كه هر حسنه‌اى برابر با يک سال عبادت است.
و كسى كه دو روز از شعبان را روزه بگيرد، گناه هلاک‌كننده او از مى‌ريزد.
و كسى كه سه روز از شعبان را روزه بگيرد، هفتاد درجه از درّ و ياقوت در بهشتها براى او بالا مى‌رود.
و كسى كه چهار روز از شعبان را روزه بگيرد، روزى او گسترده خواهد شد.
و كسى كه پنج روز از شعبان را روزه بگيرد، نزد بندگان خدا محبوب مى‌گردد.
و كسى كه شش روز از شعبان را روزه بگيرد، خداوند هفتاد نوع بلا را از وى دور مى‌نمايد.
و كسى كه هفت روز از شعبان را روزه بگيرد، خداوند او را از شيطان، لشكريانش، وسوسه و اشاره‌اش حفظ مى‌نمايد.
و كسى كه هشت روز از شعبان را روزه بگيرد، تا زمانى كه از حوضهاى بهشتى ننوشد از دنيا خارج نخواهد شد.

و کسی که نه روز از شعبان را روزه بگیرد، نکیر و منکر هنگام سؤال از او، با او مهربان خواهند بود.
و کسی که ده روز از شعبان را روزه بگیرد، خداوند قبر او را به مقدار هفتاد ذراع در هفتاد ذراع وسعت می‌دهد.
و کسی که یازده روز از شعبان را روزه بگیرد، بر قبر او یازده مناره از نور می‌زنند.
و کسی که دوازده روز از شعبان را روزه بگیرد، تا دمیدن در صور (روز قیامت) هر روز هفتاد هزار فرشته او را در قبرش زیارت می‌کنند.
و کسی که سیزده روز از شعبان را روزه بگیرد، فرشتگان هفت آسمان برای او استغفار می‌کنند.
و کسی که چهارده روز از شعبان را روزه بگیرد، به چهارپایان و درندگان حتی ماهیهای دریا الهام می‌شود که برای او استغفار کنند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 135
و کسی که پانزده روز از شعبان را روزه بگیرد، پروردگار عزت، او را ندا می‌دهد: سوگند به عزتم تو را با آتش نمی‌سوزانم.
و کسی که شانزده روز از شعبان را روزه بگیرد، هفتاد دریای آتش بروی او خاموش می‌شود.
و کسی که هفده روز از شعبان را روزه بگیرد، تمامی درهای جهنم بر او بسته خواهد شد.
و کسی که هیجده روز از شعبان را روزه بگیرد، تمامی درهای بهشت بروی او گشوده خواهد شد.
و کسی که نوزده روز از شعبان را روزه بگیرد، هفتاد هزار کاخ از درّ و یاقوت در بهشتها به او می‌دهند.
و کسی که بیست روز از شعبان را روزه بگیرد، هفتاد هزار همسر از حور العین به او می‌دهند.
و کسی که بیست و یک روز از شعبان را روزه بگیرد، فرشتگان به او خیر مقدم، خوش آمد و مرحبا گفته و بالهای خود را به او می‌مالند.
و کسی که بیست و دو روز از شعبان را روزه گرفته، هفتاد هزار لباس (بهشتی) از «سندس» و «استبرق» به او می‌پوشانند.
و کسی که بیست و سه روز از شعبان را روزه بگیرد، هنگام خروج از قبر چهارپایی از نور برای او می‌آورند که سوار آن شده و به بهشت پرواز نماید.
و کسی که بیست و چهار روز از شعبان را روزه بگیرد، شفاعت او در باره هفتاد هزار یکتاپرست پذیرفته می‌گردد.
و کسی که بیست و پنج روز از شعبان را روزه بگیرد، بیزاری از نفاق به او می‌دهند.

و کسی که بیست و شش روز از شعبان را روزه بگیرد، خداوند جواز عبور از پل صراط را برای او می‌نویسد.
و کسی که بیست و هفت روز از شعبان را روزه بگیرد، خداوند رهایی از آتش برای او می‌نویسد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 137
و کسی که بیست و هشت روز از شعبان را روزه بگیرد، صورتش برق می‌زند و می‌درخشد.
و کسی که بیست و نه روز از شعبان را روزه بگیرد، به رضایت بزرگ خداوند می‌رسد.
و کسی که سی روز از شعبان را روزه بگیرد، جبرئیل از جلو عرش او را ندا می‌دهد: ای شخص! اعمال تازه‌ات را از نو شروع کن که گناهان گذشته و قبلیت آمرزیده شد. و خدای بزرگ و جلیل می‌فرمایند: اگر گناهان تو به تعداد ستارگان آسمان و قطره‌های باران و برگهای درختان و به تعداد شن، شبنم و روزهای دنیا باشد، مطمئن باش که آن را برای تو آمرزیدم.
و این آمرزش بعد از این که شعبان را روزه گرفتی برای خداوند بزرگ نیست.
ابن عباس می‌گوید: این ثواب ماه شعبان است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 139

1- ... امام باقر علیه السّلام به جابر فرمودند: ای جابر! کسی که به ماه رمضان برسد و روز آن را روزه گرفته، پاره‌ای از شبش را عبادت کند، فرج و زبان خود را حفظ کرده، چشمش را از حرام بپوشاند و از آزار مردم بپرهیزد، همانند روزی که از مادر متولد شده از گناهان بیرون می‌رود.
جابر می‌گوید گفتم: فدایت گردم؛ چه حدیث خوبی! حضرت فرمودند: و چه شرط سختی! 2- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم هنگامی که به هلال ماه رمضان می‌نگریستند، رو به قبله نموده و دعا می‌کردند:
«اللّهمّ أهلّه علینا بالأمن و الإیمان و السّلامة و الإسلام و العافیة المجلّلة و الرّزق الواسع و دفع الأسقام و تلاوة القرآن و العون علی الصّلاة و القیام. اللّهمّ سلّمنا لشهر رمضان و سلّمه لنا و تسلّمه منّا حتّی ینقضی شهر رمضان و قد غفرت لنا» «47».
آنگاه رو به مردم نموده و می‌فرمودند: ای مسلمانان! هنگامی که هلال ماه رمضان ظاهر شد، شیطانهای رانده شده زنجیر می‌شوند؛ درهای آسمان، درهای بهشتها و درهای رحمت گشوده می‌شوند؛ درهای جهنم بسته شده، دعا مستجاب شده و به هنگام هر افطار خداوند آزادشدگانی دارد که آنها را از آتش جهنم آزاد می‌کند و هر شب منادی ندا می‌دهد: «آیا سائلی هست؟ آیا استغفارکننده‌ای هست؟ خدایا! به هر خرج‌کننده‌ای عوض و به هر بخیلی تلف عنایت فرما» و هنگامی که هلال شوال حلول کند، به مؤمنین ندا می‌کنند: بامدادان برای گرفتن جایزه بروید که آن روز، روز جایزه است. آنگاه امام باقر علیه السّلام فرمودند: هان سوگند به کسی که جانم به دست اوست، این جایزه درهم و دینار نیست.
3- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: همانا هنگامی که پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم از عرفات بازگشته و رهسپار منی بود، وارد مسجد شد. مردم گرد او جمع شده و در باره لیلة القدر از او سؤال کردند. حضرت در آنجا سخنرانی نموده و پس از ثنای الهی فرمودند:
هر کدام از شما که در باره شب قدر از من سؤال کنید، آن را از شما پنهان نمی‌کنم.

---

(47) ترجمه: خداوندا! هلال این ماه را همراه با امنیت، ایمان، سلامتی، اسلام، تندرستی کامل، رزق گسترده، برطرف نمودن بیماریها، تلاوت قرآن و کمک برای نماز و روزه به ما بنمایان. خدایا! ما را برای ماه رمضان سالم نگهدار و این ماه را نیز برای ما سالم بدار و آن را از جانب ما نیز سالم

بدار تا این که ماه رمضان پایان پذیرد و تو حتما و قطعا ما را آمرزیده باشی.

چون همانا من نیز آن را نمی‌دانم. ای مردم! بدانید همانا هر کسی با صحت و سلامت به ماه رمضان برسد و روزش را روزه گرفته، مقداری از شبش را عبادت کند، مراقب نمازش باشد و به نماز جمعه‌اش و نماز عید فطر برود، قطعا شب قدر را درک کرده و به جایزه پروردگار دست یافته است.

راوی می‌گوید: امام صادق علیه السّلام فرمودند: بخدا سوگند به جوایزی رسیده است که مانند جوایز بندگان نیست.

4- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم هنگامی که ماه رمضان فرا رسید، یعنی سه روز که از شعبان باقی بود، به بلال فرمودند: در میان مردم جار بزن. هنگامی که مردم جمع شدند، پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم بالای منبر رفته و خدا را حمد و ثنا گفته، سپس فرمودند: ای مردم! همانا این ماه فرا رسید؛ ماهی که سرور ماههاست.

شبی در آن است که از هزار ماه بهتر است. درهای جهنم در آن بسته شده و درهای بهشت در آن گشوده می‌گردد. کسی که آن را درک کند و آمرزیده نشود، خداوند آن را از خود دور کند. و کسی که پدر و مادر خود را درک کند و آمرزیده نشود، خداوند او را از خود دور کند. و کسی که من نزد او ذکر شوم و بر من صلوات نفرستد، خداوند عز و جل او را از خود دور کند.

5- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمود: هنگامی که ماه رمضان فرا رسید. رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم ایستاد و حمد و ثنای الهی را بجا آورد. سپس فرمود: ای مردم! خداوند شما را از شر دشمنان جنّیتان حفظ کرد. و فرمود: «بخوانید مرا تا اجابت کنم شما را» «48» و به شما وعده اجابت داد. آگاه باشید که بر هر شیطان رانده شده هفت فرشته گمارده شده است و تا پایان این ماه آن شیطان رها نشود (و بدین ترتیب آن شیاطین بر شما تسلطی ندارد). آگاه باشید که از اولین شب آن درهای آسمان گشوده می‌شود. آگاه باشید که دعا در آن مقبول است.

6- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا خدای عز و جل در هر شب ماه رمضان آزادشدگان و رهایی یافتگانی از آتش دارد، مگر کسی که با

---

(48) ادْعُونِی أَسْتَجِبْ لَكُمْ. سوره غافر (40): آیه 60.

مست‌کننده‌ای افطار نماید. و هنگامی که شب آخر فرا رسد در آن شب به تعداد همه کسانی که در این ماه آزاد کرده است، آزاد می‌نماید.
7- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم در آخرین جمعه شعبان سخنرانی نموده و پس از حمد و ثنای خداوند فرمودند: ای مردم! نزدیک است ماهی فرا برسد که در آن شبی است بهتر از هزار ماه و آن ماه، ماه رمضان است. خداوند روزه آن را واجب نموده و عبادت یک شب را با نمازی مستحب مانند عبادت هفتاد شب با نمازی مستحب در سایر ماهها قرار داده است. و پاداش کسی را که در این ماه مبادرت به عمل خیر و نیک مستحبی بنماید، مانند پاداش کسی قرار داده است که واجبی از واجبات خدای عز و جل را بجا آورد. و کسی که واجبی از واجبات خداوند را بجا آورد، مانند کسی است که هفتاد واجب را در سایر ماهها بجا آورد. و آن ماه صبر است. و همانا ثواب صبر بهشت است. و آن ماه مواسات (یاری نمودن) است. و آن ماهی است که خداوند در آن رزق مؤمنین را افزایش می‌دهد. کسی که به مؤمن روزه‌داری در آن افطار بدهد، بخاطر این عمل (پاداش) آزادی یک بنده و آمرزش گناهان گذشته‌اش را خواهد داشت.
عرضه داشتند: ای رسول خدا! همه ما توانایی افطاری دادن به روزه‌دار را نداریم. آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: همانا خداوند کریم است، به کسی هم که جز بر مقداری شیر مخلوط با آن که روزه‌داری با آن افطار کند یا شربت آب گوارایی یا چند دانه خرمای ریز توانایی ندارد و نمی‌تواند بیش از این بدهد، نیز این ثواب را عنایت می‌فرمایند. و کسی که در آن بر بنده خود آسان گیرد، خدای عز و جل نیز در حساب بر او آسان گیرد. و آن شهری است که اولش رحمت وسطش آمرزش و آخرش اجابت و آزادی از آتش است. و در آن شما از چهار چیز بی‌نیاز نیستند. دو چیزی که خداوند را با آن راضی می‌کنید و دو چیز است که شما به هیچ وجه از آن بی‌نیاز نیستید: دو چیزی که خداوند را با آن راضی می‌کنید، گواهی به این است که هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست و همانا من رسول خداوند هستم و دو چیزی که شما به هیچ وجه از آن بی‌نیاز نیستند، این است که حاجتهای خود و بهشت را از خداوند خواسته، از خدا عافیت (تندرستی) را بخواهید و از جهنم به او پناه ببرید.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 145
8- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم هنگامی که ماه رمضان فرا رسید، یعنی سه روز به ماه رمضان باقی مانده بود، به بلال دستور داد تا در میان مردم جار بزنند. هنگامی که مردم جمع شدند، بالای منبر رفته پس از حمد و ثنای خداوند فرمودند: ای مردم! همانا این ماه فرا رسید و آن سرور ماهها است. در آن شبی است

که بهتر از هزار ماه است. درهای جهنم در آن بسته شده و درهای بهشت گشوده می‌شود. کسی که آن را درک کند و آمرزیده نشود، خداوند او را از خود دور کند و کسی که پدر و مادر خویش را درک کند و آمرزیده نشود، خداوند او را از خود دور کند و کسی که من نزد او یاد شوم و بر من صلوات نفرستد، آمرزیده نشود و خدای عز و جل او را از خود دور کند.
9- ... امام صادق علیه السّلام در آخر یک حدیث طولانی فرمودند: درهای آسمان در رمضان باز می‌شود، شیاطین کند و زنجیر می‌شوند و اعمال مؤمنین پذیرفته می‌شود. ماه رمضان خوب ماهی است و در زمان رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم به این ماه مرزوق (ماهی که روزیش را داده‌اند) می‌گفتند.
10- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا خداوند در شبی از ماه رمضان آزادشدگانی از آتش دارد، مگر کسی که با مست‌کننده‌ای افطار کند، کینه‌توزی کند یا صاحب شطرنج باشد.
11- ... راوی می‌گوید: از امام باقر علیه السّلام پرسیدم شب مبارکی که در آیه «همانا ما آن (قرآن) را در شب مبارکی نازل کردیم» «49» آمده است، چه شبی است؟ آن حضرت علیه السّلام فرمودند: این شب، شب قدر است که در هر سال در دهه آخر ماه رمضان قرار دارد. و قرآن نازل نشده، مگر در شب قدر.
خدای عز و جل می‌فرمایند «در این شب همه چیز با حکمت الهی مشخص و معین می‌شود.» «50» در این شب هر خیر و شر، طاعت و معصیت، تولد و مرگ و رزقی از آن شب بمدت یک سال معین و مشخص می‌شود. و آنچه قرار است در این

---

(49) إِنَّا أَنْزَلْناهُ فِي لَيْلَةٍ مُبارَكَةٍ. سوره دخان (44): آیه 3.
(50) فِيها يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ. سوره دخان (44): آیه 4.

شب واقع شود، حتما اتفاق خواهد افتاد؛ البته خداوند می‌تواند هر چیزی را تغییر دهد. عرض کردم: «شب قدر بهتر از هزار ماه است» «51» یعنی چه؟ آن حضرت علیه السّلام فرمودند: انواع اعمال نیک و خوبیها در این شب بهتر از همین اعمال در هزار ماه است که در آن شب قدر نباشد. و اگر خداوند ثواب مؤمنین را دو چندان می‌نمودند، آنان به چنین ثوابی نمی‌رسیدند و در هر حال خداوند است که حسنات آنان را دو چندان می‌نماید.
12- ... سعید بن جبیر می‌گوید از ابن عباس پرسیدم کسی رمضان را روزه بگیرد و حق آن را بشناسد، چه پاداشی دارد؟ او در جواب گفت: آماده شو ابن جبیر تا چیزی به تو بگویم که گوشهایت آن را نشنیده و بر دلت نگذشته

است. و خود را برای آنچه که از من پرسیدی فارغ ساز که آنچه پرسیدی علم اولین و آخرین است.
سعید بن جبیر می‌گوید رفتم و فردا به هنگام طلوع فجر بسرعت خودم را به او رسانیده، نماز صبح را خواندم و مطلب را یادآوری کردم. او به من رو کرده و گفت:
آنچه را می‌گویم بشنو. از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم شنیدم که فرمودند: اگر می‌دانستید در رمضان چه پاداشی برای شما نهفته است، بیش از این شکر می‌کردید.
هنگامی که شب اول آن فرا رسید، خداوند حتما گناهان امتم را می‌بخشد؛ همه آنها را؛ آشکار آن و پنهان آن را و دو هزار هزار درجه شما را بالا می‌برد و پنجاه شهر برای شما می‌سازد.
و در روز دوم خداوند در مقابل هر گامی که در آن روز بر می‌دارید، عبادت یک سال و ثواب یک پیامبر و روزه یک سال را برای شما می‌نویسد.
و در روز سوم خداوند در مقابل هر مویی که در بدنهای شماست، گنبدی در بهشت از درّی سفید که در بالای آن دوازده هزار خانه از نور و در پایین آن نیز دوازده هزار خانه از نور است و در هر خانه هزار تخت و بر هر تخت حوریه‌ای است، عطا می‌نماید که در هر روز هزار فرشته که هر فرشته‌ای هدیه‌ای به همراه دارد پیش شما می‌آیند.

---

(51) لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ. سوره قدر (97): آیه 3.

و در روز چهارم خداوند در بهشت جاوید هفتاد هزار قصر به شما عطا می‌نماید که در هر قصر هفتاد هزار خانه وجود دارد و در هر خانه پنجاه هزار تخت است که بر هر تختی حوریه‌ای است؛ در مقابل هر حوریه‌ای هزار دختر بچه خردسال است که لباس آنها بهتر از دنیا و آنچه در آن است، می‌باشد.
در روز پنجم خداوند در جنة المأوی (نوعی از بهشت) هزار شهر به شما عطا می‌کند که در هر شهر هفتاد هزار خانه و در هر خانه‌ای هفتاد هزار سفره غذا هست. و بر هر سفره هفتاد هزار کاسه است که در هر کاسه‌ای شصت هزار نوع غذا هست که هیچ کدام از آنها شبیه یک دیگر نیست.
در روز ششم خداوند صد هزار شهر در بهشت به شما عطا می‌کند که در هر شهری صد هزار خانه و در هر خانه‌ای صد هزار تخت از طلا هست که درازی هر تخت هزار ذراع است. و بر هر تختی همسری از حور العین است که سی هزار زلف جلو پیشانی دارد که با درّ و یاقوت بافته شده است که هر زلفی را صد کنیز حمل می‌کنند.
در روز هفتم خداوند در جنة النعیم (بهشت نعمت) ثواب چهل هزار شهید و

چهل هزار صدّیق را به شما عنایت می‌فرماید.
در روز هشتم خداوند مانند عمل شصت هزار عابد و شصت هزار زاهد را به شما عطا می‌نماید.
در روز نهم خداوند آنچه را که به هزار عالم، هزار معتکف و هزار جنگجوی در جبهه عنایت می‌نماید، به شما نیز عطا می‌فرماید.
در روز دهم هفتاد هزار حاجت شما را برآورده نموده و خورشید، ماه، ستارگان، چهارپایان، پرندگان و هر سنگ و گلی و هر خشک و تری و ماهیهای دریاها و برگهای درختان برای شما استغفار می‌کنند.
در روز یازدهم ثواب چهار حج و چهار عمره را برای شما می‌نویسد که هر حجی همراه با پیامبری از پیامبران و هر عمره‌ای همراه با صدّیق یا شهیدی باشد.
در روز دوازدهم گناهان شما را تبدیل به حسنات نموده و حسنات شما را دو چندان ساخته و در مقابل هر حسنه‌ای یک هزار هزار حسنه برای شما می‌نویسد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 151
در روز سیزدهم خداوند به عدد هر سنگ و گلی بین مکه و مدینه، شفاعتی را به شما عطا می‌فرماید.
در روز چهاردهم گویا آدم و نوح علیهم السّلام و بعد از آنها ابراهیم و موسی علیهم السّلام و بعد از آنها داود و سلیمان علیهم السّلام را ملاقات کرده و با هر پیامبری دویست سال خدا را عبادت کرده‌اید.
در روز پانزدهم تمامی حاجتها [یا ده حاجت] از حاجتهای دنیا و آخرت را برآورده نموده، آنچه را به حضرت ایوب علیه السّلام عطا نموده به شما نیز عطا می‌نماید، دعای شما را اجابت می‌نماید، حمل‌کنندگان عرش برای شما استغفار می‌کنند و در روز قیامت چهل نور به شما عطا می‌نماید: ده تا طرف راست، ده تا طرف چپ، ده تا روبرو و ده تا پشت سر.
در روز شانزدهم هنگامی که از قبر خارج شوید، شصت لباس به شما عطا می‌نماید که آنها را می‌پوشید و نیز شتری که سوار آن می‌شوید و پاره ابری برای شما می‌فرستد که در گرمای آن روز بر شما سایه می‌افکند.
هنگامی که روز هفدهم فرا رسد، خدای عز و جل می‌فرمایند: همانا و قطعا و محققا شما و پدرانتان را آمرزیده و سختیهای روز قیامت را از شما برداشتم.
هنگامی که روز هیجدهم فرا رسد، خدای تبارک و تعالی به جبرئیل، میکاییل، اسرافیل، حمل‌کنندگان عرش و کرسی و کروبیان دستور می‌دهد که تا سال آینده برای امت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم استغفار نمایند و در روز قیامت ثواب جنگجویان اسلام در بدر را به شما عطا می‌فرماید.

هنگامی که روز نوزدهم فرا رسد فرشته‌ای در آسمانها و زمین باقی نمی‌ماند، مگر این که برای زیارت قبرهای شما در هر روز از پروردگار خویش اجازه می‌گیرند و همراه با هر یک از فرشتگان هدیه و نوشابه‌ای است.

هنگامی که روز بیستم فرا رسید، خداوند برای شما هفتاد هزار فرشته می‌فرستد که شما را از شر هر شیطان رانده‌شده‌ای حفظ نماید؛ در مقابل هر روزی که روزه می‌گیرید روزه صد سال را برای شما می‌نویسد؛ بین شما و جهنم خندقی قرار می‌دهد؛ ثواب کسی را که تورات، انجیل، زبور و فرقان را تلاوت نموده است، به شما عطا می‌فرماید؛ به تعداد هر پری که بر جبرئیل است، عبادت یک سال را برای شما می‌نویسد؛ ثواب تسبیح عرش و کرسی

را برای شما نوشته و به شماره هر آیه‌ای از قرآن هزار حور العین را به شما می‌دهد.

در روز بیست و یکم خداوند قبرهای شما را هزار فرسخ وسعت می‌بخشد و تاریکی و وحشت را از شما برداشته و قبرهای شما را مانند قبرهای شهدا و صورتهایتان را مانند صورت یوسف به یعقوب علیهم السّلام می‌نماید.

در روز بیست و دوم خداوند همان گونه که فرشته مرگ را برای پیامبران می‌فرستد، او را برای شما می‌فرستند؛ ترس منکر و نکیر را از شما برداشته و شما را از هم و غم دنیا و عذاب آخرت رهایی می‌دهد.

در روز بیست و سوم همراه با پیامبران، صدّیقین، شهدا و صالحان از پل صراط می‌گذرید و گویا همه یتیمان امتم را سیر کرده و همه برهنگان امتم را پوشانده‌اید.

در روز بیست و چهارم از دنیا نمی‌روید، تا این که هر کدام از شما مکان خود را در بهشت ببینید و به هر کدام از شما ثواب هزار مریض و هزار غریب که در راه خدا (از وطن خود) خارج شده‌اند و ثواب آزاد کردن هزار بنده از فرزندان اسماعیل را عطا می‌نماید.

در روز بیست و پنجم خداوند در زیر عرش هزار گنبد سبز برای شما می‌سازد که بر سر هر گنبد خیمه‌ای از نور است. خدای تبارک و تعالی می‌فرماید: ای امت محمد! من پروردگار شما و شما بندگان و کنیزان من هستید. در سایه عرش من در این گنبدها بنشینید و بخورید و بیاشامید؛ گوارایتان باد. هیچ ترسی نداشته و اندوهگین نخواهید شد. ای امت محمد! به عزت و جلالم سوگند قطعا و حتما بگونه‌ای شما را به بهشت می‌فرستم که اولین و آخرین از شما به شگفتی آیند و همانا و محققا بر سر هر کدام از شما هزار تاج از نور خواهم گذاشت و هر کدام از شما را بر شتری که

از نور آفریده شده سوار خواهم کرد؛ شتری که افسار آن نیز از نور است و در این افسار هزار حلقه از طلاست؛ در هر حلقه‌ای فرشته‌ای از فرشتگان ایستاده و هر فرشته میله‌ای از نور در دست دارد. و بدین شکل بدون حساب وارد بهشت می‌شوید.
هنگامی که روز بیست و ششم فرا رسد، خداوند با نظر رحمت به شما می‌نگرد و همه گناهانتان را می‌بخشد، مگر خونها و اموال (حق الناس) و در هر روز هفتاد بار خانه‌هایتان را از غیبت، دروغ و تهمت پاک می‌نماید.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 155
هنگامی که روز بیست و هفتم فرا رسد، گویا هر مرد و زن مؤمنی را یاری کرده، هفتاد هزار برهنه را پوشانده، به هزار جنگجوی در جبهه خدمت کرده و هر کتابی را که خداوند بر پیامبران خود نازل نموده است، قرائت کرده باشید.
در روز بیست و هشتم خداوند در بهشت جاوید صد هزار شهر از نور برای شما قرار می‌دهد؛ در جنت المأوی (نوعی از بهشت) صد هزار قصر از نقره، در جنت النعیم (بهشت نعمت) صد هزار خانه از عنبر اشهب (نوعی عنبر خالص)، در جنت فردوس (نوعی از بهشت) صد هزار شهر که در هر شهری هزار اتاق است، در بهشت جاوید صد هزار منبر از مشک که درون هر منبری هزار خانه از زعفران و در هر خانه‌ای هزار تخت از درّ و یاقوت و بر هر تختی همسری از حور العین هست، به شما عطا می‌نماید.
هنگامی که روز بیست و نهم فرا رسد خداوند یک هزار هزار محله به شما عطا می‌کند که درون هر محله‌ای گنبد سفید است و در هر گنبدی تختی از کافور سفید که بر این تخت هزار رختخواب از سندس سبز است و بر هر رختخوابی حور العین است که هفتاد هزار لباس پوشیده است؛ هشتاد هزار زلف جلو پیشانی داشته و هر زلفی با درّ و یاقوت زینت شده است.
و در روز سی‌ام خداوند در مقابل هر روزی که سپری کرده‌اید، ثواب هزار شهید و هزار صدّیق را برای شما نوشته و عبادت پنجاه سال را برای شما می‌نویسد؛ در مقابل هر روز روزه روزه دو هزار روز را برای شما نوشته و بشماره آنچه که رود نیل می‌رویاند، درجات شما را بالا می‌برد و خلاصی از آتش و جواز عبور از پل صراط و ایمنی از عذاب را برای شما می‌نویسد؛ بهشت دری بنام ریّان (سیراب) دارد که تا روز قیامت باز نمی‌شود، آنگاه برای مردان و زنان روزه‌دار امت محمد صلّى اللّه عليه و آله و سلّم گشوده می‌شود. آنگاه «رضوان» خزانه‌دار بهشت ندا می‌دهد: ای امت محمد! به در «ریّان» بیایید. و بدین ترتیب، امت من از این در وارد بهشت می‌شوند. اکنون اگر کسی در ماه رمضان آمرزیده نشود، در کدام ماه آمرزیده خواهد شد! هیچ نیرو و قدرتی نیست، مگر از خدای بلند مرتبه و بزرگ.

13- ... راوی می‌گوید: روش رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم این بود که به هنگام فرا رسیدن ماه رمضان هر اسیری را آزاد و به هر سائلی مالی عطا می‌نمود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 157

1- ... راوی می‌گوید: همانا علی بن ابی طالب علیه السّلام در هر روز از روزهای دهه اول ذی حجّه این ذکرهای پر ارج را می‌گفتند:
«لا اله الّا اللَّه عدد اللّیالی و الدّهور* لا اله الّا اللَّه عدد امواج البحور* لا اله الّا اللَّه و رحمته خیر ممّا یجمعون* لا اله الّا اللَّه عدد الشّوک و الشّجر* لا اله الّا اللَّه عدد الشعر و الوبر* لا اله الّا اللَّه عدد الحجر و المدر* لا اله الّا اللَّه عدد لمح العیون* لا اله الّا اللَّه فی اللّیل اذا عسعس و فی الصّبح اذا تنفّس* لا اله الّا اللَّه عدد الریاح فی البراری و الصّخور* لا اله الّا اللَّه من الیوم الی یوم ینفخ فی الصّور» «52».
خلیل (یکی از راویان این حدیث) می‌گوید: از او شنیدم که گفت: همانا امیر المؤمنین علیه السّلام می‌فرمودند: کسی که در هر روز از ده روز ده بار این ذکرها را بگوید، خدای عز و جل در مقابل هر تهلیلی (گفته لا اله الّا اللَّه) درجه‌ای از درّ و یاقوت در بهشت به او عطا می‌نماید که فاصله بین هر کدام از آنها راه صد سال برای «سوارکار» سریع است. در هر درجه شهری است که در آن شهر قصری با گوهر یکپارچه و بدون ترک است. در هر شهری از این شهرها، منزلها، قلعه‌ها، بالاخانه‌ها، خانه‌ها، بسترها، همسران، تختها، نازبالشهای کوچک، فرشها، سفره‌های غذا، خدمتکاران، رودها، درختان، زیور آلات و لباسها باندازه‌ای است که هیچ توصیفگری نمی‌تواند آن را وصف کند. و هنگامی که از قبر خود خارج شود، یک موی او نوری می‌افشاند و هفتاد هزار فرشته با سرعت به طرف او آمده و عده‌ای در جلو او عده‌ای دیگر در سمت راست او و عده‌ای در سمت چپ او حرکت می‌کنند تا به در بهشت برسد و هنگامی که وارد بهشت شد، پشت سر او می‌ایستند و او در جلو است تا زمانی که به شهری برسند که ظاهر آن یاقوت سرخ و باطن آن زبرجد سبز است. و انواع آفریده‌های خداوند عز و جل در بهشت در آن موجود است. هنگامی که به آن رسیدند می‌گویند: ای دوست خدا! آیا می‌دانی این شهر چیست و چه چیزی در آن است؟ می‌گوید: نه. شما کیستید؟ آنها می‌گویند: ما فرشته هستیم در روزی که در دنیا لا اله الّا اللَّه می‌گفتی تو را مشاهده کردیم. این شهر با

---

(52) ترجمه: لا اله الا اللَّه به تعداد شبها و روزگاران* لا اله الا اللَّه به تعداد موجهای دریاها* لا اله الا اللَّه و رحمت خداوند از آنچه (اموالی که مردم) جمع می‌کنند، بهتر می‌باشد* لا اله الا اللَّه به تعداد خارهای گیاهان و به تعداد درختان* لا اله الا اللَّه به تعداد موها و کرکهای حیوانات* لا اله الا اللَّه به تعداد سنگها و گلها* لا اله الا اللَّه به تعداد نگاه چشمها* لا اله الا

اللّه به هنگام تاریک شدن شب و به هنگام دمیدن صبح لا اله الا اللّه به تعداد بادها در بیابانها و صخره‌ها* لا اله الا اللَّه از امروز تا روزی که در «صور» دمیده شود.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 159

آنچه در آن است ثواب تو است. و مژده باد تو را به بهتر از این یعنی ثواب خدای عز و جل؛ تا آنچه را خداوند برای تو در سرای خود «دار السّلام» در پناه خود مهیا نموده است، ببینی؛ عطایی که هیچ گاه قطع نخواهد شد.

خلیل می‌گوید: بنا بر این، هر چه می‌توانید (این ذکرها را) بگویید تا پاداش شما بیشتر شود.

ثواب روزه دهه اول ذی حجّه

1- ... راوی می‌گوید: همانا جوانی اهل غنا بود و هنگامی که ماه شب اول ذی حجّه را می‌دید، روزه می‌گرفت. خبر به پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم رسید. شخصی را از پی او فرستاد، او را طلبید و از او پرسید: چرا این روزها را روزه می‌گیری؟ عرض کرد: پدر و مادرم فدای تو باد ای رسول خدا! این روزها روزهای مشعر و ایام حج است. شاید خداوند مرا در دعای آنان شریک نماید. آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: همانا در مقابل هر روز روزه‌ای که می‌گیری (ثوابی) برابر با (ثواب) آزاد کردن صد بنده و قربانی صد شتر و دادن صد اسب که در راه خدا بر آنها بار نهند، برای تو خواهد بود و هنگامی که روز «ترویه» (روز هشتم ذی حجّه) فرا رسد، (ثوابی) برابر با آزاد کردن هزار بنده و قربانی هزار شتر و دادن هزار اسب که در راه خدا بر آن بار نهند، خواهی داشت.
و هنگامی که روز عرفه فرا رسد، (ثوابی) برابر با آزاد کردن دو هزار بنده و قربانی دو هزار شتر و دادن دو هزار اسب که در راه خدا بر آن بار نهند، خواهی داشت. و نیز کفاره (گناهان) شصت سال قبل و شصت سال بعد از آن خواهد بود.
2- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: کسی که اولین روز از ده روز- ده روز ذی حجّه- را روزه بگیرد، خداوند برای او روزه هشتاد ماه را خواهد نوشت و اگر نه روز را روزه بگیرد، خداوند برای او روزه یک روزگار را خواهد نوشت.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: روزه روز ترویه کفاره (گناهان) یک سال و روزه روز عرفه کفاره (گناهان) دو سال است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 161

ثواب روزه روز غدیر خم

1- ... حسن بن راشد می‌گوید به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: فدای تو گردم، آیا مسلمانان عیدی غیر از دو عید (فطر و قربان) دارند؟ فرمود: بله. ای حسن! که بزرگتر و شریفتر از آن دو است. عرض کردم این عید در چه روزی است؟ فرمودند:

روز برگزیده شدن امیر المؤمنین علیه السّلام برای پیشوایی مردم. عرض کردم قربانت گردم، در چه روزی برای پیشوایی مردم برانگیخته شدند؟ فرمودند: همانا روزها می‌چرخند و آن روز، روز هیجدهم ذی حجّه است. عرض کردم: فدایت گردم! چه کاری خوب است در آن انجام دهیم؟ فرمودند: ای حسن! در آن روز، روزه بگیر و بر محمد و اهل بیت او زیاد صلوات بفرست و از کسانی که به آنها ستم کردند و حق آنها را انکار کردند، بسوی خداوند بیزاری بجوی. زیرا همانا همه پیامبران به اوصیای خود دستور می‌دادند روزی را که در آن وصی معین شده است، عید بگیرند. عرض کردم: اگر کسی از ما آن را روزه بگیرد، چه ثوابی خواهد داشت؟

فرمودند: (ثواب) روزه شصت ماه. روزه روز بیست و هفتم رجب را نیز ترک نکن.

زیرا همانا این روز همان روزی است که حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم به پیامبری برگزیده شد. و ثواب این روزه برای شما مانند ثواب شصت ماه روزه است.

2- ... راوی می‌گوید: به امام صادق علیه السّلام عرض کردند: آیا مؤمنین غیر از دو عید (فطر و قربان) و جمعه عید دیگری دارند؟ فرمود: بله. عیدی بزرگتر از این دارند؛ روزی که امیر المؤمنین علیه السّلام معین شد و رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم ولایت او را در غدیر خم بر گردن مردان و زنان نهاد. عرض کردم: این عید چه روزی است؟ فرمودند: روزها از پی یک دیگر می‌آیند. آنگاه فرمودند: روز هیجدهم ذی حجّه. عمل در این روز برابر با عمل در هشتاد ماه است. ذکر خدای عز و جل، صلوات فراوان بر پیامبر و وسعت دادن به مخارج خانواده در این روز نیکوست.

3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: روزه روز غدیر خم کفاره (گناهان) شصت سال است.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 163

1- ... راوی می‌گوید که پیامبر اکرم صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم از جبرئیل و او از اسرافیل نقل می‌کند که خدای متعال فرمودند: کسی که در شب عید فطر ده رکعت نماز بخواند و در هر رکعت «فاتحة الکتاب» (را یک مرتبه) و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را ده مرتبه بخواند و در رکوع و سجده خود بگوید
«سبحان اللَّه و الحمد للَّه و لا اله الّا اللَّه و اللَّه اکبر» «53»
و بین هر دو رکعت نیز سلام بدهد (ده رکعت نماز را دو رکعت دو رکعت بخواند) و پس از نماز هزار بار
«استغفر اللَّه و اتوب الیه» «54»
بگوید سپس سجده کرده و در سجده بگوید
«یا حیّ یا قیّوم یا ذا الجلال و الإکرام یا رحمان الدّنیا و الآخرة و رحیمهما یا اکرم الأکرمین یا ارحم الرّاحمین یا اله الاوّلین و الآخرین اغفر لی ذنوبی و تقبّل صومی و صلاتی و قیامی» «55»
، سوگند به کسی که مرا بحق به پیامبری برانگیخت؛ سرش را از سجده بر نمی‌دارد، مگر این که آمرزیده شده و ماه رمضان از او پذیرفته می‌شود. و از گناهانش می‌گذرند، گرچه هفتاد گناه مرتکب شده باشد که هر کدام از آن گناهان بزرگتر از گناهان همه بندگان باشد. گفتم: ای جبرئیل! آیا ماه رمضان فقط از او پذیرفته می‌شود یا از جمیع بندگان در همه جای دنیا؟ گفت: سوگند به کسی که تو را بحق به پیامبری برانگیخت ای محمد! همانا بخاطر کرامت او نزد خدا و مقام بزرگش از او، از آنان و از همه یکتاپرستان در بین مشرق و مغرب عالم نماز روزه آنان را پذیرفته، گناهان آنها را آمرزیده و دعاهایشان را مستجاب می‌نماید؛ پس از آن که آنان او را اجابت نمودند.
سوگند به کسی که تو را بحق به پیامبری برانگیخت همانا کسی که این نماز را بخواند و با این استغفار مغفرت بجوید، خداوند نماز، روزه و عبادت او را پذیرفته و آمرزیده شده و دعایش مستجاب می‌شود. زیرا خدای عز و جل در کتاب خود فرموده است: «از پروردگار خود آمرزش بخواهید و از گناه توبه کنید» «56» و فرموده است: «و کسانی که هنگامی که کار زشتی انجام می‌دهند یا بر خویش ستم می‌کنند، خدا را یاد کرده و برای گناهانشان آمرزش می‌خواهند. و چه کسی جز خدا گناهان را می‌آمرزد!» «57» و فرموده است: «از خداوند آمرزش بخواهید که همانا خداوند

---

(53) ترجمه: خدا را منزه می‌دانم. همه ثناها مخصوص خداوند است. هیچ

خدایی نیست، جز خدای یکتا. خداوند بزرگتر از آن است که توصیف شود.
(54) ترجمه: از خداوند آمرزش خواسته و به سوی او بازمی‌گردم.
(55) ترجمه: ای زنده! ای قیّوم (ازلی و قائم به ذات خویش)! ای صاحب جلال و اکرام! ای رحمان دنیا و آخرت و رحیم این دو! ای گرامیترین گرامیتران! ای مهربانترین مهربانان! ای خدای اولین و آخرین! گناهانم را ببخش و روزه، نماز و عبادتم را قبول فرما.
(56) وَ أَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ. سوره هود (11). آیه 3.
(57) وَ الَّذِينَ إِذا فَعَلُوا فاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ. وَ مَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ. سوره آل عمران (3): آیه 135.

بخشنده و مهربان است.» «58» و فرموده است: «از او آمرزش بخواهید که او آمرزنده است» «59» این نماز هدیه‌ای است که مخصوص من و مردان و زمان امت می‌باشد و به هیچ پیامبری از پیامبران قبل از من یا دیگری، داده نشده است.
2- ... رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: هیچ بنده‌ای در شب عید شش رکعت نماز نمی‌خواند، مگر این که شفاعت او در مورد همه دودمانش پذیرفته می‌شود؛ گر چه سزاوار آتش باشند. عرض کردند: چرا (شفاعت او در باره گنهکاران پذیرفته می‌شود!) ای رسول خدا؟ فرمودند: زیرا نیکوکار احتیاجی به شفاعت ندارد و شفاعت مخصوص گنهکاران است.
شیخ صدوق (مؤلف این کتاب) می‌گوید: در هر رکعت (از این نماز) باید پنج بار «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» بخوانی.

ثواب شب‌زنده‌داری در شب عید فطر

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که شب عید را زنده بدارد، در روزی که دلها می‌میرند دل او نخواهد مرد.
2- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که شب عید و شب نیمه شعبان را زنده بدارد، در روزی که دلها می‌میرند دل او نخواهد مرد.

---

(58) وَ اسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ. سوره مزمل (73): آیه 20.
(59) وَ اسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كانَ تَوَّاباً. سوره نصر (110): آیه 3.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 167

ثواب روزه گرفتن ماه رمضان، با صدقه آن را به پایان بردن و با غسل به مصلّی رفتن

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که رمضان را روزه بگیرد، با صدقه آن را به پایان برد و با غسل به مصلّی برود، در حالی باز می‌گردد که آمرزیده شده است.

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: اگر کسی روز (عید) فطر پس از نماز خواندن با امام جماعت، چهار رکعت نماز گذارد و در رکعت اول (پس از خواندن سوره حمد) «سَبِّحِ اسْمَ رَبِّکَ الْأَعْلَی» «60» را بخواند، گویی همه کتابهایی را که خدای عز و جل نازل نموده، قرائت کرده است و اگر در رکعت دوم (پس از حمد) «و الشّمس و ضحیها» «61» بخواند، ثواب او به مقدار همه چیزهایی است که خورشید بر آن می‌تابد و اگر در رکعت سوم (پس از حمد) «و الضّحی» «62» بخواند، ثواب او باندازه‌ای است که گویا همه فقیران را سیر نموده به آنان عطر زده و آن را نظافت نموده باشد و اگر در رکعت چهارم (پس از حمد) «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را سی مرتبه بخواند، خداوند گناه پنجاه سال آینده و پنجاه سال گذشته او را می‌آمرزد.

مؤلف این کتاب- رحمه اللَّه- می‌گوید: این ثواب برای کسی است که بجهت تقیه با امام جماعت مخالف مذهب خود نماز خوانده است و سپس این چهار رکعت را برای عید می‌خواند و آن نماز را حساب نمی‌کند. اما اگر با امام جماعتی که امامت او مشروعیت داشته و اطاعت او بر بندگان خدا واجب باشد، نماز خوانده است، پس از این نماز تا اذان ظهر نمی‌تواند نماز دیگری بخواند. و همین طور کسی که با امام جماعتی نماز خوانده که اطاعت او بر بندگان خدا واجب نیست ولی از نظر مذهب

(60) سوره اعلی، سوره 87 قرآن.
(61) سوره شمس، سوره 91 قرآن.
(62) سوره ضحی، سوره 93 قرآن.

با او موافق است. و آنچه که می‌توان به آن تکیه نمود این است که در عید فطر و قربان نمازی نیست، مگر با امام جماعت؛ ولی اگر کسی بخواهد می‌تواند فرادی نماز بخواند.

بدلیل روایات زیر: 1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که در روز عید با امام، در جماعت نماز نخواند، نمازی ندارد و قضایی هم ندارد.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: در عید فطر و قربان نمازی نیست، مگر با امام.

و اگر بتنهایی نماز خواندی، اشکالی ندارد.

3- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: در روز فطر و قربان نمازی نیست، مگر با امام.

4- ... راوى مى‌گويد: از امام صادق عليه السّلام پرسيدم كه آيا قبل يا بعد از نماز عيد فطر و قربان نمازى هست؟ فرمودند: نه قبل و نه پس از آن نمازى نيست.
5- ... راوى ميگويد از امام صادق عليه السّلام در باره نماز در فطر و قربان پرسيدم.
فرمودند: در اين دو اذان و اقامه نيست. و بعد از دو ركعت يا قبل از آن هم نمازى نيست.
6- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: نماز عيد فطر و قربان دو ركعت است و قبل و بعد از آن چيزى نيست.
7- ... امام باقر عليه السّلام فرمودند: در روز فطر و قربان اذان و اقامه‌اى نيست.
اذان اين دو طلوع خورشيد است. هنگامى كه طلوع كرد، مردم براى نماز از منزل خارج مى‌شوند و قبل و پس از اين دو نمازى نيست و كسى كه با امام در جماعت نماز نخواند، نمازى ندارد و قضايى هم نخواهد داشت.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 171

ثواب روزه روز بیست و پنجم ذی قعده

1- ... راوی می‌گوید: در نوجوانی شبی با پدرم در شب بیست و پنجم ذی قعده نزد امام رضا علیه السّلام شام خوردیم. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: شب بیست و پنجم ذی قعده، حضرت ابراهیم علیه السّلام و عیسی بن مریم علیه السّلام در آن متولد شده‌اند. در این شب زمین از زیر کعبه گسترده گردیده است و خصوصیت دیگری نیز دارد که کسی آن را ذکر نکرده است. کسی که این روز را روزه بگیرد مانند کسی است که شصت ماه روزه گرفته باشد.

ثواب افطار کردن با آب

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: افطار کردن با آب گناهان دل را می‌شوید.

ثواب روزه سه روز در ماه: پنج‌شنبه اول، چهارشنبه وسط و پنج‌شنبه آخر

1- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: روش رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم این بود که آن قدر روزه می‌گرفت که می‌گفتند هیچ گاه روزه‌اش را ترک نخواهد کرد و آن قدر روزه نمی‌گرفت که می‌گفتند دیگر روزه (مستحبی) نخواهد گرفت. پس از مدتی روش خود را تغییر داده، یک روز را روزه می‌گرفت و یک روز افطار می‌کرد.

پس از مدتی باز هم روش خود را تغییر داد و دوشنبه و پنج‌شنبه (هر هفته) را روزه می‌گرفت. پس از مدتی باز هم روش خود را تغییر داد و سه روز را در ماه روزه می‌گرفت: پنج‌شنبه اول ماه، چهارشنبه وسط ماه و پنج‌شنبه آخر ماه و می‌فرمودند:

این، روزه روزگار است و پدرم علیه السّلام می‌فرمودند: هیچ کس نزد من مبغوضتر از کسی نیست که به او بگویند رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم چنین و چنان می‌کرد و او بگوید: خدا مرا

بخاطر کوشش و جدیتی که در نماز دارم عذاب نکند؛ که گویا فکر می‌کند رسول خدا کار خیری را از روی ناتوانی ترک کرده است.

2- ... امام صادق نقل می‌نمایند که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: روزه ماه صبر (ماه رمضان) و سه روز در هر ماه وسوسه سینه‌ها را از بین می‌برد. و روزه سه روز در هر ماه روزه روزگار است. زیرا همانا خدای عز و جل در کتابش می‌فرمایند: «کسی که حسنه‌ای انجام دهد، پاداشی ده برابر آن خواهد داشت» «63».

3- ... راوی می‌گوید از امام کاظم علیه السّلام پرسیدم چگونه می‌توان به ثواب روزه یک ماه رسید؟ فرمودند: با روزه سه روز در ماه. زیرا همانا خدای عز و جل می‌فرمایند:

«کسی که حسنه‌ای انجام دهد، پاداشی ده برابر آن خواهد داشت» «64».

4- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که از رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم در باره مناسبت روزه دو پنج‌شنبه که چهارشنبه بین آنها باشد پرسیدند. (آن حضرت صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم در جواب) فرمودند: باین جهت پنج‌شنبه که در آن اعمال عرضه می‌شود و اما چهارشنبه، باین جهت که در این روز جهنم آفریده شد. و اما روزه، باین جهت که سپری در برابر آتش است.

5- ... از امام صادق علیه السّلام حکم روزه چهارشنبه را پرسیدند. آن حضرت علیه السّلام فرمودند که امام علی علیه السّلام فرموده است:

همانا خدای عز و جل جهنم را روز چهارشنبه آفریده و روزه آن را دوست دارد تا مردم از جهنم به خدا پناه ببرند.
6- ... راوی می‌گوید شنیدم از امام صادق علیه السّلام که نقل نمودند رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم روزه می‌گرفت تا جایی که می‌گفتند هیچ گاه روزه را ترک نخواهد کرد و آن قدر روزه نمی‌گرفت که می‌گفتند دیگر روزه (مستحبی) نخواهد گرفت. پس از مدتی، به روش حضرت داود علیه السّلام، یک روز در میان روزه می‌گرفت. و (پس از مدتی روش خود را تغییر داد و در هر ماه سه روز روزه می‌گرفت) و در حالی وفات یافت که سه روز در هر ماه روزه می‌گرفت و می‌فرمود برابر با روزه روزگار است و وسوسه سینه را از بین می‌برد. عرض کردم: فدایت گردم! این سه روز چه روزهایی هستند؟ فرمودند: اولین

---

(63) مَنْ جاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثالِها. سوره انعام (6): آیه 160. به موجب این آیه سه روز روزه پاداش سی روز دارد: یعنی گویا سی روز روزه گرفته و همه ماه را روزه بوده است. و کسی که در هر ماه و همیشه این طور روزه بگیرد، گویا همیشه و در تمام عمر و روزگاری که زندگی می‌کرده، روزه بوده و به همین جهت چنین روزه‌ای روزه روزگار است.
(64) مَنْ جاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثالِها. سوره انعام (6): آیه 160.

پنج‌شنبه ماه و اولین چهارشنبه پس از ده روز و آخرین پنج‌شنبه آن، عرض کردم:
چرا این روزها؟ فرمودند: زیرا عذابی که بر امتهای پیشین نازل می‌شد، در این روزها بود. و رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم این روزها را روزه می‌گرفت، چون روزهای ترسناکی هستند.
7- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام پرسیدم چرا روز چهارشنبه را روزه می‌گیرند؟ فرمودند: باین جهت که جهنم در روز چهارشنبه آفریده شد.
8- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام پرسیدم سنت در روزه چگونه است؟
فرمودند: سه روز در هر ماه: پنج‌شنبه در دهه اول، چهارشنبه در دهه دوم و پنج‌شنبه در دهه آخر. عرض کردم: این تمام سنت در مورد روزه است؟ فرمودند: بله.
9- ... راوی می‌گوید: به امام باقر علیه السّلام یا امام صادق علیه السّلام عرض کردم: روزه سه روز در ماه را من از تابستان به زمستان می‌اندازم، چون این کار روزه را برایم آسانتر می‌کند. فرمودند: عیبی ندارد. ولی تعداد آن را فراموش نکن.

10- ... راوی می‌گوید: به امام صادق علیه السّلام عرض کردم که همانا روزه گرفتن در گرما برایم سخت است و دچار سردرد می‌شوم. فرمودند: همان کاری را که من انجام می‌دهم، تو نیز انجام بده، به هنگامی که به مسافرت می‌روم بجای هر روز یک مد (حدود ده سیر) از غذایی که به خانواده‌ام می‌دهم صدقه می‌دهم.

ثواب یک درهم صدقه بجای یک روز روزه برای کسی که نمی‌تواند در هر ماه سه روز را روزه بگیرد

1- ... راوی می‌گوید به امام صادق علیه السّلام عرض کردم همانا روزه سه روز در هر ماه برایم سخت شده است. آیا اگر بجای هر روز درهمی صدقه بدهم، کافی نیست؟
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 177
فرمودند: یک درهم صدقه بهتر از یک روز روزه است.

ثواب افطار کردن در منزل برادر مؤمن

1- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا افطار کردن تو در منزل برادر مسلمانت هفتاد برابر یا نود برابر برتر از روزه تو است.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که روزه باشد و بر برادر (مؤمن) خود وارد شود و نزد او افطار نماید و به او نگوید تا بر او منت گذارد، خداوند روزه یک سال را برای او می‌نویسد.

ثواب زیارت پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم، امیر المؤمنین، امام حسن، امام حسین و ائمه- صلوات اللَّه علیهم اجمعین-

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدران بزرگوار خود علیهم السّلام نقل نموده است که امام حسن مجتبی علیه السّلام از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم پرسید: پدرم! پاداش کسی که شما را زیارت کند، چیست؟ آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که من یا پدرت، یا تو یا برادرت را زیارت نماید، به عهده من است که در روز قیامت او را زیارت نموده و او را از گناهانش خلاص کنم.
2- ... امام باقر علیه السّلام از پدران بزرگوار خود علیهم السّلام نقل نموده است که امام حسین علیه السّلام از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم پرسید: پدرم! کسی که ما را زیارت کند، چه پاداشی دارد؟ آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمود: کسی که مرا در زندگی یا پس از مرگ زیارت نماید و کسی که پدرت را در زندگی یا پس از مرگ زیارت نماید و کسی که برادرت را در زندگی یا پس از مرگ زیارت نماید و کسی که تو را در زندگی یا پس از مرگ زیارت نماید، سزاوار است بر

من که در روز قیامت او را زیارت نمایم؛ او را از گناهانش رهایی بخشیده و او را وارد بهشت کنم.

ثواب گریه برای شهادت امام حسین علیه السّلام و مصیبتهای اهل بیت علیهم السّلام و اذیت شدن در راه اهل بیت علیهم السّلام و گریستن برای آنان

1- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نماید که امام زین العابدین علیه السّلام فرمودند: هر مؤمنی که برای قتل امام حسین علیه السّلام اشکهایش جاری شود و بر رخسارش بریزد، خدای تعالی بخاطر آن او را در بالاخانه‌هایی جای دهد که سالها در آن سکونت نماید.

و هر مؤمنی بخاطر آزارهایی که از دشمن ما در این دنیا به ما رسیده است، اشکش بر رخسارش بریزد، خداوند او را در بهشت در جایگاه صدق جای دهد.

و هر مؤمنی که در راه ما آزار ببیند و بخاطر آزاری که در راه ما دیده است دلش به درد آید، چشمانش بگرید و اشک بر رخسارش بریزد، خداوند آزار را از چهره‌اش دور گردانیده و در روز قیامت از خشم خود و آتش او را ایمن می‌گرداند.

ثواب شعر خواندن در باره امام حسين عليه السّلام، گريه كردن، گرياندن يا خود را شبيه گريه‌كنندگان درآوردن

1- ... راوى مى‌گويد امام صادق عليه السّلام به من فرمودند: اى ابو هارون در باره امام حسين عليه السّلام شعرى بخوان من نيز خواندم. به من فرمودند: آن طور بخوان كه مى‌خوانند- يعنى با رقت- من نيز خواندم:
امرر على جدث الحسين‌فقل لاعظمه الزّكيّة «65» حضرت عليه السّلام گريستند آنگاه فرمودند: بيشتر بخوان من نيز قصيده ديگرى خواندم. باز حضرت عليه السّلام گريستند و صداى گريه (زنان) را از پشت پرده نيز شنيدم.
در پايان حضرت فرمودند: اى ابا هارون! كسى كه در باره امام حسين عليه السّلام شعرى

---

(65) ترجمه: بر قبر حسين عليه السّلام گذر كن و به استخوانهاى پاک او بگو.

بگويد، گريه كند و ده نفر را بگرياند، براى همه بهشت را مى‌نويسند. و كسى كه در باره امام حسين عليه السّلام شعرى بخواند و گريه كند و پنج نفر را بگرياند، براى آنان بهشت را مى‌نويسند. و كسى كه در باره امام حسين عليه السّلام شعرى بگويد و گريه كند و يک نفر را بگرياند، براى آنها بهشت را مى‌نويسند. و كسى كه امام حسين عليه السّلام را نزد او ياد كنند و از چشمان او باندازه پر مگسى اشک خارج شود، ثواب او به عهده خداى عز و جل بوده و براى او به كمتر از بهشت راضى نمى‌شود.
2- ... ابى عماره مى‌گويد: امام صادق عليه السّلام به من فرمودند: اى ابا عماره! در باره امام حسين عليه السّلام برايم شعر بخوان. من نيز خواندم و او گريه كرد. دوباره نيز خواندم و او گريه كرد. و بخدا سوگند پيوسته من خواندم و او گريه مى‌كرد تا صداى گريه را از درون منزل نيز شنيدم. آنگاه به من فرمود: اى ابا عماره! كسى كه در باره امام حسين شعرى بخواند و پنجاه تن را بگرياند، بهشت از آن اوست. و كسى كه در باره امام حسين عليه السّلام شعرى بخواند و چهل نفر را بگرياند، بهشت از آن اوست. و كسى كه در باره امام حسين عليه السّلام شعرى بخواند و سى نفر را بگرياند، بهشت از آن اوست. و كسى كه در باره امام حسين عليه السّلام شعرى بخواند و بيست نفر را بگرياند، بهشت از آن اوست. و كسى كه در باره امام حسين عليه السّلام شعرى بخواند و ده نفر را بگرياند، بهشت از آن اوست. و كسى كه در باره امام حسين شعرى بخواند و يک نفر را بگرياند، بهشت از آن اوست. و كسى كه در باره امام حسين عليه السّلام

شعری بخواند و گریه کند، بهشت از آن اوست.
و کسی که شعری بخواند و خود را شبیه گریه‌کنندگان درآورد، بهشت از آن اوست.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در باره امام حسین علیه السّلام یک بیت شعر بخواند و گریه کند و ده نفر را بگریاند، بهشت برای آنهاست. و کسی که در باره امام حسین علیه السّلام یک بیت شعر بخواند و گریه کند و نه نفر را گریان کند، بهشت باری آنهاست. و پیوسته می‌فرمودند تا رسیدند به این جا که کسی که در باره امام حسین علیه السّلام شعری بخواند و گریه کند- و گمان می‌کنم که فرمودند: یا خود را شبیه گریه‌کنندگان درآورد، بهشت از آن اوست.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 183

ثواب زیارت امام حسین علیه السّلام

1- ... امام رضا علیه السّلام فرمودند: کسی که قبر امام حسین علیه السّلام را در کنار رود فرات زیارت نماید، مانند کسی است که خداوند را در بالای عرشش زیارت نموده است.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که با شناخت حق امام حسین علیه السّلام به زیارت او برود، خداوند متعالی زیارت او را در اعلی علیین (در بالاترین دفتر فرشتگان مقرّب) می‌نویسد.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که با شناخت حق امام حسین علیه السّلام به زیارت او برود، (عملش) در علیین (دفتر فرشتگان مقرّب) نوشته می‌شود.
4- ... امام رضا علیه السّلام فرمودند: کسی که قبر امام حسین علیه السّلام را با شناخت حق او زیارت نماید، خداوند گناهان او را از اول تا آخر می‌آمرزد.
5- ... راوی می‌گوید به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: مردم نقل می‌کنند کسی که قبر امام حسین علیه السّلام را زیارت نماید، مانند این است که حج و عمره بجا آورده است. حضرت علیه السّلام فرمودند: بخدا سوگند کسی که با شناخت حقش او را زیارت نماید، خداوند حتما گناهان او را از اول تا آخر می‌آمرزد.
6- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: کمترین ثواب کسی که با شناخت حق، احترام و ولایت امام حسین علیه السّلام او را در کنار رود فرات زیارت نماید، این است که خداوند همه گناهانش را از اول تا آخر می‌آمرزد.
7- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که با شناخت حق امام حسین علیه السّلام به زیارت او برود، خداوند حتما همه گناهان او را از اول
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 185
تا آخر می‌آمرزد.
8- ... یکی از شیعیان از امام رضا علیه السّلام پرسید زیارت قبر امام حسین علیه السّلام چه ثوابی دارد؟ فرمودند: برابر با یک عمره است.
9- ... ابی سعید مدائنی می‌گوید: به دیدن امام صادق علیه السّلام رفته و به او عرض کردم: قربانت گردم آیا به زیارت قبر امام حسین علیه السّلام بروم؟
فرمودند: بله ای ابا سعید! به زیارت قبر فرزند رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم برو که نیکترین نیکان، پاکترین پاکان و نیکوکارترین نیکوکاران است.

هنگامی که او را زیارت نمودی، خداوند برای تو بیست و دو عمره می‌نویسد.
10- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام رضا علیه السّلام فرمودند: (زیارت امام حسین علیه السّلام) برابر با یک عمره مقبول است.
11- ... راوی می‌گوید به امام کاظم علیه السّلام عرض کردم در باره زیارت قبر امام حسین علیه السّلام چه می‌فرمایید؟ حضرت به من فرمودند: تو در باره آن چه می‌گویی؟
عرض کردم یکی می‌گوید: ثواب یک حج دارد و دیگری می‌گوید: ثواب یک عمره دارد. حضرت علیه السّلام فرمودند: ثواب زیارت امام حسین علیه السّلام ثواب یک عمره بدون گناه است.
12- ... راوی می‌گوید در حضور من مردی از امام صادق علیه السّلام پرسید: کسی که قبر امام حسین علیه السّلام را زیارت نماید، چه ثوابی دارد؟ فرمودند: همانا خداوند بر سر قبر امام حسین علیه السّلام چهار هزار فرشته ژولیده موی غبارآلوده گمارده است که تا روز قیامت برای او گریه کنند. به او عرض کردم: پدر و مادرم فدای تو باد، از پدرت روایت شده است که ثواب زیارتش مثل ثواب حج است.
فرمودند: بله یک حج و یک عمره (و همین طور شمردند) تا ثواب آن را به ده حج و ده عمره رسانیدند.
13- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که با شناخت حق امام حسین علیه السّلام به

زیارت او رود، خداوند برای او پاداش کسی را می‌نویسد که هزار بنده را آزاد کرده و از هزار اسب خود به همراه زین و افسار آن در راه خدا استفاده نموده است.
14- ... ابی سعید مدائنی می‌گوید به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: فدایت شوم، آیا به زیارت قبر امام حسین علیه السّلام بروم؟ فرمودند: بله به زیارت قبر فرزند دختر رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم برو که نیکترین نیکان، پاکترین پاکان و نیکوکارترین نیکوکاران است. و هنگامی که او را زیارت نمودی، خداوند برای تو آزادی بیست و پنج بنده را می‌نویسد.
15- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا چهار هزار فرشته ژولیده مو و غبارآلود کنار قبر امام حسین علیه السّلام بر او می‌گریند و رئیس آنها فرشته‌ای است بنام منصور.
زائری او را زیارت نمی‌کند، مگر این که او را استقبال می‌نمایند و هیچ کسی از او جدا نمی‌شود، مگر این که او را مشایعت می‌کنند و مریض نمی‌شود، مگر این که به عیادت او می‌آیند و نمی‌میرد، مگر این که بر جنازه‌اش نماز می‌خوانند و پس از مرگ برای او استغفار می‌نمایند.

16- ... امام حسین علیه السّلام فرمودند: خداوند هفتاد هزار فرشته ژولیده موی غبارآلود بر قبر امام حسین علیه السّلام گمارده است که هر روز بر او صلوات می‌فرستند و برای کسانی که به زیارت او می‌آیند، دعا کرده و می‌گویند: پروردگارا! اینان زائران امام حسین هستند. برای آنان این کار انجام بده و آن کار را انجام بده.
17- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: خداوند بر قبر امام حسین علیه السّلام چهار هزار فرشته ژولیده موی و غبارآلود گمارده است که تا روز قیامت بر او می‌گریند. و کسی که با شناخت حقش او را زیارت نماید، او را مشایعت می‌کنند تا به وطن خود برسد و هنگامی که مریض شود، صبح و شام به عیادت او می‌روند. و اگر بمیرد بر جنازه او حاضر شده و تا روز قیامت برای او استغفار می‌نمایند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 189
18- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: چهار هزار فرشته ژولیده موی غبارآلود تا روز قیامت بر امام حسین علیه السّلام می‌گریند. کسی به نزد او نمی‌آید، مگر این که او را استقبال می‌کنند؛ باز نمی‌گردد، مگر این که او را مشایعت می‌نمایند؛ مریض نمی‌شود، مگر این که از او عیادت می‌نمایند و نمی‌میرد، مگر این که بر جنازه‌اش حاضر می‌شوند.
19- ... ابی الجارود می‌گوید امام باقر علیه السّلام از من پرسیدند فاصله شما تا مزار امام حسین علیه السّلام چقدر است؟ گفتم: یک روز برای سواره و یک روز و اندی برای پیاده.
فرمودند: آیا هر جمعه به زیارت او می‌روید؟ عرض کردم: نه. هر وقت فرصت کنیم.
فرمودند: چقدر جفاکاری. بدان که اگر نزدیک ما بود، آنجا را محل هجرت خود قرار می‌دادیم. یعنی به آنجا هجرت می‌کردیم.
20- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: ولایت ما بر اهالی شهرها عرضه شد ولی هیچ کدام مانند اهل کوفه آن را قبول نکردند. و این بدین جهت است که قبر امیر المؤمنین علیه السّلام در آن است. و نزدیک آن قبر دیگری است- یعنی قبر امام حسین علیه السّلام- و هیچ زیارت‌کننده‌ای به زیارت او نمی‌آید و در کنار او دو رکعت یا چهار رکعت نماز نمی‌خواند و آنگاه از خداوند حاجت خود را نمی‌خواهد، مگر این که خداوند حاجتش را برآورده می‌سازد. و همانا و محققا هر روز هزار فرشته گرداگرد او را می‌گیرند.
21- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر گاه خواستی امام حسین علیه السّلام را زیارت کنی، در حالی که غمگین، اندوهگین، ژولیده موی، غبارآلود، گرسنه و تشنه‌ای او را زیارت کن. زیرا همانا امام حسین علیه السّلام غمگین، اندوهگین، ژولیده مو، غبارآلود، گرسنه و تشنه شهید شد.

حوایج خود را از او بخواه سپس بازگرد و آن جا را وطن خود قرار نده.

22- ... راوی می‌گوید: امام صادق علیه السّلام از من پرسیدند: آیا به زیارت قبر امام حسین علیه السّلام می‌روید؟ عرض کردم: بله. پرسیدند آیا در این سفر توشه هم برمی‌دارید؟ عرض کردم: بله. فرمودند: ولی اگر به زیارت قبر پدران و مادرانتان

بروید، چنین کاری نمی‌کنید. عرض کردم پس چه بخوریم؟ فرمودند: نان و شیر.

23- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: به من خبر رسیده است که عده‌ای هنگامی که به زیارت امام حسین علیه السّلام می‌روند با خود توشه‌ای از حلواها و حلوای خرما و مانند آن برمی‌دارند ولی اگر به زیارت قبور محبوبان خود بروند، چنین نمی‌کنند.

24- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر مؤمنی که با شناخت حق امام حسین علیه السّلام در غیر روز عید به زیارت او برود، بیست حج و بیست عمره بدون گناه و مقبول و بیست جنگ به همراه پیامبر مرسل یا امام عادل برای او نوشته می‌شود.

25- ... بشیر دهّان می‌گوید: به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: ای بسا که توفیق حج نمی‌یابم و روز عرفه به زیارت قبر امام حسین علیه السّلام می‌روم. فرمودند: کار خوبی می‌کنی ای بشیر! هر مؤمنی که با شناخت حق امام حسین علیه السّلام در غیر روز عید به زیارت قبر او برود، برای او بیست حج و بیست عمره بدون گناه و مقبول و بیست جنگ همراه با پیامبر مرسل (فرستاده شده) یا امام عادل نوشته می‌شود. و کسی که در روز عید به زیارت او برود، صد حج و صد عمره و صد جنگ همراه با پیامبر مرسل یا امام عادل برای او نوشته می‌شود. و کسی که در روز عرفه با شناخت حق او به زیارتش برود، هزار حج و هزار عمره مقبول هزار جنگ همراه با پیامبر مرسل یا امام عادل برای او نوشته می‌شود. عرض کردم: من چگونه می‌توانم به ثوابی همانند ثواب وقوف در عرفات برسم؟ آن حضرت با شنیدن این سخن بگونه‌ای به من نگریستند که گویا خشمگین شدند. آنگاه فرمودند: ای بشیر! همانا مؤمن، هنگامی که در روز عرفه به زیارت قبر امام حسین علیه السّلام برود و در فرات غسل کند و آنگاه به طرف قبر مطهر آن حضرت علیه السّلام برود، در مقابل هر گامی که برمی‌دارد یک حج با مناسکش برای او نوشته می‌شود- یادم نیست که فرمودند فقط می‌دانم که فرمودند:

و یک عمره و جنگ نیز برای او نوشته می‌شود.

26- ... راوی می‌گوید: از امام صادق، امام کاظم و امام رضا علیهم السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که در روز عرفه به زیارت قبر امام حسین علیه

السّلام برود، خداوند او را
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 193
خوشحال باز مى‌گرداند.
27- ... على بن اسباط مى‌گويد: امام صادق عليه السّلام فرمودند: همانا خداى عز و جل در عصر روز عرفه ابتدا به زائران قبر امام حسين عليه السّلام مى‌نگرد. عرض كردم: قبل از آن كه به كسانى كه در عرفات هستند بنگرد؟ فرمودند: بله. عرض كردم: چرا؟
فرمودند: باين جهت كه در ميان آنها فرزندان زنا هست، ولى در اينان اولاد زنا نيست.
28- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: همانا خداى تبارك و تعالى قبل از اهل عرفات براى زائران قبر امام حسين عليه السّلام تجلّى مى‌نمايد، حوايج آنها را برآورده نموده، گناهانشان را آمرزيده و حوايج آنها را برآورده مى‌نمايد، آنگاه براى اهل عرفات آشكار شده و اين اعمال را در مورد آنان نيز انجام مى‌دهند.
29- ... عبد اللَّه بن هلال مى‌گويد: از امام صادق عليه السّلام پرسيدم: قربانت گردم، كمترين ثواب زائر امام حسين عليه السّلام چيست؟
فرمودند: اى عبد اللَّه! كمترين ثواب او اين است كه خداوند جان و مال او را تا بازگشت او به خانواده‌اش حفظ مى‌كند. و هنگامى كه روز قيامت فرا رسيد، بيش از اين در حفاظت خداوند خواهد بود.
30- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: همانا گناهان زائر امام حسين عليه السّلام پلى بر در خانه او مى‌شود و از روى آن عبور مى‌كند؛ همان گونه كه شما هنگامى كه از پل عبور كرديد، پل را در پشت سر خود جا مى‌گذاريد (و بدين ترتيب از گناهان پاک مى‌شويد).
31- ... حسين بن ثوير مى‌گويد: امام صادق عليه السّلام فرمودند: اى حسين! كسى كه به قصد زيارت مرقد امام حسين عليه السّلام از منزل خود خارج شود، اگر پياده باشد، خداوند در مقابل هر گامى براى او حسنه‌اى نوشته و گناهى را از او پاک مى‌نمايد و اگر سوار باشد، خداوند به عدد هر قدمى كه مركبش برمى‌دارد و مى‌گذارد، حسنه‌اى براى او نوشته و گناهى را از او پاک مى‌نمايد تا زمانى كه به كربلا برسد. و در اين هنگام
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 195
خداوند او را از رستگاران و حاجت داده‌شدگان مى‌نويسد. و هنگامى كه اعمالش را انجام داد، خداوند او را از پيروزشدگان مى‌نويسد. و زمانى كه خواست برگردد، فرشته‌اى پيش او آمده و به او مى‌گويد: همانا رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم سلام تو را رسانيده و مى‌فرمايد: عملت را از نو شروع كن كه محققا خداوند گناهان گذشته‌ات را آمرزيد.
32- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: همانا اگر مردى براى زيارت قبر

امام حسین علیه السّلام از منزل خارج شود، با اولین گامی که پس از ترک خانواده‌اش برمی‌دارد، گناهانش بخشیده می‌شود و پیوسته با هر قدمی که برمی‌دارد، پاک می‌گردد تا به قبر امام حسین علیه السّلام برسد. و زمانی که رسید، خداوند با وی نجوا کرده و می‌فرماید: بنده‌ام از من بخواه تا به تو عطا نمایم، مرا بخوان تا جوابت گویم، از من بخواه تا به تو عطا کنم و حاجتت را از من بخواه تا آن را برایت برآورم. راوی می‌گوید: امام صادق فرمودند:
و به عهده خداوند است که به آنچه وعده نموده وفا نماید.
33- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا خداوند عز و جل فرشتگانی را بر قبر امام حسین علیه السّلام گمارده است و هنگامی که مردی بخواهد به زیارت او برود، خداوند گناهان او را به آن فرشتگان می‌دهد. هنگامی که گام بردارد، فرشتگان گناهان او را محو می‌کنند. و زمانی که گام دیگری بردارد، حسناتش را دو چندان می‌نمایند و پیوسته حسناتش دو چندان می‌گردد تا زمانی که حسناتش او را بهشتی نمایند.
آنگاه گرداگرد او را گرفته و او را پاک و طاهر می‌نمایند و فرشتگان آسمان را ندا می‌کنند که زوّار قبر حبیب حبیبان خدا را پاک نمایید. و هنگامی که غسل کردند، حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم آنان را ندا می‌دهد: ای مهمانان خداوند مژده بدهید به همنشینی با من در بهشت.
آنگاه امیر المؤمنین علی علیه السّلام آنها را ندا می‌دهد: من ضامن برآورده شدن حاجات شما و دور نمودن بلا از شما در دنیا و آخرت هستم.
آنگاه آن فرشتگان از چپ و راست آنها را احاطه می‌نمایند تا به خانه‌هایشان برگردند.
34- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: زیارت قبر امام حسین علیه السّلام برابر با بیست حج و برتر از بیست حج است.

35- ... ابی سعید مدائنی می‌گوید: به دیدن امام صادق رفته و به او عرض کردم: فدایت گردم آیا به زیارت قبر امام حسین علیه السّلام بروم؟ فرمودند: بله ای ابا سعید! به زیارت قبر فرزند رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم برو که نیکترین نیکان، پاکترین پاکان و نیکوکارترین نیکوکاران است. و هنگامی که او را زیارت نمودی، خداوند بخاطر این عمل برای تو بیست و پنج حج می‌نویسد.
36- ... شهاب بن عبد ربّه می‌گوید: امام صادق علیه السّلام از من پرسیدند: ای شهاب چند بار حج به جای آورده‌ای؟ عرض کردم: نوزده بار. فرمودند: یک بار دیگر هم حج به جا آور تا بیست حج شود و برای تو یک زیارت امام حسین علیه السّلام نوشته شود (و با بیست حج به ثواب یک زیارت امام حسین علیه السّلام برسی).

37- ... حذيفة بن منصور می‌گويد: امام صادق عليه السّلام از من پرسيدند: چند بار حج به جا آورده‌ای؟ عرض كردم: نوزده بار. فرمودند: بدان كه همانا اگر بيست و يک بار به حج بروی، محققا مانند كسی خواهی بود كه (يک بار) امام حسين عليه السّلام را زيارت نموده است.
38- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: كسی كه با شناخت حق امام حسين عليه السّلام به زيارت قبر او برود، مانند كسی است كه صد بار با پيامبر صلّی اللَّه عليه و آله و سلّم حج به جا آورده است.
39- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: كسی كه قبر امام حسين عليه السّلام را زيارت نمايد، خداوند برای او هشتاد حج بدون گناه می‌نويسد.
40- ... موسی بن قاسم حضرمی می‌گويد: در اوايل حكومت منصور دوانيقی امام صادق عليه السّلام وارد نجف شدند و به من فرمودند: ای موسی! به شاهراه برو و بر سر راه توقف كن، و نگاه كن كه همانا بزودی مردی از طرف قادسيه به سوی تو می‌آيد.
هنگامی كه نزديک تو رسيد، به او بگو: در اين جا مردی از فرزندان رسول خدا صلّی اللَّه عليه و آله و سلّم است كه تو را می‌خواند. آن مرد هم با تو به نزد من خواهد آمد. راوی می‌گويد: رفتم و سر راه ايستادم. هوا خيلی گرم بود. آن قدر ايستادم كه نزديک بود از فرمان امام عليه السّلام سرپيچی كرده بازگردم و آن شخص را رها كنم كه ناگهان مرد شترسواری را ديدم كه از دور می‌آمد. هنگامی كه نزديک شد، به او گفتم: فلانی! در اين جا مردی از

فرزندان رسول خدا صلّی اللَّه عليه و آله و سلّم است كه تو را می‌خواند و اوصاف تو را به من گفته است.
آن مرد گفت: مرا پيش او ببر. راوی می‌گويد: من نيز او را آوردم. وقتی به نزديک خيمه رسيديم، شترش را خوابانيد. آنگاه امام عليه السّلام او را طلبيدند و او به نزد امام عليه السّلام رفت. من نيز نزديک خيمه شده و بر در خيمه توقف كردم بطوری كه سخنان آنها را می‌شنيدم، ولی آنها را نمی‌ديدم. امام صادق عليه السّلام از او پرسيدند: از كجا می‌آيی؟ جواب داد: از دورترين نقاط يمن. حضرت عليه السّلام پرسيدند: تو از فلان جا هستی؟ جواب داد: بله از فلان جا هستم. حضرت عليه السّلام پرسيدند: چرا به اين جا آمده‌ای؟ جواب داد: برای زيارت امام حسين عليه السّلام. آن حضرت عليه السّلام پرسيدند: هيچ كار ديگری نداشته‌ای و فقط برای زيارت آمده‌ای؟ جواب داد: برای هيچ كاری نيامده‌ام، جز اين كه در كنار قبر امام حسين عليه السّلام نماز بخوانم، او را زيارت كنم، به او سلام كنم و سپس به وطنم برگردم. امام صادق عليه السّلام به او فرمودند: به عقيده شما زيارت او چه فايده‌ای دارد؟ عرض كرد: اعتقاد داريم كه زيارت

او عامل برکت در ما، خانواده، فرزندان، اموال و زندگی ما بوده و حاجات ما را برآورده می‌نماید. امام صادق علیه السّلام پرسیدند: نمی‌خواهی فضایل زیارت آن حضرت علیه السّلام را بیش از این برایت بگویم ای برادر یمنی! عرض کرد: چرا، ای فرزند رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم! فرمودند: همانا زیارت امام حسین علیه السّلام برابر با یک حج مقبول، پذیرفته شده و پاکیزه همراه با رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم است. مرد یمنی تعجّب کرد. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: بله. بخدا سوگند برابر با دو حج بدون گناه و مقبول و پاکیزه به همراه رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم است. مردی یمنی باز تعجب کرد. و پیوسته امام صادق علیه السّلام ثواب بیشتری برای آن بیان می‌فرمودند تا این که فرمودند: زیارت امام حسین علیه السّلام برابر با سی حج بدون گناه، مقبول و پاکیزه به همراه رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم است.

41- ... راوی می‌گوید: با امام صادق علیه السّلام بودم که عده‌ای سوار بر الاغ از کنار ما گذشتند. آن حضرت علیه السّلام پرسید: اینها به کجا می‌روند؟ جواب دادم به زیارت قبرهای شهدا. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: چرا به زیارت قبر شهید غریب (امام حسین علیه السّلام) نمی‌روند؟ مردی از اهل عراق پرسید: آیا زیارت او واجب است؟ آن

حضرت فرمودند: زیارت او بهتر از یک حج و یک عمره و یک عمره و یک حج است.

و همین طور شمردند تا فرمودند: زیارت او بهتر از بیست حج و بیست عمره است. آنگاه فرمودند: بیست حج و عمره بدون گناه و مقبول. راوی می‌گوید: بخدا سوگند از نزد آن حضرت علیه السّلام برنخاسته بودم که مردی آمد و به او عرض کرد: همانا من نوزده حج بجا آورده‌ام برای من از خدا بخواه که بتوانم یک بار دیگر حج به جا آورم تا باین ترتیب بیست حج انجام داده باشم. آن حضرت علیه السّلام پرسیدند آیا قبر امام حسین علیه السّلام را زیارت کرده‌ای؟ عرض کرد:

نه. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: همانا زیارت او بهتر از بیست حج است.

42- ... راوی می‌گوید: از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: همانا جایگاه قبر امام حسین علیه السّلام احترام معلومی دارد که اگر کسی آن را بشناسد و به آن پناهنده شود، پناه داده می‌شود. عرض کردم جایگاه آن را برایم بیان فرمایید. فرمودند: از قبر او که امروزه مشخص است، بیست و پنج ذراع از جانب سر و بیست و پنج ذراع از جانب پاها و بیست و پنج ذراع از پشت سر او و بیست و پنج ذراع از جلوی روی او اندازه‌گیری کن (و آنچه در این محدوده، باشد جایگاه قبر اوست).

43- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: جایگاه قبر امام حسین علیه السّلام از روزی که دفن شده، باغی از باغهای بهشت است. و نیز فرمودند:

جایگاه قبر امام حسین علیه السّلام گلستانی از گلستانهای بهشت است.

44- ... معاویة بن وهب می‌گوید: به دیدن امام صادق علیه السّلام رفتم. او در مکان نماز خود مشغول نماز بود. من نشستم تا نمازش را تمام کرد. و شنیدم که با پروردگارش این طور مناجات می‌کرد: «ای کسی که ما را مخصوص به کرامت نموده، به ما وعده شفاعت داده و رسالت را در میان ما قرار دادی؛ ما را وارث پیامبران ساخته، با ما امتهای سابق را ختم نموده و ما را مخصوص به وصایت پیامبر نمودی؛ علم گذشته و آینده را نصیب ما ساخته و دلهای مردم را بسوی ما مایل نموده! من، برادرانم و زائران قبر پدرم امام حسین علیه السّلام را بیامرز. کسانی که برای خوبی به ما و پاداشهایی که بخاطر برقراری ارتباط با ما نزد تو است و بخاطر مسرور ساختن پیامبرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و اجابت دستور ما و خشمگین ساختن دشمن ما و رضایت تو، مالشان

را خرج کرده و بطرف قبر او حرکت کردند. به همین جهت از جانب ما آنان را با رضایتت پاداش ده؛ در شب و روز آنان را حفظ کن و هنگامی که آنان نزد زن و فرزند خود نیستند، تو خود جانشین آنان در میان خانواده‌هایشان باش؛ از آنان حفاظت نما و شر هر گردنکش مخالف حق و هر مخلوق قوی یا ضعیف و هر شیطان انسی و جنّی را از سر آنان کم کن و بالاترین پاداشی را که بخاطر غربت از وطنهایشان و برگزیدن ما بر فرزندان و خانواده و نزدیکان خود، آرزو دارند به آنان عطا فرما. خداوندا! همانا دشمنان ما بخاطر این عمل آنها را عیب می‌کنند ولی عیب کردن دشمنان نتوانسته است مانع اقبال آنها به ما شود و با وجود مخالفت دشمنان این عمل را انجام می‌دهند. پس به این چهره‌هایی که آفتاب آن را تغییر داده، رحم نما و به این رخسارهایی که بر قبر امام حسین گذاشته می‌شود و به این چشمانی که بخاطر ما گریان شده و به این دلهایی که برای ما بی‌طاقت شده و برای ما سوخته و به این فریادهایی که برای ما کشیده می‌شود، رحم کن. خداوندا! این جانها و این بدنها را به تو سپردم تا روز تشنگی آنها را از حوض کوثر سیراب نمایی». و آن حضرت علیه السّلام پیوسته این دعا را در حال سجده می‌خواند. هنگامی که نماز و دعای آن حضرت علیه السّلام تمام شد، به او عرض کردم: فدایت شوم اگر این دعایی که من از شما شنیدم در باره کسی بود که اصلا خدا را نمی‌شناخت، همانا گمان می‌کردم که آتش هیچ گاه هیچ جای او را نمی‌سوزاند. بخدا سوگند آرزو کردم که همانا او را زیارت کرده و به حج نرفته بودم. آن

حضرت علیه السّلام فرمودند: شما که خیلی به قبر او نزدیک هستی چرا به زیارت او نمی‌روی و آن را ترک کرده‌ای ای معاویه! عرض کردم: فدایت گردم نمی‌دانستم این کار این قدر مهم است. آن حضرت علیه السّلام فرمودند:
کسانی که در آسمان برای زائرانش دعا می‌کنند، بیشتر از کسانی هستند که در زمین برای آنان دعا می‌کنند. این کار را از ترس هیچ کسی ترک نکن. زیرا کسی که آن را از ترس ترک کند، آن قدر حسرت خواهد خورد که دوست خواهد داشت قبرش در دستش می‌بود. آیا دوست نداری که خداوند تو و سیاهی تو را در میان کسانی ببیند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم برای آنها دعا می‌نماید؟ آیا دوست نداری فردا در میان کسانی باشی که فرشتگان با آنان دست می‌دهند؟
آیا نمی‌خواهی فردا از کسانی باشی که می‌آیند و گناهی ندارند تا بخاطر آن مجازات شوند؟

آیا دوست نداری فردا از کسانی باشی که با رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم دست می‌دهند؟ 45- ... راوی می‌گوید: از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: فرشته‌ای در آسمانها و زمین نیست، مگر این که از خداوند اجازه می‌خواهند به زیارت قبر امام حسین علیه السّلام بروند و پیوسته گروهی از آنها برای زیارت پایین می‌روند و عده‌ای به بالا بازمی‌گردند.
46- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: هیچ کدام از مخلوقات خداوند بیشتر از فرشتگان نیستند. و همانا و محققا در هر شب هفتاد هزار فرشته از آسمان پایین آمده و تمامی شب خانه کعبه را طواف می‌کنند و هنگام طلوع فجر بر سر قبر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم آمده و به او سلام می‌کنند. آنگاه سر قبر امیر المؤمنین علیه السّلام آمده و به او سلام می‌کنند. سپس بر سر قبر امام حسن علیه السّلام آمده و به او سلام می‌کنند. آنگاه بر سر قبر امام حسین علیه السّلام آمده و به او سلام می‌کنند.
آنگاه قبل از طلوع خورشید به سوی آسمان بازمی‌گردند. سپس فرشتگان روز که هفتاد هزار فرشته هستند، پایین آمده و تمامی روز خانه کعبه را طواف می‌نمایند. و هنگامی که غروب آفتاب نزدیک شد، سر قبر رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم آمده و به او سلام می‌کنند. سپس بر سر قبر امیر المؤمنین علیه السّلام آمده و به او سلام می‌کنند.
آنگاه سر قبر امام حسن علیه السّلام آمده و به او سلام می‌کنند. سپس بر سر قبر امام حسین علیه السّلام آمده و به او سلام می‌کنند. آنگاه قبل از غروب خورشید به آسمان بازمی‌گردند.

47- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: بین قبر امام حسین علیه السّلام تا آسمان هفتم محل رفت و آمد فرشتگان است.
48- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: زیارت کنید او را- یعنی قبر امام حسین علیه السّلام- و به او جفا نکنید. زیرا همانا او سرور شهدا و جوانان بهشت است.
49- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام در مدینه پرسیدم: قبور شهدا کجاست؟
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 207
فرمودند: آیا امام حسین علیه السّلام را برترین شهدا نمی‌دانی. سوگند به کسی که جانم به دست اوست، همانا اطراف قبر او چهار هزار فرشته ژولیده موی غبارآلود هستند که تا روز قیامت بر او می‌گریند.
50- ... امّ سعید احمسیّه می‌گوید: نزد امام صادق علیه السّلام بودم و کسی را فرستاده بودم تا برای زیارت قبور شهدا الاغی برایم کرایه کند. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: چرا به زیارت سید الشهداء نمی‌روی؟ عرض کردم سید الشهداء کیست، فدایت گردم. فرمودند: سید الشهداء، امام حسین علیه السّلام است. عرض کردم: کسی که او را زیارت کند، چه ثوابی دارد؟ فرمودند: یک حج و یک عمره و چنین برکتها و فضیلتهایی دارد؛ و با دست اشاره کردند که سه برابر این فضیلتها و برکات را دارد.
51- ... ام سعید احمسیه می‌گوید: در خدمت امام صادق علیه السّلام بودم. کنیزم آمد و گفت: چهار پا را آوردم. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: ای ام سعید! چهارپا برای چیست؟ کجا می‌خواهید بروید؟ عرض کردم: می‌خواهیم به زیارت قبور شهدا برویم. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: باعث شگفتی است که شما اهل عراق با یک سفر دور و دراز به زیارت قبور شهدا می‌آیید و زیارت سید الشهداء را ترک می‌کنید. چرا به زیارت او نمی‌روید؟ عرض کردم سید الشهداء کیست؟ فرمودند: امام حسین علیه السّلام.
عرض کردم: من زن هستم. فرمودند: هیچ اشکالی ندارد که مانند تو به زیارت او برود و او را زیارت کند. عرض کردم: زیارت او چه ثوابی دارد؟
فرمودند: برابر با یک حج و یک عمره و دو ماه اعتکاف در مسجد الحرام و دو ماه روزه است.
52- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که امام حسین علیه السّلام فرمودند: من کشته گریه هستم. در حال شهید شدم که اندوهگین بودم. و سزاوار است غمزده‌ای به زیارت من نیاید، مگر این که خداوند او را خوشحال نزد خانواده‌اش بازگرداند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 209

ثواب زیارت قبور ائمه علیهم السّلام

1- ... راوی می‌گوید خدمت امام رضا علیه السّلام عرض کردم: کسی که قبر یکی از امامان علیهم السّلام را زیارت نماید چه ثوابی دارد؟ فرمودند: ثواب زیارت قبر امام حسین علیه السّلام را دارد. عرض کردم: کسی که قبر امام کاظم علیه السّلام را زیارت نماید، چه ثوابی دارد؟ فرمودند: ثواب زیارت قبر امام حسین علیه السّلام را دارد.

2- ... راوی می‌گوید خدمت امام جواد علیه السّلام عرض کردم: کسی که قبر امام رضا علیه السّلام را زیارت نماید، چه ثوابی دارد؟ فرمودند: بخدا سوگند پاداش او بهشت است.

3- ... راوی می‌گوید در نامه امام رضا علیه السّلام چنین آمده بود: به شیعیان من بگویید که زیارت من نزد خداوند برابر با هزار حج است. راوی می‌گوید: به امام جواد عرض کردم: هزار حج؟! فرمودند: آری بخدا سوگند! و برای کسی که او را با شناخت حقش زیارت نماید، برابر با یک هزار هزار حج است.

و امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که یکی از ما را زیارت نماید، مانند این است که امام حسین علیه السّلام را زیارت کرده است.

ثواب زیارت حضرت معصومه علیها السّلام در قم

1- ... راوی می‌گوید از امام رضا علیه السّلام پرسیدم کسی که فاطمه دختر امام کاظم علیه السّلام را زیارت نماید، چه ثوابی دارد؟ فرمودند: کسی که او را زیارت کند، بهشت از آن اوست.

ثواب زيارت حضرت عبد العظيم در ری

1- ... راوی می‌گوید یکی از اهالی ری که به دیدن امام هادی علیه السّلام رفته بود گفت: به دیدن امام هادی علیه السّلام رفتم. آن حضرت فرمودند: از کجا می‌آیی؟ عرض کردم: از زیارت امام حسین علیه السّلام. فرمودند: بدان که همانا اگر قبر عبد العظیم را که پیش خودتان است زیارت کرده بودی، محققا مانند این بود که امام حسین علیه السّلام را زیارت کرده‌ای.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگی، ص: 211

ثواب نیکی به دوستان صالح اهل بیت علیهم السّلام و زیارت آنان بجای نیکی به اهل بیت علیهم السّلام و زیارت آنان برای کسی که نتواند به آنان نیکی کند یا آنان را زیارت نماید

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که نتواند به ما نیکی کند و به دوستان صالح ما نیکی کند، ثواب نیکی به ما برای او نوشته می‌شود. و کسی که نتواند ما را زیارت کند و دوستان صالح ما را زیارت نماید، ثواب زیارت ما برای او نوشته می‌شود.

ثواب نیکی به امام علیه السّلام

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام پرسیدم: مراد این آیه «چه کسی به خداوند قرض الحسنه می‌دهد تا خداوند آن را برای او چندین برابر نماید» «66» چیست؟ فرمودند: منظور نیکی به امام علیه السّلام است.

پدرم می‌گوید: روایت دیگری نیز مانند این روایت نقل شده است.

ثواب اهل قرآن

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:

اهل قرآن بالاترین درجات را پس از پیامبران و رسولان دارند. بنا بر این، اهل قرآن را ضعیف و حقوق آنها را کم نشمارید. زیرا آنان نزد خداوند مقام ارجمندی دارند.

____

(66) مَنْ ذَا الَّذِی یُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً فَیُضاعِفَهُ لَهُ أَضْعافاً کَثِیرَةً. سوره حدید (57): آیه 11.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 213

ثواب ختم قرآن در مکه

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که در مکه از یک جمعه تا جمعه دیگر یا کمتر یا بیشتر از این قرآن را ختم نماید و در روز جمعه قرائت قرآن را به پایان برساند، خداوند تمام پاداشها و حسناتی را که از اولین جمعه دنیا تا آخرین جمعه آن هست، برای او خواهد نوشت. و اگر در غیر جمعه قرائت قرآن را به پایان برساند، باز هم همین طور است.

ثواب فراگیری قرآن به سختی یا آسانی

1- ... راوی می‌گوید شنیدم از امام صادق علیه السّلام که فرمودند: کسی که قرآن را به سختی یاد بگیرد، دو پاداش دارد و کسی که قرآن را به آسانی یاد بگیرد همراه با نیکوکاران می‌باشد.

ثواب قرآن خواندن جوان مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: جوان مؤمنی که قرآن بخواند، قرآن با گوشت و خونش مخلوط می‌شود و عامل همنشینی او با فرشتگان بزرگوار وحی که هرگز مرتکب گناهی نشده‌اند، خواهد شد. و در روز قیامت نیز قرآن مانعی برای او در مقابل آتش خواهد بود.
قرآن در آن روز (خطاب به خداوند) می‌گوید: هر عمل‌کننده‌ای به پاداش عمل خود رسید، جز عمل‌کنندگان به من. پس بهترین عطایای خود را به او عنایت فرما. خداوند عز و جل نیز دو لباس بهشتی به او می‌پوشاند و بر سرش تاج کرامت می‌گذارد. آنگاه خطاب به قرآن می‌فرماید: آیا راضی شدی؟ و قرآن می‌گوید: من بهتر از این را برای او می‌خواستم. آنگاه خداوند در امان بودن را به دست راست و جاودانگی در بهشت را به دست چپش می‌دهد. سپس وارد بهشت می‌شود. و در بهشت به او می‌گویند: یک آیه بخوان و یک درجه بالا برو. آنگاه به
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 215
قرآن خطاب می‌شود: به آرزویت رسیدی و راضی شدی؟ و قرآن می‌گوید: خداوندا! بله.
امام علیه السّلام فرمودند: کسی که خیلی قرآن بخواند و آن را حفظ نماید، خداوند دو بار این ثواب را به او می‌دهد.

ثواب خواندن قرآن در نماز در حال نشسته یا ایستاده یا در غیر نماز

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که قرآن را ایستاده در نمازش بخواند، خداوند در مقابل هر حرفی صد حسنه برای او می‌نویسد و کسی که نشسته در نماز قرآن بخواند، خداوند در مقابل هر حرفی پنجاه حسنه برای او می‌نویسد و کسی که در غیر نماز آن را بخواند، در مقابل هر حرفی ده حسنه برای او نوشته می‌شود.

ثواب خواندن صد آیه تا پانصد آیه در نماز

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در نماز شب صد آیه بخواند، خداوند نماز یک شب را برای او می‌نویسد و کسی که دویست آیه را شب هنگام، ولی در غیر نماز شب بخواند، خداوند برای او در لوح، قنطاری از حسنات می‌نویسد که هر قنطاری هزار و دویست اوقیه و هر اوقیه‌ای بزرگتر از کوه احد است.

ثواب حافظ قرآن و عمل‌کننده به آن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: حافظ قرآن و عمل‌کننده به آن همنشین فرشتگان بزرگوار وحی است که پاکیزه از گناه می‌باشند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 217

ثواب حفظ قرآن با مشقت و خواندن یک سوره آن پیش از خواب

1- ... راوی می‌گوید: شنیدم از امام صادق علیه السّلام که فرمودند: همانا کسی که سعی می‌کند قرآن را با مشقت و سختی و کمی حافظه، حفظ نماید، دو پاداش دارد. و نیز فرمودند: چرا تاجرهای شما که در بازار مشغول تجارت هستند، وقتی به خانه بازمی‌گردند، قبل از خواب یک سوره قرآن نمی‌خوانند تا در مقابل هر آیه ده حسنه برای آنان نوشته شده و ده گناه آنان پاک شود؟

ثواب فرود آینده و کوچ‌کننده

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم پرسیدند: ای رسول خدا! بهترین مردان کیست؟ آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: فرود آینده و کوچ‌کننده. پرسیدند: ای رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرود آینده و کوچ‌کننده کیست؟ فرمودند: شروع‌کننده و پایان‌دهنده.

و کسی که قرآن را شروع کند و آن را ختم کند، نزد خداوند دعای مستجابی دارد.

ثواب قاری قرآن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که قرآن بخواند بی‌نیاز است. و پس از خواندن قرآن فقری نیست. و اگر قرآن نخواند، به هیچ وجه بی‌نیاز نیست.

ثواب خواندن قرآن از روی آن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که از روی قرآن، آن را بخواند، چشمش تقویت خواهد شد. و اگر چه پدر و مادرش کافر باشند، عذاب آنها کمتر می‌شود.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 219

2- ... پیامبر صلّی اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هیچ چیزی برای شیطان سخت‌تر از قرائت قرآن از روی آن نیست.

ثواب بودن قرآن در خانه

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل نموده که فرمودند: دوست دارم در خانه قرآن باشد تا خداوند بخاطر آن شیطان را طرد کند.

ثواب خواندن ده تا هزار آیه در شب

1- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که در شب ده آیه بخواند، از غافلین نوشته نمی‌شود. و کسی که پنجاه آیه بخواند، از دگر گویندگان نوشته می‌شود. و کسی که صد آیه بخواند، از نمازگزاران نوشته می‌شود.
و کسی که دویست آیه بخواند، از خاشعین نوشته می‌شود. و کسی که سیصد آیه بخواند، از رستگاران نوشته می‌گردد. و کسی که پانصد آیه بخواند، از کوشش‌کنندگان نوشته می‌شود. و کسی که هزار آیه بخواند، یک قنطار برای او نوشته می‌شود. که هر قنطاری پانصد هزار مثقال طلاست. و هر مثقال بیست و چهار قیراط است و کوچکترین قیراط باندازه کوه احد و بزرگترین آن باندازه وسعت ما بین زمین و آسمان است.

ثواب بهار قرآن

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: هر چیزی بهاری دارد و بهار قرآن ماه رمضان است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 221

ثواب خواندن صد آیه قرآن و گفتن هفت بار «یا اللَّه» پس از آن

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: کسی که صد آیه قرآن، از هر کجای آن، را بخواند و سپس هفت بار «یا اللَّه» بگوید، اگر دعا کند که صخره‌ای از جایش کنده شود، ان شاء اللَّه کنده خواهد شد.

ثواب قرائت سوره حمد

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: اسم اعظم خداوند در سوره حمد است.

ثواب قرائت سوره بقره و آل عمران

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره بقره و آل عمران را بخواند، این دو در روز قیامت مانند دو پاره ابر یا دو سایبان بر سر او سایه می‌اندازند.

ثواب خواندن چهار آیه اول سوره بقره، «آیت الکرسی» و دو آیه پس از آن و سه آیه آخر این سوره

1- ... امام زین العابدین علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که چهار آیه اول سوره بقره، آیت الکرسی و دو آیه بعد از آن و سه آیه آخر این سوره را
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 223
قرائت نماید، خودش و مالش دچار هیچ گونه آفتی نخواهند شد؛ شیطان به او نزدیک نشده و قرآن را فراموش نخواهد کرد.

ثواب خواندن «آیت الکرسی» هنگام خواب و پس از هر نماز

1- ... راوی می‌گوید: از امام رضا علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که به هنگام خواب آیت الکرسی بخواند، ان شاء اللّه از فلج شدن ترسی نخواهد داشت. و کسی که آن را پس از هر نمازی بخواند، هیچ گزنده زهرداری به او آسیب نخواهد رساند.

ثواب قرائت سوره نساء در هر جمعه

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: کسی که در هر جمعه سوره نساء را بخواند از فشار قبر ایمن خواهد بود.

ثواب قرائت سوره مائده

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که هر پنج شنبه سوره مائده را قرائت کند، ایمانش لباس ظلم نپوشیده و هیچ گاه شرک نخواهد ورزید.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 225

ثواب قرائت سوره انعام

1- ... ابن عباس می‌گوید (روایت می‌کند): کسی که سوره انعام را در هر شب بخواند، در روز قیامت از ایمن‌شدگان خواهد بود و آتش را با چشمانش نخواهد دید.
و امام صادق علیه السّلام فرمودند: سوره انعام یک جا نازل شده و در حال نزول هفتاد هزار فرشته آن را بدرقه می‌نمودند تا بر حضرت محمد صلّی اللّه علیه و آله و سلّم نازل شد. پس آن را بزرگ بدانید و تکریم نمایید. و اگر مردم می‌دانستند در آن چیست، آن را ترک نمی‌کردند.

ثواب قرائت سوره اعراف

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره اعراف را در هر ماه بخواند، در روز قیامت از کسانی خواهد بود که هیچ ترس و اندوهی ندارند. و اگر در هر جمعه آن را قرائت نماید، از کسانی خواهد بود که در روز قیامت مورد محاسبه قرار نمی‌گیرند. و آگاه باشید که یکی از محکمات قرآن در این سوره است. و همانا در روز قیامت برای هر کسی که آن را خوانده باشد، گواهی می‌دهد.

ثواب قرائت سوره انفال و توبه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در هر ماه سوره انفال و توبه را بخواند، هیچ گاه گرفتار هیچ نوع نفاقی نخواهد شد و از شیعیان امیر المؤمنین علیه السّلام خواهد بود.

ثواب قرائت سوره یونس

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که هر دو ماه یا سه ماه یک بار سوره یونس را بخواند، نمی‌ترسد که از جاهلان باشد و در روز قیامت
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 227
از مقربین خواهد بود.

ثواب قرائت سوره هود

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که در هر جمعه سوره هود بخواند، خدای عز و جل در روز قیامت او را در گروه پیامبران بر می‌انگیزد و در آن روز او را بی‌گناه خواهند دانست.

ثواب قرائت سوره یوسف

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره یوسف را در هر روز یا در هر شب بخواند، خدای متعال او را در روز قیامت در حالی برمی‌انگیزد که مانند یوسف زیباست و در روز قیامت هیچ ترسی به او نخواهد رسید و از بهترین بندگان صالح خداوند خواهد بود. و نیز فرمودند: این سوره در تورات نیز آمده است.

ثواب قرائت سوره رعد

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره رعد را زیاد قرائت نماید، هیچ گاه خداوند او را گرفتار صاعقه نخواهد نمود؛ گرچه دشمن اهل بیت علیه السّلام باشد. و اگر مؤمن باشد، بدون حساب او را وارد بهشت خواهد نمود و شفاعت او در مورد همه خاندان و برادرانش که آنها را می‌شناسد، پذیرفته خواهد شد.

ثواب قرائت سوره ابراهیم و حجر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در هر جمعه سوره ابراهیم و حجر را در دو رکعت با هم بخواند «67»، هیچ گاه دچار فقر، دیوانگی و مصیبت نخواهد شد.

---

(67) یعنی در یک نماز دو رکعتی در رکعت اول یکی از این دو سوره و در رکعت دوم سوره دیگر را بخواند.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 229

ثواب قرائت سوره نحل

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که در هر ماه سوره نحل را بخواند، از جریمه دادن و هفتاد نوع بلا که کوچکترین آنها دیوانگی، جذام و پیسی است، محفوظ خواهد بود. و مسکن او در «جنت عدن» که وسط بهشت است، خواهد بود.

ثواب قرائت سوره بنی اسرائیل

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره بنی اسرائیل را در هر شب جمعه زیارت نماید، تا قائم آل محمد علیه السّلام را درک نکند و از اصحاب او نباشد، نخواهد مرد «68».

ثواب قرائت سوره کهف

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: هیچ بنده‌ای آیه «قُلْ إِنَّما أَنَا بَشَرٌ مِثْلُکُمْ ...» «69» را نمی‌خواند، مگر این که نوری خواهد داشت از خوابگاه خود تا خانه کعبه و اگر از اهل مکه باشد نور او تا بیت المقدس خواهد بود.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره کهف را در هر جمعه بخواند، نمی‌میرد مگر شهید و خداوند او را با شهدا برمی‌انگیزاند و در روز قیامت همراه با شهدا خواهد بود.

---

(68) اخباری که مربوط به ثواب سوره‌های قرآن است بخاطر وجود اشخاصی که در سند آنها وجود دارد و در روایات این افراد را ملعون و دروغگو دانسته‌اند، اطمینانی به صدور این روایات از ائمه نیست.

(69) سوره کهف (18): آیه 110.

ثواب قرائت سوره مریم

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بر خواندن سوره مریم مداومت نماید، تا زمانی که از لحاظ جانی و مالی و فرزندان به بی‌نیازی نرسد، نخواهد مرد و در آخرت از یاران حضرت عیسی علیه السّلام خواهد بود و نیز در آخرت، مانند دارایی سلیمان در دنیا را به او خواهند داد.

ثواب قرائت سوره طه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: خواندن سوره طه را ترک نکنید. زیرا خداوند آن سوره و کسی را که آن را تلاوت کند، دوست می‌دارد. کسی که بر قرائت آن مداومت نماید، خداوند در روز قیامت نامه عملش را به دست راستش خواهد داد؛ در باره کارهای او در زمان مسلمانیش محاسبه نخواهد شد و در آخرت آن قدر پاداش به او می‌دهند، که راضی شود.

ثواب قرائت سوره انبیاء

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بخاطر علاقه به سوره انبیاء، آن را تلاوت نماید، مانند کسی خواهد بود که در بهشتهای ناز و نعمت با همه پیامبران همنشین است. و در طول زندگانی خود در چشم مردم شخص متشخصی خواهد بود.

ثواب قرائت سوره حج

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که هر سه روز یک بار سوره حج را تلاوت نماید، یک سال نمی‌گذرد که به حج می‌رود. و اگر در سفر حج بمیرد، وارد بهشت می‌شود. عرض کردم: اگر از مخالفین (سنّی) باشد، چطور؟ فرمودند: از عذابش کاسته می‌شود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 233

ثواب قرائت سوره مؤمنین

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره مؤمنین را قرائت نماید، خداوند او را تا آخر عمر سعادتمند می‌نماید. و اگر بر قرائت آن در هر جمعه مداومت نماید، منزل او در «فردوس اعلی» (بهشت برتر) همراه با پیامبران و رسولان خواهد بود.

ابن بابویه، محمد بن علی - بندر ریگی، ابراهیم محدث، ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، 1جلد، انتشارات اخلاق - قم، چاپ: سوم، 1379ش. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی ؛ ؛ ص233

ثواب قرائت سوره نور

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: با تلاوت سوره نور مال و عفت خود و زنانتان را حفظ کنید. زیرا همانا هر کسی که هر روز یا هر شب بر قرائت آن مداومت نماید، تا زمان مرگش هیچ یک از افراد خانواده‌اش زنا نخواهند کرد؛ و هنگامی که بمیرد، هفتاد هزار فرشته او را تا قبرش تشییع می‌نمایند و تمامی این فرشتگان تا زمان ورود او به قبر برای او دعا و از خدا برایش آمرزش می‌خواهند.

ثواب قرائت سوره فرقان

1- ... امام کاظم علیه السّلام به ابن عمّار فرمودند: ای ابن عمار! تلاوت سوره «تَبارَکَ الَّذِی نَزَّلَ الْفُرْقانَ عَلی عَبْدِهِ» را ترک نکن. زیرا همانا هر کسی که هر شب آن را بخواند، خداوند هیچ گاه او را عذاب ننموده، او را مورد محاسبه قرار نداده و منزل او در «فردوس اعلی» (بهشت برتر) خواهد بود.

ثواب قرائت سوره نمل، شعرا و قصص

1- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: كسى كه سوره‌هاى طواسين (سه سوره نمل، شعرا و قصص) را در شب جمعه بخواند، از دوستان خدا و در پناه او امان او خواهد بود؛ هيچ گاه دچار فلاكت نخواهد شد؛ در آخرت باندازه رضايت و حتى بالاتر از رضايت او از بهشت به او خواهند داد؛ و خداوند صد همسر از حور العين به او عطا مى‌نمايد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 235

ثواب قرائت سوره عنکبوت و روم

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: ای ابا محمد! بخدا سوگند کسی که در شب بیست و سوم ماه رمضان سوره‌های عنکبوت و روم را بخواند، اهل بهشت خواهد بود و هیچ کسی را از آن استثنا نمی‌کنم. و خداوند برای این سوگند گناهی بر من نخواهد نوشت. و این دو سوره نزد خداوند منزلت زیادی دارند.

ثواب قرائت سوره لقمان

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره لقمان را در هر شب بخواند، خداوند در آن شب فرشتگانی را بر او می‌گمارد که تا صبح او را از شیطان و لشکریان او حفظ نمایند. و اگر در روز آن را تلاوت کند، تا شب او را از شیطان و لشکریانش حفظ می‌نمایند.

ثواب قرائت سوره سجده

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در هر جمعه سوره سجده را بخواند، خداوند نامه عملش را به دست راستش داده و کارهایش را مورد محاسبه قرار نمی‌دهد؛ و از همنشینان حضرت محمد و اهل بیت او علیهم السّلام می‌باشد.

ثواب قرائت سوره احزاب

1- ... عبد اللَّه بن سنان می‌گوید امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره احزاب را زیاد بخواند، روز قیامت در پناه حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و همسران او می‌باشد. سپس آن حضرت علیه السّلام فرمودند: رسواییهای مردان و زنان قریش و غیر آنها در سوره احزاب است. ای ابن سنان! همانا سوره احزاب زنهای قریش را رسوا نمود. و این سوره طولانیتر از سوره بقره بود ولی آن را ناقص و تحریف نمودند «70».

---

(70) اخباری که مربوط به ثواب سوره‌های قرآن است بخاطر وجود اشخاصی که در سند آنها وجود دارد و در روایات این افراد را ملعون و دروغگو دانسته‌اند، اطمینانی به صدور این روایات از ائمه نیست.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 237

ثواب قرائت سوره سبأ و فاطر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره سبأ و فاطر را در شب بخواند، در آن شب خداوند از او حفاظت و نگهداری خواهد نمود. و اگر این سوره‌ها را در روز تلاوت نماید، در آن روز هیچ گونه ناگواری نخواهد دید. و آن قدر از خیر دنیا و آخرت به او می‌دهند که به فکرش نرسیده و آن را آرزو نکرده است.

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر چیزی قلبی دارد و قلب قرآن سوره یاسین است. کسی که قبل از خواب یا در روز آن را تلاوت کند، در آن روز محفوظ بوده و روزی می‌خورد. و کسی که در شب قبل از خواب آن را تلاوت نماید، خداوند هفتاد هزار فرشته را بگمارد تا او را از شر شیطان رانده شده و هر آفتی حفظ نمایند؛ و اگر در فردای آن شب بمیرد، خداوند او را به بهشت می‌برد و سی هزار فرشته به هنگام غسل او حاضر می‌شوند که همگی برای او استغفار می‌نمایند و با استغفار برای او، تا قبرش او را تشییع می‌نمایند؛ و هنگامی که وارد قبرش می‌شود، آن فرشتگان در داخل قبر او عبادت می‌کنند و ثواب عبادت آنان برای او خواهد بود؛ و باندازه میدان دید چشمهایش، قبرش را وسعت می‌بخشد؛ از فشار قبر ایمن خواهد بود؛ و پیوسته از قبرش تا پهنه آسمان نوری می‌درخشد تا هنگامی که خداوند او را از قبرش خارج نماید. و هنگامی که او را از قبرش خارج نمود، فرشتگان خداوند پیوسته با او هستند و او را بدرقه کرده با او صحبت نموده، در صورت او می‌خندند و او را به تمامی خیرات مژده می‌دهند. و بدین ترتیب، او را از پل صراط و میزان عبور داده و بگونه‌ای او را به خداوند نزدیک می‌نمایند که کسی نزدیکتر از او به خدا نباشد، مگر فرشتگان مقرّب خدا و پیامبران فرستاده او. او همراه با پیامبران در برابر خداوند می‌ایستد و هنگامی که دیگران غم و اندوه دارند و بی‌تابی می‌نمایند، او غم و اندوهی نداشته و بی‌تابی نمی‌نماید. آنگاه پروردگار

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 239

متعال به او می‌فرماید: شفاعت کن که من همه شفاعتهای تو را می‌پذیرم و بخواه که هر چه را بخواهی به تو عطا می‌نمایم. او نیز می‌خواهد و عطا می‌شود و شفاعت می‌کند و پذیرفته می‌شود. و هنگامی که از عده‌ای حساب می‌کشند و آنان را نگهداشته و ذلیل می‌شوند، او حسابی نداشته و او را نگه نمی‌دارند، ذلیل نمی‌شود؛ بخاطر هیچ کدام از کارهای بدش بدبخت نمی‌شود و نامه عملش را باز کرده و به او می‌دهند. آنگاه از نزد خداوند پایین می‌آید و مردم می‌گویند: سبحان اللَّه! «71» این بنده خدا هیچ خطائی نداشت و از همنشینان حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم است.

2- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که یک بار در عمر خود سوره یس را بخواند، خداوند به شماره هر آفریده‌ای در دنیا و هر آفریده‌ای در آخرت و در آسمان دو هزار حسنه برای او نوشته و دو هزار گناه او را پاک

می‌نماید و دچار فقر، زیان مالی، زیر آوار ماندن، بیچارگی، دیوانگی، جذام، وسواس و بیماری زیانبخش نمی‌شود.
و خداوند سختیهای مرگ و ترسهای آن را برای او آسان نموده و قبض روح او را خود به دست می‌گیرد و از کسانی خواهد بود که خداوند برای آنان گستردگی در زندگی، خوشحالی هنگام زیارت خداوند و رضایت به ثواب الهی را در آخرت برای آنان تضمین نموده است. و خداوند متعال به تمام فرشتگان آسمانی و زمینیش می‌فرماید: همانا که از فلانی راضی شدم؛ پس برای او استغفار نمایید.

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در هر جمعه سوره صافات را بخواند، پیوسته از هر آفتی محفوظ بوده و هر گرفتاری در زندگی دنیا از او دور می‌شود و خوشرزقترین مردم خواهد بود و هیچ شیطان رانده‌شده‌ای و ستمگر حق‌کشی نمی‌تواند ضرر مالی یا جانی به او بزند و اگر در آن روز یا شب پس از آن بمیرد، خداوند او را شهید برمی‌انگیزد و شهید می‌میراند و او را با شهیدان در یک مقام و منزل وارد بهشت می‌نماید.

____

(71) از روی تعجب سبحان اللّٰه می‌گویند.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 241

ثواب قرائت سوره «ص»

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره «ص» را در شب جمعه بخواند، آن‌قدر خیر دنیا و آخرت به او می‌دهند که به هیچ کسی، جز پیامبر مرسل یا فرشته مقرب نداده‌اند و خداوند او و هر کسی از خانواده‌اش را که او بخواهد، حتی خدمتکارش را به بهشت می‌برد؛ اگر چه او همرتبه افراد خانواده‌اش یا کسانی نباشد که شفاعتشان می‌نماید.

ثواب قرائت سوره زمر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره زمر را قرائت نماید و قرائت آن را آسان بداند، خداوند شرف دنیا و آخرت را به او عطا نموده و بدون مال و اقوام و خویشان، او را عزیز می‌نماید؛ بگونه‌ای که در چشم کسانی که او را می‌بینند، بزرگ می‌نماید؛ بدنش را بر آتش حرام می‌گرداند و در بهشت برای او هزار شهر می‌سازد که در هر شهری هزار قصر و در هر قصری صد حور العین است. و علاوه بر این، دو چشمه آب جاری، دو چشمه آب که زیر درختان جاری است، دو چشمه سرسبز و خرم، حور العین‌هایی در سراپرده (که چشم کسی به آنها نیفتاده است) و انواع گوناگون نعمتها و میوه‌ها و از هر میوه‌ای دو نوع (که یک نوع آن دنیایی و نوع دیگر آخرتی است) خواهد داشت.

ثواب تلاوت سوره غافر

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره غافر را هر شب بخواند، خداوند گناهان او را از اول تا آخر می‌آمرزد؛ او را با تقوا نموده و آخرت را برای او بهتر از دنیایش می‌گرداند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 243

ثواب قرائت سوره فصلت

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره فصلت را بخواند، این سوره در روز قیامت مایه خوشحالی او بوده و برای او نوری خواهد بود که تا جایی که چشمانش می‌بیند، نورافشانی می‌کند. در این دنیا هم زندگی خوبی داشته و مورد غبطه دیگران واقع می‌شود.

ثواب قرائت سوره شوری

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بر خواندن سوره شوری مداومت نماید، روز قیامت در حالی او را برمی‌انگیزاند که صورتش مانند برف (سفید) یا مانند خورشید (تابان) است. و هنگامی که در پیشگاه خداوند عز و جل ایستاد، خداوند می‌فرماید: بنده‌ام! بر قرائت سوره شوری مداومت نمودی ولی ثواب آن را نمی‌دانستی. و اگر می‌دانستی که این سوره چیست و چه ثوابی دارد هیچ گاه از قرائت آن دلتنگ نمی‌گشتی. اما من بزودی تو را به پاداشت می‌رسانم. (آنگاه خداوند می‌فرماید): او را به بهشت ببرید. و قصری از یاقوت سرخ در بهشت برای اوست که درها، بالای آن و پله‌های آن نیز از همان جنس یاقوت سرخ است. بیرون آن از داخل و داخل آن از بیرون دیده می‌شود. علاوه بر این، هزار کنیز و هزار غلام کودک خواهد داشت که همیشه کودک باقی می‌مانند و خدای عز و جل (در قرآن) آنها را توصیف نموده است.

ثواب قرائت سوره زخرف

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که بر تلاوت سوره زخرف مداومت نماید، خداوند در قبر، او را از حشرات و حیوانات سمی زمین و فشار قبر ایمن می‌نماید تا زمانی که در پیشگاه خداوند حاضر شود. آنگاه این سوره حاضر شده و به دستور خدای متعال او را به بهشت می‌برد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 245

ثواب قرائت سوره دخان

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره دخان را در نمازهای واجب و مستحب بخواند، خداوند او را امان یافته برمی‌انگیزد؛ در زیر عرش خود بر او سایه می‌افکند؛ در حساب بر او آسان گرفته و نامه عملش را به دست راستش می‌دهد.

ثواب قرائت سوره جاثیه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: ثواب کسی که سوره جاثیه را بخواند، این است که هیچ گاه جهنم را ندیده و سر و صدای آتش آن را نخواهد شنید و همراه با حضرت محمد صلّی اللّه علیه و آله و سلّم خواهد بود.

ثواب قرائت سوره احقاف

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که هر شب یا هر جمعه سوره احقاف را بخواند، خداوند در این دنیا او را گرفتار ترس ننموده و از ترس روز قیامت او را ایمن می‌نماید؛ ان شاء اللّٰه.

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: سوره‌هایی که با «حم» آغاز می‌شوند «72»، گیاهان خوشبوی قرآنند. بنا بر این، هنگامی که آن را تلاوت نمودید، خدای را بخاطر تلاوت آن حمد و ثنا و سپاس گویید. زیرا همانا وقتی که بنده‌ای این سوره‌ها را تلاوت کند، از دهان او بویی خوشتر از مشک اعلی و عنبر خارج می‌شود؛ و همانا خدای عز و جل محققا به خواننده و قاری آن ترحم نموده و نیز همسایگان، دوستان، آشنایان و همه نزدیکان او را مورد رحمت خود قرار می‌دهد؛ و همانا عرش، کرسی و فرشتگان مقرّب خدا در روز قیامت برای او استغفار می‌نمایند.

---

(72) این سوره‌ها عبارتند از: غافر، فصلت، شوری، زخرف، دخان، جاثیه و احقاف.

ثواب قرائت سوره محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم را تلاوت نماید، هیچ گاه شک و شبهه‌ای برایش پیش نیامده؛ هیچ گاه در دینش شک نخواهد کرد؛ خداوند هیچ گاه او را دچار فقر و ترس از سلطان نخواهد نمود و پیوسته از شک و کفر محفوظ است تا بمیرد. و هنگامی که وفات یافت، خداوند هزار فرشته را در قبر او می‌گمارد که نماز بخوانند و ثواب نمازشان هم برای او خواهد بود. و نیز آن فرشتگان، او را تا رسیدن به جایگاه امان یافتگان در پیشگاه خداوند عز و جل بدرقه می‌نمایند. و او در امان خدا و امان حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم خواهد بود.

ثواب قرائت سوره فتح

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: با قرائت سوره فتح اموال، زنان و بردگان خود را از نابودی حفظ کنید. همانا کسی که بر قرائت آن مداومت نماید، در روز قیامت منادی او را بگونه‌ای که مردم می‌شنوند ندا می‌کند: تو از بندگان مخلص من هستی.
او را به بندگان صالحم ملحق نمایید؛ در بهشتهای نعمت واردش کنید و به او نوشابه سربسته‌ای بدهید که چون کافور (خنک) است.

ثواب قرائت سوره حجرات

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره حجرات را در هر شب یا هر روز بخواند، از زائران حضرت محمد صلّی اللّه علیه و آله و سلّم خواهد بود.

ثواب قرائت سوره «ق»

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که در نمازهای واجب و مستحب بر قرائت سوره «ق» مداومت نماید، خداوند رزق او را فراوان نموده، نامه عملش را به دست راستش می‌دهد و در حساب بر او آسان گیرد.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 249

ثواب قرائت سوره ذاریات

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره ذاریات را در شب یا روز بخواند، خداوند امور زندگیش را اصلاح و روزیش را فراوان می‌گرداند و قبرش را با چراغی که تا روز قیامت روشن است، نورانی می‌نماید.

ثواب قرائت سوره طور

1- ... امام صادق علیه السّلام و امام باقر علیه السّلام فرموده‌اند: کسی که سوره «طور» را تلاوت نماید، خداوند خیر دنیا و آخرت را به او عطا می‌نماید.

ثواب قرائت سوره نجم

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که هر روز یا هر شب بر تلاوت سوره نجم مداومت نماید، بخوبی در میان مردم زندگی نموده، آمرزیده شده و محبوب مردم خواهد بود.

ثواب قرائت سوره قمر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره قمر را تلاوت نماید، خداوند او را سوار بر شتری از شتران بهشت از قبر خارج می‌سازد.

ثواب قرائت سوره الرحمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: قرائت سوره «الرّحمن» و مداومت بر قرائت آن را ترک نکنید. زیرا در دلهای منافقین جای نمی‌گیرد و خداوند در روز قیامت این سوره را بشکل انسانی با زیباترین شکل و هر چه خوشبوتر می‌آورد و این سوره در جایی که هیچ کس نزدیکتر از او به خداوند نیست، می‌ایستد. آنگاه خداوند از او
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 251
می‌پرسد: چه کسی در زندگی دنیا بر قرائت تو مداومت می‌ورزید؟ و او پاسخ می‌دهد: خدایا! فلانی و فلانی. و آنان روسفید می‌شوند. آنگاه خداوند به آنان می‌فرماید: هر که را دوست دارید شفاعت کنید. و آنان بی‌حساب شفاعت می‌کنند بگونه‌ای که کسی باقی نمی‌ماند که برایش شفاعت کنند. سپس می‌فرماید: وارد بهشت شوید و در هر جای آن که می‌خواهید ساکن شوید.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره الرحمن را بخواند و هر بار که آیه فَبِأَیِّ آلاءِ رَبِّکُما تُکَذِّبانِ را می‌خواند، بگوید
«لا بشیء من آلائک ربّ اکذّب» «73»
، اگر در شب آن را بخواند و بمیرد شهید مرده است و اگر در روز بخواند و بمیرد باز هم شهید مرده است.

ثواب قرائت سوره واقعه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در هر شب جمعه سوره واقعه را بخواند، خداوند او را دوست خواهد داشت؛ محبت او را در دل همه مردم می‌افکند؛ هیچ گاه در دنیا گرفتار فلاکت، فقر، نداری و آفتی از آفات دنیا نمی‌شود و از دوستان امیر المؤمنین علیه السّلام خواهد بود.
این سوره مخصوص امیر المؤمنین علیه السّلام است و هیچ کسی با او در آن شریک نیست.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که مشتاق بهشت و اوصاف بهشت است، باید سوره واقعه را بخواند. و کسی که می‌خواهد اوصاف جهنم را بداند، باید سوره لقمان را بخواند.
3- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که هر شب قبل از خواب سوره واقعه را بخواند، خدای عز و جل را در حالی ملاقات می‌کند که صورت او مانند ماه شب چهارده است.

---

(73) ترجمه: هیچ یک از نعمتهایت را انکار نمی‌کنم.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 253

ثواب قرائت سوره حدید و مجادله

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که همیشه در نماز واجب سوره حدید و مجادله را بخواند، خداوند تا هنگام مرگش هیچ گاه او را عذاب نخواهد کرد؛ خود و خانواده‌اش دچار مصیبتی نمی‌شوند و بدنش سالم و بی‌عیب خواهد ماند.

ثواب قرائت سوره حشر

1- ... پیامبر اکرم صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که سوره حشر را تلاوت نماید هیچ بهشت و جهنم، عرش و کرسی، حجاب، آسمان و زمین، هوا و باد، پرنده، درخت و کوه، خورشید و ماه و فرشته‌ای نمی‌ماند؛ مگر این که بر او درود فرستاده و برای او استغفار می‌نمایند و اگر بمیرد، شهید مرده است.

ثواب قرائت سوره ممتحنه

1- ... امام زین العابدین علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره ممتحنه را در نمازهای واجب و مستحب بخواند، خداوند دلش را برای ایمان خالص می‌گرداند و دیدگانش را روشن می‌نماید؛ هیچ گاه دچار فقر نشده و خود و فرزندانش دیوانه نشوند.

ثواب قرائت سوره صفّ

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره صف را بخواند و در نمازهای واجب و مستحب نیز بر قرائت آن مداومت نماید، ان شاء اللّٰه خداوند او را با فرشتگان و پیامبران مرسلش در یک صف قرار خواهد داد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 255

ثواب قرائت سوره جمعه، منافقین و اعلی

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: واجب است شیعه ما در شب جمعه، سوره جمعه و اعلی و در نماز ظهر روز جمعه، سوره جمعه و سوره منافقین را بخواند.
کسی که این کار را انجام دهد، گویا عمل رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم را بجا آورده است؛ و پاداش و ثواب او این است که خداوند او را به بهشت ببرد.

ثواب قرائت سوره تغابن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره تغابن را در نماز واجب بخواند، این سوره در قیامت شفاعت‌کننده او خواهد بود و نزد کسی که شهادت او را قبول داشته باشد، شاهد عادلی می‌شود و از او جدا نخواهد شد تا او را به بهشت ببرد.
2- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که قبل از خواب همه مسبّحات «74» را بخواند، تا حضرت حجت (عج) را درک نکند، نخواهد مرد و اگر بمیرد، در پناه حضرت رسول صلّی اللّه علیه و آله و سلّم خواهد بود.

ثواب قرائت سوره طلاق و تحریم

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره طلاق و تحریم را در نماز فریضه بخواند، خداوند نمی‌گذارد که در روز قیامت بترسد یا اندوهگین شود؛ از آتش معاف شده و خداوند بخاطر تلاوت این سوره‌ها و مراقبت از آنها او را به بهشت می‌برد. زیرا این سوره‌ها از آن پیامبر اکرم صلّی اللّه علیه و آله و سلّم است.

ثواب قرائت سوره ملک

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره ملک را قبل از خواب در نماز واجب بخواند، تا صبح در امان خدا خواهد بود و در روز قیامت نیز تا ورود به بهشت در پناه خداست.

---

(74) مراد از مسبّحات همه سوره‌هایی است که با تسبیح پروردگار آغاز می‌شوند، مثلا کلمه «یسبّح» یا «سبّح» در اول آن آمده است.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 257

ثواب قرائت سوره قلم

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره قلم را در نماز واجب یا مستحب بخواند، خداوند او را برای همیشه از فقر ایمن نموده و هنگامی که بمیرد، او را از عذاب قبر پناه می‌دهد.

ثواب قرائت سوره الحاقه

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: سوره الحاقه را زیاد بخوانید. همانا قرائت آن در نمازهای واجب و مستحب جزئی از ایمان به خدا و رسولش می‌باشد. زیرا همانا این سوره فقط در باره امیر المؤمنین علیه السّلام و معاویه نازل گردیده و خواننده این سوره تا روز دیدار خدای عز و جل دین خود را از دست نخواهد داد.

ثواب قرائت سوره معارج

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: سوره معارج را زیاد بخوانید. زیرا همانا کسی که زیاد آن را بخواند، در روز قیامت خداوند از گناه او سؤال نمی‌نماید و در بهشت او را با حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و اهل بیت او سکونت دهد؛ ان شاء اللَّه.

ثواب قرائت سوره نوح

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که به خداوند مؤمن است و کتاب او را می‌خواند، تلاوت سوره نوح را ترک نمی‌کند. هر بنده‌ای که با صبر و برای پاداش الهی این سوره را در نماز واجب یا مستحب بخواند، خدای تعالی او را در جایگاه نیکوکاران جای می‌دهد؛ غیر از بهشت خودش سه بهشت دیگر نیز برای بزرگداشت به او عطا می‌نماید؛ دویست حور العین و چهار هزار زن شوهر دیده به همسری به او عطا می‌نماید؛ ان شاء اللّٰه.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 259

ثواب قرائت سوره جن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره جن را زیاد بخواند، هیچ گاه دچار چشم زخم، سحر، جادو و مکر جنّ نخواهد شد؛ همراه با حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم خواهد بود و خواهد گفت: پروردگارا! من جز همراهی با حضرت رسول صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم، چیز دیگری نمی‌خواهم.

ثواب قرائت سوره مزّمّل در نماز عشا

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره «مزّمّل» را در نماز عشا یا آخر شب بخواند، شب و روز همراه با سوره «مزّمّل» برای او شهادت داده و خداوند زندگی و مرگی شیرین به او عطا می‌نماید.

ثواب قرائت سوره مدّثر

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که در نماز واجب سوره مدّثر را بخواند، به عهده خداوند است که او را همراه با حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم در درجه او قرار بدهد و ان شاء اللَّه در زندگی دنیا هیچ گاه دچار بدبختی نخواهد شد.

ثواب قرائت سوره قیامت

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که بر خواندن سوره قیامت مداومت نماید و به آن عمل کند، خدای عز و جل او را با زیباترین صورت همراه با رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم از قبرش برمی‌انگیزد و به او مژده داده و در صورت او می‌خندند تا از پل صراط و میزان بگذرد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 261

ثواب قرائت سوره انسان

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره انسان را صبحهای پنج‌شنبه بخواند، خداوند هشتصد حور العین بکر و چهار هزار حور العین شوهر دیده به همسری به او عطا می‌نماید و غیر از این، حور العین دیگری نیز. و همراه با حضرت محمد صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم خواهد بود.

ثواب قرائت سوره مرسلات، نبأ و نازعات

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره مرسلات را بخواند، خداوند بین او و حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلَّم آشنایی ایجاد می‌نماید. و کسی که هر روز بر قرائت سوره نبأ مداومت نماید، یک سال نخواهد گذشت که خانه کعبه را زیارت می‌نماید؛ ان شاء اللَّه. و کسی که سوره نازعات را تلاوت نماید، نخواهد مرد، مگر سیراب و برانگیخته نخواهد شد، مگر سیراب و وارد بهشت نخواهد شد، مگر سیراب.

ثواب قرائت سوره عبس و تکویر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره عبس و تکویر را تلاوت نماید، زیر بال خدا بوده و از خیانت دیگران در امان می‌باشد؛ در سایه خداوند و کرامت او بسر می‌برد و در بهشت او بسر خواهد برد. و این کار برای خداوند بزرگ نیست.
ان شاء اللّه.

ثواب قرائت سوره انفطار و انشقاق

1- ... شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که همیشه در نمازهای واجب و مستحب سوره‌های انفطار و انشقاق را بخواند، خداوند بین او و حاجتش فاصله نمی‌اندازد و مانعی بین او و خدا نخواهد بود. و پیوسته خداوند به او می‌نگرد تا از حساب مردم فارغ شود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 263

ثواب قرائت سوره مطففین

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در نماز واجب سوره مطفّفین را بخواند، خداوند در روز قیامت امان از آتش را به او عطا می‌فرماید، نه آتش او را می‌بیند و نه او آتش را؛ از پل جهنم عبور نخواهد کرد و در روز قیامت حساب پس نمی‌دهد.

ثواب قرائت سوره بروج

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره بروج را در نمازهای واجب خود بخواند، همانا این سوره پیامبران است، حشر و جایگاه او با پیامبران، رسولان و صالحان است.

ثواب قرائت سوره طلاق

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در نمازهای واجب سوره طلاق را بخواند، در روز قیامت نزد خداوند دارای مقام و منزلتی بوده، و در بهشت از دوستان پیامبران و دوستان یاران آنها خواهد بود.

ثواب قرائت سوره اعلی

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره اعلی را در نماز واجب یا مستحب بخواند، در روز قیامت به او می‌گویند: از هر کدام از درهای بهشت که می‌خواهی وارد شو. ان شاء اللّٰه.

ثواب قرائت سوره غاشیه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در نماز واجب یا مستحب بر قرائت سوره غاشیه مداومت نماید، خداوند در دنیا و آخرت او را با رحمت خود می‌پوشاند، و در روز قیامت امان از آتش را به او عطا می‌نماید.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 265

ثواب قرائت سوره فجر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: سوره فجر را در نمازهای واجب و مستحب بخوانید. زیرا همانا این سوره از آن امام حسین علیه السّلام است و کسی که آن را بخواند، در روز قیامت با امام حسین علیه السّلام در درجه او در بهشت می‌باشد. همانا خدای عز و جل عزیز و حکیم است.

ثواب قرائت سوره بلد

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در نماز واجب خود سوره بلد را بخواند، در دنیا او را به عنوان یک انسان صالح؛ و در آخرت او را به عنوان کسی که نزد خداوند منزلتی دارد، خواهند شناخت و در روز قیامت از دوستان پیامبران، شهدا و صالحان خواهد بود.

ثواب قرائت سوره شمس، لیل، ضحی و شرح

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در شب یا روز سوره شمس، لیل، ضحی و شرح را زیاد بخواند، چیزی در کنار او نیست، مگر این که برای او شهادت می‌دهد؛ حتی مو، پوست، گوشت، خون، رگها، اعصاب، استخوانها و همه ذرات وجودش که بر روی زمین است. پروردگار متعال نیز می‌فرماید: شهادت شما در مورد بنده‌ام را پذیرفته و آن را روا گردانیدم. او را به بهشتهایم ببرید تا هر کجا را که می‌خواهد انتخاب کند و آن جا را بدون منتی از من و تنها از روی لطف و تفضل من، به او بدهید و گوارای او باشد.

ثواب قرائت سوره تین

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره تین را در نمازهای واجب و مستحب بخواند، آن قدر از بهشت به او می‌دهند که راضی شود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 267

ثواب قرائت سوره علق

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در شب یا روزی سوره علق را تلاوت نماید، آنگاه در همان شب یا روز بمیرد، شهید مرده است؛ خداوند او را شهید برمی‌انگیزد، شهید زنده می‌نماید و مانند کسی خواهد بود که با رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم در راه خدا شمشیر زده باشد.

ثواب قرائت سوره قدر

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که با صدای بلند سوره قدر را بخواند، مانند کسی است که در راه خدای عز و جل شمشیر کشیده باشد. و کسی که آن را با صدای آهسته بخواند، مانند کسی است که در راه خدا در خون خود غلتیده باشد.
و کسی ده بار آن را بخواند، خداوند هزار گناه از گناهان او را پاک می‌نماید.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در یکی از نمازهای واجب سوره قدر را بخواند، منادی ندا می‌دهد: ای بنده خدا! گناهان گذشته‌ات را آمرزیدند؛ عملت را از نو شروع کن.

ثواب قرائت سوره بیّنه

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره بیّنه را بخواند، از شرک بیزار می‌باشد؛ وارد دین حضرت محمد صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم خواهد شد؛ خدای عز و جل او را مؤمن برمی‌انگیزد و در حساب بر او آسان می‌گیرد.

ثواب قرائت سوره زلزله

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: از قرائت سوره زلزله دلتنگ نشوید. زیرا همانا کسی که در نمازهای مستحب آن را بخواند، هیچ گاه خداوند او را گرفتار زلزله
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 269
نمی‌گرداند و نه با زلزله و صاعقه و نه با هیچ آفتی از آفات دنیا نمی‌میرد. و هنگامی که بمیرد، به او دستور می‌دهند که به بهشت برود. و خدای عز و جل می‌فرماید:
بهشتم را بر تو حلال کردم. در هر کجای آن که می‌خواهی و دوست داری، ساکن شو که کسی تو را از آن منع نکرده و دور نمی‌کند.

ثواب قرائت سوره عادیات

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره عادیات را بخواند و بر قرائت آن مداومت نماید، خدای عز و جل در روز قیامت او را بطور مخصوص با امیر المؤمنین علیه السّلام محشور می‌نماید و در حریم او و از دوستان او خواهد بود.

ثواب قرائت سوره قارعه

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره قارعه را زیاد بخواند، خداوند عز و جل او را از فتنه دجّال و ایمان به دجّال و نیز در روز قیامت از چرکهای جهنم مصون می‌دارد؛ ان شاء اللَّه.

ثواب قرائت سوره تکاثر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره تکاثر را در نماز واجب بخواند، خداوند ثواب و پاداش صد شهید را برای او می‌نویسد.

و کسی که آن را در نماز مستحب بخواند، خداوند ثواب پنجاه شهید را برای او می‌نویسد و در نماز واجبش چهل صف از فرشتگان با او نماز می‌خوانند.

2- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:

کسی که هنگام خواب سوره تکاثر را بخواند، از عذاب قبر در امان خواهد بود.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 271

ثواب قرائت سوره عصر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در نمازهای مستحب خود سوره عصر را بخواند، خداوند در روز قیامت او را با چهره‌ای درخشان، خندان و خوشحال برمی‌انگیزد تا وارد بهشت شود.

ثواب قرائت سوره همزه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره «همزه» را در نمازهای واجبش بخواند، خداوند فقر را از او دور نموده، رزق را به سوی او می‌کشاند و مرگ بد را از او دفع می‌نماید.

ثواب قرائت سوره فیل و قریش

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در نمازهای واجب خود سوره فیل را بخواند، در روز قیامت هر دشت و کوه و گلی شهادت می‌دهد که او از نمازگزاران است. و نیز منادی ندا می‌دهد در باره بنده‌ام راست گفتید. شهادت شما را، چه به نفع او باشد و چه به ضرر او، پذیرفتم. او را به بهشت ببرید و از او حساب نکشید.
زیرا همانا او از کسانی است که آنها و عملشان را دوست دارم.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره قریش را زیاد بخواند خداوند او را بر مرکبی از مرکبهای بهشتی برمی‌انگیزد تا در روز قیامت بر سفره‌های نور بنشیند.
مؤلف این کتاب می‌گوید: کسی که در یک رکعت نماز واجب سوره فیل را می‌خواند، باید همراه آن سوره قریش را نیز بخواند. زیرا این دو با هم یک سوره محسوب می‌شود و در یک رکعت نماز واجب نمی‌توان یکی از این دو را به تنهایی خواند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 273

ثواب قرائت سوره ماعون

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره ماعون را در نمازهای واجب و نافله بخواند، از کسانی خواهد بود که خداوند نماز و روزه آنها را قبول می‌کند و از او در مورد کارهایی که در دنیا انجام داده است، حساب نمی‌کشد.

ثواب قرائت سوره کوثر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره کوثر را در نمازهای واجب و مستحب خود بخواند، خداوند در روز قیامت از حوض کوثر به او آب عطا می‌نماید و مجلس او با رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم در زیر درخت طوبی است.

ثواب قرائت سوره کافرون و توحید

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره کافرون و توحید را در یکی از نمازهای واجب بخواند، خداوند او، پدر و مادر و فرزندان پدر و مادرش را می‌آمرزد؛ اگر بدبخت باشد، نام او در دفتر بدبختها پاک شده و در دفتر سعادتمندان ثبت می‌شود؛ خداوند زندگی سعادتمندانه‌ای به او ارزانی داشته؛ او را شهید می‌میراند و شهید برمی‌انگیزد.

ثواب قرائت سوره نصر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که سوره نصر را در نماز مستحب یا واجبی بخواند، خداوند او را بر همه دشمنانش پیروز می‌نماید. و در روز قیامت با نامه‌ای می‌آید که سخن می‌گوید و خداوند آن را از قبرش بیرون آورده که امان‌نامه‌ای است برای عبور از پل جهنم، جهنم و صدای جهنم؛ همه چیزهایی که با او روبرو می‌شوند، او را مژده داده و از خیرهایی که در انتظار اوست سخن می‌گویند تا وارد بهشت شود. و باندازه‌ای درهای خیر بروی او گشوده می‌شود که پیش از این به ذهنش نرسیده و آن را آرزو نکرده است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 275

ثواب قرائت سوره مسد

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر گاه سوره مسد را تلاوت کردید، ابو لهب را نفرین کنید. زیرا همانا او از کسانی بود که پیامبر صلّی اللّه علیه و آله و سلّم و آنچه را از جانب خداوند عز و جل بر او وحی شده بود، تکذیب می‌کرد.

ثواب قرائت سوره توحید

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در یک روز پنج نماز بخواند و سوره توحید را در آن قرائت نکند، به او می‌گویند: ای بنده خدا تو از نمازگزاران نیستی.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: اگر کسی در روز جمعه سوره توحید را نخواند و بمیرد، بر دین ابی لهب مرده است.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بیمار یا گرفتار شود و در آن هنگام سوره توحید را نخواند و در آن بیماری یا گرفتاری مرگش فرا رسد، جهنمی است.
4- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که به خدا و روز قیامت ایمان دارد، باید پس از نماز واجب خود سوره توحید را بخواند. کسی که این کار را انجام دهد، خداوند خیر دنیا و آخرت را به او عطا نموده و او و پدر و مادر و خواهران و برادرانش را می‌آمرزد.
5- ... امیر المؤمنین علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که به هنگام خواب صد بار سوره توحید را بخواند، خداوند گناهان پنجاه سال او را می‌بخشد.
6- امام باقر علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم بر جنازه سعد بن معاذ نماز خواندند و فرمودند: نود هزار فرشته که جبرئیل نیز در میان آنان بود، آمدند و بر او نماز خواندند. من از جبرئیل پرسیدم چرا بر جنازه او نماز خواندید؟
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 277
جبرئیل گفت: بخاطر این که نشسته و ایستاده، سواره و پیاده و در حال رفت و بازگشت سوره توحید را می‌خواند.
7- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که به بستر خواب رود و یازده بار سوره توحید را بخواند، خداوند او را در خانه‌اش و خانه‌های اطرافش حفظ می‌نماید.
8- ... راوی می‌گوید از امیر المؤمنین علیه السّلام شنیدم که فرمودند:
کسی که پس از نماز صبح یازده بار «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» بخواند، در آن روز گناهی از او سر نمی‌زند؛ گرچه شیطان خوار شود (یعنی شیطان هر چه تلاش کند، نتواند انسان را به گناه بکشاند و بدین ترتیب خوار شود).
9- ... راوی می‌گوید از امام کاظم علیه السّلام شنیدم که فرمودند:
کسی که پیش از ملاقات با ظالمی «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» بخواند، خداوند از روبرو، پشت سر، سمت راست و سمت چپ از او دفاع کرده، مانع رسیدن شری از طرف آن ظالم به او شده و خیر آن ظالم را نصیب او می‌نماید. و

نیز فرمودند: هنگامی که از چیزی ترسیدی صد آیه قرآن بخوان؛ از هر کجای آن که خواستی. آنگاه سه بار بگو: خدایا این بلا را از من دور کن.

10- ... حفص بن غیاث می‌گوید شنیدم که امام صادق علیه السّلام از مردی پرسیدند: آیا بقای در دنیا را دوست داری؟ آن مرد جواب داد: بله. پرسیدند چرا؟ جواب داد: برای قرائت «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ». پس از مدتی امام علیه السّلام فرمودند: ای حفص! اگر یکی از دوستان و شیعیان ما بمیرد و قرآن را بخوبی بلد نباشد، در قبر به او می‌آموزند تا خداوند درجه‌اش را بالا ببرد. زیرا همانا درجات بهشت باندازه تعداد آیات قرآن است. و در آن جا به قاری قرآن می‌گویند:

بخوان و بالا برو.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 279

ثواب قرائت سوره ناس و فلق

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که در نماز «وتر» سوره ناس، فلق و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را بخواند، به او می‌گویند: ای بنده خدا! مژده بده که خداوند «وتر» تو را قبول کرد.

ثواب اجتناب از گناهان کبیره

1- ... راوی می‌گوید: از امام صادق علیه السّلام پرسیدم معنی آیه شریفه «اگر از گناهان کبیره‌ای که از آن نهی شده‌اید دست بردارید، گناهان شما را می‌پوشانیم» «75» چیست؟ فرمودند: معنی آن آیه این است که اگر هر مؤمنی از گناهانی که خداوند به مرتکب آن وعده جهنم داده است، اجتناب نماید، خداوند گناهان او را پوشانیده و او را وارد جایگاه نیکویی می‌گرداند. و گناهان کبیره هفتگانه‌ای که انسان را جهنمی می‌کند عبارتند از: کشتن انسان- اگر جهت شرعی نداشته باشد، ترک حقوق پدر و مادر (یعنی آزار رساندن به آنان، خوبی نکردن به آنان و نافرمانی از آنان)، رباخواری، بازگشت از منطقه اسلامی به منطقه کفر پس از هجرت از آن به منطقه اسلامی، تهمت زدن به زن پاکدامن، خوردن مال یتیم و فرار از میدان نبرد.
2- ... امام رضا علیه السّلام در باره معنی این آیه «اگر از گناهان کبیره‌ای که از آن نهی شده‌اید دست بردارید، گناهان شما را می‌پوشانیم» «76» فرمودند: اگر هر مؤمنی از گناهانی که خداوند به مرتکب آن وعده جهنم داده است پرهیز نماید، خداوند گناهان او را می‌پوشاند.

1- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: خداوند عز و جل به داود پیامبر علیه السّلام وحی کرد: ای داود! همانا اگر بنده مؤمن من گناه کند، آنگاه بازگردد

---

(75) إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبائِرَ ما تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئاتِكُمْ. سوره نساء (4). آیه 31.

(76) إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبائِرَ ما تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئاتِكُمْ. سوره نساء (4): آیه 31.

و از آن گناه توبه کند و هنگام یادآوری آن از من خجالت بکشد، حتما او را آمرزیده، آن گناه را از یاد فرشتگان نویسنده گناهان برده، آن گناه را تبدیل به حسنه نموده و برایم اهمیت ندارد و من مهربانترین مهربانانم.

ثواب رها کردن بدهکار بخاطر بزرگداشت خدای عز و جل

1- ... امام کاظم علیه السّلام نقل می‌نمایند که پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که بدهکاری را پیش حاکم ببرد و بداند سوگند می‌خورد، آنگاه بخاطر بزرگداشت خداوند عز و جل رهایش کند، خداوند در روز قیامت برای او به مقامی جز مقام ابراهیم خلیل علیه السّلام راضی نمی‌شود.

ثواب معلّم خوبی

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: جنبندگان زمین، ماهیهای دریاها، و هر کوچک و بزرگی در زمین خدا و آسمان او، برای معلم خوبیها استغفار می‌نمایند.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: یک عالم بهتر از هزار عابد و هزار زاهد است. و یک عالم که از عملش سود برند، بهتر و برتر از عبادت هفتاد هزار عابد است.

ثواب جوینده علم

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا فرمودند:
کسی که در راه یافتن دانش قدم بردارد، خداوند راهی به بهشت برای او می‌گشاید
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 283
که در آن گام بردارد؛ و همانا فرشتگان بخاطر رضایت از کار جوینده دانش بالهایشان را برای او فرو می‌گذارند. و همانا و محققا تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند، حتی ماهی دریا برای جوینده دانش استغفار می‌نمایند. برتری عالم بر عابد مانند برتری ماه در شب چهاردهم بر سایر ستارگان است. همانا علماء وارثان پیامبرانند.
و همانا پیامبران درهم و دینار از خود باقی نمی‌گذارند وارث آنها علم است. و کسی که از آنها علمی بگیرد، به بهره زیادی رسیده است.
2- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: هیچ بنده‌ای در طلب علم شب یا روز را به پایان نمی‌برد، مگر این که وارد رحمت خداوند شده و فرشتگان او را ندا می‌کنند: آفرین بر زائر خداوند؛ و از همان راهی که در پی علم رفته است، به بهشت می‌رود.

ثواب همنشینی با اهل دین

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: همنشینی با اهل دین شرف دنیا و آخرت است.

ثواب انجام عمل پس از شنیدن ثواب آن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بشنود کار خوبی فلان مقدار ثواب دارد و آن کار را انجام دهد، به آن ثواب خواهد رسید؛ گرچه رسول خدا نیز آن را نگفته باشد.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 285

ثواب گفتن سخن حقی که مردم به آن عمل کنند

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هیچ مردی سخن حقی نمی‌گوید و به آن عمل نمی‌کنند، مگر این که او نیز پاداشی همچون پاداش عمل‌کننده به آن خواهد داشت. و نیز سخن گمراه‌کننده‌ای نمی‌گوید و به آن عمل نمی‌شود، مگر این که او نیز گناهی همچون گناه عمل‌کننده به آن سخن خواهد داشت.

ثواب ایجاد رسم خوب

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: هر بنده‌ای از بندگان خدا که رسم خوبی ایجاد کند، پاداشی همچون پاداش عمل‌کننده به آن رسم خواهد داشت؛ بدون آن که از پاداش عمل‌کنندگان به آن چیزی کم شود. و هر بنده‌ای از بندگان خدا رسم بدی را ایجاد کند، او نیز گناهی همچون گناه عمل‌کننده به آن رسم خواهد داشت؛ بدون این که بار گناه آنان سبکتر شود.

ثواب عمل به دانسته‌ها

1- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که به آنچه می‌داند عمل کند، از آنچه که نمی‌داند بی‌نیاز خواهد شد.

ثواب پناه دادن به یتیم، ترحم بر ضعیف، مهربانی به پدر و مادر و خوبی به برده

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: چهار کار است که هر کس آنها را انجام بدهد، خداوند در بهشت خانه‌ای برای او می‌سازد: پناه دادن به یتیم، ترحم بر ضعیف، مهربانی با پدر و مادر و رفق و مدارا با برده.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 287

ثواب حفظ آبروی مردم و بازداشتن خشم

1- ... راوی می‌گوید از امام باقر علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که آبروی مردم را نبرد، خداوند او را از عذاب روز قیامت حفظ می‌نماید. و کسی که خشم خود را از مردم بازدارد، خداوند در روز قیامت از گناهان او چشم‌پوشی خواهد نمود.

2- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که خشم خود را بازدارد، خداوند عیب او را بپوشاند.

ثواب پیشوای عادل، تاجر راستگو و پیری که عمر خود را در طاعت خدا سپری کرده باشد

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: خداوند سه نفر را بدون حساب به بهشت می‌برد: پیشوای عادل، تاجر راستگو و پیری که عمر خود را در راه طاعت خدا صرف نموده است.

ثواب حسنه جدید در رابطه با گناه قدیم

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: فریب مردم را نخور، زیرا همانا تو خود پاداش یا مجازات کارت را می‌بینی. و روز خود را چنین و چنان به پایان نبر، زیرا فرشتگانی همراه تو هستند که اعمالت را ثبت می‌نمایند. تاکنون و تأثیر هیچ چیزی را به سرعت تأثیر حسنه جدید بر گناه گذشته ندیده‌ام. هیچ خیری را کوچک نشمار، زیرا همانا فردا آن را در جایی می‌بینی که تو را خوشحال می‌کند. هیچ شری را نیز کوچک نشمار، زیرا فردا آن را در جایی می‌بینی که تو را ناراحت می‌کند. همانا خدای عز و جل می‌فرماید: «همانا حسنات گناهان را از بین می‌برند.
این یادآوری است برای اهل آن» «77».

---

(77) إِنَّ الْحَسَناتِ یُذْهِبْنَ السَّیِّئاتِ ذلِکَ ذِکْری لِلذَّاکِرِینَ. سوره هود (11): آیه 114.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 289

ثواب حفظ چهل حدیث

1- ... امام کاظم علیه السّلام نقل می‌نماید که پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هر کس از امت من چهل حدیث را از احادیث که به درد دین امت من می‌خورد حفظ کند، خداوند عز و جل در روز قیامت او را فقیه و عالم برمی‌انگیزد.

ثواب ترک گناهان

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: حضرت عیسی علیه السّلام عده‌ای را دید که گریه می‌کردند. پرسید که چرا گریه می‌کنند. جواب دادند که بر گناهانشان می‌گریند. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: اگر آن گناهان را ترک نمایند، آمرزیده می‌شوند.

ثواب خوشحال نمودن مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: خداوند عز و جل به حضرت داود علیه السّلام وحی نمودند: همانا بنده‌ای از بندگانم حسنه‌ای را انجام می‌دهد و من بهشتم را بر او حلال می‌کنم. داود علیه السّلام پرسید: پروردگارا! آن حسنه کدام است؟ فرمود: خوشحال کردن بنده مؤمنم؛ گرچه با یک دانه خرما. داود علیه السّلام عرض کرد: پروردگارا! هر کس که تو را شناخت، شایسته است امید خود را از تو قطع نکند.

ثواب ورع، زهد و توجه به خداوند عز و جل در نماز

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: خداوند به هیچ مؤمنی ورع و زهد به دنیا را با هم در دنیا عطا نمی‌نماید، مگر این که من برای او امید بهشت دارم. و همانا و محققا دوست دارم مرد مؤمن به هنگام نماز واجب دلش را متوجه خداوند نموده و اصلا به فکر دنیا نباشد.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 291

زیرا هیچ مؤمنی دلش را متوجه خدا نمی‌گرداند، مگر این که خداوند نیز به او رو نموده و مؤمنین را دوستدار او می‌گرداند؛ علاوه بر این که خود نیز او را دوست می‌دارد.

ثواب گشودن گرفتاری مؤمن، آسان گرفتن بر او در حال تنگدستی، پوشانیدن عیب او و یاری او

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر مؤمنی که گرفتاری مؤمن دیگری را بگشاید، خداوند هفتاد گرفتاری دنیا و روز قیامت را برای او بگشاید و کسی که بر مؤمن فقیری آسان گیرد، خداوند حوائجش را در دنیا و آخرت آسان نماید. و کسی که عیب مؤمنی را که از آن عیب می‌ترسد بپوشاند، خداوند هفتاد عیب او را که از آن می‌ترسد، در دنیا و آخرت می‌پوشاند. و تا زمانی که مؤمن به برادر مؤمنش کمک کند، خداوند عز و جل نیز به او کمک می‌نماید. از این پند استفاده کنید و کارهای خوب را دوست بدارید.

ثواب آب و غذا دادن به مؤمن و پوشانیدن او

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر مؤمنی که در شب ماه رمضان به برادر مؤمنش غذا بدهد، خداوند بخاطر این عمل برای او مانند پاداش کسی می‌نویسد که سی برده مؤمن را آزاد کرده است؛ و بخاطر این عمل نزد خداوند یک دعای مستجاب خواهد داشت.

2- ... امام زین العابدین علیه السّلام فرمودند: کسی که به مؤمن گرسنه‌ای غذا بدهد، خداوند از میوه‌های بهشتی به او عطا می‌نماید. و کسی که به مؤمن تشنه‌ای آب دهد، خداوند از نوشابه‌های سربسته بهشتی به او عطا می‌نماید. و کسی که مؤمنی را بپوشاند، خداوند با لباسهای سبز بهشتی او را می‌پوشاند.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 293

ثواب غذا دادن به برادر مؤمن در راه خدای عز و جل

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که به برادر مؤمنش در راه خدا غذا بدهد، پاداش او همچون پاداش کسی است که فئامی از مردم را غذا بدهد. پرسیدم: فئام چیست؟ فرمودند: صد هزار نفر.

ثواب غذا دادن به سه مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که به سه نفر از مؤمنین غذا بدهد، خداوند از سه بهشت به او غذا خواهد داد: فردوس، جنت عدن و طوبی و طوبی درختی از جنت عدن است که خداوند با دست خود آن را کاشته است.

ثواب غذا دادن به مؤمن و سیر نمودن او

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هیچ کدام از مخلوقات خداوند پاداش غذا دادن به مسلمان و سیر نمودن او را در سرای آخرت نمی‌دانند، نه فرشته مقرّب و نه پیامبر مرسلی؛ جز خداوند، پروردگار جهانیان. و یکی از عوامل آمرزش، غذا دادن به مسلمان گرسنه است. راوی می‌گوید آنگاه امام علیه السّلام این آیه را تلاوت نمود: «یا غذا دادن در روز قحطی و گرسنگی به خویشاوند یتیم یا فقیر خاک‌نشین» «78».

ثواب سیر نمودن چهار مسلمان

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: سیر نمودن چهار مسلمان برابر با آزاد کردن یکی از فرزندان اسماعیل علیه السّلام از بندگی است.

---

(78) أَوْ إِطْعامٌ فِی یَوْمٍ ذِی مَسْغَبَةٍ یَتِیماً ذا مَقْرَبَةٍ أَوْ مِسْكِیناً ذا مَتْرَبَةٍ. سوره بلد (90): آیه 14.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 295

ثواب سیر نمودن مؤمن گرسنه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که مؤمن گرسنه‌ای را سیر نماید، خداوند در بهشت سفره‌ای می‌گستراند که همه جنّ و انس از آن سفره سیر برمی‌خیزند.

ثواب آزاد کردن بنده مسلمان

1- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که مسلمان برده‌ای را آزاد کند، خداوند در مقابل هر عضوی از آن برده، عضوی از او را (از جهنم) آزاد نماید.

ثواب آزاد كردن بنده صالح بخاطر خدا

1- ... راوى مى‌گويد از امام صادق عليه السّلام شنيدم كه فرمودند: كسى كه بخاطر خداوند بنده صالحى را آزاد نمايد، خداوند در برابر هر عضوى از آن بنده عضوى از بدن او را از آتش مى‌پوشاند.

ثواب آزاد کردن بنده مؤمن

1- ... رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: کسی که بنده مؤمنی را آزاد نماید، خداوند در مقابل هر عضوی از آن بنده، عضوی از او را از آتش آزاد می‌نماید. و اگر آن بنده زن باشد، خداوند متعال در مقابل هر دو عضو آن زن، عضوی از او را از آتش آزاد می‌نماید. زیرا زن نصف مرد است (در این مورد و موارد شبیه آن مثل دیه و ارث و غیره).

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگی، ص: 297

ثواب قرض دادن به مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که به مؤمنی قرض دهد و منتظر بماند تا پرداخت قرض برای او امکان‌پذیر شود، مال او پاکیزه می‌ماند و تا زمانی که قرض را برگرداند، فرشتگان بر او درود می‌فرستند.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هیچ مسلمانی بخاطر خدا به مسلمان دیگر قرض نمی‌دهد، مگر این که تا زمانی که مالش بازگردد، خداوند پاداش او را همانند پاداش صدقه حساب می‌نماید.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: ثواب قرض هیجده برابر است و اگر بمیرد آن مال جزء زکات حساب خواهد شد.
4- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: بیشتر دوست دارم قرض بدهم تا این که همانند آن را ببخشم. و نیز فرمودند: کسی که قرض مدت‌داری بدهد و سر وقت قرض پرداخت نشود، هر روزی که از آن وقت می‌گذرد، ثوابی همچون ثواب یک دینار صدقه در هر روز برای او خواهد بود.
5- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: بیشتر دوست دارم هزار درهم را دو بار قرض دهم تا این که یک بار آن را صدقه بدهم. و همان طور که حلال نیست بدهکارت با فرض توانایی، پرداخت مالت را به تأخیر بیندازد، اگر می‌دانی توانایی ندارد، جایز نیست او را در فشار قرار دهی.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 299

ثواب صدقه

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: عابدی هشتاد سال خدا را عبادت کرد. آنگاه از زنی خوشش آمده و با او نزدیکی کرد. پس از نزدیکی فرشته مرگ آمد و زبانش قفل شد.
در همین هنگام سائلی آمد. او اشاره کرد که قرص نانی را که در عبایم است بردار.
خداوند عمل هشتاد سال او را بخاطر آن زنا از بین برد و بخاطر آن قرص نان او را آمرزید.
2- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که پدرم علیه السّلام فرمودند: اولین چیزی که در روز قیامت ثواب آن را می‌دهند، صدقه آب است.
3- ... راوی می‌گوید نزد امام صادق علیه السّلام بودم که سخن از بیماری به میان آمد. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: بیمارانتان را با صدقه مداوا کنید و چرا غذای یک روزتان را صدقه نمی‌دهید (یا چرا باندازه غذای یک روزتان صدقه نمی‌دهید)؟
همانا به فرشته مرگ دستور می‌دهند که فلان بنده را قبض روح کن. آن بنده نیز صدقه می‌دهد. در این جا به فرشته مرگ می‌گویند که از آن دستور صرف نظر شد.
4- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم به مردی فرمودند: آیا امروز روزه گرفته‌ای؟ عرض کرد خیر. فرمودند:
آیا از مریضی عیادت کرده‌ای؟ عرض کرد خیر. فرمودند: آیا به تشییع جنازه‌ای رفته‌ای؟ عرض کرد خیر. فرمودند: آیا به فقیر غذا داده‌ای؟
عرض کرد خیر. فرمودند: به منزل برو و خانواده‌ات را ببوس که همین کار صدقه است.
5- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: سخن را به گوش کر رسانیدن، بدون دلتنگ شدن، صدقه گوارایی است.
6- ... امام رضا علیه السّلام فرمودند: در بنی اسرائیل قحطی شدیدی بمدت چند سال متوالی بوجود آمد. زنی لقمه نانی داشت همین که آن را در

دهانش گذاشت که بخورد، سائلی گفت: ای کنیز خدا! گرسنگی! آن زن با خود گفت: در چنین زمانی صدقه خوب است و نان را از دهانش درآورد و به سائل داد. این زن فرزند کوچکی داشت که برای جمع‌آوری هیزم به صحرا رفته بود. گرگ آمد و فرزند را ربود. فرزند فریاد کشید و مادر به

دنبال گرگ دوید. خداوند جبرئیل را فرستاد. جبرئیل فرزند را از دهان گرگ گرفت و به مادر داد. آنگاه جبرئیل به مادرش گفت: ای کنیز خدا! این لقمه گرگ در مقابل آن لقمه‌ای که صدقه دادی. آیا راضی شدی؟ 7- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در روز یا شب صدقه بدهد- فرقی نمی‌کند- خدای عز و جل غم و غصه، درندگان و مرگ بد را از او دور می‌کند.

8- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا فرمود: صدقه از مرگ بد جلوگیری می‌کند «79».

9- ... امام صادق از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا فرمودند:

زمین قیامت آتش است، مگر سایه مؤمن. زیرا همانا صدقه او سایبان او خواهد بود.

10- ... از امام کاظم علیه السّلام پرسیدند: مردی مالی دارد. آیا آن را صدقه بدهد بهتر است یا بنده‌ای بخرد (و آزاد کند)؟ فرمودند: صدقه را بیشتر دوست دارم.

11- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: نیکوکاری و صدقه فقر را از بین برده و عمر را زیاد می‌کند و هفتاد مرگ بد را از کسی که این دو عمل را انجام بدهد، دور می‌کند.

12- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نماید که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: روزی دیناری صدقه دادم رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: ای علی! نمی‌دانی که صدقه مؤمن از دستش

---

(79) مرگ بد مثل زیر آوار ماندن، تصادف و ... است.

خارج نمی‌شود، مگر این که قبل از آن هفتاد شیطان رها شود که همگی می‌گویند این کار را انجام نده و در دست سائل قرار نمی‌گیرد، مگر این که قبل از آن در دست خدای بزرگ قرار بگیرد. آنگاه این آیه را تلاوت نمودند: «آیا نمی‌دانند که همان و محققا خداوند توبه را از بندگانش پذیرفته و صدقات را می‌گیرد؛ و همانا و محققا خداوند بسیار توبه‌پذیر و مهربان است» «80».

13- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: همانا بیشتر دوست دارم یک حج به جا آورم تا یک بنده آزاد نمایم. و یک یک شمرد تا به ده بنده رسید و سپس ده تا ده تا شمرد تا به هفتاد بنده رسید (یک حج را بیش از آزاد کردن هفتاد بنده دوست دارم). و همانا بیشتر دوست دارم یک خانواده مسلمان را سرپرستی نموده، آنان را سیر نموده و بپوشانم و آبرویشان را حفظ کنم، تا یک حج بجا آورم. و همین طور یک یک شمرد تا به ده حج رسید و ده تا ده

تا شمرد تا به هفتاد حج رسید (سرپرستی یک خانواده مسلمان، سیر نمودن، پوشاندن و حفظ آبروی آنان را بیش از هفتاد حج دوست دارم).
14- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: اگر کار خوبی توسط هشتاد نفر انجام شود، همگی پاداش خواهند داشت بدون این که از پاداش هیچ کدام چیزی کم شود.
15- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: صدقه در حال بی‌نیازی (بی‌نیازی مالی یا قلبی یا هر دو) برترین صدقه است.
16- ... راوی می‌گوید از امام باقر علیه السّلام یا امام صادق علیه السّلام پرسیدم چه صدقه‌ای برتر است؟ فرمودند: صدقه کم مال. آیا این آیه را نخوانده‌ای «و دیگران را بر خود مقدم می‌دارند، گرچه خود بدان محتاج باشند» «81»؟ آیا متوجه شدی که چگونه خداوند در این آیه صدقه کم مال را برتر دانسته است.
17- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: صدقه انسان با دست

____
(80) أَ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبادِهِ وَ يَأْخُذُ الصَّدَقاتِ. وَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ. سوره توبه (9): آیه 104.
(81) وَ يُؤْثِرُونَ عَلى أَنْفُسِهِمْ وَ لَوْ كانَ بِهِمْ خَصاصَةٌ. سوره حشر (59): آیه 9.

خود مرگ بد و هفتاد نوع بلا را دور می‌کند و از دهان هفتاد شیطان رها می‌شود که همه آنها می‌گویند این کار را انجام نده.
18- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم پرسیدند کدام صدقه بهتر است؟ فرمودند: صدقه به خویشاوند نسبی دشمن.
19- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در ماه رمضان صدقه‌ای بدهد، خداوند هفتاد نوع بلا را از او برمی‌گرداند.
20- ... از امام صادق علیه السّلام پرسیدند صدقه را به نیازمندانی که بر در خانه‌ها می‌آیند بدهیم یا به آنها ندهیم و به نزدیکان خود بدهیم؟ فرمودند: باید به نزدیکان داد، زیرا اجرش بیشتر است.
21- ... راوی می‌گوید: امام باقر علیه السّلام در روز عرفه هیچ سائلی را رد نمی‌کرد.
22- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: پاداش کار خوب و بد در روز جمعه دو برابر است.
23- ... سائلی در شب پنج‌شنبه نزد امام صادق علیه السّلام آمده و از او

چیزى خواست، ولى امام علیه السّلام به او چیزى نداد. آنگاه حضرت علیه السّلام رو به اهل مجلس کرده و فرمودند: آن قدر داشتیم که صدقه بدهیم، ولى ثواب صدقه در روز جمعه دو برابر است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگى، ص: 307

ثواب صدقه پنهانی

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که امام زین العابدین علیه السّلام فرمودند: صدقه پنهان خشم پروردگار را از بین می‌برد.

ثواب صدقه آشکار

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: صدقه آشکار هفتاد نوع بلا را دور گردانیده و صدقه پنهان خشم پروردگار را از بین می‌برد.

ثواب صدقه شب

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: صدقه دادن در شب مرگ بد و هفتاد نوع بلا را دور می‌کند.

2- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که امام زین العابدین علیه السّلام فرمودند: صدقه دادن در شب خشم پروردگار را از بین می‌برد.

ثواب صدقه روز

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که می‌فرمود: صدقه دادن در روز گناه را حل می‌کند، همان گونه که آب نمک را حل می‌کند. و صدقه دادن در شب خشم پروردگار را از بین می‌برد.
2- ... معلّی بن خنیس می‌گوید: امام صادق علیه السّلام در یک شب بارانی از منزل خارج شد و من بدنبال او رفتم. در بین راه چیزی از دست آن حضرت علیه السّلام افتاد. در

پی آن گفت: بسم اللَّه. خدایا آن را به من بازگردان. من نزد او رفته و سلام کردم. فرمودند:
معلّی هستی؟ عرض کردم: بله. فدایت گردم. فرمودند: جستجو کن هر چه دیدی به من بده.
من نیز آنچه را می‌یافتم به او می‌دادم. دیدم کیسه‌ای نان به همراه دارد. عرض کردم: فدایت گردم بگذارید بجای شما من آن را بیاورم. فرمودند: نه من سزاوارتر از تو هستم، ولی با من بیا.
با هم به سایبان «بنی ساعده» رفتیم. در آنجا عده‌ای خوابیده بودند. آن حضرت علیه السّلام یک یا دو نان زیر لباس هر کدام از آنان گذاشت. در بازگشت به آن حضرت علیه السّلام عرض کردم: فدایت گردم آیا مذهب آنها حق بود (شیعه بودند)؟ فرمودند: اگر مذهب آنها حق بود، نمک غذایشان را هم برایشان می‌آوردم. خداوند هر چیزی که آفرید ذخیره‌کننده‌ای دارد، مگر صدقه که خود سرپرست آن است. و پدرم هنگامی که صدقه‌ای می‌داد، ابتدا آن را در دست سائل قرار می‌داد، سپس آن را می‌گرفت، می‌بوسید و می‌بویید؛ آنگاه دوباره آن را به سائل می‌داد. و این کار بدین جهت بود که صدقه قبل از این که به دست سائل برسد به دست خداوند می‌رسد. و دوست دارم آنچه به دست خدا رسیده است به دست من برسد زیرا صدقه پس از این که به دست خدا رسید، به دست سائل می‌رسد. و همانا صدقه دادن در شب خشم خداوند را از بین برده، گناه بزرگ را محو نموده و حساب را آسان می‌گرداند و صدقه دادن در روز مال را زیاد و عمر را طولانی می‌نماید. همانا حضرت عیسی علیه السّلام زمانی که از ساحل دریا می‌گذاشت، نانی را که غذایش بود، به دریا انداخت. یکی از یارانش عرضه داشت: ای روح اللَّه و کلمة اللَّه چرا چنین کردید؟ این مقداری از غذایت بود. فرمودند: این کار را کردم تا جنبنده‌ای از جنبندگان آب آن را بخورد و ثواب آن نزد خداوند بزرگ است.

ثواب دعای سائل برای صدقه دهنده

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که امام زین العابدین علیه السّلام فرمودند: هیچ مردی به فقیر ضعیفی صدقه نمی‌دهد و آن فقیر در آن زمان برای او دعایی نمی‌کند، مگر این که دعای او مستجاب می‌گردد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 311

ثواب مهلت دادن به تنگدست

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: روز قیامت عده‌ای در زیر سایه عرش برانگیخته می‌شوند که سیما و لباسهای فاخر و گرانقیمت آنان از نور است و بر صندلیهایی از نور نشسته‌اند و مردم آنها را می‌بینند و می‌گویند: اینان پیامبرانند. منادی از زیر عرش ندا می‌دهد که اینان پیامبر نیستند. باز می‌گویند: اینان شهداء هستند. باز هم منادی از زیر عرش ندا می‌دهد که اینان شهید نیستند، بلکه اینان بر مؤمنین آسان می‌گرفتند و به بدهکار تنگدست مهلت می‌دادند تا توانایی پرداخت بدهی خود را پیدا کنند.

ثواب حلال کردن بدهکار مؤمن

1- ... راوی می‌گوید خدمت امام صادق علیه السّلام عرض کردم: بدهکار عبد الرحمن بن سیابه از دنیا رفت. ما با او صحبت کردیم که او را حلال نماید، ولی او امتناع کرد.

حضرت علیه السّلام فرمودند: وای بر او! آیا نمی‌دانست که اگر او را حلال می‌کرد، خداوند در مقابل هر درهمی در روز قیامت ده درهم به او عطا نموده و اگر او را حلال نکند، تنها یک درهم طلبکار است.

ثواب حفظ آبروی برادر مسلمان

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:

کسی که آبروی برادر مسلمان خود را حفظ کند، حتما بهشت برای او واجب می‌شود.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 313

ثواب برآوردن حاجت برادر مؤمن و کوشش برای آن، برطرف کردن گرفتاری او، یاری او، برطرف کردن تشنگی و گرسنگی او، پوشانیدن او، سوار بر مرکب نمودن او، بی‌نیاز گردانیدن او، کفن کردن او پس از مرگ، دادن همسر به او و عیادت او هنگام بیماری

1- ... امام زین العابدین علیه السّلام فرمودند: کسی که حاجت برادر مؤمن خود را برآورد، با برآوردن حاجت خداوند شروع کرده است (و سپس حاجت برادر مؤمنش را برآورده است) و خداوند بخاطر این کار صد حاجت او را که یکی از آنها بهشت است، برمی‌آورد. و کسی که گرفتاری برادر مؤمنش را حل کند، خداوند گرفتاریهای روز قیامت را برایش حل می‌کند؛ هر قدر این گرفتاریها سخت باشند. و کسی که در مقابل ستمگری که به او ظلم می‌کند او را یاری نماید، خداوند به هنگام لغزش پاها او را کمک می‌کند تا از پل صراط عبور نماید.

و کسی که برای برآوردن حاجت او کوشش نماید تا آن را برآورد و او از برآورده شدن حاجتش خوشحال شود، مانند این است که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم را خوشحال نموده است.

و کسی که تشنگی او را برطرف نماید، خداوند از نوشابه‌های سربسته بهشتی به او عطا می‌فرماید. و کسی که گرسنگی او را برطرف نماید، خداوند از میوه‌های بهشت به او عطا می‌فرماید. و کسی که مؤمن بی‌لباس را بپوشاند، خداوند لباسهایی از «استبرق» و «حریر» به او عنایت می‌نماید. و کسی که به مؤمن پوشیده لباس بدهد، تا زمانی که نخی از آن لباس باقی باشد در کفالت خداوند خواهد بود. و کسی که به هنگام ضعف آبروی او را بخرد و به او کمک کند، خداوند «ولدان مخلّد» (کودکانی که همیشه کودک می‌مانند) بهشتی را به خدمت او می‌گمارد. و کسی که او را سوار بر مرکبش نماید، خداوند در روز قیامت او را سوار بر شتری بهشتی به موقف حساب می‌آورد؛ بگونه‌ای که بر فرشتگان خداوند مباهات می‌نماید. و کسی که پس از مرگ او را کفن نماید، گویا از روزی که از مادر متولد شده تا روز مرگ او را پوشانیده است. و کسی که به او همسری دهد که با او انس بگیرد و آرامش یابد، خداوند در قبرش او را با سیمای محبوبترین اعضای خانواده‌اش مأنوس می‌نماید. و کسی که به هنگام بیماری به عیادت او برود، فرشتگان گرداگرد او را گرفته و برای او دعا می‌کنند تا بازگردد و می‌گویند:

پاک شدی و بهشت نیز برایت پاک شد. بخدا سوگند برآوردن حاجت او را بیش از دو ماه روزه پی در پی همراه با اعتکاف آن ماهها، در ماه حرام، دوست دارم.

1- ... اسحاق بن عمار می‌گوید: هنگامی که در کوفه بودم، برادران مؤمن زیادی به دیدنم می‌آمدند و من دوست نداشتم مشهور شوم. و می‌ترسیدم از این که مشهور شوم شیعه هستم.
به همین جهت به غلام خود دستور دادم هر کس به دیدن من آمد و مرا خواست بگو این جا نیست. در آن سال به سفر حج رفتم. هنگامی که امام صادق علیه السّلام را ملاقات نمودم با من مانند همیشه نبود و با من سنگین برخورد نمود. عرض کردم: فدایت گردم. چرا این گونه با من برخورد می‌نمایید. فرمودند: زیرا تو با مؤمنین آن گونه برخورد می‌کنی. عرض کردم: فدایت گردم من فقط از معروف شدن می‌ترسیدم و خدا خوب می‌داند که چقدر آنها را دوست دارم.
فرمودند: ای اسحاق! از دیدار با برادران مؤمنت دلتنگ نشو. زیرا همانا هنگامی که مؤمن برادر مؤمن خود را ملاقات نموده و به او خوش‌آمد بگوید، خداوند برای او تا روز قیامت خوش‌آمد می‌نویسد. و هنگامی که دست دادند خداوند صد رحمت بین انگشتان شست آنها نازل می‌نماید که نود و نه تای آن از آن کسی است که دوستش را بیشتر دوست دارد. آنگاه خداوند با روی خود به آنها رو کرده و به دوستی که دوستش را بیشتر دوست دارد، بیشتر رو می‌نماید. و هنگامی که معانقه نمودند، غرق در رحمت خداوند می‌گردند. و هنگامی که فقط بخاطر خدا، نه بخاطر هدفی از اهداف دنیایی، در کنار هم توقف نمودند، به آنها می‌گویند:
خدا شما را آمرزید. عمل خود را از نو شروع کنید. هنگامی که احوالپرسی را آغاز نمودند، فرشتگان به همدیگر می‌گویند از آنها دور شوید. زیرا سرّی دارند که خدا آن را پوشانیده است. عرض کردم: فدایت گردم چگونه آنها سخنان ما را نمی‌نویسند، در حالی که خدای عز و جل فرموده است «سخنی نمی‌گوید، مگر این که نگهبان آماده‌ای نزد اوست»؟ «82» در این هنگام فرزند رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم نفس عمیقی کشید. آنگاه گریه کردند، بگونه‌ای که محاسن او از اشکش تر شد و فرمودند: ای اسحاق! همانا خدای متعال فقط به فرشتگان ندا

(82) ما يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ. سوره ق (50): آیه 18.

می‌دهد که هنگام ملاقات دو مؤمن برای بزرگداشت آنان در کنار آنها نباشند (و این بدین معنی نیست که کسی سخنان آنها را نمی‌شنود) و وقتی فرشتگان سخنان آنها را نمی‌نویسند و از کلام آنها آگاهی ندارند،

دانای نهان و آشکار که مراقب همیشگی آنان است، از سخنان آنها آگاهی دارد. پس ای اسحاق! بگونه‌ای از خدا بترس که گویا او را می‌بینی. زیرا اگر تو او را نمی‌بینی، او قطعا تو را می‌بیند. و اگر فکر می‌کنی که او تو را نمی‌بیند، کافرشده‌ای. و اگر بدانی که او تو را می‌بیند و گناه خود را از مخلوقات او پنهان کنی و آن گناهان را برای او آشکار سازی، او را در حد بی‌مقدارترین بینندگان خود دانسته‌ای.

ثواب کمک و یاری رساندن به برادر مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: مؤمن ستمدیده‌ای را هیچ مؤمنی یاری نمی‌نماید، مگر این که این کار برای او برتر از یک ماه روزه و اعتکاف در مسجد الحرام است. هیچ مؤمنی نیست که بتواند برادر مؤمنش را یاری نماید و او را یاری کند، مگر این که خداوند در دنیا و آخرت او را یاری خواهد نمود. هیچ مؤمنی نیست که بتواند برادر مؤمنش را یاری نماید و او را یاری نکند، مگر این که خداوند در دنیا و آخرت او را یاری نخواهد نمود.

2- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که نزد او از برادر مؤمنش غیبت شود و او از برادر مؤمنش دفاع کرده و به او کمک کند، خداوند در دنیا و آخرت او را یاری خواهد نمود. و کسی که نزد او از برادر مؤمنش غیبت شود و او بتواند به او کمک کند ولی او را یاری نکرده و از او دفاع نکند، خداوند او را خوار و بی‌مقدار می‌نماید.

ثواب آشتی دادن دو نفر

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که امیر المؤمنین علیه السّلام می‌فرمود:
آشتی دادن بین دو نفر را بیش از دو دینار صدقه دادن دوست دارم. رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: آشتی دادن برتر از یک سال نماز
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 319
و روزه است.

ثواب به فریاد مسلمان رسیدن

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که به فریاد مسلمانی برسد و او را از غصه، گرفتاری و ورطه‌ای نجات دهد، خداوند ده حسنه برای او می‌نویسد، ده درجه او را بالا می‌برد و ثواب آزاد کردن ده بنده را به او عطا می‌نماید؛ ده عقوبت را از او دور می‌نماید و در روز قیامت ده شفاعت برایش آماده می‌نماید.

ثواب خوبی کردن با سخنی به برادر مسلمان با گفتن سخنی

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که با گفتن سخنی به برادر مسلمان خود خوبی کند، او را مورد لطف و محبت خود قرار بدهد و گرفتاریش را برطرف نماید، تا زمانی که مشغول این کار است در سایه رحمت خداوند به سر می‌برد.

ثواب به فریاد برادر مسلمان رسیدن در سختیها و یاری او در حاجتش

1- ... راوی می‌گوید: از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که در سختیها به فریاد برادر مؤمن خود برسد و گرفتاریش را برطرف نموده و در برآوردن حاجتش به او کمک کند، بخاطر این عمل هفتاد و دو رحمت از جانب خداوند نزد او دارد که خداوند با یکی از آن رحمتها زندگی دنیایش را اصلاح نموده و هفتاد و یک رحمت دیگر را برای ترسها و وحشتهای روز قیامتش ذخیره می‌نماید.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 321

ثواب برطرف کردن گرفتاری مؤمن

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که گرفتاری مؤمنی را برطرف نماید، خداوند گرفتاری روز قیامت را برای او برطرف می‌نماید و با خوشحالی از قبرش خارج می‌شود. کسی که به هنگام گرسنگی به او غذا دهد، خداوند از میوه‌های بهشتی به او عطا می‌فرماید. و کسی که شربت آبی به او بدهد، خداوند از نوشابه‌های سربسته بهشتی به او عطا می‌فرماید.

ثواب خوشحال کردن مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که مؤمنی را خوشحال کند، خداوند در روز قیامت او را خوشحال می‌نماید و به او می‌گویند هر چه دوست داری از خدا بخواه. زیرا تو کسی هستی که دوست داشتی دوستان خدا را در سرای دنیا خوشحال کنی. آنگاه هر چه بخواهد به او می‌خواهند و علاوه بر آنچه خواسته است خداوند آن قدر از نعمتهای بهشتی به او عطا می‌نماید که به فکر او نرسیده است.

ثواب خوشحال کردن یک خانواده مؤمن

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هیچ بنده‌ای نیست که خانواده مؤمنی را خوشحال کند، مگر این که خداوند از این خوشحالی مخلوقی را خلق نموده و در روز قیامت آن را می‌آورد و هر گاه آن بنده با سختی روبرو شد، این مخلوق به او می‌گوید: نترس. آن بنده به او می‌گوید: خدا تو را رحمت کند.
تو کیستی؟ که اگر دنیا مال من بود، برای پاداش تو کافی نبود و در مقابل این خدمت ناچیز بود. و او می‌گوید: من سروری هستم که بر فلان خانواده وارد نمودی.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 323

ثواب خوشحال کردن برادر مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هنگامی که خداوند مؤمن را از قبرش برانگیخت، شبیهی از قبرش خارج می‌شود و در جلوی او حرکت می‌کند؛ و هر گاه که مؤمن وحشتی از وحشتهای روز قیامت را ببیند، آن شبیه به او می‌گوید:
اندوهگین مباش و نترس و به سرور و بزرگداشتی از جانب خداوند مژده بده.
و پیوسته او را به سرور و بزرگداشت از جانب خداوند مژده می‌دهد تا به پیشگاه خدای بزرگ برسد. آنگاه خداوند حساب آسانی از او کشیده و دستور می‌فرماید: او را به بهشت ببرید. در این جا نیز آن شبیه در جلوی او حرکت می‌کند. مؤمن به او می‌گوید: خدا تو را رحمت کند چه همراه خوبی هستی. پیوسته مرا به سرور و بزرگداشت مژده دادی تا آنچه را می‌گفتی دیدم. تو کیستی؟ او می‌گوید: من همان سروری هستم که بر برادر مؤمنت وارد نمودی. خدا مرا از آن خلق نمود تا تو را بشارت دهم.

ثواب صدقه دادن به مؤمن باندازه سیر شدن او

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: صدقه دادن به مسلمان باندازه سیر شدن او را بیش از غذا دادن به افقی از مردم دوست دارم. راوی می‌گوید پرسیدم افق چیست؟
فرمودند: صد هزار یا بیشتر.

ثواب شیرینی دادن به مؤمن

1- ... داود رقّی می‌گوید: همسرم رباب گفت: با خرما حلوایی درست کرده و آن را به حضور امام صادق علیه السّلام بردم. آن حضرت علیه السّلام مشغول صرف غذا بودند. حلوا را مقابل او گذاشتم. او حلوا را لقمه لقمه کرده و به اصحابش می‌داد. و شنیدم که فرمودند: کسی که به مؤمنی شیرینی بدهد، خداوند تلخی روز قیامت را از او دور خواهد نمود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 325

ثواب آشامیدن نیم‌خورده مؤمن

1- ... راوی می‌گوید: معصوم علیه السّلام فرمودند: کسی که نیم آشامیده مؤمنی را بخاطر تبرک بنوشد، خداوند فرشته‌ای بین این دو می‌آفریند که تا روز قیامت برایشان استغفار نمایند.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: در نیم خورده یا نیم آشامیده مؤمن شفای هفتاد بیماری است.

ثواب لطف و محبت کردن به برادر مؤمن

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: بنده‌ای نیست که در راه خدا بگونه‌ای برادرش را مورد لطف و محبت قرار بدهد، مگر این که خداوند از خدمتکاران بهشتی به خدمت او خواهد گمارد.

ثواب انتخاب برادر بخاطر خدا

1- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام رضا علیه السّلام فرمودند: کسی که بخاطر خدای عز و جل برادری برگزیند، خانه‌ای را در بهشت برگزیده است.

ثواب دیدار با برادر مؤمن برای خوشحال کردن او

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که بگونه‌ای با برادر خود دیدار کند که خوشحال می‌شود برای این که او را خوشحال سازد، خداوند در روز قیامت او را خوشحال می‌نماید. و کسی که بگونه‌ای با برادر خود روبرو شود که ناراحت می‌شود برای این که او را ناراحت کند، خداوند در روزی که او را ببیند، او را ناراحت خواهد نمود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 327

ثواب عطر زدن به سر و روی مسلمان

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که به سر و روی مسلمانی عطر بزند، خدای عز و جل در مقابل هر مویی نوری برای او در روز قیامت می‌نویسد.

ثواب دوست داشتن یک دیگر برای خدا

1- ... راوی می‌گوید از امام کاظم علیه السّلام شنیدم که فرمودند: دوستداران یک دیگر برای خدا در روز قیامت بر منبرهایی از نور هستند که نور سیما، بدنها و نور منبرهایشان همه چیز را روشن کرده است؛ بگونه‌ای که همه آنها را با این عنوان خواهند شناخت که اینان برای خدای عز و جل دوستدار یک دیگر بوده‌اند.

ثواب تمجید خدا در درّه

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام از امیر المؤمنین علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم فرمودند: هیچ بنده‌ای نیست که به درّه‌ای برود، دستهایش را باز کرده، خدا را تمجید نماید و دعا کند، مگر این که خداوند آن درّه را پر از حسنات می‌نماید. این دره خواه کوچک باشد یا بزرگ.

ثواب خواندن آیه «إِنَّ اللَّهَ یُمْسِکُ السَّماواتِ وَ الْأَرْضَ أَنْ تَزُولا ...» هنگام خواب

1- ... امام رضا علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نمایند که فرمودند: تاکنون هیچ کسی به هنگام خواب آیه «إِنَّ اللَّهَ یُمْسِکُ السَّماواتِ وَ الْأَرْضَ أَنْ تَزُولا وَ لَئِنْ زالَتا إِنْ أَمْسَکَهُما مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ کانَ حَلِیماً غَفُوراً» «83» را نخوانده است، مگر این که خانه بر سرش خراب نشده است.

---

(83) ترجمه: همانا خداوند آسمانها و زمین را از نابودی حفظ می‌نماید. و اگر قرار باشد نابود شوند، هیچ کسی جز خدا نمی‌تواند آنها را از نابودی حفظ نماید. همانا که او بسیار بردبار و آمرزنده است. سوره فاطر (35): آیه 41.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 329

ثواب این دعا به هنگام اذان صبح و مغرب

1- ... امام رضا علیه السّلام فرمودند: کسی که هنگام شنیدن اذان صبح و اذان مغرب بگوید

«اللّهمّ إنّی أسئلک بإقبال نهارک و إدبار لیلک و حضور صلواتک و أصوات دعائک أن تتوب علیّ إنّک أنت التّواب الرّحیم.» «84»

و در آن روز یا آن شب بمیرد، توبه‌کننده از دنیا رفته است.

ثواب خواستن از خدا و دانستن این که خداوند ضرررسان و سودبخش است

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: خدای عز و جل می‌فرمایند: کسی که از من بخواهد و بداند که همانا من ضرررسان و سود بخشم، دعایش را مستجاب می‌نمایم.

ثواب گفتن این ذکر هنگام خواب

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که هنگام خواب سه بار بگوید

«الحمد للَّه الّذی علا فقهر. و الحمد للَّه الّذی بطن فخبر. و الحمد للَّه الّذی ملک فقدر. و الحمد للَّه الّذی یحیی الموتی و یمیت الأحیاء. و هو علی کلّ شیء قدیر» «85»

، مانند روزی که از مادر متولد شده است از گناهان بیرون می‌آید.

ثواب دعای پنهان مسلمان برای برادر مسلمانش

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: دعای پنهانی مسلمان برای برادر مسلمانش رزق را به سوی دعاکننده می‌کشاند، بلا را از او دور می‌گرداند و فرشتگان به او می‌گویند:
برای تو دو برابر آنچه که برای برادرت خواستی، می‌باشد.

---

(84) ترجمه: خدایا! به روی آوردن روز و پشت کردن شبت، حضور نمازها و دعاکنندگانت، از تو می‌خواهم که مرا ببخشی. که همانا فقط تو بسیار بخشنده و مهربانی.
(85) ترجمه: همه ثناها مخصوص خداوندی است که پیروز و غالب است. همه ثناها مخصوص خداوندی است که دانا به نهان و آشکار همه چیز است. همه ثناها مخصوص خداوندی است که مالک و تواناست. همه ثناها مخصوص خداوندی است که مردگان را زنده نموده و زندگان را می‌میراند. و او بر هر چیزی تواناست.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 331

ثواب صلوات فرستادن و سلام کردن بر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و دوستی او

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: صلوات فرستادن بر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم گناهان را از بین می‌برد، بهتر از نابود کردن آب آتش را. سلام کردن بر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم برتر از آزاد کردن چند برده است. دوست داشتن رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم برتر از فدا کردن جانهاست. یا فرمودند: برتر از شمشیر زدن در راه خداست.

ثواب یک بار بر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم صلوات فرستادن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هنگامی که پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم را یاد کردند، زیاد بر او صلوات بفرستید. زیرا همانا کسی که یک بار بر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم صلوات بفرستد خداوند در هزار صف از فرشتگان هزار بار بر او صلوات می‌فرستد و آفریده‌ای از آفریدگان خدا باقی نماند، مگر این که بخاطر صلوات خدا و صلوات فرشتگانش، بر او صلوات می‌فرستند. و جز نادان مغرور که خدا و رسول از او بیزارند، کسی از این ثواب رو نمی‌گرداند.

ثواب درخواست از خدا بحقّ حضرت محمد صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم و اهل بيت عليهم السّلام

1- ... امام باقر عليه السّلام فرمودند: همانا بنده‌ای هفتاد پاييز در آتش می‌ماند- كه هر پاييزی هفتاد سال است- آنگاه از خدا می‌خواهد كه بحق محمد و اهل بيتش به او رحم كند. خدای عز و جل نيز به جبرئيل وحی كند كه فرود آی و بنده‌ام را از آتش خارج كن. جبرئيل عرض می‌كند چگونه در آتش فرود آيم؟ خداوند می‌فرمايند: به آتش دستور داده‌ام كه برای تو سرد شود و ضرری به تو نرساند. عرض می‌كند:

پروردگارا! جايش را نشانم بده. می‌فرمايد در چاهی در «سجّيل» است. آنگاه جبرئيل در جای او فرود آمده و او را از آتش بيرون می‌كشد. خداوند عز و جل از او

می‌پرسد چند سال در آتش بودی؟ عرض می‌كند: نمی‌دانم. خداوند می‌فرمايد:

هان به عزتم سوگند اگر اين چنين از من درخواست نمی‌كردی، همچنان تو را با خواری در آتش نگاه می‌داشتم. ولی بر خودم لازم نموده‌ام كه هيچ بنده‌ای از من بحق محمد و اهل بيت او درخواست آمرزش نكند، مگر اين كه گناهانی را كه مربوط به من و اوست ببخشم «86». و امروز نيز محققا گناهان تو را بخشيدم.

ثواب صلوات بر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم

1- ... امام باقر علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت نموده است که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: در روز قیامت من در کنار ترازوی اعمال هستم. کسی که گناهانش سنگینتر از کارهای نیکش باشد، صلواتهایی را که بر من فرستاده است می‌آورم تا کارهای نیکش را سنگینتر نمایم.
2- ... راوی می‌گوید به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: وارد خانه خدا شدم و هیچ دعایی جز صلوات بر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم به یادم نیامد. فرمودند: هیچ کسی کاری بهتر از کار تو در آنجا انجام نداده است.
3- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: هیچ دعایی به آسمان نمی‌رسد، مگر این که دعاکننده بر محمد و آل او صلوات بفرستد.

ثواب صد بار صلوات بر محمد و آل او پس از صبح

1- ... راوی می‌گوید امام صادق علیه السّلام از من پرسیدند نمی‌خواهی چیزی یادت بدهم که خداوند با آن صورتت را از حرارت جهنم حفظ کند؟
عرض کردم: چرا.
فرمودند: پس از سپیده دم، صد بار بگو
«اللّهمّ صلّ علی محمّد و آل محمّد»
تا خداوند

---

(86) نه گناهانی که مربوط به حق الناس است و حق مردم در بین است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 335
صورتت را از حرارت جهنم حفظ نماید.

ثواب صلوات بر حضرت محمد صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم و اهل بيت او عليهم السّلام

1- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: در كتابى خواندم كه هر كسى كه بر محمد و آل او صلوات فرستد، (بگويد
اللّهمّ صلّ على محمّد و آل محمّد)
خداوند براى او صد حسنه، و كسى كه بر محمد و اهل بيت او صلوات فرستد
(اللّهمّ صلّ على محمّد و أهل بيته)
خداوند براى او هزار حسنه مى‌نويسد.

ثواب صد بار صلوات بر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم در روز جمعه

1- ... امام رضا علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که در روز جمعه صد بار بر من صلوات بفرستد، خداوند شصت حاجت او را برآورده می‌نماید: سی حاجت مربوط به دنیا و سی حاجت مربوط به آخرت.

ثواب گفتن «إنّ اللّه و ...» پس از نماز صبح و مغرب

1- ... راوی می‌گوید از امام رضا علیه السّلام شنیدم که می‌فرمود: کسی که پس از نماز صبح یا نماز مغرب پیش از آن که برخیزد یا با کسی صحبت کند، بگوید
«إِنَّ اللَّهَ وَ مَلائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِيماً. اللّهمّ صلّ علی محمّد النّبی و ذرّیّته» «87»
، خداوند صد حاجت او را برآورده می‌سازد: هفتاد حاجت در دنیا و سی حاجت در آخرت. عرض کردم: مراد از صلوات خدا و صلوات فرشتگان و صلوات مؤمنین چیست؟ فرمودند: مراد از صلوات فرستادن خدا نزول رحمت است بر او. و منظور از صلوات فرستادن فرشتگان این است که آنان پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم را مدح و ثنا می‌گویند. و معنی صلوات فرستادن مؤمنین دعای آنان برای پیامبر صلّی اللّه علیه و آله و سلّم است. و یکی از اسرار آل محمد در صلوات بر پیامبر و آل او، این صلوات است:

---

(87) ترجمه: همانا خداوند و فرشتگانش بر پیامبر صلوات می‌فرستند. پس ای کسانی که ایمان آورده‌اید بر او صلوات فرستاده و بر او زیاد سلام کنید؛ سلامی نیکو. خداوندا! بر محمّد پیامبر و دودمان او صلوات فرست.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 337
«اللّهمّ صلّ علی محمّد و آل محمّد فی الأوّلین. و صلّ علی محمّد و آل محمّد فی الآخرین. و صلّ علی محمّد و آل محمّد فی الملأ الأعلی. و صلّ علی محمّد و آل محمّد فی المرسلین. اللّهمّ اعط محمّدا الوسیلة و الشّرف و الفضیلة و الدّرجة الکبیرة. اللّهمّ انّی آمنت بمحمّد و لم اره فلا تحرمنی یوم القیامة رؤیته و ارزقنی صحبته و توفّنی علی ملّته و اسقنی من حوضه مشربا رویّا سائغا هنیئا لا أظمأ بعده ابدا إنّک علی کلّ شیء قدیر اللّهمّ کما آمنت بمحمّد و لم أره فعرّفنی فی الجنان وجهه اللّهمّ بلّغ روح محمّد عنّی تحیّة کثیرة و سلاما» «88».
همانا کسی که سه بار در بامداد و سه بار در شب با این ذکر صلوات بفرستد، گناهانش از بین رفته و خطاهایش محو می‌گردد؛ سرورش دوام یافته و دعایش مستجاب می‌شود؛ به آرزویش رسیده و رزقش زیاد می‌گردد؛ در مقابل دشمنش یاری گردیده، اسباب همه خیرها برایش مهیا شده و از دوستان پیامبرش در بهشتهای اعلی قرار داده می‌شود.

ثواب اختصاص ثلث، نصف یا همه دعا به پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: مردی به خدمت پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم آمده و عرض کرد: ای رسول خدا! همانا من ثلث دعای خود را به شما اختصاص دادم. فرمودند: خیر است. عرض کرد ای رسول خدا! همانا من نصف دعای خود را به شما اختصاص دادم. فرمودند: این بهتر است.

عرض کرد ای رسول خدا! همانا من همه دعایم را به شما اختصاص دادم. فرمودند: در این صورت خداوند همه حوائج مهم دنیا و آخرتت را برآورده می‌نماید. در این هنگام مردی عرضه داشت: خدا تو را در دینت موفق سازد، چگونه دعایش را به او اختصاص می‌دهد؟ امام صادق فرمودند:

چیزی از خدا نمی‌خواهد، مگر این که قبل از آن بر محمد و آل محمد صلوات می‌فرستد.

ثواب صلوات بر اهل بیت پس از صلوات بر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که روزی رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم از امیر المؤمنین علیه السّلام پرسیدند: آیا نمی‌خواهی مژده‌ای به تو بدهم؟ آن حضرت جواب

---

(88) ترجمه: خدایا بر محمد و آل محمد در «اوّلین» صلوات فرست. و بر محمد و آل محمد در آخرین صلوات فرست. و در میان فرشتگان بر محمد و آل محمد صلوات فرست. و در میان رسولان بر محمد و آل محمد صلوات فرست. خدایا به محمد، وسیله، شرف، برتری، و درجه بالا عطا بفرما. خدایا همانا بدون آن که محمد را ببینیم به او ایمان آوردم. پس در روز قیامت مرا از دیدن او محروم نگردان؛ همراهی با او را نصیبم گردان، مرا بر دین او بمیران و از حوض او شربتی گوارا و خوشمزه نصیبم ساز که سیراب شده و پس از آن هیچ گاه تشنه نشوم. همانا تو بر هر چیز توانایی. خدایا! بدون آن که محمد را ببینم به او ایمان آوردم. پس روی او را در بهشتها به من بنمایان. خدایا از جانب من به روح محمد درود و سلام فراوان برسان.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 339

دادند: چرا، پدر و مادرم فدای تو که همانا همیشه مژده دهنده به همه خیرها هستی.

پیامبر فرمودند: چند لحظه پیش جبرئیل چیز عجیبی به من گفت. امیر المؤمنین علیه السّلام پرسید:

چه گفت ای رسول خدا! پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم جواب داد: جبرئیل به من گفت: اگر مردی بر من صلوات فرستد و پس از آن بر اهل بیت من نیز صلوات فرستد، درهای آسمان برای او گشوده شده و فرشتگان هفتاد صلوات بر او می‌فرستند و همانا این عمل باعث ریختن گناهان است. آنگاه همان گونه که برگ از درخت می‌ریزد گناهان نیز از او می‌ریزند و خداوند متعال می‌فرماید: اجابتت نمودم و کامروا و سعادتمند گشتی. فرشتگانم! شما هفتاد صلوات بر او می‌فرستید و من هفتصد صلوات. ولی هنگامی که بر من صلوات فرستد و پس از آن بر اهل بیتم صلوات نفرستد، بین آن صلوات و آسمان هفتاد حجاب است و خدای بزرگ می‌فرماید:

تو را نپذیرفتم و سعادتمند و کامروا نگشتی. فرشتگانم! دعای او را بالا نبرید، مگر زمانی که عترت پیامبر را در دعا به پیامبر ملحق سازد. و

پیوسته این دعا بالا نمی‌رود تا زمانی که عترت من در دعا (صلوات) به من ملحق شوند.

1- ... راوی از امام صادق علیه السّلام پرسید بهترین اعمال در روز جمعه چیست؟ فرمودند: صد بار صلوات بر محمد و آل محمد پس از عصر و هر چه بیشتر صلوات بفرستی بهتر است.
2- ... و در روایتی از امام باقر علیه السّلام یا امام صادق علیه السّلام آمده است که فرمودند: در روز جمعه پس از نماز بگو
«اللّهمّ صلّ علی محمّد و آل محمّد الأوصیاء المرضیّین بأفضل صلواتک و بارک علیهم بأفضل برکاتک و السّلام علیه و علیهم و علی ارواحهم و اجسادهم و رحمة اللّه و برکاته» «89»
تا خداوند بخاطر آن صد هزار حسنه برای تو نوشته، صد هزار گناه تو را بخاطر آن پاک کرده، صد هزار حاجت تو را بخاطر آن برآورده نموده و بخاطر آن

---

(89) ترجمه: خدایا! بر محمد و آل محمد، که اوصیای (پیامبرت بوده و) مورد رضایت تو هستند، بهترین رحمتهای خود را فرو فرست و برترین برکتهای خود را بر آنان فرو ریز. سلام و رحمت خدا و برکات او بر پیامبر و آل او و بر روحها و بدنهایشان.

صد هزار درجه تو را بالا برد.
3- ... راوی می‌گوید نزد امام صادق علیه السّلام بودم مردی گفت
«اللّهمّ صلّ علی محمّد و أهل بیت محمّد»
(خدایا بر محمد و اهل بیت محمد صلوات فرست). امام صادق علیه السّلام به او فرمودند: ما را در این دعا نیاوردی. آیا نمی‌دانی که اهل بیت، پنج تن آل عبا هستند. آن مرد پرسید چطور بگویم؟ فرمودند: بگو
«اللّهمّ صلّ علی محمّد و آل محمّد»
(خدایا بر محمد و آل محمد صلوات فرست) تا ما و شیعیانمان نیز مشمول این صلوات شویم.

ثواب صد بار گفتن «ربّ صلّ علی محمّد و أهل بیته» در یک روز

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در یک روز صد بار بگوید «ربّ صلّ علی محمّد و أهل بیته» «90»

، خداوند صد حاجت او را بر می‌آورد که سی تای آنها مربوط به دنیا و هفتاد تای آنها مربوط به آخرت است.

ثواب صلوات بر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم با صدای بلند

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: با صدای بلند بر من صلوات فرستید. زیرا این کار نفاق را از بین می‌برد.

ثواب ده بار گفتن «سبحان اللّٰه العظیم ...» پس از نماز صبح و گفتن «اللّهمّ اهدنی من عندک ...» پس از هر نماز

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: شخصی به نام شبیه هذلی به حضور پیامبر صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم آمده و عرض کرد: ای پیامبر خدا! پیرمردی هستم که سنم بالاست و کارهایی مانند نماز، روزه، حج و جهاد را که قبلا انجام می‌دادم، اکنون نمی‌توانم انجام دهم. ای رسول خدا! سخنی به من بیاموز که ثواب خداوند را نصیبم سازد و بر من آسان گیر ای رسول خدا! آن حضرت صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم فرمودند: سخنت را تکرار کن. و او تکرار کرد. و به

---

(90) ترجمه: خدایا بر محمد و اهل بیت او درود فرست.

همین ترتیب تا سه بار سخن خود را تکرار کرد. آنگاه پیامبر صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم به او فرمودند:
اطراف تو هیچ درخت و گلی نبود، مگر این که دلشان بحالت سوخت و برایت گریه کردند. پس از نماز صبح ده بار بگو
«سبحان اللّٰه العظیم و بحمده و لا حول و لا قوّة إلّا باللّٰه العلیّ العظیم» «91»
که همانا خداوند بزرگ با این ذکر تو را از کوری، دیوانگی، جذام، فقر و زیر آوار ماندن محفوظ می‌دارد. عرض کرد: ای رسول خدا! این ذکر برای دنیا بود برای آخرت چه؟ فرمودند: می‌گویی
«اللّهمّ اهدنی من عندک و أفض علیّ من فضلک و أنشر علیّ من رحمتک و أنزل علیّ من برکاتک» «92».
امام صادق علیه السّلام فرمودند: این دستورات را گویی با دستانش گرفت و رفت. آنگاه پیامبر صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم فرمودند: بدانید که همانا اگر او در روز قیامت بیاید و این اذکار را عمدا ترک نکرده باشد، خداوند هشت در بهشت را به روی او باز می‌کند که از هر دری که خواست وارد شود.

ثواب مالک نفس بودن هنگام علاقه، ترس، میل و غضب

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که به هنگام علاقه، ترس، میل و غضب مالک نفسش باشد، خداوند جسدش را بر آتش حرام می‌نماید.

ثواب یاری امر به معروف و نهی از منکر

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: امر به معروف و نهی از منکر دو آفریده از آفریده‌های خدای عز و جل هستند. کسی که آن دو را یاری کند، خداوند او را عزیز می‌گرداند و کسی که آن دو را یاری نکند، خداوند نیز او را یاری نخواهد نمود.

---

(91) ترجمه: خدای بزرگ را منزه می‌دانم و به ثنای او مشغولم و هیچ توان و نیرویی جز با یاری خدای بلند مرتبه بزرگ، نیست.

(92) ترجمه: خدایا! مرا از جانب خود راهنمایی نما و از فضلت بهره‌مند ساز، از رحمت خود بر من فرو ریز و از برکات خود بر من نازل فرما.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 345

ثواب گریستن یا خود را شبیه گریه‌کنندگان درآوردن هنگام شنیدن آخر سوره زمر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم نزد عده‌ای از جوانان انصار آمده و فرمودند: می‌خواهم برای شما قرآن بخوانم و هر کسی که با شنیدن این آیات گریه کند، بهشت از آن اوست. آنگاه از سوره زمر آیه وَ سِیقَ الَّذِینَ کَفَرُوا إِلی جَهَنَّمَ زُمَراً ... را تا آخر سوره خواندند. همه گریه کردند، مگر جوانی که گفت: ای رسول خدا! من محققا خود را شبیه گریه‌کنندگان درآوردم ولی قطره اشکی از چشمانم بیرون نیامد. در این هنگام پیامبر صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم فرمودند: دوباره می‌خوانم هر کسی که خود را شبیه گریه‌کنندگان سازد، بهشت از آن اوست. آنگاه دوباره آن آیات را تلاوت نمود. همه گریه کردند بجز آن جوان که خود را شبیه گریه‌کنندگان درآورد و همگی به بهشت رفتند.

ثواب اجتماع برای دعا

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هیچ گاه چهار نفر بر یک چیز اتفاق نظر پیدا نکرده و با هم برای آن دعا نکرده‌اند، مگر این که پیش از جدا شدن از یک دیگر دعایشان مستجاب شده است.

ثواب دعای پنهانی

1- ... امام رضا علیه السّلام فرمودند: یک دعای پنهانی بنده برابر با هفتاد دعای آشکار است.

ثواب دعا در سحر

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: همانا خدای عز و جل از میان بندگان مؤمنش کسانی را که زیاد دعا می‌کنند، دوست دارد. بنا بر این از سحر
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 347
تا طلوع آفتاب دعا کنید. زیرا در این هنگام درهای آسمان گشوده شده، بادهای رحمت وزیدن گرفته، رزقها تقسیم شده و حوائج بزرگ برآورده می‌گردد.

ثواب دعا برای مردان و زنان مؤمن

1- ... امام کاظم علیه السّلام می‌فرمودند: کسی که برای برادران مؤمن خود دعا کند خداوند بجای هر مؤمنی فرشته‌ای می‌گمارد که برای او دعا کند.
2- ... امام رضا علیه السّلام فرمودند: هیچ مؤمنی نیست که برای مردان و زنان مؤمن و مسلمان، زنده یا مرده دعا کند، مگر این که خداوند به شماره همه مردان و زنان مؤمن، از زمان حضرت آدم علیه السّلام تا روز قیامت، برای او حسنه می‌نویسد.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که هر روز بیست و پنج بار بگوید
«اللّهمّ اغفر للمؤمنین و المؤمنات و المسلمین و المسلمات» «93»
خداوند به تعداد هر مؤمنی که از دنیا رفته و هر مؤمنی که تا روز قیامت به دنیا بیاید، برای او حسنه‌ای نوشته، گناهی را از او پاک کرده و درجه او را بالا می‌برد.
4- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
هیچ بنده‌ای نیست که برای مردان و زنان مؤمن دعا کند، مگر این که خداوند همانند آنچه برای آنان دعا کرده به خودش می‌دهد؛ به تعداد هر زن و مرد مؤمنی که از اول دنیا در این دنیا آمده و تا روز قیامت به این دنیا می‌آید. و همانا دستور می‌رسد که بنده‌ای را به جهنم ببرید. و در حالی که او را روی زمین می‌کشند که به جهنم ببرند، مردان و زنان مؤمن می‌گویند: پروردگارا این همان کسی است که برای ما دعا می‌کرد. شفاعت ما را در مورد او بپذیر. خداوند نیز شفاعت آنها را پذیرفته و او از جهنم نجات می‌یابد.

ابن بابویه، محمد بن علی - بندر ریگی، ابراهیم محدث، ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، 1جلد، انتشارات اخلاق - قم، چاپ: سوم، 1379ش. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی ؛ ؛ ص347

---

(93) ترجمه: خدایا مردان و زنان مؤمن و مسلمان را بیامرز.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 349
5- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه

و آله و سلّم فرمودند: هنگامی که خواستید دعا کنید، طوری دعا کنید که شامل همه شود تا به اجابت نزدیکتر شود.

ثواب گفتن «لا حول و لا قوّة إلّا باللَّه العلىّ العظيم»

1- ... راوى مى‌گويد شنيدم كه امام صادق عليه السّلام فرمودند: كسى كه بگويد «
لا حول و لا قوّة إلّا باللَّه العلىّ العظيم»
«94» خداى عز و جل بخاطر آن هفتاد نوع بلا را از او دور مى‌گرداند كه كمترين آنها خفه شدن است.

ثواب گفتن «لا حول و لا قوّة إلّا باللَّه» در هر روز

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در هر روز صد بار بگوید «لا حول و لا قوّة إلّا باللَّه» «95»
خداوند هفتاد نوع بلا را از او دور می‌گرداند که کمترین آنها غم و غصه است.

ثواب گفتن «بسم اللَّه و لا حول و لا قوّة إلّا باللَّه» به هنگام بیرون آمدن از خانه

1- ... پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که هنگام خروج از منزل بگوید
«بسم اللَّه» «96»
، دو فرشته می‌گویند: هدایت شدی. و اگر بگوید
«لا حول و لا قوّة إلّا باللَّه» «97»
، می‌گویند: حفظ شدی. و اگر بگوید «
توکّلت علی اللَّه»
«98»، می‌گویند: بی‌نیاز شدی. در این هنگام شیطان می‌گوید: چگونه می‌توانم در بنده‌ای که هدایت شده، حفظ گردیده و بی‌نیاز شده است، نفوذ کنم.

---

(94) هیچ توان و نیرویی جز با یاری خداوند بلند مرتبه بزرگ نیست.
(95) هیچ توان و نیرویی جز با یاری خداوند نیست.
(96) ترجمه: به نام خدا.
(97) ترجمه: هیچ توان و نیرویی جز با یاری خداوند نیست.
(98) ترجمه: بر خداوند توکل کردم.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 351

ثواب صد بار تکبیر در شب

1- ... امام زین العابدین فرمودند: کسی که شب هنگام صد بار تکبیر بگوید همانند کسی است که صد بنده را آزاد کرده باشد.

ثواب تسبیح فاطمه زهرا علیها السّلام

1- ... ابی هارون مکفوف می‌گوید: امام صادق علیه السّلام به من فرمودند:
ای ابا هارون! ما همان گونه که به کودکانمان دستور می‌دهیم نماز بخوانند، به آنان دستور می‌دهیم تسبیح حضرت زهرا علیها السّلام را بگویند. تو نیز همیشه این تسبیح را بگو. زیرا همانا هر بنده‌ای که این تسبیح را گفته، بدبخت نشده است.
2- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که با تسبیح حضرت زهرا علیها السّلام تسبیح بگوید، آمرزیده می‌شود. و این تسبیح با زبان صد تاست و در ترازوی اعمال الهی هزار تا. این تسبیح شیطان را طرد و خداوند را راضی می‌نماید.
3- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: تسبیح فاطمه زهرا علیها السّلام را پس از هر نماز بیش از هزار رکعت نماز در هر روز دوست دارم.
4- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که پس او نماز واجب پیش از آن که برخیزد با تسبیح حضرت فاطمه علیها السّلام تسبیح بگوید، خداوند او را می‌آمرزد. و باید این تسبیح را با «اللَّه أکبر» «99» شروع کند.

---

(99) ترجمه: خداوند بزرگتر از آن است که توصیف شود.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 353

ثواب سکوت

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: بنده مؤمن تا زمانی که ساکت است، پیوسته از نیکوکاران نوشته می‌شود و هنگامی که سخن گفت یا از نیکوکاران یا از بدکاران نوشته می‌شود.

ثواب استغفار

1- ... رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: هر مرضى دارويى دارد و داروى گناهان استغفار است.
2- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: كسى كه هنگام خواب صد بار از خدا طلب آمرزش نمايد، در حالى شب را به پايان مى‌برد كه همه گناهانش مى‌ريزند؛ همان گونه كه برگهاى درخت مى‌ريزند؛ و در حالى وارد صبح مى‌شود كه هيچ گناهى ندارد.
3- ... راوى مى‌گويد شنيدم كه امام باقر عليه السّلام فرمود: رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم مى‌فرمودند: «بودن من در ميان شما و استغفار پناهگاه محكمى از عذاب است». اكنون پناهگاه بزرگتر از ميان ما رفته و استغفار باقى مانده است. پس زياد استغفار كنيد. زيرا گناهان را از بين مى‌برد.
خداى عز و جل مى‌فرمايد: «در حالى كه تو در ميان آنها هستى خداوند آنها را عذاب نمى‌كند. و نيز در حالى كه استغفار مى‌كنند خداوند آنان را عذاب نمى‌كند» «100».
4- ... راوى مى‌گويد در نامه به امام باقر عليه السّلام نوشتم: چيزى به من بياموز كه با گفتن آن در دنيا و آخرت با شما باشم. حضرت عليه السّلام در جواب نامه كه با خط خودشان بود و من خط او را مى‌شناختم، برايم نوشتند: سوره «انّا أنزلناه» را زياد تلاوت كن و لبانت را با استغفار تر كن.

---

(100) وَ ما كانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَ أَنْتَ فِيهِمْ وَ ما كانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ. سوره انفال (8): آيه 33.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندريگى، ص: 355
5- ... امام باقر عليه السّلام از پدرانش عليهم السّلام نقل مى‌نمايد كه رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند:
خوشا بحال كسى كه در روز قيامت در نامه عملش زير هر گناهى
«أستغفر اللَّه» «101»
باشد.

ثواب هفتاد بار استغفار در هر روز از شعبان

1- ... كسى كه در هر روز شعبان هفتاد بار بگويد «أستغفر اللّه الّذى لا اله الّا هو الرّحمن الرّحيم الحىّ القيّوم و اتوب اليه» «102» ، در «افق مبين» نوشته مى‌شود. عرض كردم «افق مبين» چيست؟ فرمودند: دشتى است در برابر عرش با رودهاى جارى كه ثوابهاى بزرگ و عالى در آن نهفته است.

ثواب هفتاد بار استغفار پس از نماز صبح

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که پس از نماز صبح هفتاد بار استغفار نماید، خداوند او را می‌آمرزد؛ گرچه در آن روز هفتاد گناه از او سر بزند. و کسی که بیش از هفتاد هزار گناه مرتکب شود، خیری در او نیست.

ثواب این که نگهدار امر انسان شهادت به یگانگی خداوند و رسالت محمد، رسول خدا باشد، هنگام مصیبت بگوید «إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ راجِعُونَ»، هنگام رسیدن خیر بگوید «الحمد للّه» و هنگام ارتکاب گناه بگوید «أستغفر اللَّه»

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
هر کس دارای این چهار چیز باشد، در بزرگترین نور خداوند به سر می‌برد: نگهدار

---

(101) ترجمه: از خداوند آمرزش می‌خواهم.
(102) ترجمه: از خداوندی که هیچ خدایی جز او نیست، بخشنده و مهربان است، زنده و قیوم (ازلی و قائم به ذات خویش) است، آمرزش می‌طلبم و به درگاه او توبه می‌کنم.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 357
امرش شهادت به این باشد که خدایی جز خدای یگانه نیست و همانا من رسول خدایم؛ به هنگام رسیدن مصیبتی بگوید «إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ راجِعُونَ» «103»؛ هنگامی که به خیری برسد، بگوید
«الحمد للَّه» «104»
و هنگامی که گناهی مرتکب شود، بگوید
«أستغفر اللَّه و أتوب إليه» «105».

کارهایی که ثواب آن زودتر می‌رسد

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: خیری که ثواب آن زودتر از هر چیز دیگر به انسان می‌رسد، خوبی است و شری که مجازات آن زودتر از هر چیز دیگر به انسان می‌رسد، ظلم است. در عیب همین بس که عیوبی را که در خود نیز دارد، فقط در مردم ببیند یا مردم را به چیزی سرزنش کند که نمی‌توانند آن را ترک کنند یا همنشین خود را با چیزی (کار یا سخنی) که به او مربوط نیست، آزار دهد.

ثواب سه بار گفتن «فَسُبْحانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَ حِينَ تُصْبِحُونَ» در آغاز شب و صبح

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: کسی که در اول شب سه بار بگوید فَسُبْحانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَ حِينَ تُصْبِحُونَ. وَ لَهُ الْحَمْدُ فِی السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ وَ عَشِيًّا وَ حِينَ تُظْهِرُونَ «106»، هیچ کدام از خیرهایی را که در آن شب وجود دارد، از دست نداده و تمامی شرهای آن شب از او دور می‌شوند. و کسی که همین آیات را در صبح بخواند، هیچ کدام از خیرهایی را که در آن روز وجود دارد از دست نداده و همه شرهای آن روز از او دور می‌شوند.

ثواب زهد در دنیا

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که از کسب درآمد خجالت نکشد، مخارج زندگیش را براحتی به دست می‌آورد، آسوده خاطر گردیده و خانواده‌اش در رفاه

---

(103) ترجمه: ما از خداییم و بسوی او بازمی‌گردیم.
(104) ترجمه: همه ثناها مخصوص خداست.
(105) ترجمه: از خداوند آمرزش خواسته و بسوی او بازمی‌گردم.
(106) ترجمه: خدا را در شام و صبح تسبیح گویید و ستایش کنید. و تمامی ستایشها در آسمانها و زمین و شب و روز مخصوص اوست. سوره روم (30): آیه 17 و 18.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 359
قرار خواهند گرفت. و کسی که به دنیا بی‌رغبت باشد، خداوند علم را در دل او ثابت گردانیده؛ زبانش را به آن گویا نموده؛ عیوب دنیا، بیماریها و داروهای دنیا را به او نمی‌نمایاند و با سلامتی او را از این دنیا به بهشت می‌برد.

ثواب انجام کار خوب در اول و آخر روز و شب

1- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: همانا فرشته‌ای در اول روز و اول شب با نامه‌ای می‌آید و عمل انسان را در آن می‌نویسد. پس در اول روز و شب و آخر آنها کار نیکی انجام دهید. زیرا محققا خداوند گناهانی را که در بین این دو کار خیر انجام می‌دهید، می‌آمرزد؛ ان شاء اللَّه. زیرا همانا خدای عز و جل می‌فرماید: «مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم» «107» و نیز می‌فرماید: «و یاد خدا بالاتر است» «108».

ثواب گریستن از عظمت خدای عز و جل

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر چیزی پیمانه و وزنی دارد، مگر اشکها که همانا قطره‌ای از آن دریاهایی از آتش را خاموش می‌کند.
و هنگامی که چشمی پر اشک شود، به آن چهره فقر و ذلتی نخواهد رسید.
و زمانی که اشک جاری شود، خداوند او را بر آتش حرام می‌نماید.
و اگر یک نفر در میان امتی گریان باشد، خداوند به تمامی امت ترحم می‌نماید.
2- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: خوشا به حال صورتی که خداوند ببیند بخاطر گناهی از ترس خدای عز و جل می‌گرید و جز خدا، کسی از آن گناه آگاه نیست.

---

(107) فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ. سوره بقره (2): آیه 152.
(108) وَ لَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ. عنکبوت (29). آیه 45.

ثواب مقدم داشتن رضایت خدای عز و جل بر میل خود

1- ... راوی می‌گوید از امام زین العابدین علیه السّلام شنیدم که فرمودند: همانا خدای عز و جل می‌فرمایند: به عزت، عظمت، بزرگی، زیبایی، توانایی و بلندی مقامم سوگند هیچ بنده‌ای میل مرا بر میل خود مقدم نمی‌دارد، مگر این که هدف او را آخرتش و بی‌نیازی او را در قلبش قرار می‌دهم؛ املاکش را جمع و گردآوری کرده، آسمانها و زمین را ضامن روزیش می‌گردانم و دنیا با اجبار بسوی او می‌آید.

ثواب این که در روز و شب بزرگترین هدف انسان آخرت باشد

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که شب و روز بزرگترین هدفش آخرت باشد، خداوند بی‌نیازی را در قلبش قرار داده، اموراتش را سامان بخشیده و تا همه رزقش به او نرسد از دنیا نمی‌رود. و کسی که شب و روز بزرگترین هدفش دنیا باشد، خداوند فقر را بین چشمانش قرار داده (هیچ گاه فقر از او دور نشده و همیشه آن را با چشمانش می‌بیند)، اموراتش بی‌سامان شده و جز آنچه که قرار است به او برسد به چیز دیگری نخواهد رسید.

ثواب نیکوکاری

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هنگامی که بنده مؤمنی عمل نیکی انجام دهد، خداوند در مقابل هر کار نیکی، هفتصد برابر به او پاداش می‌دهد. خداوند نیز در این آیه «و خداوند برای هر کسی که بخواهد چندین برابر نماید» «109» همین مطلب را می‌فرمایند.

---

(109) وَ اللَّهُ يُضاعِفُ لِمَنْ يَشاءُ. سوره بقره (2): آیه 261.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 363

ثواب دوستی و دشمنی و عطا کردن و محروم نمودن در راه خدای عز و جل

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: یکی از محکمترین دستگیره‌های ایمان این است که در راه خدا دوست داشته و در راه خدا دشمن بداری؛ در راه خدا عطا نموده و در راه خدا محروم نمایی.

ثواب پشیمانی مؤمن از گناه و آمرزش خواستن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هیچ مؤمنی نیست که در شبانه‌روز مرتکب چهل گناه کبیره شود آنگاه با پشیمانی بگوید
«أستغفر اللّه الّذی لا إله إلّا هو الحیّ القیّوم بدیع السّموات و الأرض ذا الجلال و الإکرام و أسأله أن یتوب علیّ» «110»
، مگر این که خداوند آن گناهان را می‌آمرزد. و در کسی که هر روز بیش از چهل گناه کبیره مرتکب شود، خیری نیست.

ثواب مرگ مؤمن در دیار غربت

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هیچ مؤمنی نیست که در دیار غربت از دنیا برود و گریه‌کننده‌ای نداشته باشد، مگر این که مناطقی از زمین که خدا را در آن عبادت می‌کرده است، لباسهایش، درهای آسمان که عمل او از آن درها بالا می‌رفته و دو فرشته نویسنده اعمالش برای او گریه خواهند نمود.

ثواب خوبی کردن کافر به مؤمن

1- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: مرد مؤمنی در بنی اسرائیل همسایه کافری داشت که با آن مرد مؤمن خوشرفتار بود و به او خوبی می‌کرد. هنگامی که آن کافر مرد، خداوند در جهنم خانه‌ای از گل برای او ساخت که از حرارت آتش مصون باشد

---

(110) ترجمه: از خداوندی که جز او خدایی نیست، زنده و قیوم (ازلی و قائم به ذات خویش)، پدید آورنده آسمانها و زمین و بزرگ و عزیز است، آمرزش خواسته و از او می‌خواهم مرا ببخشد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 365
و رزق او نیز از جای دیگری غیر از جهنم به او می‌رسید. و به او می‌گفتند: این وضعی که داری و راحت هستی بخاطر خوشرفتاری و خوبی کردن در دنیا به فلان همسایه‌ات می‌باشد.

ثواب خوبی کردن به برادر مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر مؤمنی که به برادر مؤمنش خوبی نماید، به رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم خوبی نموده است.

ثواب نگهداری بز شیرده در منزل

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: هیچ مؤمنی نیست که در منزلش بز شیردهی باشد، مگر این که اهل این منزل تقدیس شده و روزی می‌خورند؛ و اگر دو بز شیرده باشد، در هر روز دو بار تقدیس شده و روزی می‌خورند. یکی از اصحاب پرسید: چگونه تقدیس می‌شوند؟ فرمودند: در هر صبح و شام فرشته‌ای آنها را می‌بیند و می‌گوید: مقدّس شدید و روزی خوردید؛ پاک شدید و خورش شما نیز پاک شد. عرض کردم: مقدس شدید یعنی چه؟ فرمودند: یعنی پاکیزه شدید.

ثواب نماز، زکات، نیکوکاری و صبر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هنگامی که مؤمن وارد قبرش می‌شود، نماز سمت راست او و زکات سمت چپش می‌باشد؛ نیکوکاری حامی او خواهد بود؛ صبر از او فاصله گرفته و به کناری می‌باشد. و هنگامی که دو فرشته‌ای که عهده‌دار سؤال و جواب او هستند، وارد می‌شوند، صبر به نماز و زکات و نیکوکاری می‌گوید از دوست خود حفاظت کنید و اگر نتوانستید من وارد عمل می‌شوم.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 367

ثواب دوست داشتن آل محمد علیهم السّلام و دشمن داشتن دشمنان آنان بخاطر خدا

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بخاطر خدا، نه بخاطر ظلمی که در امور دنیوی به او شده، ما را دوست بدارد و با دشمنان ما دشمن باشد و آنگاه به همین وضع از دنیا برود و گناهان او باندازه کف دریا باشد، خداوند گناهانش را می‌آمرزد.

ثواب هفتاد بار استغفار در نماز وتر در حال ایستاده بمدت یک سال

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بمدت یک سال در نماز وتر هفتاد بار ایستاده بگوید
«أستغفر اللّه و أتوب إلیه» «111»
، خداوند او را از کسانی که در سحرها آمرزش می‌طلبند (و در قرآن از آنها یاد شده است) می‌نویسد و آمرزش خدای عز و جل برای او واجب می‌شود.

ثواب سلام کردن به برادر مؤمن بخاطر خدای عز و جل

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: همانا فرشته‌ای از فرشتگان مردی را دید که بر در خانه‌ای ایستاده است. به او گفت: ای بنده خدا! چرا بر در این خانه ایستاده‌ای؟ جواب داد: برادر مؤمنم در این خانه است. می‌خواهم به او سلام کنم.
آن فرشته به او گفت: فامیل نزدیک او هستی یا به او احتیاج داری؟ جواب داد: نه.
فامیل نزدیکم نیست. فقط برادری دینی و احترام آن، مرا بدین جا کشانده است.
فقط به این جهت می‌خواهم او را ببینم که بخاطر خدای بزرگ به او سلام کنم. آنگاه آن فرشته به او گفت: خداوند مرا فرستاده تا سلام خدا را به تو برسانم و بگویم خداوند می‌فرماید: ای بنده من! همانا مراد تو فقط من بودم و با من دیدار کردی. بهشت را برایت واجب نموده، تو را از غضبم معاف نموده و از جهنم پناهت دادم.

---

(111) ترجمه: از خداوند آمرزش خواسته و به سوی او بازمی‌گردم.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 369

ثواب توبه نصوح «112» مؤمن

1- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: هنگامی که بنده مؤمنی توبه نصوح نماید، خداوند او را دوست داشته و گناهانش را در دنیا و آخرت می‌پوشاند. عرض کردم: چگونه گناهانش را می‌پوشاند؟ فرمودند: گناهان او را از خاطر و یاد دو فرشته‌ای می‌برد که مأمور نوشتن اعمالش هستند، به اعضای بدن او وحی می‌نماید که گناهان او را کتمان کنید و به مناطقی از زمین که در آنها گناه کرده است وحی می‌کند: گناهانی را که در آن مناطق مرتکب شده است بپوشانید. و بدین ترتیب، در حالی خداوند را ملاقات می‌کند که هیچ چیزی نیست که به کوچکترین گناهی علیه وی شهادت دهد.

ثواب کم توقع خوش اخلاق نرم آسان‌گیر

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:

می‌خواهید بدانید فردا جهنم بر چه کسی حرام خواهد بود؟ عرض کردند بله ای رسول خدا! فرمودند جهنم بر کم توقع خوش اخلاق نرم آسان‌گیر حرام است.

ثواب تقرب به خداوند با گریستن از عظمت او، عبادت خداوند با پرهیز از حرامهای او و آرایش برای خداوند با زهد در دنیا

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: از جمله مطالبی که خداوند در کوه طور به حضرت موسی علیه السّلام فرمودند، این بود که: ای موسی! به پیروانت بگو تقرّب جویندگان به من به چیزی برتر از گریه از عظمت من تقرّب نجسته‌اند؛ عبادت‌کنندگان با چیزی برتر از پرهیز از حرامهای من مرا عبادت نکرده‌اند و آراسته‌شدگان با چیزی برتر از زهد در دنیا از آنچه که به آن بی‌نیازند، خود را برای من نیاراسته‌اند. حضرت موسی عرض کرد: ای کریم‌ترین کریمان چه ثوابی به آنان عطا نموده‌ای؟ خداوند

---

(112) توبه نصوح توبه‌ای حقیقی است که هیچ گاه شکسته نشود.

فرمودند: ای موسی! کسانی که از عظمت من گریستند، در جمع پیامبران در بهترین جاهای بهشت خواهند بود و کس دیگری به آن جا راه ندارد؛ کسانی که با پرهیز از حرامهای من مرا عبادت نمودند، خجالت می‌کشم اعمال آنها را بررسی کنم در حالی که اعمال سایر مردم را بررسی خواهیم نمود؛ و کسانی که با زهد در دنیا به من تقرّب جستند، همه بهشت را به آنها عطا می‌کنم که در هر جای آن که خواستند ساکن شوند.

ثواب خوبی نمودن به مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: در روز قیامت مردی جهنمی که آشنای یکی از شما مؤمنین است و فرشته‌ای مأمور بردن او به جهنم است، آشنای مؤمن خود را می‌بیند. آن مرد به او می‌گوید: فلانی کمکم کن. من در دنیا به تو کمک کردم و نیازی را که به من داشتی، برآوردم. آیا می‌توانی امروز تلافی کنی؟ در این جا مؤمن به فرشته‌ای که مأمور بردن او به جهنم است می‌گوید: رهایش کن. خداوند سخن مؤمن را شنیده و به آن فرشته دستور می‌دهد سخن او بپذیر. او هم رهایش می‌کند.

ثواب خوش‌گمانی به خدای متعال

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: آخرین بنده‌ای که دستور می‌رسد او را به جهنم ببرید، به هنگام رفتن به جهنم سرش را برمی‌گرداند. خدای عز و جل می‌فرماید: او را نگهدارید.

و هنگامی که او را به پیشگاه خداوند می‌آورند، خداوند می‌فرماید: بنده من چرا سرت را برگرداندی؟ او عرضه می‌دارد: گمان نداشتم که با من چنین نمایی. خدای بزرگ می‌پرسد بنده من چه گمانی در باره من داشتی؟ جواب می‌دهد: گمان داشتم که گناهم را ببخشی و مرا در بهشتت ساکن گردانی. خداوند می‌فرماید: فرشتگانم! بعزت و شکوهم و نعمتها و بلا و بلندی مرتبه‌ام سوگند! هیچ گاه در طول عمرش هیچ زمانی چنین گمانی خوبی در باره من

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 373

نداشت. و اگر در طول عمرش لحظه‌ای گمان خیری در باره من پیدا می‌کرد، او را با جهنم نمی‌ترساندم. دروغش را بپذیرید و وارد بهشتش کنید. آنگاه امام صادق علیه السّلام فرمودند:

هیچ گاه بنده‌ای به خداوند خوش گمان نبوده، مگر این که خداوند نیز همان گونه که گمان داشته با او رفتار نموده است و هیچ گاه به او بدگمان نبوده، مگر این که خداوند نیز با او همان طور رفتار نموده است. و معنی این آیه «و همین گمانی که به خداوند داشتید شما را هلاک کرد و بدبخت شدید» «113» نیز همین است.

ثواب اخلاص‌ورزیدن به خدای عز و جل

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هیچ بنده مسلمانی آن‌گونه که باید و شاید نسبت به خداوند مخلص نبوده است، جز این که به این دو بهره رسیده است: رزقی که به آن قانع شده و رضایتی از خداوند که او را نجات داده است.

ثواب پوشیدن انگشتر عقیق

1- ... امام رضا علیه السّلام نقل می‌نمایند که امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که انگشتر عقیق در دست نماید، فقیر نخواهد شد و حاجت او به بهترین وجه برآورده می‌گردد.
2- ... راوی می‌گوید: حاکم مردی از دودمان ابی طالب را بخاطر تخلفی احضار کرد. در راه با امام صادق علیه السّلام ملاقات نمود. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: انگشتر عقیق برای او ببرید. آنان نیز انگشتر عقیق را به او رساندند. به همین جهت از طرف حاکم آزاری به او نرسید.
3- ... راوی می‌گوید: امام باقر علیه السّلام مرد تازیانه خورده‌ای را دید. آنگاه فرمودند:
انگشتر عقیق او کجا بود؟ بدانید که همانا اگر انگشتر عقیق او همراهش بود، تازیانه نمی‌خورد.

---

(113) وَ ذلِکُمْ ظَنُّکُمُ الَّذِی ظَنَنْتُمْ بِرَبِّکُمْ أرداکم فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخاسِرِینَ. سوره فصلت (41): آیه 23.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 375

4- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: عقیق در سفر حرز «114» است.
5- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام از امیر المؤمنین علیه السّلام روایت می‌کند که فرمودند: انگشتر عقیق در دست کنید تا خداوند به شما برکت دهد و از بلا در امان باشید.
6- ... مردی با رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم درد دل نمود که گرفتار راهزنان شدم. آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: چرا انگشتر عقیق به دست نداشتی؟ همانا که عقیق انسان را از هر بلایی محافظت می‌کند.
7- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که انگشتر عقیق در دست نماید، تا زمانی که در دست اوست، پیوسته خوبی می‌بیند و پیوسته نگهبانی از جانب خداوند او را محافظت می‌کند.
8- ... امام صادق از پدرش از جدش علیهم السّلام نقل نموده است که فرمودند:
کسی که انگشتر عقیقی بسازد و
«محمد نبی اللَّه و علی ولی اللَّه» «115»
را بر روی آن نقش نماید، خداوند او را از مرگ بد نگاه داشته و جز بر فطرت خدادادیش نخواهد مرد.
9- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: دستی به طرف خداوند دراز نشده

که خداوند آن را بیش از دستی که در آن عقیق باشد، دوست داشته باشد.
10- ... امام رضا علیه السّلام فرمودند: کسی که با عقیق قرعه‌کشی نماید، بهره کاملی خواهد داشت.
11- ... امام کاظم علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نمایند که امام حسین فرمودند: خداوند حضرت موسی علیه السّلام را آفرید و در کوه سینا با او سخن گفت. آنگاه به زمین نظری افکنده و از نور سیمای خود عقیق را آفرید.

---

(114) حرز دعایی است که می‌نویسند و با خود نگه می‌دارند. و در این روایت برای انگشتر عقیق نیز خاصیت حرز شمرده شده است.
(115) ترجمه: حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم پیامبر خدا و حضرت علی علیه السّلام ولیّ خداست.

آنگاه فرمودند: به خودم قسم خورده و بر خود لازم نموده‌ام کف دستی که عقیق در آن باشد و صاحب آن ولایت حضرت علی علیه السّلام را داشته باشد، عذاب نکنم.

ثواب پوشیدن انگشتر فیروزه

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: دستی که انگشتر فیروزه در آن باشد، فقیر نخواهد شد.
2- ... راوی می‌گوید به دیدن امام کاظم علیه السّلام رفتم. در دست او انگشتر فیروزه‌ای دیده و به آن چشم دوختم. فرمودند: چرا به این نگاه می‌کنی؟
این سنگی است که جبرئیل آن را از بهشت برای رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم هدیه آورد. و رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم آن را به حضرت علی علیه السّلام بخشید. می‌دانی چه نام دارد؟ عرض کردم فیروزه. فرمودند: این نام فارسی آن است. اسم عربی آن را می‌دانی؟ عرض کردم خیر. فرمودند: اسم عربی آن «ظفر» (پیروزی) است.

ثواب پوشیدن انگشتر جزع یمانی

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: انگشتر جزع یمانی در دست کنید. زیرا همانا مکر شیاطین رانده شده را از بین می‌برد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 379

ثواب پوشیدن انگشتر زمرّد

1- ... راوی که بعضی از کارهای امام کاظم علیه السّلام را انجام می‌داد، می‌گوید: روزی امام علیه السّلام برای من از کتابی نقل نمودند: انگشتر زمرد به دست نمودن آسانی است که هیچ سختی ندارد. و من آن را نوشتم.

ثواب پوشیدن انگشتر یاقوت

1- ... امام رضا علیه السّلام نقل می‌نمایند که امام صادق علیه السّلام فرمودند: انگشتر یاقوت در دست کنید. زیرا همانا انگشتر یاقوت فقر را از بین می‌برد.

ثواب پوشیدن انگشتر بلور

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: بلور نگین خوبی است.

ثواب تواضع

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نمایند که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: هیچ یک از فرزندان آدم نیست، مگر این که موهای جلو سرش به دست فرشته‌ای است. اگر تکبر نماید، صورتش را به طرف زمین کشیده و می‌گوید: تواضع کن. خدا تو را خوار نماید.

و اگر تواضع نمود، موهای جلو سرش را می‌گیرد و می‌گوید: سرت را بلند نگهدار. خدا تو را عزیز نموده و بخاطر تواضعت برای خدا تو را خوار ننماید.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 381

ثواب گریه از عظمت خداوند، چشم‌پوشی از حرامهای او و شب‌زنده‌داری در راه خدای عز و جل

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: در روز قیامت همه چشمها جز سه چشم گریان است: چشمی که از عظمت خداوند گریسته باشد، چشمی که شب در راه خداوند بیدار مانده است و چشمی که از حرامهای خداوند چشم‌پوشی کرده است.

ثواب ترک کامیابی آماده برای رسیدن به ثواب موعود

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام از امیر المؤمنین علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: خوشا به حال کسی که کامیابی آماده‌ای را بخاطر ثوابی که وعده داده‌اند و آن را ندیده، ترک نماید.

ثواب دوست داشتن یک دیگر در راه خدای عز و جل، عمران مساجد و استغفار سحر

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که فرمودند: همانا خدای عز و جل هنگامی که بخواهد عذابی را بر زمینیان فرود آورد، می‌فرماید: اگر نبودند کسانی که بخاطر من یک دیگر را دوست می‌دارند، مساجدم را آباد می‌نمایند و در سحرها استغفار می‌نمایند، حتما عذابم را بر آنها نازل می‌نمودم.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 383

ثواب نگاه همراه با پند، سکوت همراه با اندیشه، سخن همراه با ذکر، گریستن بر گناه و ایمنی مردم از شر انسان

1- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: تمام خیر در سه چیز جمع شده است: نگاه، سکوت و سخن. هر نگاهی که پندی از آن گرفته نشود، فراموشی است. هر سکوتی که اندیشه‌ای در آن نباشد، غفلت است.
هر سخنی که ذکری در آن نباشد، بیهوده است. خوشا بحال کسی که نگاه او پند، سکوت او اندیشه و سخن او ذکر بوده، بر گناهش گریسته و مردم از شرش در امان باشند.

ثواب خاموشی و پیاده رفتن به خانه خدای عز و جل

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: خداوند با چیزی عبادت نشده است که مانند خاموشی و پیاده رفتن به خانه خدا باشد.
2- ... علی بن مهزیار از معصوم علیه السّلام روایت نموده است که فرمودند: زمانی برای مردم می‌آید که عافیت در آن ده جز است: نه جزء آن در کناره‌گیری از مردم و یک جزء آن در خاموشی است.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: مرد مسلمان پیوسته نیکوکار نوشته می‌شود؛ البته تا زمانی که ساکت است. و هنگامی که سخن گفت، یا نیکوکار یا بدکار نوشته می‌شود.

ثواب وصله زدن کفش و یقه و حمل کالای خود

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که یقه و کفشش را وصله زند و کالایش را حمل کند، از تکبر رهایی یافته است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 385

ثواب راستگویی

1- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: هنگامی که بنده راست بگوید، اولین کسی که او را راستگو می‌داند، خداوند است و خودش نیز خواهد دانست که راستگوست. و هنگامی که دروغ بگوید، اولین کسی که او را دروغگو می‌داند، خداوند است و خودش نیز خواهد دانست که دروغگوست.

ثواب پنهانی انجام دادن کار خوب و گناه

1- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام رضا علیه السّلام فرمودند: کار نیک پنهانی برابر با هفتاد کار نیک است. و کسی که آشکارا گناه می‌کند، یاری نخواهد شد و کسی که پنهانی گناه می‌کند، آمرزیده می‌شود.

ثواب کسی که گناهی مرتکب شود و بداند خداوند می‌تواند او را عذاب کند و می‌تواند او را ببخشد

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: خدای بزرگ می‌فرمایند: کسی که مرتکب گناهی شود و بداند که من اختیار دارم که او را عذاب کنم یا او را ببخشم، او را خواهم بخشید.

ثواب توبه

1- ... امير المؤمنين على عليه السّلام فرمودند: كسى كه توبه كند، خداوند او را مى‌بخشد و به اعضاى بدن او دستور مى‌رسد گناهان او را بپوشانيد، به مناطق زمين امر مى‌شود گناهان او را كتمان كنيد و فرشتگان مراقب اعمالش گناهانى را كه نوشته‌اند، فراموش مى‌كنند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 387
2- ... امام باقر عليه السّلام نقل مى‌نمايند كه رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: كسى كه يک سال قبل از مرگ توبه كند، خداوند او را مى‌بخشد. پس از مدتى فرمودند: يک سال زياد است. كسى كه يک ماه قبل از مرگ توبه كند، خداوند توبه او را مى‌پذيرد. پس از درنگى فرمودند: همانا و محققا يک ماه زياد است. كسى كه يک روز پيش از مرگ توبه كند، خداوند او را مى‌آمرزد. سپس فرمودند: همانا و محققا يک روز زياد است.
آنگاه فرمودند: اگر زمانى كه جانش به اين جايش- يعنى گلويش- برسد توبه كند، خداوند او را مى‌بخشد.
3- ... امام صادق عليه السّلام از پدرانش عليهم السّلام نقل مى‌نمايد كه رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند:
همانا خداوند افزون بر رزق بندگان، رزقى دارد كه آن را به هر كدام از مخلوقاتش كه بخواهد، عطا مى‌فرمايد. خداوند در هر سپيده دم دستهايش براى گناهكار شب باز است كه اگر توبه كند، او را بيامرزد. دستانش را در هر غروب باز مى‌كند تا اگر گناهكار روز توبه نمايد، توبه او را بپذيرد.

ثواب نوشتن «ما شاءَ اللَّهُ. لا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ. أستغفر اللَّه» روی انگشتر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که روی انگشتر خود بنویسد «ما شاءَ اللَّهُ لا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ أستغفر اللَّه» «116»، از فقری که همه چیز او را از بین ببرد، ایمن خواهد شد.

ثواب دیدن میوه یا چیز دیگر، میل پیدا کردن به آن و نداشتن قدرت خرید آن

1- ... امام صادق علیه السّلام از یکی از یاران خود پرسیدند: آیا در بازار میوه یا چیز دیگری می‌بینی که آن را دوست داری؟ عرض کردم: بله، بخدا سوگند. فرمودند:
بدان که همانا در مقابل هر چیزی که می‌بینی و نمی‌توانی آن را بخری و صبر کنی، حسنه‌ای برای تو خواهد بود.

---

(116) ترجمه: آنچه خدا بخواهد، همان خواهد شد. هیچ نیرویی نیست، مگر با یاری خداوند. از خداوند آمرزش می‌خواهم.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 389

ثواب کسب حلال

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: عبادت هفتاد جزء دارد که بهترین جزء آن کسب حلال است.

ثواب در پی دنیا رفتن بخاطر بی‌نیازی از مردم

1- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: در کسی که دوست ندارد، برای حفظ آبروی خود و پرداخت قرضش مال حلال جمع کند، خیری نیست.

در حدیث دیگری نیز آمده است: کسی که بخاطر بی‌نیازی از مردم و مهربانی با همسایه‌اش دنیا را طلب کند، در حالی خداوند را ملاقات می‌نماید که صورتش مانند ماه شب چهارده است.

ثواب خوش اخلاقی

1- ... راوی می‌گوید: «امّ سلمه» رضی اللَّه عنه به رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم عرضه داشت: پدر و مادر فدای تو باد ای رسول خدا! زنی دو بار شوهر کرده و هر دو از دنیا رفته و وارد بهشت شده‌اند. این زن از آن کدام یک می‌باشد؟ پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
هر کدام را که خوش اخلاقتر بوده و با خانواده خود بهتر رفتار می‌کرده است، انتخاب می‌کند. ای «امّ سلمه» همانا حسن خلق خیر دنیا و آخرت را می‌آورد.
2- ... راوی می‌گوید: از امام کاظم علیه السّلام شنیدم که فرمودند:
خداوند اخلاق یا خلقت کسی را نیکو ننموده است، مگر این که خجالت می‌کشد در روز قیامت گوشت او را به آتش بخوراند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 391

ثواب هدف بودن آخرت اصلاح باطن و اصلاح بین خود و خدای عز و جل

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نمایند که امیر المؤمنین فرمودند:

روش فقیهان و دانشمندان این بود که زمانی که برای یک دیگر نامه می‌نوشتند و به سه چیز سفارش می‌کردند که چهارمی نداشت: کسی که هدف او آخرت باشد، خداوند نیازهای دنیایش را برآورده می‌نماید؛ کسی که باطنش را اصلاح نماید، خداوند ظاهرش را اصلاح می‌نماید؛ و کسی که بین خود و خدا را اصلاح نماید، خداوند بین او و مردم را اصلاح خواهد نمود.

ثواب دشمنی با نفس نه با مردم

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که با نفسش دشمنی کند، نه با مردم، خداوند او را از وحشت روز قیامت ایمن می‌گرداند.

ثواب حمد خداوند برای نعمتی که عطا فرموده است

1- ... راوی می‌گوید که از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: خداوند به بنده‌ای نعمتی نداده- هر قدر آن نعمت بزرگ و زیاد باشد- و آن بنده خدا را برای آن حمد ننموده است، مگر این که حمد او برتر، بزرگتر و سنگینتر از آن نعمت است.

ثواب خورنده سپاسگزار و غیر مبتلای شکرگزار

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: غذاخور سپاسگزار پاداش روزه‌دار در راه خدا را داشته و غیر مبتلای شاکر پاداشی همانند مبتلای صابر را دارد.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 393

ثواب خوبی کردن

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: اهل نیکی در دنیا در آخرت نیز اهل نیکی هستند. عرض کردند: چگونه امکان دارد ای رسول خدا! فرمودند: با احسان خداوند آمرزیده می‌شوند. آنگاه کارهای نیکشان را به مردم می‌دهند و مردم نیز با کارهای نیک آنها به بهشت می‌روند. و بدین ترتیب، هم در دنیا و هم در آخرت اهل نیکی خواهند بود.

ثواب میل به آنچه نزد خدای عز و جل است

1- ... مردی به پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم عرضه داشت: چیزی به من بیاموز که با انجام آن خداوند در آسمان و مردم در زمین مرا دوست بدارند. آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم به او فرمودند: به آنچه نزد خداست، میل داشته باش تا خدا تو را دوست داشته باشد و به آنچه مردم دارند، بی‌میل باش تا مردم نیز تو را دوست داشته باشند.

ثواب حفظ زبان

1- ... امام رضا علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نمایند که امام صادق علیه السّلام فرمودند:
نجات مؤمن با حفظ زبانش است. امیر المؤمنین علیه السّلام نیز فرمودند: کسی که زبانش را حفظ کند، خداوند عیبش را می‌پوشاند.

ثواب پنهان کردن فقر

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: ای علی! خداوند فقر را امانتی نزد خلقش قرار داده است. کسی که آن را پنهان نماید، مانند روزه‌دار شب زنده‌دار خواهد بود. و کسی که آن را به کسی بگوید که می‌تواند نیازش را برآورد، ولی نیازش را برآورده نکند، محققا که او را کشته است. بدان که همانا او را با شمشیر یا نیزه نکشته بلکه با زخمی که بر دلش وارد کرده او را کشته است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 395

ثواب فقرا و خوبی کردن به آنان

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هنگامی که روز قیامت فرا می‌رسد، خداوند به جار زننده‌ای دستور می‌دهد جار بزند «فقیران کجایند؟». عده‌ای می‌ایستند و دستور می‌رسد اینان را به بهشت ببرید. هنگامی که به در بهشت رسیدند، دربانان بهشت به آنان می‌گویند: پیش از حسابرسی می‌خواهید بهشت روید؟ آنان می‌گویند: به ما چیزی دادید که اکنون می‌خواهید حساب آن را بکشید؟ در این هنگام خدای عز و جل می‌فرمایند: بندگانم راست می‌گویند. من شما را برای این فقیر ننمودم که خوارتان سازم بلکه بدین جهت بود که فقر را برای این روزتان ذخیره سازم. آنگاه به آنان می‌فرماید: در میان مردم بگردید و هر کسی را که به شما خوبی کرده دستش را بگیرید و به بهشت ببرید.
2- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا فرمودند: ای فقرا! شاد باشید و از نزول راضی باشید تا خداوند بخاطر فقرتان به شما پاداش عطا کند. و اگر چنین نکنید، هیچ ثوابی نخواهید داشت.

ثواب چیز نخواستن از مردم

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: خدا رحمت کند بنده‌ای را که پارسا و پرهیزکار بوده و از مردم چیزی نمی‌خواهد. زیرا همانا درخواست از مردم ذلت را سرعت می‌بخشد و مردم هیچ کدام از حاجتهای او را برآورده نمی‌نمایند.

ثواب دست دادن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: پاداش دست دادن شما به یک دیگر همانند پاداش جنگجویان در راه خداست.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 397

ثواب بردن نام خدا هنگام غذا خوردن

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نمایند که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: کسی که هنگام خوردن غذایی نام خدا را ببرد، هیچ گاه بخاطر نعمت آن غذا مورد سؤال قرار نمی‌گیرد.

ثواب سیر کردن گرسنه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که گرسنه‌ای را سیر کند، خداوند رودی در بهشت برایش جاری خواهد نمود.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که شکم گرسنه‌ای را سیر کند، بهشت برای او واجب می‌شود.

ثواب لذّت بردن از آب

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که از آب لذت برد (با سه نفس آن را بیاشامد یا در لذت آن تأمل نموده و شکر آن را بجا آورد)، خداوند از لذت نوشابه‌های بهشتی او را بهره‌مند سازد.

ثواب صدقه در روز جمعه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: پدرم کم‌مالترین و پرخرجترین افراد فامیل بود. با این وجود، هر جمعه‌ای یک دینار صدقه می‌داد و می‌فرمود:
صدقه در روز جمعه ثوابش دو چندان است. زیرا روز جمعه برتر از سایر روزهاست.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 399

ثواب یاری اندوهگین

1- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که برادر اندوهگین تشنه خود را به هنگام گرفتاری یاری کند، گرفتاریش را برطرف نموده و در برآوردن حاجتش به او کمک کند، بخاطر این عمل هفتاد و دو رحمت برای وحشتها و ترسهای روز قیامت خواهد داشت.

ثواب محبت برادران

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: یکی از عوامل برتری مرد نزد خداوند این است که برادران مؤمنش را دوست بدارد. و کسی که خداوند محبت برادرانش را در دل او افکنده باشد، خداوند هم او را دوست می‌دارد. و کسی که خداوند او را دوست داشته باشد، در روز قیامت پاداشش را بطور کامل به او عطا می‌نماید.

ثواب آرزوی چیزی که خداوند به آن راضی است

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام، از امیر المؤمنین علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که خداوند به آرزوی او راضی باشد، از دنیا نمی‌رود تا به آرزوی خود برسد.

ثواب دیدار با مسلمان

1- ... راوی می‌گوید: از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: هیچ مسلمانی به دیدن برادر مسلمانش نرفته، مگر این که خدای عز و جل او را ندا داده است: ای دیدارکننده! پاک شدی و بهشت نیز برایت پاک شد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 401

ثواب ذبح قوچ چاق و دادن گوشت آن به فقرا پس از ساخت خانه

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا فرمودند: کسی که خانه‌ای ساخته، قوچ چاقی ذبح کند، گوشتش را به فقرا بدهد و بگوید: «اللّهمّ ادحر عنّی مردة الجنّ و الإنس و الشّیاطین و بارک لی فی بنائی» «117»، هر چه بخواهد به او می‌دهند.

ثواب کمک کردن به یک دیگر در کارهای خوب

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام روایت می‌کند که همانا امیر المؤمنین علیه السّلام فرمود: همانا رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: خداوند پدری را که به فرزندش در کار نیک کمک کند، رحمت نماید، خداوند همسایه‌ای را که به همسایه‌اش در کار نیک کمک کند، رحمت نماید، خداوند رفیقی را که در کار نیک به رفیقش کمک نماید، رحمت نماید؛ خداوند همدمی را که در کار نیک به همدمش کمک کند، رحمت نماید و خداوند مردی را که در کار نیک به زمامدار خود کمک کند، رحمت نماید.

ثواب میانه‌روی در مخارج

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا خداوند میانه‌روی را دوست داشته و از اسراف بدش می‌آید؛ حتی دور انداختن هسته خرما (اگر به درد بخورد) و باقیمانده آب نوشیدنی.

ثواب رفتن به مسافرت با عصای بادام تلخ و خواندن این آیه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمود: پدرم از پدرانش از امیر المؤمنین نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که با عصای بادام تلخ به مسافرت برود و این آیه را وَ لَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقاءَ مَدْيَنَ «118» تا اللَّهُ عَلى ما نَقُولُ وَكِيلٌ «119» بخواند، تا زمانی که به منزل

---

(117) ترجمه: خدایا! جنها، انسانها و شیاطین رانده شده را از من دور، و بنایم را مبارک گردان.
(118) سوره قصص (28): آیه 22.
(119) سوره قصص (28): آیه 28.

برگردد، خداوند او را از هر درنده، دزد تجاوزکار و جانور سمی ایمن می‌گرداند. و نیز رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: این کار فقر را از بین برده و شیطان را دور می‌گرداند. حضرت آدم علیه السّلام بسختی مریض شد، بطوری که وحشت او را فرا گرفت. از این درد به جبرئیل علیه السّلام شکوه کرد. جبرئیل علیه السّلام به او گفت: شاخه‌ای از درخت بادام تلخ ببر و آن را به سینه‌ات بچسبان. او نیز این کار را انجام داد و خداوند او را از وحشت نجات داد. و نیز فرمودند:
کسی که می‌خواهد مسافتش کوتاه شود، باید عصایی از جنس بادام تلخ انتخاب کند.

ثواب خارج شدن از منزل با عمامه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: ضمانت می‌کنم کسی که با پوشیدن عمامه از منزل خارج شود، بسلامتی نزد خانواده‌اش بازگردد.
2- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: ضمانت می‌کنم کسی که با پوشیدن عمامه‌ای که تحت الحنک آن آویزان باشد، بقصد مسافرت از منزل خارج شود، دچار دزدی، غرق شدن و سوختن نگردد.

ثواب اشک ریختن برای اهل بیت علیهم السّلام هنگام ذکر آنان

1- ... راوی می‌گوید امام صادق علیه السّلام از من پرسید آیا در مجالس خود از ما سخن می‌گویید؟ عرض کردم فدایت گردم، آری. فرمودند: همانا این مجالس را دوست دارم. امر ما را زنده کنید. همانا کسی که از ما سخن گوید یا نزد او سخنی از ما بگویند و به مقدار بال مگسی از چشمانش اشک خارج شود، خداوند گناهان او را می‌بخشد، گرچه بیشتر از کف دریا باشد.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 405

ثواب دوست داشتن اهل بیت علیهم السّلام

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا دوست داشتن ما اهل بیت گناهان را از بندگان می‌ریزد، همان گونه که باد شدید برگ را از درخت می‌ریزد.

ثواب برآوردن یک حاجت مسلمان

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هیچ مسلمانی حاجتی را برای مسلمانی برنمی‌آورد، مگر این که خداوند او را ندا می‌دهد: ثواب تو به عهده من است و به کمتر از بهشت برایت راضی نمی‌شوم.

ثواب دست دادن مسلمان با برادر مسلمانش

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا کسی قدر خداوند را نمی‌داند، به همان گونه قدر پیامبرش صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم را نیز نمی‌دانند. و همان گونه که قدر پیامبرش صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم را نمی‌دانند، قدر مؤمن را نیز نمی‌دانند. همانا هنگامی که مؤمن برادرش را می‌بیند و با او دست می‌دهد، تا زمانی که از هم جدا شوند، خداوند به آن دو نگریسته و گناهان از چهره‌هایشان می‌ریزد؛ همان گونه که باد شدید برگ را از درخت می‌ریزد.

ثواب درک نعمت و حمد نمودن خداوند بخاطر آن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: ای ابا اسحاق! خداوند به بنده‌ای نعمتی عنایت ننموده که او آن نعمت را درک کرده و آشکارا خداوند را بخاطر آن حمد نموده باشد، مگر این که دستور به افزونی نعمتها برای او رسیده است.

ثواب رسیدن به سن چهل تا نود سالگی

1- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: هنگامی که شخصی به چهل سالگی برسد، خداوند او را از سه بیماری دیوانگی، جذام و پیسی ایمن

می‌نماید. و هنگامی که به شصت سالگی رسید، خداوند بازگشت به سوی خود را نصیبش می‌سازد. و هنگامی که به هفتاد سالگی رسید، آسمانیان او را دوست خواهند داشت. و زمانی که به هشتاد سالگی رسید، خداوند دستور می‌فرماید:

کارهای خوبش را نوشته و گناهانش را ننویسید. و هنگامی که به نود سالگی رسید، خداوند همه گناهان او را، از اول تا آخر آمرزیده و نامش به عنوان اسیر خدا بر روی زمین ثبت می‌گردد.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا خداوند هفتاد ساله‌ها را بزرگ داشته و از هشتاد ساله‌ها خجالت می‌کشد.

3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا خداوند خجالت می‌کشد که هشتاد ساله‌ها را عذاب نماید:

در روز قیامت پیرمردی را آورده و نامه عملش را به او می‌دهند.

مردم در آن قسمت از نامه عملش که برای آنان آشکار است، جز بدی نمی‌بینند. پس از مدتی طولانی که در این حال می‌ماند، عرض می‌کند: خدایا! مرا به آتش باز می‌گردانی؟ خدای بزرگ می‌فرماید: ای پیرمرد تو در دنیا به درگاه من نماز می‌گزاردی. اکنون خجالت می‌کشم تو را عذاب نمایم. او را به بهشت ببرید.

ثواب دانستن برتری پیرمرد سالمند و احترام گذاشتن به او

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که برتری پیرمرد سالمند را دانسته و بخاطر سن او احترامش نماید، خداوند او را از وحشت روز قیامت ایمن می‌نماید.

یکی از راههای بزرگداشت خداوند احترام گذاشتن به پیرمرد مؤمن است.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 409

ثواب جهاد در راه خدا همراه با امام عادل

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام از جدش علیه السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: جبرئیل چیزی گفت که خوشحال و شادمان شدم.
او گفت: اگر یکی از افراد امتت در راه خدا جنگ کند، قطره‌ای از آسمان بر او نمی‌بارد یا دچار سردردی نمی‌شود، مگر این که در روز قیامت پاداش شهادت خواهد داشت.
2- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: یکی از درهای بهشت «مجاهدین» نام دارد.
و در حالی که مردم در موقف حساب الهی هستند، آن در باز بوده و آنها در حالی که شمشیرهایشان را به گردن آویخته و فرشتگان به آنها خوش‌آمد و مرحبا می‌گویند بسوی آن در می‌روند. کسی که جهاد را ترک نماید خداوند لباس ذلت، فقر در زندگی و نابودی دینش را به او می‌پوشاند. همانا خدای متعال امتم را با نوک سم رمه اسبانشان و محل نیزه‌های آنان عزیز گردانیده است.
3- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که نامه رزمنده‌ای را برساند، مثل کسی است که برده‌ای را آزاد نموده باشد و در ثواب آن جهاد با او شریک خواهد بود.
4- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
اسبان جنگجویان اسلام، همان اسبان بهشتی آنهاست.
5- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: همه خیرها در شمشیر و سایه آن است. جز شمشیر چیز دیگری مردم را اصلاح نمی‌نماید. و شمشیر کلید بهشت و جهنم است.

ثواب نگهداری اسب

1- ... راوی می‌گوید: شنیدم که امام کاظم علیه السّلام فرمودند: کسی که «عتیق» (اسب نیکو و نجیب) نگهداری نماید، در هر روز سه گناه او پاک شده و بیست و یک حسنه
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 411
برایش نوشته می‌شود. و کسی که «هجین» (اسبی که پدرش عربی و مادرش غیر عربی است) نگهداری نماید، در هر روز دو گناه او پاک شده و هفت حسنه برایش نوشته می‌شود. و کسی که برای آبرو و انجام کارهای خود و دفع دشمنش قاطری نگهداری نماید، در هر روز گناهی از او پاک شده و شش حسنه برایش نوشته می‌شود.
2- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: خیر تا روز قیامت بر پیشانی اسبها گره خورده است.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: اگر چهارپایی بخری، فایده‌اش از آن تو و رزق او با خداوند است.
4- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام کاظم علیه السّلام فرمودند: کسی که در راه خدا اسب بور پیشانی سفید یا اسب بوری که لکه سفیدی (باندازه پنج ریالی) بر روی پیشانیش باشد، نگهداری نماید- و من اسب پیشانی سفیدی را که بینی و دست و پای آن نیز سفید باشد بیشتر دوست دارم- تا زمانی که آن اسب در خانه‌اش می‌باشد، فقر به خانه او راه نیافته و تا زمانی که مالک آن است، خشمی به خانه او وارد نخواهد شد.
کسی که برای ترسانیدن دشمن یا بارbری اسبی نگهداری نماید، پیوسته تا زمانی که مالک آن اسب است یاری شده و فقری به خانه او نمی‌آید.
5- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که از منزل خویش یا منزل دیگران خارج شود و اسب بوری که در پیشانی، زانوها و پاهای خود لکه سفید دارد، ببیند- و اگر سفیدی پیشانی او روی بینش را نیز گرفته باشد که چه بهتر- در آن روز جز خوشحالی چیزی نبیند. و اگر برای انجام کاری برود و آن اسب را ببیند، کارش انجام خواهد شد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 413

ثواب بردن نام خدا به هنگام سواری

1- ... امام کاظم علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: اگر مردی سوار چهارپا شود و نام خدا را ببرد، فرشته‌ای پشت سر او سوار شده و او را تا هنگام پیاده شدن محافظت می‌نماید. و اگر هنگام سوار شدن نام خدا را نبرد، شیطانی پشت سر او سوار شده و به او می‌گوید آواز بخوان. اگر بگوید بلد نیستم، می‌گوید: آرزو کن. و او پیوسته آرزو می‌کند تا پیاده شود. و نیز فرمودند: کسی که وقتی سوار چهارپا شد، نمی‌گوید:

«بسم اللَّه و لا حول و لا قوّة إلّا باللَّه الحمد للَّه الّذی هدانا لهذا و سبحان الّذی سخّر لنا هذا و ما کنّا له مقرنین» «120»

، مگر این که خود و چهارپایش تا زمانی که پیاده شوند محفوظ می‌مانند.

حدیثی در باره چهارپا

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: چهارپایی نیست که چهار بار با آن به مواقف حج رفته باشند، مگر این که آن شتر از شتران بهشتی است.

ثواب تب

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل نمودند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
تب جاسوس مرگ، و زندان خدا در زمینش می‌باشد.
جوشیدن و حرارت آن از جهنم، و بهره هر مؤمنی از جهنم، تب می‌باشد.
2- ... امام زین العابدین علیه السّلام فرمودند: تب بیماری خوبی است، بهره هر عضوی از بلا را به آن می‌دهد. در کسی که به بلایی گرفتار نشود خیری نیست.
3- ... معصوم علیه السّلام می‌فرمایند: همانا هنگامی که مؤمن یک بار تب کند، گناهان مانند برگ درخت از او می‌ریزند. و اگر بر بستر خود ناله کند، ناله او تسبیح و فریاد او

---

(120) ترجمه: بنام خدا. هیچ توان و نیرویی جز با یاری خداوند نیست. همه سپاسها مخصوص خداوندی است که این کار را به ما آموخت و منزه است کسی که آن (چهارپا) را در اختیار ما قرار داد. و ما نمی‌توانستیم خودمان این کار را انجام دهیم.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 415
تهلیل است. ثواب غلتیدن او در بستر نیز ثواب کسی است که در راه خدا شمشیر می‌زند. و اگر در میان برادران و یارانش خداوند را عبادت کند، آمرزیده می‌شود.
خوشا به حال او، اگر توبه کند و بدا بحال او، اگر توبه‌اش را بشکند. و به هر حال ما سلامتی را بیشتر دوست داریم.

ثواب تب یک شب

1- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام زین العابدین علیه السّلام فرمودند: تب یک شب کفاره گناهان یک سال است. به این جهت که درد آن تا یک سال در بدن باقی است.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: یک شب تب کفاره گناهان قبل و بعد از آن است.

ثواب پذیرفتن مرض یک شب، آن‌گونه که باید و بجا آوردن شکر آن

1- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که یک شب مریض شود و آن‌گونه که باید آن را بپذیرد و به درگاه خداوند شکر آن را به جا آورد، کفاره گناهان شصت سال او خواهد بود. راوی می‌گوید: پرسیدم آن‌گونه که باید بپذیرد یعنی چه؟ فرمودند: در مقابل رنجهای آن صبر کند.

ثواب بیماری

1- ... امام رضا علیه السّلام فرمودند: بیماری مؤمن را پاک نموده و برای او رحمت است؛ کافر را شکنجه داده و برای او نعمت
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 417
است. همانا بیماری آن قدر با مؤمن خواهد بود تا از همه گناهان پاک شود.

ثواب سردرد یک شب

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: یک شب سردرد همه گناهان جز گناهان کبیره را می‌ریزد.

ثواب بیمار

1- ... امام کاظم علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
مریض چهار ثواب دارد: قلم تکلیف از او برداشته می‌شود (در حال مریضی تکالیفی را که نمی‌تواند انجام دهد نسبت به آنها تکلیف ندارد).
خداوند به فرشته نویسنده اعمال او دستور می‌دهد هر کار خوبی را که در حال سلامتی انجام می‌داده در حال بیماری نیز برای او بنویسد.
بیماری او اعضای بدنش را جستجو نموده و گناهانش را بیرون می‌کشد.
اگر از دنیا برود، با آمرزش از دنیا رفته و اگر زنده بماند، با آمرزش زندگی خواهد کرد.
2- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هنگامی که مسلمانی بیمار شود، خداوند همانند بهترین اعمالی را که در حال سلامتی انجام می‌داده، برای او می‌نویسد و همان گونه که برگ درخت می‌ریزد گناهان او نیز می‌ریزد.
3- ... کسی که در راه خدا از بیماری عیادت نماید، آن بیماری برای عیادت‌کننده دعایی نمی‌کند، مگر این که مستجاب می‌شود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 419

ثواب بیماری کودک

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام در باره بیماری کودک فرمودند: بیماری او کفاره گناهان پدر و مادر است.

ثواب عیادت مریض، غسل مردگان، تشییع جنازه و تسلیت به زن پسر مرده

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: یکی از چیزهایی که حضرت موسی علیه السّلام به خداوند عرضه داشت، این بود که: خدایا! مرا از مقدار پاداش عبادت مریض آگاه فرما. خدای عز و جل فرمودند: فرشته‌ای می‌گمارم که در قبر تا صحرای محشر او را عیادت کند. عرض کرد: خدایا! پاداش کسی که مردگان را غسل دهد، چیست؟ فرمودند: گناهانش را می‌شویم تا همانند روزی که از مادر متولد شده است، گناهی نداشته باشد. عرض کرد: خدایا! پاداش کسی که تشییع جنازه کند، چیست؟ فرمودند: یکی از فرشتگانم را که پرچمهایی دارند، می‌گمارم تا او را از قبرش تا صحرای محشر بدرقه نماید. عرض کرد: خدایا! پاداش کسی که به زن پسر مرده تسلیت بگوید، چیست؟ فرمودند: در روزی که سایه‌ای جز سایه من نیست، سایه‌ام را بر او می‌گسترانم.

ثواب از دنیا رفتن بین ظهر پنج‌شنبه تا ظهر جمعه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بین ظهر پنج‌شنبه تا ظهر جمعه از دنیا برود، خداوند او را از فشار قبر ایمن می‌گرداند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 421

ثواب گردانیدن روی مؤمن به قبله

1- ... امام زین العابدین از پدرش از امیر المؤمنین علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم به دیدن مردی از فرزندان عبد المطلب رفت که در حال مرگ بود. او رو به قبله نبود. رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم فرمودند: بدنش را رو به قبله نمایید.
زیرا در این صورت، تا زمانی که قبض روح شود، فرشتگان و خداوند به او روی می‌آورند.

ثواب تلقین میت

1- ... امام صادق از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا فرمودند: به مردگان خود «لا اله الّا اللَّه» «121»، تلقین کنید. زیرا همانا کسی که آخرین سخنش «لا اله الّا اللَّه» «122» باشد، وارد بهشت می‌گردد.

ثواب غسل دادن میت مؤمن

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: مؤمنی مؤمن دیگری را غسل نمی‌دهد و هنگامی که او را به این رو و آن رو می‌گرداند، نمی‌گوید «اللّهمّ هذا بدن عبدک المؤمن و قد أخرجت روحه منه و فرّقت بینهما فعفوک عفوک» «123»

، مگر این که خداوند گناهان یک سال او را غیر از گناهان کبیره می‌بخشد.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که مؤمن میتی را غسل داده و امانت را در باره او رعایت کند، خداوند او را می‌آمرزد. پرسیدند: چگونه می‌تواند امانت را در باره او رعایت کند؟ فرمودند: آنچه را که در بدن او می‌بیند به دیگران نگوید.

---

(121) ترجمه: هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست.

(122) ترجمه: هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست.

(123) ترجمه: خدایا این بدن بنده مؤمن تو است که روحش را خارج نموده و بین روح و بدن او جدایی انداخته‌ای. پس او را ببخش. او را ببخش.

ثواب از دست دادن چند فرزند و امیدواری به پاداش خداوند در مقابل آن

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که چند فرزند را از دست بدهد و امیدوار باشد خداوند در مقابل آن به او پاداش دهد، آن فرزندان با اجازه خدای عز و جل مانعی برای او در مقابل آتش خواهند بود.
2- ... راوی می‌گوید: از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم شنیدم که فرمودند: هر مردی که سه فرزند به سن بلوغ نرسیده از دست بدهد و هر زنی که سه فرزند را از دست بدهد، این فرزندان آنان را از جهنم حفظ می‌کنند.
3- ... ابو ذر غفاری رحمه اللَّه می‌گوید: پدر و مادری نیست که سه کودک خود را از دست بدهند، مگر این که خداوند آن پدر و مادر را با فضل و رحمت خود به بهشت می‌برد.
4- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: مردی که یک فرزند خود را از دست بدهد، برای او بهتر از هفتاد فرزند است که پس از او باقی بمانند و قائم آل محمد علیهم السّلام را درک نمایند.

ثواب بر دوش گرفتن چهار گوشه جنازه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که دسته تابوت را بگیرد (و آن را حمل کند)، خداوند بیست و پنج گناه کبیره او را می‌بخشد. و کسی که (به نوبت) هر چهار دسته تابوت را بگیرد، (و آن را حمل کند) از همه گناهان خود بیرون خواهد رفت.

ثواب انتخاب کفن خوب و درست کفن کردن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کفن خوب برای مردگانتان انتخاب کنید و آنها را درست کفن کنید. همانا کفن زینت آنهاست.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 425

ثواب فشار قبر برای مؤمن

1- ... امام صادق از پدرانش از امیر المؤمنین علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: فشار قبر برای مؤمن کفاره نعمتهایی است که تباه کرده است.

ثواب امیدوار بودن به پاداش خداوند در مقابل نابینایی و دوستدار آل محمد علیهم السّلام بودن و با این حال خداوند را ملاقات کردن

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: نابینایی که در مقابل نابینایی خود امیدوار به پاداش الهی بوده و دوستدار آل محمد علیهم السّلام باشد، در حالی خداوند را ملاقات می‌کند که هیچ گناهی ندارد.

2- ... نیز روایت شده است که خداوند چشمها یا یک چشم بنده مؤمنی را نمی‌گیرد، مگر این که از گناه او پرسش نخواهد نمود.

ثواب گفتن «لا اله الّا اللَّه» به هنگام مصیبت

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: مؤمنی نیست که هنگام رویداد مصیبتی «لا اله الّا اللَّه» بگوید، مگر این که خداوند همه گناهانش را می‌آمرزد؛ جز گناهان کبیره که انسان را جهنمی می‌کند. و هر گاه در آینده به یاد آن مصیبت افتاده، «لا اله الّا اللَّه» بگوید و خدا را حمد کند، خداوند تمام گناهانی را که بین «لا اله الّا اللَّه» گفتن اول و دوم مرتکب شده است، می‌بخشد؛ جز گناهان کبیره را.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که هنگام مصیبت، گفتن «لا اله الّا اللَّه» به او الهام شود، بهشت برای او واجب می‌شود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 427

ثواب صبر

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که امام باقر علیه السّلام فرمودند: همانا من از این غلام و خانواده‌ام چیزهایی می‌بینم که برایم تلختر از حنظل است و بر آن صبر می‌کنم. همانا کسی که صبر کند، با صبر خود به درجه روزه‌دار شب‌زنده‌دار و درجه شهیدی می‌رسد که در پیشگاه حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم شمشیر زده است.

2- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که بر مصیبتی صبر کند، خداوند عزتش را افزون نموده و او را همراه با حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و اهل بیت او علیهم السّلام به بهشت می‌برد.

ثواب تسلیت

1- ... امام صادق از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
تسلیت گفتن انسان را به بهشت می‌برد.
2- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که اندوهگینی را تسلیت دهد، در روز قیامت لباسی به او می‌دهند که او را آراسته می‌گرداند.
3- ... امام صادق علیه السّلام مرد فرزند مرده‌ای را تسلیت داده و به او فرمودند:
خداوند برای او بهتر از تو است و ثواب خدا برای تو بهتر از اوست. به آن حضرت علیه السّلام خبر دادند که باز هم بی‌تابی می‌کند. دوباره سراغ آن مرد آمده و به او فرمودند: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم نیز از دنیا رفت چرا از رحلت او سرمشق نمی‌گیری؟ آن مرد گفت: فرزندم فاسق (و بدکار) بود. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: سه چیز در برابر اوست: شهادت به این که خدایی جز خدای یگانه نیست، رحمت خداوند و شفاعت رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم. و ان شاء اللَّه هیچ کدام از اینها را از دست نخواهد داد.
4- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم

فرمودند: کسی که مصیبت دیده‌ای را تسلیت دهد، برای تسلیت‌دهنده همانند پاداش مصیبت‌دیده خواهد بود؛ بدون این که چیزی از پاداش مصیبت دیده کم شود.

ثواب زیارت قبر مؤمن

1- ... راوی می‌گوید: من و ابراهیم بن هاشم در گورستان بودیم. او بر سر قبری رو به قبله نشست، دستش را روی قبر گذاشت و هفت بار «إنّا أنزلناه» خواند. آنگاه گفت: صاحب این قبر، محمد بن اسماعیل بن بزیع، به من گفت (روایتی نقل کرد):

کسی که قبر مؤمنی را زیارت نموده و هفت بار در کنار آن «إنّا أنزلناه» بخواند، خداوند او و صاحب قبر را می‌آمرزد.

ثواب دست کشیدن بر سر یتیم

1- ... امام صادق از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که امیر المؤمنین فرمودند:
هیچ زن و مرد مؤمنی نیست که با مهربانی بر سر یتیمی دست بکشد، مگر این که خداوند به عدد هر موئی که دستش را بر آن می‌کشد، حسنه‌ای برای او می‌نویسد.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: بنده‌ای نیست که با مهربانی بر سر یتیمی دست بکشد، مگر این که خداوند در روز قیامت در مقابل هر مویی نوری به او عطا خواهد نمود.
3- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که از سختدلی خود ناراحت باشد، می‌تواند نزد یتیمی رفته او را مورد لطف و محبت خویش قرار داده و بر سرش دست بکشد تا با خواست خدا دلش نرم شود.
و در حدیث دیگری فرمودند: او را بر سر سفره خویش نشانده و بر سرش دست بکشد تا دلش نرم شود. زیرا همانا هنگامی که این عمل را انجام دهد، بخواست خداوند عز و جل دلش نرم می‌شود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 431

ثواب ساکت کردن گریه یتیم

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: همانا هنگامی که یتیم بگرید، عرش خدا می‌لرزد و خدای متعال می‌فرماید: چه کسی بنده مرا که پدر و مادرش را در کودکی از او گرفته‌ام گریانده است! بعزت و جلالم سوگند کسی او را ساکت نمی‌گرداند، مگر این که بهشت را برای او واجب می‌نمایم.

ثواب مؤمن پس از مرگ و خوشحال نمودن او

1- ... راوى مى‌گويد: نزد امام صادق عليه السّلام بودم. سخن از مؤمن به ميان آمد. آن حضرت عليه السّلام به من رو كرده و فرمودند: اى ابا الفضل! نمى‌خواهى در باره مقام مؤمن نزد خداوند برايت سخن بگويم؟ عرض كردم چرا، بفرماييد. فرمودند: هنگامى كه خداوند روح مؤمن را گرفت، دو فرشته مراقب اعمالش به آسمان رفته و به پيشگاه خداوند عرضه مى‌دارند: خدايا فلان بنده‌ات بنده خوبى بود. در طاعت تو شتابان و در نافرمانيت كند بود.
و اكنون آن را بسوى خود برده‌اى. در اين حال چه دستورى مى‌فرمايى؟ خداوند به آنها دستور مى‌دهد: به دنيا بازگشته و در كنار قبر بنده‌ام باشيد. مرا تحميد، تسبيح، تهليل و تكبير نموده «124» و اين اعمال را براى بنده‌ام بنويسيد تا او را از قبرش برانگيزم. آنگاه حضرت عليه السّلام فرمودند: نمى‌خواهى بيشتر برايت بگويم. عرض كردم چرا، بفرماييد. فرمودند: هنگامى كه خداوند مؤمن را از قبرش برمى‌انگيزد، مثالى همراه با او از قبر بيرون آمده و در جلو او حركت مى‌كند و هر گاه كه مؤمن ترسى از ترسهاى قيامت را مى‌بيند، آن مثال به او مى‌گويد:
اندوهگين مباش و نترس و به سرور و بزرگداشت خداى عز و جل مژده بده و پيوسته او را به سرور خداى عز و جل مژده مى‌دهد تا در پيشگاه خداى بزرگ بايستد. آنگاه خداوند حساب آسانى از او كشيده و دستور مى‌فرمايد: او را به بهشت ببريد- در اين جا نيز مثال همراه اوست. مؤمن به او مى‌گويد: تو مثال خوبى هستى كه از قبر با من بيرون آمدى و پيوسته مرا به

---

(124) تحميد مثل گفتن الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعالَمِينَ. تسبيح، مثل گفتن سبحان اللَّه تهليل، مثل گفتن لا إِلهَ إِلَّا اللَّهُ. تكبير، مثل گفتن اللَّه أكبر.

سرور و بزرگداشتى از جانب خداى عز و جل مژده دادى تا جايى كه آن را با چشم خود ديدم. تو كيستى؟ مثال مى‌گويد: من همان سرورى هستم كه آن را در دنيا در دل برادر مؤمنت وارد ساختى. خداوند مرا از آن آفريد تا تو را مژده دهم.

ثواب دوست داشتن فرزند

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا خدای عز و جل برای این که مردی فرزندش را بسیار دوست دارد، به او ترحم می‌نماید.

ثواب بردن تحفه برای خانواده و خوشحال کردن دختر یا پسر

1- ... رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: کسی که به بازار رفته، تحفه‌ای خریده و آن را برای خانواده‌اش بیاورد، مانند کسی است که برای نیازمندان صدقه برده باشد.
و باید در دادن آن تحفه دختران را بر پسران مقدم داشته و ابتدا به دختران بدهد.
همانا کسی که دختری را خوشحال کند، گویا یکی از فرزندان حضرت اسماعیل علیه السّلام را از بردگی آزاد نموده است. و کسی که پسری را خوشحال کند، گویا از عظمت خداوند گریسته است. و کسی که از عظمت خدا بگرید، خداوند او را به بهشت نعمتها می‌برد.

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: دختران حسنه‌ها و پسران نعمت هستند. در مقابل حسنه‌ها ثواب می‌دهند و در مقابل نعمت حساب می‌کشند.
2- ... پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم را به تولد حضرت فاطمه علیها السّلام مژده دادند. آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم به
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 435
اصحاب خود نگریسته و ناراحتی را در سیمای آنان مشاهده نمود. فرمودند: چرا ناراحت شدید! گیاه خوشبویی است که آن را می‌بویم و رزق او با خداست.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: مردی نزد پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم بود که به او خبر دادند صاحب فرزندی شده است. رنگ او تغییر کرد. پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم از او پرسیدند چه اتفاقی افتاده است؟ عرض کرد: خیر است. فرمودند: بگو. عرض کرد: وقتی از منزل بیرون آمدم، وقت زاییدن زنم بود. الآن به من خبر دادند که دختری به دنیا آورده است.
پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: سنگینیش بر زمین و آسمان سایبان اوست. خداوند روزی او را عنایت می‌نماید و گیاه خوشبویی است که آن را می‌بویی. آنگاه به اصحاب رو نموده و فرمودند: کسی که یک دختر داشته باشد، گرفتار است. و کسی که دو دختر داشته باشد، باید به فریادش رسید و کسی که سه دختر داشته باشد، جهاد و هر تکلیف سختی از او برداشته می‌شود. و کسی که چهار دختر داشته باشد، باید گفت:
ای بندگان خدا او را یاری کنید! ای بندگان خدا به او قرض دهید! ای بندگان خدا به او رحم کنید! 4- ... راوی از یکی از دو امام باقر علیه السّلام یا امام صادق علیه السّلام روایت می‌نماید که فرمودند: هنگامی که مردی دختردار وارد شد، خداوند فرشته‌ای می‌فرستد و او بالش را بر سر و سینه او کشیده می‌گوید: ضعیفی است که از ضعف آفریده شده است. کسی که مخارج او را بپردازد، تا روز قیامت یاری خواهد شد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 437

اشاره

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگی، ص: 439

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

مجازات عبادت به روشی که خداوند دستور نداده است

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: یکی از بزرگان دین بنی اسرائیل آن قدر خداوند را عبادت کرد که مثل چوب باریک شد. خداوند به پیامبر آن زمان وحی کرد که به او بگو خداوند می‌فرماید: به عزت، بزرگی و عظمتم سوگند اگر آن قدر مرا عبادت کنی که مانند پیه در دیگ آب شوی، از تو قبول نخواهم کرد، مگر این که از دری که دستور داده‌ام بسوی من بیایی.

مجازات سبک شمردن امر خدای متعال

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: از غفلت بپرهیزید که بضرر خودتان است. امر خداوند عزّ و جلّ را سبک نشمارید. زیرا همانا کسی که امر خداوند عزّ و جلّ را سبک شمارد، خداوند در روز قیامت او را خوار می‌نماید.

مجازات دشمنی با اهل بیت پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که با خانواده ما دشمنی نماید، خداوند او را یهودی برمی‌انگیزد. عرض

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 441

کردند: ای رسول خدا! گر چه شهادتین را بگوید؟ فرمودند: بله، زیرا شهادتین را فقط بخاطر ریخته نشدن خون خود یا فرار از جزیه دادن همراه با خواری، گفته است. آنگاه دوباره فرمودند: کسی که با خانواده ما دشمنی کند، خداوند او را یهودی برمی‌انگیزد. عرض کردند: چگونه ای رسول خدا؟ فرمودند: اگر دجّال را درک کند، به او ایمان خواهد آورد.

2- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که نقل نمودند: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هیچ کسی با خانواده ما دشمنی نمی‌کند، مگر این که خداوند او را بی‌دست برمی‌انگیزد.

مجازات ندانستن حق اهل بيت عليهم السّلام

1- ... امام صادق عليه السّلام به «معلّى بن خنيس» فرمودند: اى معلّى! اگر كسى صد سال خداوند را بين ركن و مقام عبادت كند، روزها را روزه گرفته و شبهايش را عبادت كند، بگونه‌اى كه از پيرى زياد، ابروانش روى چشمهايش را گرفته و پشتش خم شود، ولى حق ما را نشناسد، پاداشى نخواهد داشت.

2- ... راوى مى‌گويد امام زين العابدين عليه السّلام از ما پرسيدند: كدام نقطه از زمين بهتر است؟ عرض كردم: خدا و رسول او و پسر رسولش داناترند. فرمودند: برترين مناطق بين ركن و مقام است و اگر مردى باندازه حضرت نوح عليه السّلام عمر كند- نهصد و پنجاه سال- و در آن مكان روزها را روزه گرفته و شبها را عبادت كند، آنگاه بدون ولايت ما با خداوند ملاقات كند، اين كارها براى او هيچ سودى نخواهد داشت.

3- ... راوى مى‌گويد: با حدود پنجاه نفر در چادرى در خدمت امام باقر عليه السّلام بودم. پس از سكوتى طولانى آن حضرت عليه السّلام فرمودند: شايد فكر مى‌كنيد من پيامبر خدا هستم. بخدا سوگند چنين نيست. ولى من از نزديكان رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم بوده و از نسل او مى‌باشم. كسى كه به ما خوبى كند، خداوند به او خوبى مى‌نمايد. كسى

كه ما را دوست داشته باشد، خداوند عزّ و جلّ او را دوست خواهد داشت و كسى كه ما را محروم نمايد، خداوند او را محروم خواهد نمود. آيا مى‌دانيد خداوند كدام نقطه از زمين را بهتر مى‌داند؟ كسى سخنى نگفت و آن حضرت عليه السّلام خود پاسخ دادند و فرمودند: خداوند مكه را بهترين نقطه زمين مى‌داند كه آن را حرم خود ساخته و خانه خود را در آن قرار داده است. آنگاه پرسيدند: آيا مى‌دانيد خداوند كدام نقطه آن را محترمتر مى‌داند؟ كسى سخنى نگفت. و آن حضرت عليه السّلام خود پاسخ داده و فرمودند:

مسجد الحرام محترمترين نقطه آن است. آنگاه پرسيدند: آيا مى‌دانيد خداوند كدام نقطه مسجد الحرام را محترمتر مى‌داند؟ باز هم كسى سخن نگفت. آن حضرت عليه السّلام خود پاسخ داده و فرمودند: محترمترين نقطه بين «ركن اسود»، مقام و در كعبه است كه «حطيم» حضرت اسماعيل عليه السّلام بوده و در آن به گوسفندانش غذا مى‌داد و نماز مى‌خواند. بخدا سوگند اگر كسى در اين مكان شبها را تا صبح نماز خوانده و روزها را تا شب روزه بگيرد ولى حق و احترام ما اهل بيت را نداند، خداوند هيچ گاه هيچ عملى را از او نمى‌پذيرد.

مجازات مرگ در حال نشناختن امام

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام در باره این فرمایش رسول اکرم صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم پرسیدم که فرموده‌اند: کسی که بمیرد و امام خود را نشناسد، با مرگ زمان جاهلیت از دنیا رفته است. امام صادق علیه السّلام فرمودند: زمانی که نفس انسان به اینجا برسد- و با دست به سینه‌اش اشاره کرد- بیشترین احتیاج را به آن خواهد داشت (یعنی به شناخت امام خود). آنگاه فرمودند: عقیده تو در این مورد درست است.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: امامی که اطاعت او واجب است، از ماست.

کسی که او را انکار نماید، یهودی یا مسیحی خواهد مرد و بخدا سوگند از زمانی که خداوند عزّ و جلّ حضرت آدم علیه السّلام را قبض روح نموده است، زمین را بدون امامی که مردم را به حق راهنمایی نماید نگذاشته است؛ امامی که حجت بر بندگان خداست.

ترک‌کنندگان او هلاک شده‌اند و خداوند نجات فرمانبرداران او را تضمین نموده است.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 445

مجازات اطاعت از پیشوای ظالمی که از جانب خداوند عزّ و جلّ نیست

1- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:

خداوند عزّ و جلّ می‌فرماید: کسی را که در اسلام از پیشوای ظالمی که از جانب خداوند عزّ و جلّ نیست اطاعت کند، حتما عذاب می‌کنم؛ گرچه انسان نیکوکار و باتقوایی باشد و هر کسی که در اسلام از پیشوای هدایتگری که از طرف خداوند عزّ و جلّ باشد اطاعت کند، حتما او را می‌بخشم؛ گرچه خود ستمکار و بدکار باشد.

مجازات به عهده گرفتن رهبری جامعه‌ای که در آن جامعه عالمتر و فقیهتر از او باشد

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که رهبری جامعه‌ای را به عهده بگیرد و در آن جامعه دانشمندتر و فقیه‌تر از او باشد، آن جامعه تا روز قیامت به انحطاط می‌رود.

مجازات صلوات نفرستادن بر پيامبر صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم در نماز و هنگامى كه نام او را مى‌برند

1- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: كسى كه نماز بخواند و در نماز بر پيامبر صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم صلوات نفرستد، با نماز خود راه غير بهشت را پيموده است. و رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: كسى كه نام مرا پيش او ببرند و بر من صلوات نفرستد و به جهنم برود، خداوند او را از رحمت خود دور گرداند. و نيز فرمودند: كسى كه نام مرا پيش او ببرند و او صلوات بر من را فراموش كند، در راه بهشت به اشتباه مى‌افتد.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 447

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: شرابخوار مانند بت‌پرست است و دشمن آل محمد بدتر از اوست. عرض کردم: فدایت گردم. چرا؟ فرمودند: زیرا بدون تردید بالاخره روزی شرابخوار مشمول شفاعت خواهد شد. ولی اگر اهل آسمان و زمین دشمن اهل بیت را شفاعت کنند، شفاعت آنها پذیرفته نخواهد شد.
2- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّى اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: همانا در حالی که دوستداران علی علیه السّلام در دنیا هستند و هنوز به بهشت نرفته‌اند، بهشت مشتاق آنها بوده و نورش را برای آنها افزایش می‌دهد. و همانا در حالی که دشمنان علی علیه السّلام در دنیا هستند و هنوز به جهنم نرفته‌اند، گرمای آن برای آنها بیشتر شده و صدایش نیز برایشان افزون می‌شود.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر کدام از دشمنان اهل بیت گرچه در طاعت و عبادت خدا تلاش و کوشش کنند، سرنوشتشان همین است که این آیه می‌فرماید:
«کارشان رنج و مشقت است و پیوسته در آتش فروزان جهنم در عذاب خواهند بود» «125».
4- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: ناصبی کسی نیست که با ما اهل بیت دشمنی کند. زیرا کسی نمی‌گوید من دشمن محمد و آل محمد هستم. بلکه ناصبی کسی است که با شما دشمنی می‌ورزد و می‌داند شما دوستدار و پیرو ما هستید.
5- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: اگر همه فرشتگانی را که خداوند عزّ و جلّ آفریده و همه پیامبرانی را که خداوند برانگیخته است و همه صدّیقین و همه شهدا، در مورد دشمن ما اهل بیت شفاعت نمایند که خداوند عزّ و جلّ او را از جهنم خارج کند، خداوند هیچ گاه او را از جهنم بیرون نخواهد آورد. خداوند عزّ و جلّ در قرآن می‌فرماید: «همیشه در آن (جهنم) می‌مانند» «126».
6- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که ظلم‌ها، حق‌کشیها و ناراحتیهایی را که

---

(125) عامِلَةٌ ناصِبَةٌ* تَصْلى ناراً حامِيَةً سوره غاشيه (88): آيه 3.
(126) ماكِثِينَ فِيهِ أَبَداً. سوره كهف (18): آيه 3.

برای ما ایجاد کرده‌اند، اعمال بدی نداند، در تمام اینها با کسی که مرتکب

این ستمها شده شریک خواهد بود.
7- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: خداوند عزّ و جلّ طایفه «مرجئه» «127» و پیشوای آنها را کور محشور می‌نماید. بعضی از کفار می‌گویند: همه امت محمد کور هستند. به آنها گفته خواهد شد: اینها از امت محمد نیستند. اینها عقاید اسلامی را تغییر داده، خود نیز تغییر کردند و احکام را دگرگون ساخته، خود نیز دگرگون شدند.
8- ... راوی می‌گوید از امام کاظم علیه السّلام شنیدم که فرمودند: همانا خداوند عزّ و جلّ در وقت هر نماز برای بندگان مؤمن و معتقد خود رحمت می‌فرستد و برای عده‌ای دیگر لعنت. عرض کردم: برای چه کسانی؟ فرمودند: برای کسانی که حق ما را انکار کرده و ما را تکذیب کردند.
9- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: در روز قیامت ابلیس لعین را همراه با گمراه‌کننده این امت می‌آورند با افسارهایی به ضخامت کوه احد. آنها را با صورت به روی زمین می‌کشند و یک در از درهای جهنم بواسطه آن‌ها بسته می‌شود.
10- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام پرسیدم معنی آیه هَلْ أَتاکَ حَدِیثُ الْغاشِیَةِ «128» چیست؟ فرمودند: معنایش این است که قائم آل محمد علیه السّلام به آنها شمشیر می‌زند. عرض کردم: معنی آیه وُجُوهٌ یَوْمَئِذٍ خاشِعَةٌ «129» چیست؟ فرمودند:
معنایش این است که: متواضع بوده و نمی‌توانند سرپیچی کنند. عرض کردم معنی عامِلَةٌ «130» چیست؟ فرمودند: معنایش این است که اعمال آنها بر طبق دستورات الهی نبوده است. عرض کردم معنی ناصِبَةٌ «131» چیست؟ فرمودند: یعنی کسانی را که صلاحیت نداشتند، برای امامت برگزیدند. عرض کردم: معنی تَصْلی ناراً حامِیَةً «132» چیست؟ فرمودند: معنایش این است که در دنیا وارد آتش جنگی که در زمان قائم آل محمد علیه السّلام روی می‌دهد، شده و در آخرت وارد آتش جهنم می‌شوند.
11- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که امام باقر علیه السّلام فرمودند: خدای متعال

---

(127) مرجئه عده‌ای از مسلمانان بودند که عقاید انحرافی داشتند.
(128) سوره غاشیه (88): آیه 1.
(129) همان: آیه 2.
(130) همان: آیه 3.
(131) همان: آیه 3.
(132) همان: آیه 4.

امام علی علیه السّلام را نشانه‌ای بین خود و خلقش قرار داده است و جز

او نشانه دیگری نیست. پیرو او مؤمن، منکر او کافر و کسی که در او شک کند، مشرک است.
12- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: امام علی علیه السّلام در هدایت است. کسی که با او مخالفت کند، کافر است. و کسی که ولایت او را انکار کند، به جهنم می‌رود.
13- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: اگر همه مردم روی زمین ولایت امام علی علیه السّلام را انکار کنند، خداوند همه آنها را عذاب نموده و به جهنم می‌برد.
14- ... راوی می‌گوید امام صادق علیه السّلام به من فرمودند: پسر عمویت مانند دیوانه بیابانی پیش من آمد: جامه گشادی پوشیده، پارچه‌ای روی خود انداخته و کفشهایش را در دستانش گرفته بود. به من گفت: بعضی‌ها در باره تو چیزهایی می‌گویند. از او پرسیدم: شهرنشین نیستی؟ گفت: چرا.
گفتم: مردم شهر که دشمن امام علی علیه السّلام نیستند «133». آنگاه به او گفتم: شاید از کسانی هستی که حوض کوثر را تکذیب می‌کنند. بدان که بخدا سوگند اگر با او دشمنی کنی، آن هنگام که در کنار حوض کوثر نزد او بروی، حتما از تشنگی خواهی مرد.
15- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: جبرئیل علیه السّلام بر پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرود آمد و گفت: خداوند به تو سلام رسانیده و می‌فرمایند: آسمانهای هفتگانه و آنچه در آنها است و نیز زمینهای هفتگانه و آنچه روی آنها است را آفریده و هیچ مکانی را ارجمندتر از رکن و مقام نیافریدم. اگر بنده‌ای از هنگامی که آسمانها و زمینها را آفریده‌ام (در این مکان) به درگاه من دعا کند، سپس در حالی که منکر ولایت علی است مرا ملاقات کند، او را به صورت به جهنم می‌افکنم.
16- ... «میسّر بیّاع زطّی» می‌گوید: به دیدن امام صادق علیه السّلام رفته و به او عرض کردم: فدایت گردم! همسایه‌ای دارم که فقط با صدای او بیدار می‌شوم یا قرآن

---

(133) مراد از شهرنشین همه کسانی است که با فرهنگ بوده و از احکام اسلام آگاهی دارند.

خوانده، آیات آن را تکرار کرده و گریه و تضرع می‌کند یا با گریه و تضرع دعا می‌کند. و می‌گویند از همه حرامهای خداوند پرهیز می‌کند. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: ای میسر! آیا اعتقادات تو را هم دارد؟ عرض کردم: خداوند می‌داند. سال آینده که به حج رفتم از اعتقادات او پرسیدم. معلوم شد اصلا ولایت اهل بیت را ندارد. دوباره به دیدن آن حضرت علیه السّلام

رفته و از آن مرد سخن گفتم. او دوباره سؤال سال گذشته را تکرار نموده و فرمودند: آیا به اعتقادات تو معتقد است؟ عرض کردم: خیر. فرمودند: ای میسر! کدام نقطه زمین محترمتر است؟ عرض کردم: خدا و رسول او و پسر رسولش داناترند. فرمودند: ای میسر! بین رکن و مقام یک گلزار از گلزارهای بهشت و بین قبر رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و منبر او نیز گلزار دیگری از گلزارهای بهشت است. اگر خداوند عمر بنده‌ای را آن‌قدر طولانی نماید که هزار سال بین رکن و مقام و بین قبر رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و منبرش، او را عبادت کند؛ آنگاه همان گونه که قوچ زیبا را ذبح می‌کنند، او را مظلومانه در بسترش بکشند و سپس بدون ولایت ما خداوند عزّ و جلّ را ملاقات کند، سزاوار است که خداوند او را با صورت در آتش جهنم بیفکند.

17- ... راوی می‌گوید از امام باقر علیه السّلام شنیدم که فرمودند: همانا دشمن علی از دنیا نمی‌رود، تا اینکه جرعه‌ای از آب جوش جهنم بنوشد. و فرمودند: کسی که مخالف ولایت علی باشد، فرقی نمی‌کند که نماز بخواند یا زنا کند.

18- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: دشمن ما اهل بیت برایش فرقی نمی‌کند که روزه بگیرد، نماز بخواند، زنا کند یا دزدی. بهر حال حتما در جهنم است. حتما در جهنم است.

19- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام پرسیدم دشنام دهنده به امام علی علیه السّلام چه حکمی دارد؟ فرمودند: بخدا سوگند ریختن خون او حلال است؛ البته اگر باعث ریختن خون بی‌گناهی نشود. عرض کردم چگونه ممکن است باعث ریختن خون بی‌گناهی شود؟ فرمودند: مؤمنی در مقابل کافری کشته شود (یعنی در صورتی کشتن دشنام دهنده جایز است که منجر به کشته شدن خودش یا مؤمن دیگری نشود).

20- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: دشمن

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 455

ما بر لبه پرتگاه جهنم است که بالاخره در آن می‌افتد. خدا جهنمیان را نابود کند. آنان جایگاه بدی دارند. خداوند عزّ و جلّ می‌فرماید:

«متکبرین جایگاه بدی دارند» «134». و کسی بخاطر خیری که خداوند در او قرار داده، در محبت ما کوتاهی نمی‌کند (بی‌محبتی به ما جنبه خدایی ندارد).

21- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: بدون شک و تردید مؤمن می‌تواند در مورد دوست خود شفاعت کند، مگر اینکه ناصبی (دشمن اهل بیت) باشد. و اگر تمام پیامبران مرسل و فرشتگان مقرّب یک ناصبی را شفاعت کنند، شفاعت آنان پذیرفته نخواهد شد.

22- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا حضرت نوح علیه السّلام سگ و خوک را در کشتی خود سوار کرد، ولی حرامزاده را سوار نکرد. و ناصبی بدتر از حرامزاده است.

23- ... راوی می‌گوید به امام باقر علیه السّلام عرض کردم: همسایه‌ای دارم که همه حرامهای خداوند را مرتکب می‌شود؛ حتی نماز را نیز ترک کرده است.

فرمودند: سبحان اللَّه. و عمل او را نکوهش کردند. آنگاه فرمودند: می‌خواهی بدتر از او را به تو معرفی کنم؟ عرض کردم: آری. فرمودند: دشمن ما اهل بیت بدتر از اوست.

«135» 1- ... امير المؤمنين عليه السّلام فرمودند: ارواح قدريّه صبح و شام در معرض آتش قرار مى‌گيرند تا زمانى كه قيامت برپا شود. پس از برپايى قيامت، همراه جهنميان با انواع عذابها مجازات مى‌شوند. در اين هنگام مى‌گويند: ما را بطور مخصوصى عذاب نمودى و اكنون نيز با ساير جهنميان عذاب مى‌كنى؟ به آنان خطاب مى‌شود: «طعم جهنم را بچشيد* همانا هر چيزى را با اندازه‌گيرى آفريديم» «136».

---

(134) فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ. سوره غافر (40) آيه 76.
(135) قدريّه گروهى از مسلمانان بودند كه عقيده انحرافى داشتند.
(136) ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ* إِنَّا كُلَّ شَيْ‌ءٍ خَلَقْناهُ بِقَدَرٍ. سوره قمر (54): آيه 48 و 49.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 457
2- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: اين آيات فقط در باره قدريه نازل شده‌اند:
«همانا مجرمين گمراه و در آتش جهنم هستند* روزى آنها را به رو در جهنم كشيده و به آنها مى‌گويند: طعم جهنم را بچشيد* همانا هر چيزى را با اندازه‌گيرى آفريديم» «137».
3- ... امام صادق عليه السّلام از پدرانش عليهم السّلام روايت نموده است كه رسول خدا صلّى اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: دو گروه از امت من بهره‌اى از اسلام ندارند: مرجئه و قدريه.

ابن بابويه، محمد بن على - بندر ريگى، ابراهيم محدث، ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، 1جلد، انتشارات اخلاق - قم، چاپ: سوم، 1379ش. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى ؛ ؛ ص457
... راوى مى‌گويد از امام باقر عليه السّلام شنيدم كه مى‌فرمودند: كسانى كه قدر خداوند را تكذيب مى‌كنند، در حالى از قبر خود خارج مى‌شوند كه به ميمون و خوک تبديل شده‌اند.
5- ... امام باقر عليه السّلام فرمودند: اين آيه در باره قدريه نازل شده است: «طعم جهنم را بچشيد* همانا هر چيزى را با اندازه‌گيرى آفريديم» «138».
6- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: بدعت‌گذاران را در روز قيامت مى‌آورند و همان گونه كه بينى سفيد در گاو سياه نمايان است، قدريه نيز

در میان آنها مشخص هستند. خداوند خطاب به آنها می‌فرمایند: چه هدفی داشتید؟

می‌گویند هدف ما رضایت تو بود. خداوند می‌فرمایند: از شما چشم پوشیده و گناهانتان را بخشیدم جز قدریه. زیرا بدون شک آنها از راهی که نمی‌دانستند، مشرک شدند.

---

(137) إِنَّ الْمُجْرِمِینَ فِی ضَلالٍ وَ سُعُرٍ* یَوْمَ یُسْحَبُونَ فِی النَّارِ عَلی وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ* إِنَّا کُلَّ شَیْ‌ءٍ خَلَقْناهُ بِقَدَرٍ. سوره قمر (54): آیه 47، 48 و 49.

(138) ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ* إِنَّا کُلَّ شَیْ‌ءٍ خَلَقْناهُ بِقَدَرٍ. همان: آیه 48 و 49.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 459

7- ... راوی در حضور عده‌ای از امیر المؤمنین علیه السّلام پرسید: در باره سخنان قدریه چه می‌فرمایید؟ امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: از قدریها کسی همراه تو یا در آن منزل هست؟ راوی پرسید: با آنان چه می‌کنید؟ امام علیه السّلام فرمودند:

آنان را توبه می‌دهم. اگر توبه کردند با آنان کاری ندارم و گر نه، گردنشان را می‌زنم.

8- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: هیچ کدام از قدریه غلو (زیاده‌روی) ننمودند، مگر این که از ایمان خارج شدند.

9- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: شب به شب و روز به روز شبیه‌تر از مرجئه به یهود و قدریه به مسیحیت نیست.

10- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: در هر امتی مجوسی هست و مجوسان این امت قدریها هستند.

مجازات مدعی امامت در صورتی که امام نباشد

1- ... راوی از امام باقر علیه السّلام پرسید این آیه در باره چه کسانی است؟ «در روز قیامت روی کسانی را که به خدا دروغ بستند، سیاه می‌بینی» «139». فرمودند: در باره کسی است که خیال می‌کند امام است، در حالی که نیست.

راوی پرسید. گرچه علوی و فاطمی (از فرزندان یا دودمان امام علی علیه السّلام و حضرت فاطمه علیها السّلام) باشد؟ فرمودند: گرچه علوی و فاطمی باشد.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که ادعای امامت کند و اهل آن نباشد، کافر است.

---

(139) وَ يَوْمَ الْقِيامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ. سوره زمر (39): آیه 60.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 461

3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که ادعای امامت کند و امام نباشد، بر خدا و رسول او و بر ما دروغ بسته است.

4- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی جز صاحب امامت، مدعی آن نیست؛ مگر این که خداوند عمر او را کوتاه می‌نماید.

مجازات قابیل، نمرود، دو نفر از بنی اسرائیل که قوم خود را یهودی و مسیحی کردند، فرعون و دو نفر از این امت

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: در روز قیامت عذاب هفت نفر از همه سخت‌تر است: فرزند حضرت آدم علیه السّلام که برادرش را کشت، نمرود که با حضرت ابراهیم علیه السّلام در مورد خداوند بحث و خدا را انکار کرد، دو نفر از بنی اسرائیل که قوم خود را یهودی و مسیحی نمودند، فرعون که گفت: من بالاترین خدای شما هستم و دو نفر از این امت که یکی از آنها بدتر از دیگری است و در تابوتی شیشه‌ای در زیر جهنم در دریاهایی از آتش قرار دارد.
2- ... راوی از امام باقر علیه السّلام پرسید اولین کسی که وارد جهنم می‌شود کیست؟
فرمودند: ابلیس و دو نفر دیگر که در سمت راست و چپ او هستند.
3- ... اسحاق بن عمار صیرفی می‌گوید به امام کاظم علیه السّلام عرض کردم در باره آن دو نفر برایم چیزی بگویید. و من در باره آن دو مطلب زیادی از پدرتان شنیده‌ام.
فرمودند: ای اسحاق! اولی همانند آن گوساله و دومی همانند «سامری» است.
عرض کردم بیشتر بفرمایید. فرمودند: بخدا سوگند آنها عده‌ای را مسیحی، یهودی و مجوسی کردند. خداوند کار آنها را نبخشد. عرض کردم بیشتر بفرمایید. فرمودند:
سه نفر هستند که خداوند به آنها نظر رحمت نمی‌افکند، آنها را پاک نمی‌نماید
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 463
و عذاب دردناکی برای آنها مهیاست. عرض کردم فدایت گردم اینان کیستند؟ فرمودند: کسی که از جانب غیر خدا ادعای امامت کند یا امام از طرف خدا را بدنام کند و یا گمان کند آن دو نفر بهره‌ای از اسلام داشته‌اند.
عرض کردم بیشتر بفرمایید. فرمودند: ای اسحاق! برایم فرقی ندارد که آیه محکمی از قرآن را محو کنم، پیامبری حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم را انکار نمایم، گمان کنم در آسمان خدایی نیست یا (در امامت) بر حضرت علی علیه السّلام پیشی بگیریم (یعنی گناه این کارها با گناه «انکار امامت امیر المؤمنین علیه السّلام و ادعای امامت خودم» برابر است). عرض کردم فدایت شوم. بیشتر بفرمایید. فرمودند: ای اسحاق! همانا در جهنم دره‌ای است بنام «سقر». از زمانی که خداوند آن را آفریده، نفس نکشیده است. اگر خداوند به اندازه سر سوزنی به او اجازه تنفس بدهد، بدون شک همه زمینیان را آتش می‌زند. و همانا جهنمیها از گرما،

بدبویی، کثیفی و عذابهایی که خداوند برای اهل این دره آماده نموده است، گریزانند.
و همانا بدون شک در این دره کوهی است که همه کسانی که در این دره هستند از گرما، بدبویی، کثیفی و عذابهایی که خداوند برای ساکنان این کوه مهیا نموده است، گریزان هستند.
و همانا بدون شک در این کوه دره‌ای است که همه ساکنان این کوه از گرما، بدبویی، کثیفی و عذابهایی که خداوند برای ساکنان آن آماده نموده است، گریزان هستند. و همانا بدون شک در این دره چاهی است که همه ساکنان این دره از گرما، بدبویی، کثیفی و عذابهایی که خداوند برای ساکنان این چاه مهیا نموده است، گریزانند. و همانا بدون شک در این چاه افعیی است که همه اهل این چاه از پلیدی، بدبویی، کثیفی و سمهایی که خداوند عزّ و جلّ در نیش آن برای اهلش مهیا نموده است، گریزان هستند.
و همانا و بدون تردید در شکم این افعی هفت صندوق است که پنج نفر از امتهای گذشته و دو نفر از این امت در آن هستند.
عرض کردم فدایت شوم این پنج نفر دو نفر کیستند؟ فرمودند: آن پنج نفر عبارتند از: «قابیل» که «هابیل» را کشت، نمرود که با حضرت ابراهیم علیه السّلام در باره وجود خدا بحث کرد و منکر خدا شد و گفت: من زنده می‌کنم و می‌میرانم، فرعون که گفت: من بالاترین خدای شما هستم، یهودا که گروهی را یهودی نمود، بولس که عده‌ای را مسیحی نمود و دو تن بیابانی از این امت.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 465

مجازات قاتل امام حسین علیه السّلام

1- ... در محضر امام صادق علیه السّلام سخن از قاتل امام حسین علیه السّلام به میان آمد. یکی از اصحاب او گفت: دوست داشتم خداوند در همین دنیا از او انتقام می‌گرفت. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: گویا عذاب خدا (در آخرت) را کم می‌دانی، در حالی که عذاب خدا بسیار بدتر و سخت‌تر است.
2- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: همانا جایی در جهنم هست که کسی سزاوار آن نمی‌شود، جز با کشتن امام حسین علیه السّلام یا حضرت یحیی علیه السّلام.
3- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هنگامی که روز قیامت فرا رسد، گنبدی از نور برای فاطمه علیها السّلام می‌سازند. در این هنگام در حالی که امام حسین علیه السّلام سرش را در دست گرفته، بسوی گنبد می‌آید. همین که حضرت فاطمه علیها السّلام او را می‌بیند، چنان می‌گرید که در صحرای محشر همه فرشتگان مقرّب، پیامبران مرسل و بندگان مؤمن به گریه می‌افتند. آنگاه خداوند مردی را بصورت مثال، بدون سر، و به بهترین شکل می‌آفریند تا با قاتلان حسین علیه السّلام بستیزد و مبارزه کند. سپس خداوند قاتلان و تمام کسانی که در قتل او شرکت داشتند، را جمع نموده و آن مثال همه آنها را می‌کشد. دوباره زنده می‌شوند و امیر المؤمنین علیه السّلام آنها را می‌کشد. دوباره زنده می‌شوند و امام حسن علیه السّلام آنها را می‌کشد. دوباره زنده می‌شوند و امام حسین علیه السّلام آنها را می‌کشد. دوباره زنده می‌شوند و هیچ کسی از دودمان ما نمی‌ماند، مگر این که یک بار آنها را می‌کشد. و در این هنگام خشمها فروکش کرده و غمها فراموش می‌شود. آنگاه امام صادق علیه السّلام فرمودند: خدا شیعیان ما را رحمت کند. بخدا سوگند شیعیان ما مؤمنین حقیقی هستند. بخدا سوگند که در این مصیبت با غم و اندوه طولانی با ما شریک شدند.
4- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: بخدا سوگند قائم آل محمد علیه السّلام دودمان قاتلان امام حسین علیه السّلام را بخاطر کار پدرانشان می‌کشد (ظاهرا بخاطر رضایت آنان به کار پدرانشان).
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 467
5- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: در روز قیامت حضرت فاطمه علیها السّلام همراه با زنان همدم خود می‌آید. به او می‌گویند به بهشت برو. می‌گوید: تا زمانی که ندانم پس از من با فرزندم

چه کردند، نمی‌روم. به او می‌گویند به وسط عرصه قیامت بنگر.
او نیز می‌نگرد و امام حسین علیه السّلام را بدون سر، و ایستاده می‌بیند. فریادی کشیده و من نیز از فریاد او فریاد می‌کشم. فرشتگان نیز از فریاد ما فریاد می‌زنند. در این هنگام خداوند عزّ و جلّ خشمگین شده و به آتشی که به آن «هبهب» می‌گویند و هزار سال افروخته شده تا سیاه شده است و هیچ گونه شادی در آن وجود نداشته و غمی از آن بیرون نمی‌رود (یعنی سراسر رنج و مصیبت است)، دستور می‌فرماید: قاتلان حسین و حاملین قرآن را پیدا کن (یعنی گرچه قاتلان حامل قرآن باشند)، او آنها را پیدا می‌کند و می‌خورد و شیهه می‌کشد، آنان نیز شیهه می‌کشند، می‌گرید، آنان نیز می‌گریند و می‌غرد، آنان نیز می‌غرند. آنگاه با زبانی گویا و فصیح می‌گویند: خدایا! چرا قبل از بت‌پرستان ما را به آتش کشیدی؟ از خداوند جواب می‌رسد که: کسی که می‌داند مانند کسی که نمی‌داند نیست (شما با آگاهی جنایت کردید).
6- ... عبد اللّٰه بن بکر ارجانی می‌گوید با امام صادق علیه السّلام در مسافرت از مدینه به مکه همراه بودم. به توقفگاهی بنام «عسفان» رسیده و آنجا توقف کردیم. آنگاه حرکت کرده و در راه کوه سیاه وحشتناکی دیدیم. عرض کردم: ای پسر رسول خدا! چقدر این کوه وحشتناک است! اولین بار است که در راه به چنین کوهی برمی‌خوریم. آن حضرت علیه السّلام فرمودند:
می‌دانی این چه کوهی است؟ این کوه «کمد» نام دارد و بر دره‌ای از دره‌های جهنم که خداوند قاتلان امام حسین علیه السّلام را در آن جای داده است، قرار دارد. و زیر آن آبهای جهنم جاری است، یعنی چرک و خون جهنمیان و آلودگی‌های آنان، آب جوش سوزان، چرکهایی که از فرج زناکاران خارج می‌شود و آبهایی که از «جهنم»، «لظی»، «حطمه»، «سقر»، «جحیم»، «هاویه» و «سعیر» بیرون می‌آید. هر گاه که از اینجا عبور می‌کنم و این کوه را می‌بینم، می‌ایستم و آن دو نفر را می‌بینم که گریه کرده و کمک می‌خواهند. به قاتلان پدرم نگریسته و به آن دو می‌گویم:
بدون شک شما این کار آنان را پی‌ریزی کردید. هنگامی که قدرت را به دست گرفتید، به ما

رحم نکردید، ما را کشتید، محروم کردید، حق ما را پایمال نموده و بدون در نظر گرفتن ما هر کاری خواستید انجام دادید. خدا رحم نکند به کسی که به شما رحم کند! مجازات کار خود را بچشید که خدا به بندگان خود هیچ ظلمی نمی‌کند.
7- ... یعقوب بن سلیمان می‌گوید: شبی با عده‌ای نشسته و در باره

شهادت امام حسين عليه السّلام صحبت مى‌كرديم. يكى از اهل مجلس گفت: همه كسانى كه در قتل امام حسين عليه السّلام شركت كردند، دچار بلاى جانى يا مالى شده يا خانواده‌اش گرفتار بلايى شده است. پيرمردى كه در آنجا حضور داشت، گفت: من نيز در قتل او شركت داشته‌ام، ولى تاكنون هيچ حادثه ناگوارى نديده‌ام. اهل مجلس سخت بر او خشم گرفتند. ناگهان چراغ نفتى «140» خراب شد. برخاست كه درستش كند، انگشتانش آتش گرفت. انگشتانش را فوت كرد، ريشش هم آتش گرفت. بيرون رفت كه آتش را با آب خاموش كند. خود را در رودخانه انداخت ولى باز هم آتش بالاى سرش مى‌چرخيد و همين كه سرش را از آب بيرون مى‌آورد، با آتش مى‌سوخت و باين ترتيب مرد. خدا لعنتش كند.
8- ... «قاسم بن اصبغ بن نباته» مى‌گويد: شخص زيبا و بسيار سفيدى از قبيله «بنى دارم» كه شاهد قتل امام حسين عليه السّلام بود، را ديدم كه سياه‌رو شده بود. به او گفتم بخاطر تغيير رنگ صورتت بزحمت تو را شناختم. گفت: مرد سفيدرويى از ياران حسين را كه بر پيشانيش اثر سجده بود، كشته و سر او را بهمراه بردم.
«قاسم بن اصبغ بن نباته» مى‌گويد: (در روزى كه او را كشته بود) او را خوشحال و سوار بر اسب ديدم كه سر او را به سينه اسب آويزان كرده بود. و اين سر مرتب به دستان اسب مى‌خورد. به پدرم گفتم: كاش كمى آن سر را بالا مى‌برد. ببين دستان اسب با آن سر چه مى‌كند. پدرم گفت: فرزندم! بلايى كه بر سر او آورده‌اند، دردناكتر از اين بوده است.
همان شخص خودش به من گفت: از وقتى كه او را كشته‌ام، هر شب در خواب به سراغم مى‌آيد، شانه‌ام را گرفته و مى‌گويد: راه بيفت؛ مرا به جهنم برده و در آن مى‌اندازد تا صبح شود.
يكى از همسران او كه صدايش را هنگام خواب شنيده بود، مى‌گويد: شب تا صبح از فرياد او خوابمان نمى‌برد.

---

(140) روغنى بنام نفت كه در آن زمان وجود داشته است.

«قاسم بن اصبغ بن نباته» مى‌گويد: با عده‌اى از جوانان قبيله پيش همسرش رفتيم و از همسرش حالات او را پرسيديم. او گفت: خودش همه چيز را گفته و راست گفته است.
9- ... «عمّار بن عمير تميمى» مى‌گويد: هنگامى كه سر «عبيد اللَّه بن زياد» ملعون و ياران او را آوردند، در حالى رسيدم كه مردم مى‌گفتند: آمدند. هنگامى كه سرها را آوردند، ديدم مارى در ميان سرها رفت و در بينى «عبيد اللّه بن زياد» ملعون وارد شد. آنگاه بيرون آمده و وارد بينى ديگرى شد.

10- ... امير المؤمنين عليه السّلام نقل مى‌نمايند كه رسول خدا صلّى اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: سر آغشته به خون حسين عليه السّلام براى فاطمه عليها السّلام نمايان مى‌شود و او فرياد مى‌زند:

فرزندم! ميوه دلم! فرشتگان از فرياد فاطمه عليها السّلام بيهوش شده و اهل قيامت ندا مى‌دهند: خداوند قاتل فرزندت را بكشد اى فاطمه! آنگاه خداوند عزّ و جلّ مى‌فرمايد: اين كار را در مورد او (قاتل امام حسين عليه السّلام)، دنباله‌روها، دوستداران و پيروان او انجام مى‌دهم. و همانا فاطمه در اين روز بر شترى بهشتى سوار است كه پيشانيش زيبا، رويش سفيد، چشمانش ميشى، سرش از طلاى خالص، گردنش از مشک و عنبر، افسارش از زبرجد سبز و زين آن درّى است كه با سنگهاى گرانبها پوشيده شده است. بر آن شتر هودجى است كه پوشش آن نور خدا و درون آن رحمت اوست. افسار آن يک فرسخ از فرسخهاى دنياست و اطراف آن هودج هفتاد هزار فرشته مشغول تسبيح، تحميد، تهليل، تكبير و ثناى خداوند هستند. آنگاه منادى از درون عرش ندا مى‌دهد: اى اهل قيامت! ديدگان خود را پايين بيندازيد. اين فاطمه دختر محمد رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم است كه از پل صراط عبور مى‌كند. و آنگاه فاطمه عليها السّلام و شيعيانش مثل باد از پل صراط عبور مى‌نمايند و دشمنان او و دشمنان دودمان او را به جهنم مى‌ريزند.

11- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: همانا آل ابى سفيان امام حسين عليه السّلام را كشتند و خداوند حكومتشان را برانداخت؛ هشام، زيد بن على عليه السّلام را كشت و خداوند

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 473

حكومتش را برانداخت؛ وليد، يحيى بن زيد را كشت و خداوند بخاطر كشتن دودمان رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم حكومتش را برانداخت.

مجازات ظلم، قطع رحم، قسم دروغ و زنا

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: در کتاب امام علی علیه السّلام آمده است: سه چیز است که انجام دهنده آن نمی‌میرد تا نتیجه بد آن را ببیند: ظلم، قطع رحم و قسم دروغ که بوسیله آن با خدا می‌جنگند.

2- ... خداوند عزّ و جلّ می‌فرمایند: کسی که سوگند دروغ یاد کند، به رحمت من نخواهد رسید. و کسی که زنا کند در روز قیامت به من نزدیک نخواهد گردید.

مجازات نیرنگ و فریب

1- ... امام حسن علیه السّلام نقل می‌نمایند که امیر المؤمنین علیه السّلام می‌فرمودند: نیرنگ و فریب در جهنم است.

مجازات خونریزی، شرابخواری و سخن‌چینی

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: خونریزی، شرابخوار و سخن‌چین به بهشت نمی‌روند.
2- ... امام زین العابدین علیه السّلام از امام حسین علیه السّلام نقل می‌کند که
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 475
امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: بهشت بر سه نفر حرام است: سخن‌چین، آدمکش و شرابخوار.
3- ... امام کاظم علیه السّلام فرمودند: بهشت بر سه نفر حرام است: سخن‌چین، شرابخوار و دیّوث که همان بی‌عفت است.

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که خداوند عزّ و جلّ در مناجات حضرت موسی علیه السّلام فرمودند: ای موسی! همانا دنیا سرای کیفر است: آدم را بخاطر خطایش کیفر دادم؛ دنیا را ملعون نمودم و هر چه در آن وجود دارد، ملعون است، مگر آنچه از آن من است. ای موسی! همانا بندگان صالح من باندازه علمی که به من دارند، به دنیا بی‌میل بوده و سایر بندگان من باندازه جهلشان به من به آن مایل هستند.
هیچ کسی از مخلوقات من با بزرگ دانستن آن شادمان نشده است (به آرزوی خود نرسیده) و کسی آن را کوچک نشمرده، مگر این که از آن بهره‌مند شده است.
مجازات تعصّب
«141» 1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که تعصّب ورزد یا دیگران نسبت به او تعصّب ورزند، پیوند خود را با اسلام بریده است.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که تعصّب ورزد یا دیگران نسبت به او

---

(141) مراد از تعصب در این احادیث زیر بار حق نرفتن است. و الّا دفاع از دین، حق و مظلوم نه تنها شرعا مذموم نیست بلکه ممدوح است.

تعصّب ورزند، پیوند خود را با اسلام بریده است.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که تعصّب ورزد، خداوند با دستمالی آتشین سر او را می‌بندد.
4- ... معصوم علیه السّلام فرمودند: کسی که تعصب ورزد، خداوند در روز قیامت او را با بیابان‌نشین‌های جاهلیت محشور می‌گرداند.
5- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت نموده است که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که باندازه دانه خردلی «142» تعصب در دلش باشد خداوند در روز قیامت او را با بیابان‌نشین‌های جاهلیت برمی‌انگیزاند.

مجازات متکبران

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که امام باقر علیه السّلام فرمودند: عزّت عبای خدا و بزرگی پوشش اوست. کسی که در پی عزّت و بزرگی باشد، خداوند او را در جهنم واژگون می‌نماید.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: بزرگی عبای خداوند است.
کسی که با او در این مورد نزاع کند، خداوند او را در جهنم واژگون می‌نماید.
3- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: خداوند عزّ و جلّ به سه نفر نظر رحمت نمی‌افکند: به کسی که تکبر کند، به کسی که از روی تکبر لباسش به زمین بکشد و به کسی که کالایش را با قسم رواج دهد. همانا بزرگی فقط مخصوص خداوند بزرگ است.

---

(142) خردل گیاهی است با دانه‌های ریز.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 479
4- ... امام باقر علیه السّلام و امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که ذره‌ای تکبر در دلش باشد، به بهشت نخواهد رفت.
5- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در دلش باندازه دانه خردلی تکبر باشد، به بهشت نخواهد رفت و کسی که در دلش باندازه دانه خردلی ایمان باشد، به جهنم نخواهد رفت.
عرض کردم: فدایت گردم. هنگامی که انسان لباس پوشیده و سوار بر چهارپا می‌شود، احساس می‌کند که شاید متکبر شده است.
فرمودند: این تکبر نیست. منظور از تکبّر انکار حق می‌باشد و ایمان، اقرار به حق است.
6- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: تکبر مرکب رفتن به جهنم است.
7- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا متکبران در جهنم دره‌ای دارند بنام «سقر».
«سقر» از گرمای شدید خود به خداوند گله کرد و از خداوند خواست که به او اجازه تنفس بدهد. و پس از کسب اجازه و تنفس، جهنم را آتش زد.
8- ... رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: در روز قیامت متکبران با همان بدن انسانی خود محشور می‌شوند، ولی به کوچکی مورچه‌های ریز و مردم آنها را لگد می‌کنند تا خداوند عزّ و جلّ از حساب مخلوقات خود فارغ شود. آنگاه آنها را به جهنم می‌برند. کاش فقط جهنم می‌بود! چرک و کثافات فرج زناکاران و چرک و خون جهنمیان را می‌خورند.
9- ... رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: بیشتر اهل جهنم

متکبران هستند.
10- ... راوى مى‌گويد از امام صادق عليه السّلام شنيدم كه فرمودند: همانا متكبرين (در روز قيامت) باندازه مورچه‌ها ريز شده و مردم آنان را لگدمال مى‌كنند تا خداوند از حساب فارغ شود.
11- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: متكبران در روز قيامت دورترين مردم از خداوند عزّ و جلّ هستند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 481
12- ... امام باقر عليه السّلام نقل مى‌نمايند كه رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: سه نفر هستند كه خداوند عزّ و جلّ در روز قيامت با آنان سخن نگفته، به آنان نظر (رحمت) نيفكنده، آنان را پاک نمى‌نمايد و عذاب دردناكى براى آنان خواهد بود: پيرمرد زناكار، پادشاه متكبر و فقير متكبر.

مجازات ادب نکردن گناهکار

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: نوجوانی که در میان قوم خود به سن نوجوانی برسد و او را بخاطر گناهش ادب نکنند، اولین مجازات خداوند عزّ و جلّ این است که روزی آنها را کم می‌کند.

مجازات تصویر کشیدن، گفتن خواب دروغ و گوش دادن به سخن کسی که نمی‌خواهد به سخنش گوش دهند

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: سه نفر در روز قیامت عذاب خواهند شد: کسی که عکس حیوانی را بکشد، تا وقتی که روح در آن بدمد عذاب خواهد شد و هیچ گاه نخواهد توانست روح در آن بدمد؛ کسی که خواب دروغی را از خود نقل کند، تا زمانی که دو دانه جو را گره بزند عذاب خواهد شد و هیچ گاه نخواهد توانست آن دو را گره بزند؛ و کسی که به سخن عده‌ای گوش بدهد و آنها دوست نداشته باشند که در این صورت در گوشهایش سرب می‌ریزند.

مجازات خندیدن در حال گناه

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که در حال انجام گناه خندان باشد، در حالی به جهنم
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 483
می‌رود که گریان است.

مجازات عمل برای غیر خداوند عزّ و جلّ

1- ... امام کاظم علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:

دستور می‌رسد که مردانی را به جهنم ببرید. و خداوند عزّ و جلّ به پیامرسانی می‌فرمایند: به آتش بگو قدمهای آنها را نسوزان، چون با آن به مسجد می‌رفتند؛ رویشان را نسوزان، چون بهنگام دعا رو به درگاه من می‌کردند؛ زبان آنها را نسوزان، چون خیلی قرآن می‌خواندند. دربان جهنم به آنها می‌گوید: شما بدبختها دیگر کیستید؟ می‌گویند ما برای غیر خداوند عزّ و جلّ عمل می‌کردیم. آنگاه به آنان می‌گویند: بروید مزدتان را از همان کسانی بگیرید که برایشان کار می‌کردید.

مجازات گوش دادن به حرف زن

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: کسی از زنش اطاعت کند، خداوند او را به رو در جهنم می‌اندازد.

پرسیدند این چه اطاعتی است؟ فرمودند: این که زن بخواهد به حمام، عروسی و فاتحه‌خوانی رفته و لباسهای بدن‌نما بپوشد و او بگذارد.

مجازات بدون وضو نماز خواندن و یاری نکردن ضعیف

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: یکی از نیکوکاران را در قبرش می‌نشانند و به او می‌گویند: بعنوان عذاب الهی صد ضربه شلاق باید به تو بزنیم. او می‌گوید تحملش را ندارم. آنها مرتبا تعداد را کم می‌کنند و او می‌گوید تحملش را ندارم تا به یک ضربه می‌رسد که می‌گویند هیچ چاره‌ای نیست؛ باید حتما این ضربه را بزنیم. می‌پرسد برای چه؟ می‌گویند: بخاطر این که روزی بدون وضو نماز خواندی و بر ضعیفی گذر

کردی و او را یاری ننمودی. آنگاه بعنوان عذاب خداوند عزّ و جلّ، ضربه‌ای به او می‌زنند که قبرش پر از آتش می‌شود.

مجازات قربانی برای بتها

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: سلمان گفت: بخاطر یک مگس، مردی به بهشت رفت و مرد دیگری به جهنم. از آن حضرت علیه السّلام پرسیدند چگونه؟ فرمودند:

این دو نفر در روزی به عده‌ای رسیدند که عید آنان بود. آنها بتهایی داشتند و تنها به کسانی که برای بتهایشان قربانی می‌کردند، کاری نداشتند و برای آنها فرقی نداشت قربانی کم باشد یا زیاد. به این دو نفر گفتند شما را رها نمی‌کنیم تا شما نیز مانند دیگران که قربانی کردند چیزی را قربانی کنید. یکی از این دو نفر گفت: چیزی همراه ندارم که قربانی کنم و مگسی گرفت و آن را قربانی کرد. ولی دیگری قربانی نکرد و گفت: من برای غیر خداوند عزّ و جلّ چیزی را قربانی نمی‌کنم. او را کشتند و به بهشت رفت، اما اولی به جهنم.

مجازات شهادت دروغ و کتمان شهادت

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: شهادت‌دهنده بدروغ قبل از این که قدمی بردارد، جهنم برای او واجب می‌شود.
2- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: مسلمانی نیست که شهادت دروغی بدهد تا مال مسلمانی را از دستش درآورد، مگر این که خداوند عزّ و جلّ همان جا نامه ورود او به جهنم را می‌نویسد.
3- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که شهادت را کتمان کند یا شهادتی بدهد که موجب هدر رفتن خون مسلمان یا به دست آوردن اموال او باشد، در روز قیامت سیمای او تاریک خواهد بود؛ باندازه‌ای که چشم می‌تواند ببیند (تاریکی صورت او تا این اندازه اطراف را فرا گرفته است)؛ در صورت او چندین خراش خواهد بود و مردم او را با اسم و نسبش می‌شناسند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 487
و کسی که شهادت دهد که حق مسلمانی را زنده کند، در روز قیامت در حالی می‌آید که صورت او نورانی است؛ باندازه‌ای که چشم می‌بیند (نور سیمای او این اندازه اطراف را فرا گرفته است) و مردم او را با اسم و نسبش می‌شناسند. آنگاه امام باقر علیه السّلام فرمودند:
نمی‌بینی که خداوند عزّ و جلّ فرموده است: «برای خدا شهادت دهید» «143».
4- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: مجازات شاهدان دروغگو شلاق است و تعداد آن را امام (حاکم شرع) معین می‌کند. علاوه بر این، آنها را در شهر می‌گردانند تا شناخته شده و این کار را تکرار نکنند. عرض کردم: اگر توبه کرده و اصلاح شوند، در آینده شهادتشان پذیرفته می‌شود؟ فرمودند: اگر توبه کنند، خداوند توبه آنها را پذیرفته و در آینده شهادتشان پذیرفته خواهد شد.
5- ... از امام صادق علیه السّلام پرسیدند: شاهد دروغگو چگونه می‌تواند توبه کند؟ فرمودند:
هر مقدار مالی را که بخاطر شهادت او از دست صاحب مال رفته است، باید به او پرداخت نماید: اگر ثلث مالش را از دست داده، ثلث مال و اگر نصف مالش را از دست داده باید این مقدار را به او بپردازد و اگر دو نفر شهادت دروغ داده‌اند و مالی از بین رفته است، هر کدام از این دو نفر باید نصف آن مال را به صاحبش بپردازند.

مجازات سوگند دروغ به خدا یاد کردن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که قسم بخورد و بداند که دروغ می‌گوید محققا با خداوند عزّ و جلّ جنگیده است.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا سوگند اجباری دروغ باعث خالی شدن شهرها از ساکنانش می‌شود.
3- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: از سوگند دروغ بپرهیزید که محققا باعث خالی شدن شهرها از اهلش می‌شود.

---

(143) وَ أَقِيمُوا الشَّهادَةَ لِلَّهِ. سوره طلاق (65): آیه 2.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 489
4- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: سوگند اجباری دروغ شهرها را خالی می‌کند.
5- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: سوگند دروغ باعث کم شدن فرزندان انسان می‌شود.
6- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: مکافات سوگند دروغ (در این دنیا) پس از چهل روز می‌رسد.
7- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: سوگند دروغ باعث عقیمی خواهد شد.
8- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: همانا سوگند دروغ و قطع رحم، باعث خالی شدن شهرها از ساکنانش و انقطاع نسل می‌شوند.
9- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: قسم دروغی که جهنم را بر انسان واجب می‌کند، این است که انسان با قسم خود، باعث از بین رفتن حق مسلمانی شود و او مالش را از دست بدهد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 491
10- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: همانا خداوند عزّ و جلّ خروس سفیدی آفریده که گردنش زیر عرش و پاهایش در انتهای زمین هفتم است؛ یک بالش در مشرق و بال دیگرش در مغرب می‌باشد. تا زمانی که آن خروس نخواند، خروسهای دیگر نمی‌خوانند. هنگامی که خواند، بالهایش را حرکت می‌دهد. سپس می‌گوید:
(سبحان اللَّه سبحان اللَّه العظیم الّذی لیس کمثله شی‌ء) «144»
خداوند نیز در پاسخ او می‌فرمایند: کسی که به اسم من قسم دروغ بخورد، به آنچه گفتی ایمان نیاورده است.

11- ... سلمان (ره) به قبرستان آمده و گفت: «سلام بر شما ای مؤمنان و مسلمانانی که ساکن قبرها هستید! ای کسانی که این جا سکونت کرده‌اید! می‌دانید که امروز جمعه است؟» هنگامی که به منزل بازگشت و خوابید، شخصی (به خواب او) آمد و گفت: و سلام بر تو ای ابا عبد اللّه! سخن گفتی، شنیدیم. سلام کردی، جواب دادیم. گفتی: «آیا می‌دانید که امروز جمعه است». ما می‌دانیم پرندگان در روز جمعه چه می‌گویند. (سلمان) پرسید چه می‌گویند؟ گفت می‌گویند: منزه است، منزه است پروردگار مهربان و حکمران ما. کسی که بدروغ به اسم او سوگند یاد کند، عظمت او را نمی‌داند.

12- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که به خداوند قسم می‌خورد باید راست بگوید. و کسی که راست نگوید، هیچ ارزشی نزد خداوند نخواهد داشت. و کسی که برای او به خداوند قسم بخورند، باید راضی شود. اگر راضی نشود، هیچ ارزشی نزد خداوند نخواهد داشت.

مجازات احتراز نکردن از بول

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: بیشتر عذاب قبر بخاطر احتراز نکردن از بول است (یعنی بگذارد نجس شود یا پس از نجاست به بول خود را آب نکشد).

---

(144) ترجمه: منزه است خداوند. منزه است خداوند بزرگی که هیچ مانندی ندارد.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 493

مجازات اهمیت ندادن به نماز

1- ... ابی بصیر می‌گوید: به «ام حمیده» بخاطر وفات امام صادق علیه السّلام تسلیت گفتم. او گریست. من نیز گریستم. آنگاه گفت: اگر هنگام وفات آن حضرت علیه السّلام حاضر بودی، چیز عجیبی از او می‌دیدی: هنگام وفات چشمانش را باز کرده و فرمودند: خویشانم را جمع کنید. ما نیز همه خویشان او را جمع کردیم.
او نگاهی به آنان انداخته و فرمودند: شفاعت ما به کسی که به نماز اهمیت ندهد، نمی‌رسد.

مجازات غسل جنابت نکردن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در غسل جنابت یک تار مو را عمدا نشوید، در جهنم خواهد بود.

مجازات کوتاه کردن سجده

1- ... راوی می‌گوید: از امام باقر علیه السّلام شنیدم که فرمودند: مردی وارد مسجدی شد که رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم نیز در آن بود. سجده‌های خود را کوتاهتر از آنچه باید باشد و در سجده لازم است، انجام داد. رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم فرمودند: مثل کلاغ نوک زد. اگر بمیرد، با دینی غیر از دین محمد از دنیا رفته است.

مجازات سه بار روگردانیدن در نماز

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: هنگامی که بنده خدا مشغول نماز می‌شود، خداوند عزّ و جلّ به او رو می‌کند. و پیوسته رویش به طرف اوست، تا زمانی که آن بنده سه بار رویش را بگرداند. که در این صورت خداوند
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 495
رویش را از او برمی‌گرداند.

مجازات خواندن نماز در غیر وقت آن

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که نماز را در غیر وقتش بخواند، آن نماز سیاه و تاریک بالا می‌رود و می‌گوید: خدا تو را ضایع کند، همان طور که مرا ضایع کردی. و هنگامی که انسان (روز قیامت) در پیشگاه خداوند عزّ و جلّ بایستد، اولین چیزی که از او سؤال می‌شود نماز است. اگر نمازش پاک بود، سایر اعمالش نیز پاک خواهد بود. و اگر نمازش پاک نبود، سایر اعمالش نیز پاک نخواهد بود.

2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: فرشته‌ای فقط مأمور نماز است و کار دیگری ندارد و هنگامی که انسان نماز خواند، نماز را گرفته و بالا می‌برد. اگر نمازش از نمازهایی بود که قبول می‌شود، پذیرفته خواهد شد. و اگر از نمازهایی بود که قبول نمی‌شود، خداوند می‌فرمایند: آن را به بنده‌ام برگردان. او نیز نماز را برگردانده و به صورت نمازگزار می‌زند. و به او می‌گوید: آه که چقدر با اعمالت مرا به دردسر می‌اندازی! 3- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام از امیر المؤمنین علیه السّلام روایت نموده است که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: شیطان همیشه از فرزند آدم بیمناک بوده و از او می‌ترسد؛ البته تا زمانی که نمازهای پنجگانه را در وقتش بخواند.

و هنگامی که این نمازها را ضایع کرد، شیطان بر او جری شده و او را به گناهان بزرگ می‌کشاند.

مجازات حمد و سوره خواندن در حال اقتدا به امام جماعت

1- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که: امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: کسی که پشت سر امامی که به او اقتدا کرده است قرائت نماید (حمد و سوره را بخواند) و بمیرد،

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 497

بی‌دین محشور می‌شود.

مجازات درست به صف نایستادن پشت سر امام جماعت

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: ای مردم! صفهایتان را درست کنید، بطوری که کتفهایتان با هم تماس پیدا کرده و فاصله‌ای بین شما نباشد. در صفها متفرق نباشید، تا خداوند دلهای شما را متفرق نسازد.

مجازات ترک نماز واجب یا بی‌اهمیتی به آن

1- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: بین مسلمان و کافر فاصله‌ای نیست، مگر این که مسلمان نماز واجب را عمدا ترک کند یا آن را بی‌اهمیت بداند و نخواند.

2- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام از جابر نقل نموده است که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: بین کفر و ایمان فاصله‌ای جز ترک نماز نیست.

مجازات تأخیر انداختن نماز عصر

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمود:
کسی که بدون فراموشی نماز عصر را ترک کند تا آن را از دست بدهد، خداوند در روز قیامت او را بی‌اهل و مال می‌گرداند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 499
2- ... راوی می‌گوید به دیدن امام صادق علیه السّلام رفته و عرض کردم: مردی که عمدا نماز عصر را به تأخیر بیاندازد، چه حالی خواهد داشت؟ فرمودند: در روز قیامت بدون اهل و مال خواهد آمد. عرض کردم: گرچه بهشتی باشد؟ فرمودند:
گرچه بهشتی باشد. عرض کردم: در بهشت چه حالی خواهد داشت؟ فرمودند: بی‌اهل و مال و منزل بوده و میهمان بهشتیان می‌شود.
3- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: در مورد هر چه فریب بخوری در مورد نماز عصر فریب نخور و در حالی که آفتاب سفید و صاف است آن را بخوان. زیرا همانا رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که نماز عصر را ضایع کند، بی‌اهل و مال خواهد بود. عرض کردم: کجا بی‌اهل و مال خواهد بود؟ فرمودند: در بهشت. عرض کردم منظور از ضایع کردن آن کدام است؟ فرمودند: بخدا سوگند! منظور این است که آن را نخواند تا آفتاب زرد شود یا غروب کند.

مجازات نخواندن نماز عشا تا نیمه شب

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: فرشته گمارده‌ای می‌گوید: کسی که تا نیمه شب نماز عشا را نخواند، خداوند چشمانش را به خواب نبرد.

مجازات ترک نماز جماعت و جمعه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم نماز صبح را خواندند. آنگاه رو به اصحاب نموده و نام چند نفر را برده و پرسیدند: اینان به نماز آمدند؟ عرض کردند: خیر، ای رسول خدا! فرمودند: آیا نیامدند؟ بدانید هیچ نمازی برای منافقین سختتر از این نماز و نماز عشا نیست.

2- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم با همسایگان مسجد شرط کرد که به نماز جماعت حاضر شوند و فرمودند: اگر

کسانی که به نماز جماعت نمی‌آیند از کار خود دست برندارند، به مؤذن دستور می‌دهم اذان و اقامه گفته، آنگاه به مردی از اهل بیتم که همان علی علیه السّلام است، دستور می‌دهم بسته‌های هیزم را آورده و بخاطر نیامدن به نماز جماعت خانه‌های آنها را آتش بزنند.

3- ... راوی گوید از امام باقر علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که بدون جهت سه جمعه متوالی نماز جمعه را ترک کند، خداوند بر قلب او مهر می‌زند.

4- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: نماز جمعه واجب و اجتماع برای آن به همراه امام نیز واجب است. اگر مردی سه جمعه بدون علت آن را ترک کند، سه واجب را ترک کرده است. و هیچ کس، جز منافق سه واجب را ترک نمی‌کند. و کسی که بخاطر بی‌رغبتی به نماز جماعت و جمع مؤمنین نماز جماعت را ترک کند، نمازی نخواهد داشت (نمازش ارزش چندانی ندارد).

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام خواستم گناهان کبیره را برایم بیان کند.

آن حضرت علیه السّلام فرمودند: گناهان کبیره پنج‌تایند؛ همانهایی که خداوند جهنم را برای آنها واجب نموده است: خداوند عزّ و جلّ می‌فرمایند «همانا خداوند شرک به خود را نمی‌آمرزد» «145» و می‌فرمایند: «همانا کسانی که با ستم اموال یتیمان را می‌خورند، فقط آتش خورده و بزودی به جهنم می‌روند» «146» و می‌فرمایند: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هنگامی که با کافران در میدان جنگ روبرو شدید، فرار نکنید ...» «147» (یعنی گناهان کبیره عبارتند از: شرک به خداوند، خوردن مال یتیم از روی ظلم، فرار از میدان جنگ با کفار)، تهمت زدن به زنان پاکدامن و بی‌گناه و کشتن عمدی مؤمن به خاطر دینش.

---

(145) إِنَّ اللَّهَ لا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَکَ بِهِ. سوره نساء (4): آیه 48.

(146) إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوالَ الْيَتامى ظُلْماً إِنَّما يَأْكُلُونَ فِى بُطُونِهِمْ ناراً وَ سَيَصْلَوْنَ سَعِيراً. سوره نساء (4): آیه 10.

(147) يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفاً فَلا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبارَ .... سوره انفال (8): آیه 15 و 16.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 503

2- ... راوی می‌گوید از امام باقر علیه السّلام پرسیدم گناهان کبیره چه گناهانی هستند؟ فرمودند: هر گناهی که خداوند به انجام دهنده آن جهنم را وعده داده است.

مجازات خوردن مال یتیم

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: در کتاب امیر المؤمنین علیه السّلام آمده است: کسی که مال یتیم را با ظلم بخورد، پس از مرگش یتیمان او به نتیجه بد کردار پدرشان گرفتار شده و در آخرت نیز مجازات کارش را می‌بینند. اما در دنیا باین دلیل که خداوند عزّ و جلّ فرموده است: «و کسانی که پس از خود کودکان ضعیفی را باقی می‌گذارند و برای آنها می‌ترسند، باید تقوی پیشه کرده و در باره یتیمان مردم درست و به عدالت سخن بگویند»؛ «148» و اما در آخرت باین جهت که خداوند عزّ و جلّ فرموده است: «همانا کسانی که با ستم اموال یتیمان را می‌خورند فقط آتش خورده و بزودی به جهنم می‌روند» «149».
2- ... راوی می‌گوید از معصوم علیه السّلام شنیدم که فرمودند: همانا خداوند عزّ و جلّ برای خوردن مال یتیم دو مجازات وعده داده است: یکی مجازات جهنم و دیگری مجازات دنیایی است که در این آیه آمده است: «و کسانی که پس از خود کودکان ضعیفی باقی گذاشته و برای آنها می‌ترسند، باید تقوی پیشه کرده و در باره یتیمان مردم درست و بعدالت سخن بگویند» «150» منظور آیه این است که باید بترسد از این که پس از مرگش همان گونه که با یتیمان مردم رفتار کرده، با یتیمانش رفتار کنند.
3- ... راوی می‌گوید به دیدن امام صادق علیه السّلام رفتیم. او شروع به سخن نموده و فرمودند: کسی که مال یتیم را بخورد، خداوند ظالمی را بر او یا فرزندانش مسلط می‌نماید. همانا خداوند عزّ و جلّ می‌فرماید: «و کسانی که پس از خود کودکان ضعیفی باقی می‌گذارند و برای آنها می‌ترسند باید تقوی پیشه کرده و در باره یتیمان مردم درست و بعدالت سخن بگویند» «151».

---
(148) وَ لْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعافاً خافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَ لْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيداً. سوره نساء (4): آیه 9.
(149) إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوالَ الْيَتامى ظُلْماً إِنَّما يَأْكُلُونَ فِی بُطُونِهِمْ ناراً وَ سَيَصْلَوْنَ سَعِيراً. سوره نساء (4): آیه 10.
(150) وَ لْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعافاً خافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَ لْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيداً. سوره نساء (4): آیه 9.
(151) همان.

1- ... راوى مى‌گويد از امام باقر عليه السّلام خواستم در باره اين آيه توضيح بدهند «در روز قيامت اموالى كه با آن بخل مى‌ورزيدند، طوق گردنشان مى‌شود» «152». آن حضرت عليه السّلام فرمودند: بنده‌اى نيست كه مقدارى از زكات مالش را ندهد، مگر آن كه خداوند در روز قيامت آن را تبديل به اژدهايى از آتش نموده و آن را به گردنش مى‌اندازد و آن اژدها او را مى‌گزد تا از حساب فارغ شود. و اين آيه نيز همين را مى‌فرمايد «در روز قيامت اموالى كه با آن بخل مى‌ورزيدند، طوق گردنشان مى‌شود» «153» و فرمودند: مراد اين آيه از بخل‌ورزيدن، بخل در پرداخت زكات است.
2- ... امام باقر عليه السّلام فرمودند: همانا خداوند عزّ و جلّ در روز قيامت عده‌اى را در حالى كه دستهايشان به گردنشان بسته شده است، از قبرهايشان برمى‌انگيزد. آنان حتى به اندازه سر انگشتى نيز نمى‌توانند چيزى را بگيرند. همراه آنان فرشتگانى هستند كه آنان را به سختى ملامت كرده و مى‌گويند: اينان كسانى هستند كه خير اندكى از خير بسيار را ندادند. اينان كسانى هستند كه خداوند عزّ و جلّ به ايشان عطا فرمود، ولى ايشان حق خداوند عزّ و جلّ را از اموالشان، پرداخت نكردند.
3- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: هيچ مالدارى نيست كه زكات طلا يا نقره خود را نپردازد، مگر اين كه خداوند در روز قيامت او را در دشت صاف و نرمى زندانى نموده و اژدهايى را كه از تجمع زهر در سرش موى سرش ريخته است، بر او مسلط مى‌نمايد. آن اژدها به دنبال او مى‌رود و او فرار مى‌كند و هنگامى كه مى‌بيند نمى‌تواند فرار كند، دستش را به سوى اژدها مى‌برد و او همان گونه كه ترب را گاز مى‌زند و مى‌خورد، دستش را گاز زده و مى‌خورد. و در نهايت دور گردنش چنبر مى‌زند و اين همان فرمايش خداوند عزّ و جلّ است: «در روز قيامت اموالى كه با آن بخل مى‌ورزيدند، طوق گردنشان مى‌شود» «154» و هيچ مالدارى نيست كه زكات شتر، گاو يا گوسفند خود را ندهد، مگر اين كه خداوند در روز قيامت او را در دشت صاف و نرمى زندانى نموده و هر حيوان سم‌دارى او را لگدكوب كرده و هر جانور نيش‌دارى به او نيش مى‌زند. و هيچ مالدارى نيست كه زكات نخل، انگور و زراعت (خرما، كشمش،

---

(152) سَيُطَوَّقُونَ ما بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيامَةِ. سوره آل عمران (3): آيه 180.
(153) همان.
(154) همان.

گندم و جو) خود را ندهد، مگر اين كه خداوند زمينش را تا عمق زمين هفتم در روز قيامت طوق گردنش مى‌نمايد.

4- ... راوى مى‌گويد: شخصى مى‌پنداشت در خواب از زنى مى‌ترسد و مى‌گفت: از ترس آن فريادى كشيدم كه همسايه‌ها شنيدند. او (براى حل مشكلش) مرا خدمت امام صادق عليه السّلام فرستاد. امام صادق عليه السّلام فرمودند: به او بگو شايد زكات نمى‌دهد. او در جواب من گفت: محققا و به خدا سوگند كه زكات مى‌دهم. آن حضرت عليه السّلام دوباره فرمودند: به او بگو اگر زكات هم مى‌دهى، حتما به اهل آن نمى‌دهى.

5- ... راوى مى‌گويد: از امام صادق عليه السّلام شنيدم كه فرمودند: كسى كه زكات ندهد، هنگام مرگ تقاضاى بازگشت مى‌كند. و اين آيه نيز همين را مى‌فرمايد: «تا زمانى كه مرگ به سراغ يكى از آنان بيايد، گويد پروردگارا مرا به دنيا بازگردان؛ شايد با كارهاى خوب، گذشته‌ام را جبران نمايم» «155».

6- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: دو مجازات اعدام هست كه تا قيام قائم ما كسى به حكم خداوند عزّ و جلّ آن را اجرا نمى‌كند: زناكار محصن (مرد زن‌دار) كه او را سنگسار مى‌نمايد، و كسى كه زكات نمى‌دهد، كه او را گردن مى‌زند.

7- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: كسى كه در زندگى خود زكات ندهد، پس از مرگ درخواست مى‌كند كه به دنيا بازگردد. و كسى كه يک قيراط از زكات را ندهد (به هنگام مرگ) بايد يا يهودى بميرد يا مسيحى (هر كدام را كه بخواهد و نمى‌تواند مسلمان بميرد).

8- ... راوى از معصوم عليه السّلام نقل نموده است: كسى كه قيراطى از زكات را نپردازد، نه مؤمن است و نه مسلمان. و امام صادق عليه السّلام فرمودند: هيچ مالى در خشكى و دريا از بين نرفت، مگر به خاطر زكات ندادن. و نيز فرمودند: هنگامى كه قائم آل محمد عليه السّلام قيام نمايد، گردن كسى را كه زكات نپردازد، مى‌زند.

---

(155) حَتَّى إِذا جاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّى أَعْمَلُ صالِحاً فِيما تَرَكْتُ.

سوره مؤمنون (23): آيه 99 و 100.

مجازات زکات نگرفتن مستحق

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که زکات نگیرد و مستحق آن باشد، مانند کسی است که باید زکات بپردازد و ندهد.

مجازات خوردن یک روز از روزه ماه رمضان

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که روزه یک روز از ماه رمضان را بخورد، روح ایمان از او خارج می‌شود.

مجازات ترک حج واجب

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش نقل می‌نماید که یکی از وصیتهای امیر المؤمنین علیه السّلام این بود که: حج خانه خدا را ترک نکنید که هلاک می‌شوید. و نیز فرمودند: کسی که به خاطر حاجتی از حاجتهای دنیا حج را ترک کند، تا زمانی که حاجیها با سرهای تراشیده از حج برگردند، حاجتش روا نخواهد گردید.

2- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که بمیرد و حج واجب خود را بجا نیاورد و علت حج نکردن او حاجتی نباشد که بدون برآوردن آن، رفتن به حج برای او ممکن نباشد، یا مرضی که بخاطر آن نتواند به حج برود، یا حاکمی که او را از رفتن به حج منع کند، باید یا یهودی بمیرد یا مسیحی (هر کدام را که خواست انتخاب می‌کند و مسلمان از دنیا نمی‌رود).

نقش زبان در ثواب و مجازات

1- ... امام سجاد علیه السّلام فرمودند: همان زبان فرزند آدم هر روز بر اعضا و جوارح انسان مهربانی نموده و حال آنها را می‌پرسد. آنها جواب می‌دهند: اگر ما را رها کنی

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 511

خوب هستیم. و می‌گویند تو را بخدا، تو را بخدا، رعایت حال ما را بکن. او را سوگند داده و می‌گویند: اگر ثوابی بدست آوریم از توست و اگر مجازات شویم بخاطر توست.

مجازات یک بار «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» نخواندن در سه روز

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که سه روز بگذرد و سوره قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ را نخواند، بدون یاور مانده و رشته ایمان از گردنش برداشته می‌شود (بی‌ایمان می‌شود). و اگر در این سه روز بمیرد کافر به خدای بزرگ است.

مجازات «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» نخواندن در روز جمعه

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که جمعه‌ای را سپری کند و در آن قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ نخواند و سپس بمیرد، بر دین ابی لهب مرده است.

مجازات نخواندن «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» در بیماری و گرفتاری

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که بیمار یا گرفتار شود و در بیماری یا گرفتاری خود قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ نخواند و در آن بیماری یا گرفتاری بمیرد، در جهنم خواهد بود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 513

مجازات نخواندن «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» در پنج نماز

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که یک روز را سپری نموده و پنج نماز بخواند و در هیچ کدام قُلْ هُوَ اللّهُ أَحَدٌ نخواند، به او می‌گویند: ای بنده خدا! از نمازگزاران نیستی.

مجازات فراموش کردن سوره‌ای از قرآن

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که سوره‌ای از قرآن را فراموش کند، (در روز قیامت) آن سوره در شکلی زیبا و درجه‌ای بلند برای او نمایان می‌شود. وقتی آن را می‌بیند می‌گوید تو کیستی؟ چقدر زیبایی! کاش از آن من بودی! او می‌گوید مرا نمی‌شناسی؟ من فلان سوره هستم. اگر مرا فراموش نکرده بودی، تو را به این درجه می‌رساندم.

مجازات ذلیل کردن مؤمن

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: خداوند عزّ و جلّ می‌فرمایند: کسی که بنده مؤمن مرا ذلیل کند، بداند به جنگ من آمده است و کسی که او را احترام و تکریم نماید، بداند از غضب من در امان است.

مجازات یاری نکردن مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: مؤمنی نیست که بتواند برادر مؤمنش را یاری کند ولی یاری نکند، مگر این که خداوند در دنیا و آخرت او را یاری نخواهد نمود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 515

مجازات بدنام کردن مؤمنین و ردّ سخن آنها

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا خداوند عزّ و جلّ مؤمنین را از نور عظمت و بزرگی خود آفرید. کسی که آنها را بدنام کرده یا سخن آنان را رد کند، خداوند را در عرشش رد کرده است؛ در پیشگاه خداوند ارزشی نداشته و فقط شریک شیطان است.

مجازات عیب‌جویی از مؤمن و بردن آبروی او

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: انسانی نیست که از مؤمنی عیبجویی کرده و آبروی او را ببرد، مگر این که با بدترین مرگها می‌میرد و (پس از مرگ) آرزو می‌کند (به دنیا) بازگشته و کار خوب انجام دهد.

مجازات پوشانیدن خود از مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر مؤمنی که بین او و مؤمن دیگر مانع و حجابی باشد، خداوند بین او و بهشت هفتاد هزار دیوار می‌کشد که بین هر دیواری تا دیوار دیگر هزار سال راه است.

مجازات سود گرفتن از مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: سود گرفتن مؤمن از مؤمن رباست «156».

---

(156) ظاهرا این حدیث حکم سود گرفتن را بهنگام حکومت قائم آل محمد علیه السّلام می‌گوید، نه زمان ما.

مجازات معتبرتر دانستن «گرو» از برادر مسلمان

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که «گرو» را معتبرتر از برادر مسلمانش بداند، من از او بیزارم.

مجازات محروم کردن مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر مؤمنی که خود یا دیگری قدرت بر چیزی داشته باشد و مؤمنی به آن احتیاج داشته باشد و او را از آن بازدارد، خداوند در روز قیامت او را با رویی سیاه و چشمانی کور در حالی که دستانش به گردنش بسته است، سر پا نگه می‌دارد. و می‌گویند: این همان خائنی است که به خدا و رسول او خیانت کرده است. آنگاه دستور می‌رسد او را به جهنم ببرید.

مجازات حبس حق مؤمن

1- ... یونس بن ظبیان نقل می‌کند که امام صادق علیه السّلام فرمودند: ای یونس! کسی که حق مؤمنی را نزد خود نگهداشته و به او ندهد، خداوند در روز قیامت پانصد سال او را سر پا نگه می‌دارد تا آن قدر عرق کند که چند دره از عرق او جاری شود؛ و منادی از جانب خدا ندا می‌کند: این همان ظالمی است که حق فلان مؤمن را نزد خود نگهداشت و به او نداد. چهل روز نیز سرزنش می‌شود. سپس دستور می‌رسد او را به جهنم ببرید.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هر مؤمنی مال مؤمنی را که به آن احتیاج دارد حبس کند، بخدا سوگند غذای بهشتی را نچشیده، و از نوشابه‌های سربسته بهشتی نخواهد نوشید.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 519

مجازات تهمت زدن به مؤمن

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که به مرد یا زن مؤمنی تهمتی بزند که در آنها نباشد، خداوند در روز قیامت او را در «طینت خبال» محشور می‌نماید. راوی پرسید «طینت خبال» چیست؟ فرمودند: چرک خون‌آلودی است که از فرج زنان بدکاره بیرون می‌آید.
2- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: ناسزا گفتن به مؤمن فسق، جنگ با او کفر و خوردن گوشتش (با غیبت) گناه است.

مجازات نقل کردن مطلبی در باره مؤمن بقصد رسوا کردن او

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که چیزی از مؤمنی نقل کند، با این هدف که او را رسوا کرده و شخصیتش را از بین ببرد تا از چشم مردم بیفتد، خداوند عزّ و جلّ او را از سرپرستی خود خارج و به سرپرستی شیطان وارد می‌نماید.

مجازات ممانعت از سکونت مؤمنی در خانه‌اش

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که خانه‌ای داشته باشد و مؤمنی محتاج سکونت در آن باشد و او نگذارد، خداوند عزّ و جلّ می‌فرماید: فرشتگانم! بنده‌ام به بنده دیگرم در مورد سکونت در دنیا بخل ورزید. به عزتم سوگند هیچ گاه در بهشتم ساکن نخواهد شد.

مجازات عیبجویی از مؤمن

1- ... ابی برده می‌گوید: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم با ما نماز خواندند. آنگاه بطرف در مسجد رفته، دست بر در مسجد گذاشته و با بلندترین صدای خود فرمودند: ای

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 521

کسانی که با زبان ایمان آورده و ایمان به قلب آنها نرسیده است! از مؤمنین عیبجویی نکنید. زیرا همانا کسی که در پی یافتن عیوب مؤمنین باشد، خداوند به دنبال یافتن عیوب او خواهد بود. و کسی که خداوند عیوب او را جستجو نماید، او را رسوا خواهد کرد؛ گرچه داخل خانه‌اش باشد.

مجازات جرأت پیدا کردن بر خدا

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: عده‌ای گناهان بسیاری مرتکب شدند ولی پس از مدتی از آن گناهان دوری کرده و از آن گناهان بسیار ترسان بودند. عده‌ای دیگری به آنها گفتند:
گناهان شما به عهده ما. خداوند عزّ و جلّ بر آنها (که گناه را بعهده گرفته بودند) عذاب نازل نمود. سپس فرمود: آنان از من ترسیدند و شما بر من جرأت پیدا کردید!

مجازات قصد گناه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا و محققا مؤمنی بخاطر قصد گناه، از رزق خود محروم می‌شود.

مجازات گناه

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: اگر کسی قصد گناه کرد، نباید آن را انجام دهد.
زیرا همانا ای بسا که بنده گناهی مرتکب می‌شود و خداوند عزّ و جلّ او را دیده و می‌فرماید: به عزت و جلالم سوگند هیچ گاه تو را نمی‌آمرزم.

مجازات انجام عمل بقصد رضایت خداوند و مردم

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: اگر بنده‌ای بخاطر رضای خداوند عزّ و جلّ و رسیدن به سرای آخرت کاری را انجام دهد و رضایت کسی از مردم را وارد این
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 523
قصد نماید، مشرک است.
امام صادق علیه السّلام نیز فرمودند: کسی که بخاطر مردم عملی را انجام دهد، پاداشش بعهده مردم است. همانا هر ریایی شرک است.
امام صادق علیه السّلام فرمودند: خداوند عزّ و جلّ می‌فرمایند: کسی که برای من و غیر من عمل کند، آن عمل برای غیر من خواهد بود.

مجازات قطع رحم و پراکندگی دلها

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هنگامی که علم آشکار شود ولی به آن عمل نشود، زبانها یگانه ولی قلبها متفرق شده و مردم قطع رحم نمایند. در این هنگام خداوند آنان را لعنت کرده؛ آنان را کر نموده و دیدگانشان را کور می‌نماید (تا حق و حقیقت را نشنوند و نبینند).

مجازات خیانت، سرقت، شراب خوردن و زنا

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: چهار چیز است که وارد خانه‌ای نمی‌شود، مگر این که آن خانه خراب شده و با برکت، آباد نخواهد شد: خیانت، سرقت، شراب خوردن و زنا.
2- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: شرابخوار مانند بت‌پرست با خداوند عزّ و جلّ ملاقات می‌نماید. و کسی که یک بار شراب بخورد، خداوند تا چهل روز نمازش را قبول نمی‌کند.
3- ... شخصی به امام صادق علیه السّلام عرض کرد: خداوند تو را در طاعتش موفق نماید! شراب خوردن بدتر است یا نماز نخواندن؟ فرمودند: شراب خوردن. آنگاه فرمودند: می‌دانی چرا؟ عرض کرد: خیر. فرمودند: چون حالی پیدا می‌کند که خدایش را نمی‌شناسد.
4- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم

فرمودند: شرابخوار در روز قیامت با چشمانی کور و رویی سیاه در حالی می‌آید که یک طرف بدنش کج، آب دهانش جاری، موهای جلو سرش به انگشت شست پایش بسته شده و دستش از ستون فقراتش درآمده است، بطوری که اهل محشر وقتی او را می‌بینند که برای حساب می‌رود، از او به وحشت می‌افتند.
5- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که با میلی از مسکر سرمه بکشد، خداوند عزّ و جلّ با میلی آتشین به چشمانش می‌کشد. و سیراب‌شدگان از مسکر در دنیا، تشنه می‌میرند، تشنه محشور می‌شوند و تشنه وارد جهنم می‌شوند.
6- ... راوی می‌گوید از امام باقر علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که مسکر بخورد و مست شود، خداوند چهل روز نمازش را قبول نمی‌نماید و اگر در این مدت نماز نخواند، بخاطر ترک نماز عذابش دو برابر می‌شود.
7- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام حکم شرابخوار را پرسیدم. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: تا زمانی که ذره‌ای شراب در رگهایش باشد، نمازش قبول نخواهد شد.
8- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا خداوند عزّ و جلّ برای شر چند قفل گذاشته که کلید این قفلها شراب است. و دروغ بدتر از شراب است.
9- ... راوی از امام باقر علیه السّلام یا امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمودند: همانا خداوند عزّ و جلّ گناه را در خانه‌ای قرار

داده، برای این خانه دری گذاشته، بر این در قفلی نهاده و برای این قفل کلیدی گذاشته است. و کلید گناه شراب است.
10- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بر زنا و دزدی و شراب خوردن مداومت می‌نماید، همانند بت‌پرست است.

11- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم ده نفر را در رابطه با شراب لعنت کردند: کسی که (درخت) آن را (بقصد شراب) بکارد، باغبان آن، سازنده آن، کسی که آن را می‌نوشد، ساقی آن، حمل‌کننده آن، کسی که آن را برای او حمل می‌کنند، فروشنده آن، مشتری آن و کسی که سود آن به جیب او می‌رود.
12- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: آواز، آشیانه نفاق و شراب خوردن کلید هر بدی است. شرابخوار تکذیب‌کننده کتاب خداوند عزّ و جلّ است و اگر خداوند عزّ و جلّ را تصدیق می‌کرد، حتما از حرامهای او دوری می‌نمود.
13- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که اندکی از آنچه بسیار آن مست‌کننده است وارد رگی از رگهایش کند، خداوند عزّ و جلّ این رگ را با سیصد و شصت نوع عذاب، کیفر می‌دهد.
14- ... از امام صادق علیه السّلام پرسیدند: حکم مردی که مسکر می‌خورد چیست؟
فرمودند: تا چهل روز نمازش قبول نمی‌شود، در این چهل روز نمی‌تواند توبه کند و اگر در این مدت بمیرد به جهنم می‌رود.
15- ... راوی می‌گوید عده‌ای از قریش محمد بن علی علیهما السّلام (امام باقر یا امام جواد) را در مسجد الحرام دیدند و گفتند: مردم عراق این شخص را می‌پرستند.
یکی از آنها گفت خوب است شخصی را بفرستیم تا از او چیزی بپرسد. جوانی از آنها نزد حضرت علیه السّلام آمده و پرسید: ای عمو! بزرگترین گناهان کبیره کدام گناه است؟
آن حضرت علیه السّلام در پاسخ فرمودند: خوردن شراب. آن جوان نیز آمد و آنها را از سؤال و جواب خود آگاه کرد. به او گفتند دوباره سئوالت را تکرار کن و اصرار کردند. دوباره بازگشت و سؤال کرد. امام علیه السّلام فرمودند: برادرزاده! مگر به تو نگفتم خوردن شراب. همانا شراب خوردن شرابخوار را به زنا، دزدی، آدمکشی- که خداوند آن را حرام نموده مگر بحق- و شرک به خدا می‌کشاند. کارهایی که شراب انجام می‌دهد بیش از هر گناهی است؛ همان گونه که درخت آن از هر درختی بالاتر می‌رود.

16- ... راوی می‌گوید به امام رضا علیه السّلام عرض کردم «ابن داذویه» می‌گوید که شما به او فرموده‌اید: شرابخوار کافر است. فرمودند: راست می‌گوید من به او گفته‌ام.

17- ... راوی حکم خنثی (نوعی شراب) را از امام صادق علیه السّلام پرسید. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: خنثی حرام است. و کسی که آن را بنوشد مانند شرابخوار است.

مجازات خوردن گل

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: همانا کسی که گل بخورد بدنش به خارش افتاده، مبتلا به بواسیر شده، بیمار خواهد شد و نیروی ساق و پایش از بین می‌رود. و اعمالی که پس از خوردن گل انجام می‌دهد، با اعمال قبل از آن مقایسه شده و بخاطر انجام ندادن آن اعمال در حال بیماری عذاب خواهد شد.

2- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: همانا وسوسه و اکثر مکرهای شیطان از خوردن گل است. همانا خوردن گل باعث درد و بیماری است. و کسی که گل بخورد و ضعیف شود و نتواند اعمالی را که قبلا انجام می‌داده انجام دهد، بمقدار آن اعمال عذاب خواهد شد.

مجازات فروتنی برای همراه سلطان یا مخالف دینی

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: دین خود را با ورع و نیروی تقوی و درخواست حوائج از خدا، نه از سلطان، حفظ کنید. و بدانید همانا هر مؤمنی که بخاطر دنیا برای همراه سلطانی یا مخالف دینش فروتنی کند، خداوند صدایش را ضعیف نموده، با او بشدت دشمن می‌شود و او را به همان شخص وامی‌گذارد. اگر موفق

شد از طریق او مالی بدست آورد، خداوند برکت را از آن مال برمی‌دارد و اگر مقداری از آن را در راه حج یا عمره یا بنده آزاد کردن مصرف کند، به او پاداشی عطا نمی‌نماید.

مجازات ترک واجب یا ارتکاب گناه کبیره

1- ... راوی می‌گوید به امام صادق علیه السّلام عرض کردم نقل می‌کنند که مغیره گفته است: هنگامی که انسان خدایش را شناخت، دیگر تکلیفی ندارد. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: خدا لعنتش کند. چرا چنین گفته است. مگر چنین نیست که انسان هر چه بیشتر خدا را شناخت از او بیشتر اطاعت می‌کند. آیا کسانی که خدا را نمی‌شناسند، از او اطاعت می‌کنند؟! همانا خداوند عزّ و جلّ با فرمانی به حضرت محمد صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم امر نموده و حضرت محمد صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم نیز با فرمانی به مؤمنین امر نموده است و آنها تا رسیدن نهی آن، به آن عمل می‌کنند. و مؤمن امر و نهی را مساوی می‌داند (همان طور که به امر عمل می‌کند به نهی نیز عمل می‌کند).
آنگاه فرمودند: هنگامی که بنده‌ای واجبی از واجبات خداوند را ترک و گناه کبیره‌ای از گناهان کبیره را مرتکب شود، خداوند عزّ و جلّ به او نگاه نکرده و او را پاک نمی‌گرداند. عرض کردم خداوند به او نگاه نمی‌نماید! فرمودند: بله. زیرا به خداوند شرک ورزیده است. عرض کردم: شرک ورزیده است! فرمودند: بله. زیرا همانا خداوند عزّ و جلّ دستوری داده است و شیطان نیز دستوری داده است و او دستور خداوند را رها و به دستور شیطان عمل کرده است. پس او همراه با ابلیس در درک هفتم جهنم (هفتمین طبقه زیرین جهنم) خواهد بود.

مجازات دوستداران رواج گناه در میان مؤمنین

1- ... «محمد بن فضیل» می‌گوید به امام کاظم علیه السّلام عرض کردم: فدایت شوم.
در باره یکی از برادرانم چیز ناخوش‌آیندی شنیدم و هنگامی که به او گفتم انکار کرد، در حالی که کسانی که آن مطلب را به من گفتند، افراد مورد اعتمادی بودند. آن

حضرت فرمودند: ای محمد! در رابطه با برادرت گوش و چشمت را تکذیب کن.
و اگر پنجاه «قسامه» (که هر کدام پنجاه نفر هستند یا پنجاه بار قسم می‌خورند) برایت قسم بخورند و مطلبی را برایت بگویند، تو سخن او را تصدیق و آنان را تکذیب کن و خبری را پخش نکن که آبروی او را ببرد و شخصیت او را نابود کند. زیرا در غیر این صورت از کسانی خواهی بود که خداوند عزّ و جلّ در باره آنها فرموده است «همانا برای کسانی که دوست دارند گناه در میان کسانی که ایمان آورده‌اند رواج یابد، عذابی دردناک در دنیا و آخرت هست» «157».
2- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که گناهی را رواج دهد، مانند کسی است که برای اولین بار آن را انجام داده است.
و کسی که مؤمنی را به خاطر چیزی سرزنش کند، نمی‌میرد تا خود گرفتار آن نشود.

1- ... امام صادق از پدرانش علیهم السّلام از امیر المؤمنین علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم فرمودند: چهار نفر هستند که اهل جهنم را علاوه بر آزارهایی که خود دارند، آزار می‌دهند، در جهنم آب جوش خورده و داد و فریادشان بلند است. اهل جهنم به یک دیگر می‌گویند: اینان چه کرده‌اند که علاوه بر شکنجه‌هایی که خود داریم، از شکنجه آنان ما نیز در عذاب هستیم؟

یکی از آنان در تابوتی از آتش آویزان است، یکی دیگر روده‌هایش را می‌کشد، دیگری از دهانش چرک و خون جاری است و آن یکی گوشت خود را می‌خورد. به کسی که در تابوت است می‌گویند ای دورترین از رحمت خدا! چه کرده‌ای که ما علاوه بر شکنجه‌هایی که خود داریم، از شکنجه تو نیز در عذاب هستیم؟

می‌گوید: بدانید که من دورترین از رحمت خدا، در حالی مرگم فرا رسید که اموال مردم به گردنم بود و نمی‌توانستم دیون خود را بپردازم. سپس به کسی که روده‌هایش را می‌کشد، می‌گویند: ای دورترین از رحمت خدا! چه کرده‌ای که ما علاوه بر شکنجه‌هایی که خود

---

(157) إِنَّ الَّذِینَ یُحِبُّونَ أَنْ تَشِیعَ الْفاحِشَةُ فِی الَّذِینَ آمَنُوا لَهُمْ عَذابٌ أَلِیمٌ فِی الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ. سوره نور (24): آیه 19.

داریم، از شکنجه تو نیز در آزار هستیم؟ می‌گوید: بدانید که من دورترین از رحمت خدا، اگر بدنم با بول نجس می‌شد، به آن بی‌اعتنا بودم. آنگاه به کسی که چرک و خون از دهانش جاری است می‌گویند ای دورترین از رحمت خدا! چه کرده‌ای که ما با وجود عذابهایی که خود داریم، از عذاب تو نیز آزار می‌بینیم؟ می‌گوید: بدانید که من دورترین از رحمت خدا، هر سخن بدی را نقل کرده و با آن فساد ایجاد می‌کردم. آنگاه به کسی که گوشت خود را می‌خورد می‌گویند: ای دورترین از رحمت حق! چه کرده‌ای که ما با وجود شکنجه‌هایی که گرفتار آن هستیم، از شکنجه تو نیز در آزاریم؟ می‌گوید: بدانید که من گوشت مردم را با غیبت خورده و سخن‌چینی می‌کردم.

مجازات کسی که متعرض سلطان ستمکاری شود

1- ... «مفضل بن عمر» می‌گوید امام صادق علیه السّلام به من فرمودند: ای مفضّل! همانا کسی که متعرض سلطان ستمکاری شود و حادثه ناگواری از ناحیه او برایش پیش آید، پاداشی نداشته و در این مصیبت، صبر روزی او نخواهد شد.

مجازات انجام ندادن کار مسلمان

1- ... «اسماعیل بن عمار صیرفی» می‌گوید به امام صادق علیه السّلام عرض کردم: فدایت شوم مؤمن برای مؤمن رحمت است؟ فرمودند: بله. عرض کردم: چگونه؟ فرمودند: هر مؤمنی که بخاطر حاجتی پیش برادرش برود، بدون شک این فقط رحمتی است که خداوند برایش آماده نموده و فرستاده است. اگر حاجت او را برآورد، بدون شک با قبول آن رحمت حق را پذیرفته، و اگر با وجود توانایی، حاجتش را برنیاورد، فقط رحمتی را که خداوند برایش آماده کرده و فرستاده بود، رد کرده است. و این رحمت برای روز قیامت ذخیره می‌شود و کسی که حاجتش برآورده نشده می‌تواند در باره آن تصمیم بگیرد. اگر بخواهد می‌تواند آن را برای خودش بردارد یا به دیگری بدهد. ای اسماعیل! در این صورت که او اختیاردار آن رحمت

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 537

است، فکر می‌کنی آن را برای خودش بردارد یا به دیگری بدهد؟ عرض کردم: گمان نمی‌کنم آن را به دیگری بدهد. فرمودند: گمان نداشته باش. بلکه یقین داشته باش که بدون شک آن را برای خودش برمی‌دارد. ای اسماعیل! کسی که برادرش بخاطر حاجتی پیش او بیاید و او بتواند حاجتش را برآورد ولی این کار را انجام ندهد، خداوند در قبرش ماری را بر او مسلط می‌کند که تا روز قیامت انگشت ابهام او را بگزد؛ خواه آمرزیده باشد یا در عذاب بسر برد.

مجازات به کار نگرفتن تمام توان در انجام کار برادر مؤمن

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که به دنبال حاجت برادر مؤمنش برود، ولی تمام توان خود را به کار نگیرد، مانند کسی است که به خدا و رسولش خیانت کرده و خداوند عزّ و جلّ دشمن او خواهد بود.
2- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: هر مردی از یاران ما که برادرش برای کاری از او یاری بخواهد و او با تمام قدرت به او کمک نکند، بدون شک به خدا و رسول او و مؤمنین خیانت کرده است.
عرض کردم: مرادتان از مؤمنین کیست؟ فرمودند: از امیر المؤمنین علیه السّلام گرفته تا آخرین نفر مؤمنین.

مجازات یاری نکردن مؤمن بهنگام درخواست او

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: اگر یکی از برادران ما برای حاجتی پیش یکی از شیعیان ما برود و برای رفع نیازش از او کمک بخواهد و او با این که می‌تواند به او کمک کند از کمک کردن به او خودداری کند، خداوند عزّ و جلّ او را به برآوردن نیازهای یکی از دشمنان ما گرفتار می‌کند. و آنگاه در روز قیامت بخاطر این عمل او را عذاب می‌کند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 539
2- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که از یاری کردن برادر مسلمانش خودداری نموده و نیازش را برنیاورد، به یاری کردن کسی که یاری او گناه است و پاداشی ندارد، گرفتار می‌آید.

مجازات پوشیدن با برهنگی مؤمنی

1- ... امام زین العابدین علیه السّلام فرمودند: کسی که لباس زیادی داشته باشد و بداند در کنار او مؤمن نیازمندی هست و آن لباس را به او ندهد، خداوند او را به رو در جهنم می‌افکند.

مجازات سیر شدن در کنار مؤمن گرسنه

1- ... امام زین العابدین علیه السّلام فرمودند: کسی که سیر بخوابد و در کنار او مؤمن گرسنه‌ای باشد، خداوند عزّ و جلّ می‌فرمایند: فرشتگانم! شما را بر این بنده گواه می‌گیرم که به او دستور دادم، ولی از دستور من سرپیچی کرده و از دیگری اطاعت کرد. او را به عملش واگذاشته و به عزت و جلالم سوگند، هیچ گاه او را نمی‌بخشم.
2- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: خداوند عزّ و جلّ می‌فرمایند: کسی که سیر بخوابد و برادر مسلمانش گرسنه باشد، به من ایمان نیاورده است.

مجازات تحقیر مؤمن، توهین به او، و ذلیل کردن او

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: مؤمن فقیر را تحقیر نکنید. زیرا بدون شک کسی که مؤمن فقیری را تحقیر کند و به او توهین نماید، خدای متعال او را تحقیر نموده و تا زمانی که از کار خود دست بردارد یا توبه کند، مورد

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 541

دشمنی شدید خدای متعال قرار می‌گیرد. و کسی که مؤمنی را بخاطر نداری و فقرش خوار نماید و تحقیرش کند، خداوند در روز قیامت او را در میان مخلوقات رسوا می‌نماید.

مجازات یاری نکردن مؤمن بهنگام غیبت از او

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که پیش او از برادر مؤمنش غیبت شود و او به برادر مؤمنش کمک کرده و یاریش نماید، خداوند در دنیا و آخرت او را کمک و یاری می‌نماید. و کسی که از برادر مؤمنش پیش او غیبت شود و در حالی که می‌تواند او را یاری و کمک کند، کمک و یاری نرسانیده و از او دفاع نکند، خداوند در دنیا و آخرت او را خوار و ذلیل می‌نماید.

مجازات از خود راضی بودن

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: همانا خداوند عزّ و جلّ مقداری از آفرینش را بعهده فرشته‌ای گذاشت و او هفت آسمان، هفت زمین و چیزهای دیگری آفرید.
و هنگامی که دید همه چیز بفرمان اوست، گفت: من بی‌نظیرم. خداوند عزّ و جلّ نیز آتش اندکی فرستاد- راوی سؤال کرد مثلا چقدر؟ فرمودند: آتشی باندازه بند انگشت- و همه چیزهایی که او آفریده بود به آتش کشید، فقط بخاطر این که از خود راضی شده بود.

مجازات به کری زدن خود در مقابل سائل و راه رفتن متکبرانه

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
هنگامی که امت من خود را در مقابل سائل به کری زده و متکبرانه راه بروند، خدایم به عزتش سوگند یاد نموده و می‌فرمایند: به عزتم سوگند بعضی از آنها را بوسیله بعضی دیگر عذاب می‌نمایم.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 543

مجازات دشمنی و خیانت نسبت به یک دیگر

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: تا زمانی که امت من به یک دیگر خیانت نکرده، امانتها را به صاحبانش بازگردانند و زکات بپردازند، در خیر خواهند بود. و هنگامی که این کارها را انجام ندهند، گرفتار قحطی و خشکسالی می‌شوند.

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: بدانید که هیچ سالی پربارانتر از سال دیگر نیست.
تنها چیزی که هست این است که نزول باران در هر منطقه‌ای بستگی به خواست خداوند دارد. بدون تردید هنگامی که جامعه‌ای مرتکب گناهان گردند، خداوند عزّ و جلّ بارانی را که برای آنها قرار داده بود، در آن جا نبارانیده و در بیابانهای وسیع، دریاها و کوههای دیگری نازل می‌گرداند. و بدون شک خداوند «جعل» را در لانه‌اش بخاطر گناهان مردمی که در کنار آن هستند، با نبارانیدن باران عذاب می‌نماید. زیرا که او می‌تواند به مکانی که در آنجا معصیت نمی‌شود، برود. آنگاه امام باقر علیه السّلام فرمودند: ای آگاهان! پند گیرید. سپس فرمودند: در کتاب امیر المؤمنین علیه السّلام آمده است که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هنگامی که زنا آشکار شود، مرگ ناگهانی زیاد می‌شود. و زمانی که کم‌فروشی کنند، خداوند آنان را با قحطی و کمبود محصولات عذاب می‌نماید. و هنگامی که زکات نپردازند، زمین نیز آنها را از زراعت، میوه‌ها و معادن خود محروم می‌نماید. و هنگامی که در قضاوت، ظلم کنند، در ظلم و تجاوز به یاری یک دیگر خواهند پرداخت. و زمانی که پیمان‌شکنی کنند، خداوند دشمنشان را بر آنها مسلط می‌نماید. و هنگامی که قطع رحم نمایند، اموال در دست اشرار قرار می‌گیرد. و زمانی که امر به معروف و نهی از منکر نکرده و از نیکان اهل بیتم پیروی نکنند، خداوند بدانشان را بر آنها مسلط می‌نماید؛ و در این حال نیکان آنها دعا می‌کنند، ولی مستجاب نمی‌شود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 545
2- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: پنج چیز است که اگر به آنها رسیدید، از آنها به خداوند عزّ و جلّ پناه برید: گناهان بصورت آشکار در جامعه‌ای رواج پیدا نکرده است، مگر این که طاعون و امراضی که در میان پیشینیان آنها که از دنیا رفته‌اند، وجود نداشته است، در میان آنها رواج پیدا می‌کند؛ و کم‌فروشی نکرده‌اند، مگر این که با قحطی و تنگدستی و ستم سلطان مجازات شده‌اند؛ زکات پرداخت نکرده‌اند، مگر این که از باران محروم شده‌اند و اگر چهارپایان نبودند باران بر آنها نمی‌بارید؛ پیمان خداوند عزّ و جلّ و پیمان رسولش را نشکسته‌اند، مگر این که خداوند دشمنانشان را بر آنها مسلط نموده و آنان مقداری از مالشان را گرفته‌اند؛ و بغیر احکام الهی قضاوت ننموده‌اند، مگر این که خداوند عذابشان را در میان خودشان قرار

داده است.
3- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: زمانی می‌رسد که بخاطر رسیدن به دنیا، باطن امت من ناپاک و ظاهر آنها نیکو شده، به دنبال ثوابهای خداوند عزّ و جلّ نبوده و کارهایشان ریایی و نه از ترس خدا خواهد بود. خداوند همه آنها را عذاب می‌کند. آنگاه مانند غریق دعا می‌کنند، ولی مستجاب نمی‌شود.
4- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: برای امتم زمانی می‌رسد که از قرآن چیزی جز ظاهر آن و از اسلام چیزی جز اسم آن باقی نمی‌ماند؛ بنام اسلام نامیده می‌شوند، ولی دورترین مردم از اسلام هستند؛ مساجدشان آباد است، ولی از هدایت در آنها خبری نیست. فقهای این زمان بدترین فقیهان در زیر سایه آسمان هستند. منشأ فتنه‌ها می‌باشند و فتنه‌ها به خودشان بازمی‌گردد.
5- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: هنگامی که عده‌ای گناه کنند، اگر سواره باشند، از سواره نظام ابلیس و اگر پیاده باشند، از پیاده نظام او خواهند بود.
6- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: همانا خداوند عزّ و جلّ پیامبری را در میان قوم خود برانگیخت و به او وحی نمود که به قومت

بگو: بدون شک اهل هیچ شهر یا خاندانی نبوده‌اند که به طاعت من مشغول باشند و در این راه حادثه ناگواری برایشان پیش آید، و آنها از آنچه دوست دارم روگرداند و به آنچه بدم می‌آید روآورند، مگر این که من نیز از آنچه دوست دارند، روگردانیده و به آنچه بدشان می‌آید، رو می‌آورم.

مجازات علمای فاسد، قاریان فاسق، گردنکشان ستمگر، وزیران خیانتکار، دانایان دروغگو و پیمان‌شکنان

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: همانا آسیابی در جهنم هست که آسیاب می‌کند. آیا نمی‌پرسید چه چیزی را آسیاب می‌کند؟

عرض کردند: چه چیزی را آسیاب می‌کند ای امیر المؤمنین؟ فرمودند: علمای فاسد، قاریان فاسق، گردنکشان ستمگر، وزیران خیانتکار و دانایان دروغگو را. و همانا در جهنم شهری به نام «حصینه» است. آیا نمی‌پرسید که چه چیزی در آن شهر است؟ عرض کردند: در آن چیست ای امیر المؤمنین؟ فرمودند: دستهای پیمان‌شکنان.

مجازات دوستی دنیا و عبادت طاغوت

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: حضرت عیسی علیه السّلام بهنگام سیاحت گذارش به شهری افتاد. مشاهده نمود که اهل آن مرده و در خانه‌ها و راهها افتاده‌اند. فرمودند:
اینها با خشم الهی مرده‌اند. و اگر غیر از این بود، یک دیگر را دفن می‌کردند. یاران او عرض کردند: چرا به این روز افتاده‌اند؟ آنها را صدا بزن ای روح اللّٰه! او نیز صدا زد:
ای اهل شهر! یکی از آنها جواب داد: بله، ای روح اللّٰه! حضرت عیسی علیه السّلام پرسید:
برای شما چه اتفاقی افتاده است؟ گفت: روز سالم بودیم، ولی شب از «هاویه» سردرآوردیم. پرسید: «هاویه» چیست؟ جواب داد: دریاهایی از آتش است که کوههایی از آتش در آن قرار دارد. پرسید: چه چیزی شما را به این جا رساند؟ جواب داد: دوستی دنیا و عبادت طاغوت. پرسید: چقدر دنیا را دوست داشتید؟ گفت:
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 549
همان قدر که بچه مادرش را دوست دارد؛ هنگامی که بیاید، خوشحال شده و هنگامی که برود، اندوهگین می‌شود. پرسید: چگونه طاغوت را عبادت می‌کردید؟ گفت: وقتی به ما دستور می‌دادند، اطاعت می‌کردیم. پرسید: چرا فقط تو جواب دادی؟ گفت: باین جهت که دهنه‌هایی از آتش بر دهان آنها زده و فرشتگانی خشن و نیرومند بر آنها گمارده‌اند. من در میان آنها بودم، ولی از آنان نبودم. هنگامی که عذاب آمد، مرا نیز همراه آنان دربرگرفت. اکنون به تار مویی آویزان بوده و می‌ترسم در جهنم بیفتم. آنگاه حضرت عیسی علیه السّلام به یاران خود فرمودند: خوابیدن در زباله‌دانیها و خوردن نان جو با سلامت دین راحت‌تر است.

مجازات ریاکار

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام روایت می‌نماید که از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم پرسیدند:
فردا (قیامت) عامل نجات چیست؟ فرمودند: نجات فقط در این است که با خداوند خدعه نکنید تا خداوند هم با شما خدعه نکند. زیرا بدون شک کسی که با خدا خدعه کند، خدا نیز با او خدعه نموده و روح ایمان را از او می‌گیرد. و اگر بفهمد در حقیقت با خودش خدعه نموده است. پرسیدند: انسان چگونه با خداوند خدعه می‌کند؟ فرمودند: کاری را که خداوند عزّ و جلّ دستور داده انجام می‌دهد، ولی بخاطر غیر خدا. از خدا بترسید بخاطر ریا که قطعا ریا شرک به خداست. بدون شک ریاکار را در روز قیامت با چهار اسم صدا می‌زنند: ای کافر! ای فاسد! ای حیله‌گر! ای زیانکار! عملت باطل شد؛ پاداشت از میان رفت؛ و امروز هیچ ثوابی نداری؛ پاداشت را از همان کسانی بخواه که برایشان کار می‌کردی.
2- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که پدرش علیه السّلام فرمودند: در یکی از کتابهایی که خداوند عزّ و جلّ بر یکی از پیامبران نازل نموده، آمده است: عده‌ای از مخلوقاتم دین را وسیله رسیدن به دنیا قرار داده و با داشتن دلهایی چون دل گرگ، پوست گوسفند به تن کرده‌اند؛ از صبر (شیره درختی بنام صبر زرد) تلخترند، ولی زبانشان شیرینتر از عسل است؛ اعمال باطنی آنان (هر عملی قلبی مثل ایمان، نیت و ...) بدبوتر از مردار است؛ آیا (ایشان) فریب رحمت مرا خورده‌اند، با من نیرنگ می‌کنند، یا بر من جری شده‌اند! به عزّت خود
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 551
سوگند یاد کرده‌ام که بدون تردید و حتما آنان را گرفتار فتنه افسار گسیخته‌ای سازم که به سرتاسر زمین کشیده شود؛ چنان فتنه‌ای که حکیم را واگذاشته و رأی صاحبنظران و دانش دانشمندان در آن فرو ماند؛ آنان را متفرق نموده و بوسیله یک دیگر آزارشان می‌دهم. بوسیله دشمنانم از دشمنانم انتقام می‌گیرم و برایم اهمیتی ندارد. و نیز برایم اهمیتی ندارد که همه آنها را عذاب نمایم.

مجازات چیزی ساختن برای رقابت در تفاخر

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: کسی که برای رقابت در تفاخر چیزی بسازد، خداوند او را روسیاه محشور می‌نماید.

مجازات ترک امر به معروف و نهی از منکر

1- ... راوی می‌گوید از امام رضا علیه السّلام شنیدم که نقل نمود رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هنگامی که امّت من امر به معروف و نهی از منکر را ترک کردند، باید آماده جنگ با خدای متعال باشند.

مجازات به خشم آوردن خداوند

1- ... امام على عليه السّلام فرمودند: هنگامى كه خداوند عزّ و جلّ بر شهرى خشم گيرد و عذابى بر آنان نازل نكند، نرخهاى آنان بالا رفته، عمرهاى آنان كوتاه شده، تاجران آن سود نبرده، ميوه‌هايش پاكيزه نشده، رودهايش كم آب شده، باران نباريده و خداوند بدانشان را بر آنها مسلّط مى‌نمايد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 553

مجازات در امان داشتن مرد از کشتن و آنگاه کشتن او

1- ... راوی می‌گوید از امام باقر علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که مردی را از کشتن در امان بدارد و سپس او را بکشد، در روز قیامت در حالی خواهد آمد که پرچم فریب را حمل می‌کند.

مجازات غیبت از جنگجوی در راه خدا، اذیت او یا بدرفتاری با خانواده‌اش

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام روایت نموده است که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:

کسی که از مؤمن جنگجویی غیبت کند، او را اذیت کند یا با خانواده‌اش بدرفتاری نماید، در روز قیامت این کارش را نصب می‌کنند تا کارهای نیکش را از بین ببرد. آنگاه او را وارونه در جهنم واژگون می‌کنند؛ البته اگر آن جنگجو، در راه خداوند عزّ و جلّ بجنگد.

مجازات ترسانیدن مؤمن از سلطان

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که مؤمنی را از سلطانی بترساند که از او آزار خواهد دید ولی آزاری نبیند، در جهنم خواهد بود. و اگر آزار ببیند، همراه با فرعون و دودمان فرعون در جهنم خواهد بود.

مجازات اذیت مؤمنین و دشمنی و ستیزه با آنها

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: در روز قیامت منادی صدا می‌زند کجایند کسانی که از دوستانم رو می‌گردانند؟ عده‌ای برمی‌خیزند که صورتشان گوشت ندارد. و او می‌گوید اینها کسانی هستند که مؤمنین را اذیت کرده، با آنان دشمنی و ستیزه نموده و آنان را بخاطر دینشان نکوهش می‌کردند. آنگاه دستور می‌رسد که آنان را به جهنم ببرید. آنگاه امام علیه السّلام فرمودند: بخدا سوگند اینان همان کسانی هستند که

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 555

سخنانشان با مؤمنین یکی بوده، ولی حقوق آنان را ادا نکرده و اسرار آنان را فاش می‌کردند.

مجازات بوجود آوردن دین

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: در زمانهای پیش مردی از راه حلال دنبال دنیا رفت، ولی موفق نشد. از راه حرام رفت، باز هم موافق نشد. شیطان به سراغ او آمده و گفت: از راه حلال به دنبال دنیا رفتی، موفق نشدی و از راه حرام نیز موفق نشدی.
می‌خواهی کاری به تو یاد بدهم که مالت بسیار، دنیایت آباد و دوستدارانت زیاد شوند؟ گفت: بله. گفت دینی بساز و مردم را به آن دعوت کن. او نیز همین کار را کرد و مردم حرفش را قبول کرده و از او فرمانبرداری نمودند. در نتیجه او به دنیایش رسید. پس از مدتی با خود گفت: کار بدی کردی که دینی ساختی و مردم را به آن دعوت کردی. توبه‌ای نداری، جز این که به سراغ پیروانت بروی و آنان را از راه خطایی که می‌روند آگاه سازی. و آنگاه سراغ پیروانش رفت و می‌گفت: دینی که شما را به آن دعوت نمودم، باطل بود. و آن دین را خود ساخته بودم. آنان در پاسخ گفتند: دروغ می‌گویی. دین ما حق است ولی تو شک کرده و از دین خود برگشته‌ای.
وقتی چنین دید، زنجیری را با میخ در زمین محکم کرده و آن را به گردن خود آویخت و گفت: تا زمانی که خداوند مرا نبخشیده است، آن را باز نمی‌کنم. خداوند به پیامبر خود وحی نمود که به فلانی بگو: به عزتم سوگند! اگر آن‌قدر مرا بخوانی که بندهای بدنت از یک دیگر جدا شود تو را نمی‌بخشم، مگر این که کسانی را که با عقیده به دین ساختگی از دنیا رفته‌اند، زنده کنی و آنان از آن دین برگردند.
2- ... معصوم علیه السّلام فرمودند: هر بدعتی گمراهی، و انتهای هر گمراهی جهنم است.
3- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کمترین درجه شرک این است که انسان از جانب خود (نه از طرف ائمه دین و در مسائلی که انسان نباید نظر خود را اعمال کند) نظری داشته باشد و بر اساس آن دوستی و دشمنی کند.
4- ... راوی می‌گوید از امام باقر علیه السّلام پرسیدم کمترین بت‌پرستی کدام است؟
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 557
فرمودند: این است که انسان بدعتی بگذارد و بخاطر آن دوستی و دشمنی کند.
5- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: خداوند توبه بدعت‌گذار را نمی‌پذیرد. عرض کردند: چرا ای رسول خدا؟ فرمودند:

بجهت این که دوستی آن را وارد قلبش نموده است.
6- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که بسوی بدعتگزار گام برداشته و به او احترام بگذارد، بدون تردید در راه نابودی اسلام گام برداشته است.

1- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: خداوند كسى را خلق ننموده، مگر اين كه منزلى در بهشت و منزلى در جهنم براى او آفريده است. هنگامى كه بهشتيان در بهشت و جهنميان در جهنم ساكن شدند، منادى صدا مى‌زند: اى بهشتيان به پايين بنگريد.
و آنان از بالا به پايين نگاه كرده و منازل خود را در جهنم مى‌بينند. آنگاه به آنها مى‌گويند اين منازل شماست كه اگر از خداى خود نافرمانى مى‌كرديد، وارد آن مى‌شديد. و اگر كسى از خوشحالى بميرد، بهشتيان نيز (در آن هنگام) از خوشحالى برطرف شدن عذاب از آنها مى‌ميرند. آنگاه صدا مى‌زند: اى جهنميان به بالاى سر خود بنگريد و منازل خود را در بهشت ببينيد. آنان سربلند كرده و منازل خود در بهشت و نعمتهاى در آن را مى‌بينند. و به آنان مى‌گويد: اين منازل شما در بهشت است كه اگر از خداوند فرمانبردارى مى‌كرديد، وارد آن مى‌شديد. و اگر كسى از اندوه بميرد، جهنميان نيز در اين هنگام از اندوه مى‌ميرند. و بدين ترتيب، منازل اينان به آنان و منازل آنان به اينان مى‌رسد و اين همان چيزى است كه اين آيه قرآن مى‌فرمايد: «فقط آنان وارثانند. كسانى كه بهشت را به ارث برده و در آن جاويد هستند.» «158»

---

(158) أُولئِكَ هُمُ الْوارِثُونَ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيها خالِدُونَ. سوره مؤمنون (23): آيه 10 و 11.

مجازات شک و گناه

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: بدون تردید، شک و گناه نه از ما هستند و نه راهی به سوی ما دارند.

مجازات عطر زدن زن برای غیر شوهر و خروج او از خانه بدون اجازه شوهرش

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هر زنی که عطر بزند و از خانه‌اش خارج شود، تا هر زمانی که به خانه‌اش بازگردد لعنت می‌شود.

مجازات شنیدن فریاد اهل بیت، دیدن آنان و به کمک آنان نشتافتن

1- ... راوی می‌گوید: همراه با پسر عمویم به دیدن امام حسین علیه السّلام در قصر پسران «مقاتل» رفتم. پس از عرض سلام، پسر عمویم به او عرض کرد: ای ابا عبد اللّه! آیا مویت سیاه مانده یا آن را خضاب کرده‌ای؟ فرمودند: خضاب کرده‌ام و پیری زود به سراغ ما بنی هاشم می‌آید. آنگاه رو به ما نموده و پرسیدند: آیا برای یاری من آمده‌اید؟ عرض کردم: پیرمردی هستم با قرض زیاد و عائله فراوان. سرمایه‌هایی نیز از مردم در دست من است و معلوم نیست چه بر سر آنها می‌آید و دوست ندارم امانتهای مردم را از بین ببرم. پسر عمویم نیز چنین سخنانی گفت. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: در این صورت بروید تا فریاد ما را نشنوید و ما را نبینید. زیرا بدون تردید کسی که فریاد ما را بشنود و ما را ببیند و به ما کمک نکند، بعهده خداوند عزّ و جلّ است که او را به رو در جهنم بیفکند.

مجازات بعهده گرفتن سرپرستی ده نفر و با عدالت با آنان رفتار نکردن

1- ... راوی می‌گوید از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم شنیدم که فرمودند: کسی که سرپرستی ده نفر را به عهده بگیرد و با عدالت با آنان رفتار نکند، در روز قیامت در حالی می‌آید
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 561
که دست‌ها، پاها و سرش در سوراخ تیشه‌ای است «159».

مجازات به عهده گرفتن کاری از کارهای مسلمانان و تباه کردن آنان

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که کاری از کارهای مسلمانان را به عهده بگیرد و آنان را تباه کند، خدای متعال او را تباه می‌نماید.

مجازات ظالمین و یاران آنان

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
هنگامی که روز قیامت فرا برسد، شخصی صدا می‌زند کجایند ظالمان و یاران آنان و کسانی که در دوات آنها لیقه انداخته، کیسه‌ای برایشان بسته یا بمقدار یک بار قلم را در جوهر زدن، آب و جوهر به دوات آنان اضافه کرده‌اند؟ همه اینها را با آنان محشور کنید.

مجازات نزدیک شدن به سلطان ستمگر

1- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: بنده‌ای به سلطانی نزدیک نشده، مگر این که از خدا دور شد؛ مالش زیاد نشد، مگر این که حسابش سخت شد؛ و پیروانش زیاد نشدند، مگر این که شیاطین او نیز فراوان شدند.
2- ... رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: از نزدیکان و اطرافیان سلطان بپرهیزید. زیرا قطعا نزدیکترین شما به نزدیکان و اطرافیان سلطان، دورترین شما از خدای متعال است. و کسی که خداوند را بر سلطان مقدّم بدارد، خداوند ورع او را از بین برده و او را متحیر می‌نماید.

---

(159) یعنی دستها، پاها و سر او را در سوراخ تیشه‌ای فرو می‌کنند و با این کیفر بسیار سخت مجازات می‌شود.

مجازات ثبت نام در دفتر ستمگران

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که نام خود را در دفتر فرزندان فلان (که حکومتشان ظالمانه است) بنویسد، خداوند در روز قیامت او را خوک محشور می‌نماید.

مجازات حاکمی که کارهای مردم را انجام ندهد

1- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: هر حاکمی که حوائج مردم را برآورده نسازد، خداوند در روز قیامت حوائجش را برآورده نمی‌نماید. و اگر هدیه‌ای بگیرد، خیانت کرده و اگر رشوه بگیرد، مشرک است.

مجازات سکوت در برابر منکر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: اگر کار منکر در میان جامعه‌ای انجام شود و آنان انجام دهنده آن را سرزنش نکنند، بدون شک نزدیک است که خداوند عذابی همگانی بر آنان فرو فرستد.
2- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام روایت نموده است که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: اگر بنده‌ای مخفیانه مرتکب گناهی شود، فقط خودش ضرر می‌کند. ولی اگر آشکارا مرتکب گناه شود و کسی او را سرزنش نکند، همه ضرر می‌کنند. آنگاه امام صادق علیه السّلام فرمودند: باین جهت که با عمل او دین خدا ذلیل شده و کسانی که زمینه دشمنی با خدا دارند، از او پیروی می‌نمایند.
3- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: ای مردم! بدون تردید خدای متعال همه مردم را بخاطر گناه عده‌ای عذاب نمی‌کند، اگر ایشان گناه را پنهانی انجام داده و مردم را از کار خود مطلع نسازند. ولی اگر گناه خود را آشکار انجام دهند و مردم نیز آنها را سرزنش نکنند، همه مردم مستوجب عذاب خدای متعال خواهند بود. و نیز فرمودند: اگر سلطان ستمگری از
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 565
روی ستم و دشمنی مردی را بزند، او را بکشد، یا ظلم دیگری به او روا دارد، در صورتی که شما او را یاری نمی‌کنید، در آن مکان نیز حاضر نشوید. زیرا بدون شک اگر آنجا حاضر باشید، واجب و لازم است که او را یاری کنید. ولی اگر آنجا نباشید، تا زمانی که شرایط تکلیف مهیا نشود، تکلیفی نخواهید داشت. و نیز فرمودند: زمانی بنی اسرائیل در مورد نهی از منکر کوتاهی می‌کردند. بدین معنی که وقتی کسی گناهی مرتکب می‌شد، او را نهی می‌کردند و او توجهی نمی‌کرد و گناه او مانع همنشینی و همغذایی آنان با گناهکار نمی‌شد. تا این که خدای متعال (بخاطر ترک نهی از منکر) دلهای آنان را به گناه راضی کرده و این آیات را در باره آنها نازل نمود: «کافران بنی اسرائیل بخاطر نافرمانی خدا و سرکشی با زبان داود و عیسی بن مریم لعنت شدند. آنان از کار منکر خود دست‌بردار نبودند ...» «160».

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام نقل می‌نماید که فرمودند: زناکار شش مجازات دارد: سه تا در دنیا و سه تا در آخرت. در دنیا نور سیمای او از بین رفته، فقیر می‌شود و زود می‌میرد و در آخرت خشم خداوند، بدی حساب و جاوید ماندن در جهنم نصیبش می‌شود.
2- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: هنگامی که روز قیامت فرا برسد، خداوند باد بدبویی را به وزیدن می‌اندازد که از بوی آن اهل محشر ناراحت می‌شوند، تا آنجا که این باد می‌خواهد نفس مردم را بگیرد. در این هنگام منادی صدا می‌زند: آیا می‌دانید بویی که شما را اذیت کرد، بوی چیست؟ مردم می‌گویند: خیر. همین قدر می‌دانیم که خیلی اذیت شدیم، بحدی که بیش از این امکان نداشت. به آنان می‌گویند: این بوی فرج زناکاران است که زنا کرده و بی‌توبه از دنیا رفتند. آنها را لعنت کنید که لعنت خدا بر آنان باد. و در صحرای محشر کسی نمی‌ماند، مگر این که می‌گوید: خدایا زناکاران را لعنت کن.
3- ... راوی می‌گوید در خدمت امام صادق علیه السّلام بودم. از او پرسیدند: آیا زناکار

---

(160) لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرائِيلَ عَلى لِسانِ داوُدَ وَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذلِكَ بِما عَصَوْا وَ كانُوا يَعْتَدُونَ كانُوا لا يَتَناهَوْنَ عَنْ مُنكَرٍ فَعَلُوهُ .... سوره مائده (5): آیه 78 و 79.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 567

در حال زنا مؤمن است؟ فرمودند: هنگامی که زنا می‌کند، ایمان از او گرفته می‌شود و پس از زنا دوباره ایمان را به او باز می‌گردانند. پرسیدند: اگر قصد داشته باشد دوباره این عمل را انجام دهد، چطور؟ فرمودند: چه بسیارند کسانی که می‌خواهند این عمل را دوباره انجام دهند، ولی انجام نمی‌دهند.
4- ... راوی می‌گوید از امام باقر علیه السّلام شنیدم که فرمودند: هنگامی که مردی زنا می‌کند، شیطان نیز در این عمل با او شریک می‌شود و همان کاری را که آن مرد انجام می‌دهد، شیطان نیز انجام می‌دهد. نطفه یکی است، ولی بچه از هر دوی آنها بوجود می‌آید و در این صورت او شریک شیطان خواهد بود.
5- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: خدای متعال با سه نفر سخن نمی‌گوید، آنها را پاک نمی‌گرداند و عذاب دردناکی برای آنها خواهد بود؛ یکی از آنها زنی است که در بستر همسرش با او نزدیکی کنند.

6- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: آیا می‌خواهید بگویم بزرگترین زنا کدام است؟ زنای زنی که در بستر شوهرش با او نزدیکی کنند و از دیگری بچه‌دار شود، ولی زحمت بچه به گردن شوهر بیفتد.
خداوند در روز قیامت با چنین زنی سخن نگفته، به او نگاه نمی‌کند، او را پاک نمی‌گرداند و عذاب دردناکی برای او خواهد بود.
7- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: بدون تردید عذاب مردی که نطفه خود را در رحمی که بر او حرام است قرار دهد، از همه مردم شدیدتر است.
8- ... از امام باقر علیه السّلام پرسیدم مراد رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم از این که فرمودند: «هنگامی که مرد زنا کند، روح ایمان از او جدا می‌شود» چیست؟ فرمودند: همان روح ایمانی است که در این آیه آمده است: «و آن (ایمان) را با روحی از خود تقویت نمود» «161».
9- ... راوی می‌گوید از امام باقر علیه السّلام شنیدم که فرمودند: هیچ چیزی در حرامزاده نیست، نه در پوستش، نه در مویش، نه در گوشتش، نه در خونش و نه در

---

(161) وَ أَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ. سوره مجادله (58): آیه 22.

هیچ چیزی از آن «162».
10- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: اگر حرامزاده‌ای نجات می‌یافت، گردش‌کننده بنی اسرائیل نیز حتما نجات می‌یافت. پرسیدند گردش‌کننده بنی اسرائیل کیست؟
فرمودند: عابدی بود که به او گفتند: بدون شک حرامزاده هیچ گاه پاک نمی‌گردد و خداوند عملی را از او قبول نمی‌نماید. او نیز سر به کوه و بیابان گذاشته و می‌گفت:
گناه من چیست؟ «163»

مجازات نگاه کردن به زنان

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: نگاه کردن به زنان نامحرم تیری از تیرهای مسموم ابلیس است. و ای بسا که یک نگاه باعث حسرتی طولانی گردیده است.

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هنگامی که قوم لوط آن کار زشت را انجام دادند، زمین به درگاه خداوند گریه کرد، تا اشکش به آسمان رسید. آسمان نیز گریه کرد تا اشکش به عرش رسید. بهمین جهت خداوند به آسمان وحی نمود: بر آنان سنگ ببار و به زمین وحی نمود: آنان را در خود فرو ببر.

2- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: قوم لوط بهترین قومی بود که خداوند آفریده بود. ولی ابلیس آنان را با اصرار دعوت کرد. جریان آنها این بود که آنان دسته‌جمعی برای کسب و کار می‌رفتند و زنان را تنها می‌گذاشتند. هنگامی که به خانه‌های خود بازمی‌گشتند، ابلیس به سراغ کارهای آنها می‌رفت و هر چه ساخته بودند، از بین می‌برد. تصمیم گرفتند کسی که این کار را می‌کند، پیدا کنند. در کمین نشستند. و متوجه شدند پسر بچه بسیار زیبایی این کار را می‌کند. به او گفتند تو این کار را انجام می‌دهی؟ و او مرتّب می‌گفت: بله. باتفاق آرا تصویب

---

(162) البته روایت دیگری نیز داریم که تصریح می‌کند کار نیک حرامزاده پاداش دارد. و در هر حال احادیثی را که قبول آن برای ما مشکل است، باید به خود معصومین علیهم السّلام واگذاشت. همان گونه که خود آنان نیز به این مطلب تصریح نموده‌اند.

(163) البته روایت دیگری نیز داریم که تصریح می‌کند کار نیک حرامزاده پاداش دارد. و در هر حال احادیثی را که قبول آن برای ما مشکل است، باید به خود معصومین علیهم السّلام واگذاشت. همان گونه که خود آنان نیز به این مطلب تصریح نموده‌اند.

شد که او را بکشند. آن شب او را نزد مردی گذاشتند. هنگامی که شب شد، فریادی کشید. آن مرد گفت: چرا فریاد کشیدی؟ گفت: پدرم شبها مرا روی شکمش می‌خوابانید. آن مرد گفت:

بیا و روی شکمم بخواب. هنگامی که روی شکمش خوابید، آن‌قدر او را مالید که به او یاد داد چگونه آن کار را انجام دهد. اول ابلیس با او آن کار را انجام داد و سپس او با ابلیس آن کار را کرد. سپس گریخت و ناپدید شد. وقتی صبح شد آن مرد جریان آن پسربچه را گفت و آنان از این کاری که از آن بی‌اطلاع بودند، خوششان آمد. با یک دیگر این عمل را انجام دادند. سپس با رهگذرانی که از شهر آنها می‌گذشتند نیز همین کار را کردند؛ تا این که دیگر کسی از شهر آنها عبور نکرد. آنگاه زنان خود را ترک

کرده و به پسربچه‌ها روی آوردند. شیطان که دید کارش در میان مردان پیش رفته است خود را به شکل زنی درآورد و سراغ زنان رفت. به آنها گفت مردان شما با یک دیگر عمل جنسی انجام می‌دهند. زنان گفتند: بله، درست است و حضرت لوط علیه السّلام آنها را نصیحت و موعظه می‌کند. و بالاخره شیطان کاری کرد که زنان نیز به یک دیگر مشغول شدند. پس از این که خداوند عزّ و جلّ حجت را بر آنها تمام نمود (آنها را به راه درست هدایت نمود) جبرئیل، میکائیل و اسرافیل را به شکل پسر بچه‌هایی که قبا (نوعی لباس بلند مردانه) پوشیده بودند، روانه آن قوم نمود. آنان به حضرت لوط علیه السّلام که مشغول کشاورزی بود، برخوردند. او گفت: هیچ گاه کسی را زیباتر از شما ندیده‌ام. کجا می‌روید؟
گفتند: آقایمان ما را فرستاده است تا با بزرگ این شهر ملاقات نماییم. گفت: فرزندانم! آیا آقای شما نفهمیده است که اهل این شهر چه می‌کنند؟ بخدا سوگند آنان مردان را گرفته و با آنها کار زشت انجام می‌دهند، بگونه‌ای که خون‌آلود می‌شوند. گفتند: آقای ما دستور داده که از وسط شهر بگذریم. گفت: در این صورت خواهشی از شما دارم. گفتند: چه خواهشی داری؟ گفت:
همین جا بمانید تا هوا خوب تاریک شود. آنان نیز همان جا ماندند. سپس حضرت لوط علیه السّلام دخترش را فرستاد که آب و نانی در انبان گذاشته و برای آنان بیاورد و نیز عبایی تا آنان را از سرما حفظ کند. وقتی که دختر روانه منزل شد، باران گرفت و دره پر (از آب) شد. آن حضرت علیه السّلام گفت: الآن آب بچه‌ها را با خود می‌برد. برخیزید برویم. او از کنار دیوار راه می‌رفت و آنان از وسط راه می‌رفتند. گفت: فرزندانم! چرا از وسط راه می‌روید؟ گفتند: آقای

ما چنین دستور داده است. حضرت لوط علیه السّلام تاریکی شب را غنیمت می‌شمرد.
ابلیس ملعون کودکی را از دامن مادرش دزدید و آن را در چاه انداخت. همه مردم شهر بر در خانه حضرت لوط علیه السّلام جمع شده و سر و صدایی راه انداختند. هنگامی که مردم، پسر بچه‌ها را در منزل لوط دیدند، گفتند: ای لوط! تو نیز عمل ما را انجام می‌دهی؟ گفت: اینان میهمانان من هستند. مرا رسوا نکنید. گفتند: اینان سه نفر هستند. یکی را برای خود بردار و دو تایشان را به ما بده. حضرت لوط علیه السّلام آنها را داخل اطاق برد و گفت: کاش خانواده‌ای داشتم که در مقابل شما از من دفاع می‌کردند. مردم شهر به در اطاق هجوم برده و حضرت لوط علیه السّلام را به زمین انداختند. جبرئیل به او گفت: ما فرستادگان خدای تو هستیم. آنان هیچ گاه دستشان به تو نخواهد رسید. آنگاه مشتی شن برداشته و آن

را به صورت آنان زد و گفت:
زشت باد رويتان. و بدين ترتيب، همه اهل شهر كور شدند. حضرت لوط عليه السّلام پرسيد: اى فرستادگان پروردگارم! خداى من چه دستورى در باره اينان به شما داده است؟ گفتند: دستور داده است سحرگاهان آنها را مجازات نماييم. گفت: خواهشى دارم. پرسيدند: چه خواهشى؟
پاسخ داد: همين الان آنها را مجازات نماييد. گفتند: اى لوط! زمان مجازات آنها صبح است و آيا صبح نزديک نيست! از اين شهر كوچ كن دخترانت را بردار و برو، ولى زنت را رها كن.
امام باقر عليه السّلام فرمودند: خداوند لوط را رحمت كند. اگر مى‌دانست چه كسانى در خانه با او هستند، هنگامى كه گفت: «كاش در مقابل شما نيرومند بودم يا پشتيبانى قوى داشتم» بدون شک مى‌فهميد كه يارى مى‌شود. و چه پشتيبانى قويتر از جبرئيل كه همراه با او در خانه بود! خداوند عزّ و جلّ به حضرت محمد صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم مى‌فرمايد: «اين از ظالمين بعيد نيست.» «164» يعنى (اين عذاب) از ظالمين امت تو نيز اگر مرتكب عمل قوم لوط شوند، دور نيست.
3- ... رسول خدا صلّى اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: مردى كه زياد با مردان نزديكى كند، نمى‌ميرد تا اين كه از مردان بخواهد با او نزديكى كنند.
4- ... امام صادق عليه السّلام در باره مردى كه با پسربچه‌اى بازى كرده بود، فرمودند: اگر به او دخول كرده باشد، خواهرش هرگز بر او حلال نخواهد شد (با خواهرش

---

(164) ما هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ. سوره هود (11): آيه 83.

نمى‌تواند ازدواج كند).
5- ... نيز فرمودند: اگر سزاوار بود كسى را دو بار سنگسار كنند، بدون شک لواطكار را دو بار سنگسار مى‌كردند.
6- ... نيز نقل مى‌نمايند كه امير المؤمنين عليه السّلام فرمودند: لواطى كه كمتر از دبر باشد، لواط است. و لواط در دبر كفر است.
7- ... امام صادق عليه السّلام از پدرش عليه السّلام روايت مى‌نمايد كه فرمودند: مردى نزد پدرم آمده و عرض كرد: اى پسر رسول خدا! من گرفتار بلايى شده‌ام. از خداوند عزّ و جلّ بخواه مرا رهايى بخشد. به آن حضرت عليه السّلام گفتند: مردان با او لواط مى‌كنند. فرمودند: خداوند كسى را مبتلاى به اين عمل ننموده كه به آن نيازى داشته باشد. آنگاه پدرم عليه السّلام فرمودند: خداوند عزّ و جلّ فرموده است: به عزت و جلالم سوگند كسى كه مردان با او لواط كنند، بر ديباى بهشتى نمى‌نشيند.
8- ... امام صادق عليه السّلام از پدرش عليه السّلام روايت مى‌نمايد كه

امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: همانا خداوند بندگانی دارد که به آنها هیچ اعتنائی نمی‌کند؛ آنها رحمهایی مانند رحمهای زنان دارند. پرسیدند: ای امیر المؤمنین! حامله نمی‌شوند؟ فرمودند:
رحمهایشان واژگونه است.
9- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: خداوند عزّ و جلّ شیعیان ما را به چهار چیز گرفتار نمی‌سازد: دست گدایی به سوی مردم دراز کردن، مورد لواط واقع شدن، ابتلا به ولایت بد و فرزند زاغ و گندم‌گون پیدا کردن «165».
10- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: رسول خدا صلّى اللّٰه علیه و آله و سلّم مردانی را که شبیه زنان می‌شوند و زنانی را که شبیه مردان می‌شوند، لعنت نمود. و اینان همان مردان زن صفت و زنانی هستند که با یک دیگر نزدیکی می‌کنند. و بدون تردید خداوند فقط زمانی قوم لوط را هلاک کرد که زنان نیز مرتکب عمل مردان شده بودند و با یک دیگر نزدیکی می‌کردند.
11- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نماید که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: مردی از

---

(165) چون رومیها که زاغ چشم بودند و مردم دیگری که سبزه بودند، با عربها جنگ داشتند، زاغ چشم و سبزه معنی دیگری پیدا کرده بود و بمعنی دشمن عرب بخاطر عرب بودن درآمده بود. و وقتی به کسی زاغ چشم یا سبزه می‌گفتند، منظورشان این بود که او دشمن عرب، بخاطر عرب بودن آنهاست.

روی اختیار خود را در اختیار مردان نگذاشته تا با او بازی کنند، مگر این که خداوند شهوت زنان را در او بوجود می‌آورد.
12- ... راوی می‌گوید زنی از من خواست از امام صادق علیه السّلام برای او اجازه ورود بگیرم. حضرت علیه السّلام اجازه دادند. (پس از ورود) پرسید: حدّ زنان همجنس‌باز چیست؟ فرمودند: همان حدّ زناکار است. هنگامی که روز قیامت فرا رسد آنها را می‌آورند، در حالی که با قطعه‌هایی از آتش پوشیده شده‌اند؛ روسریهایی آتشین بر سر آنهاست؛ لباسهایی آتشین پوشیده‌اند؛ عمودی آهنین و از آتش در اندرون آنها فرورفته و به سر آنها رسیده است و با این حال آنها را در جهنم می‌اندازند. ای زن! این عمل برای اولین بار در میان قوم لوط انجام شد. مردان به یک دیگر اکتفا نموده و زنان بدون مرد ماندند. بهمین جهت کاری همچون کار مردان خود انجام دادند.
13- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: دو زن نمی‌توانند با هم زیر یک

لحاف بخوابند، مگر این که بین آن دو مانعی باشد. اگر این کار را انجام دادند، نهی می‌شوند. و اگر پس از نهی، دوباره این عمل را انجام دادند. در مورد هر کدام حدّ شرعی که شلاق زدن است، اجرا می‌شود و اگر دوباره تکرار کردند، باز هم شلاق می‌خورند. و اگر دوباره تکرار کردند، کشته می‌شوند.

14- ... چند زن به خدمت امام صادق علیه السّلام رسیدند. یکی از آنها حدّ مساحقه را پرسید. فرمودند: حدّ آن همان حدّ زناکار است. زنی گفت: خداوند عزّ و جلّ در قرآن در باره آن چیزی نفرموده است. فرمودند: چرا، فرموده است. پرسید در کجای قرآن؟ فرمودند: در داستان اصحاب رسّ.

مجازات دروغ بستن بر خداوند عزّ و جلّ، پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و ائمه علیهم السّلام

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: دروغ بستن بر خداوند عزّ و جلّ، پیامبر و امامان از گناهان کبیره است. نیز رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: هر کسی سخنی را که نگفته‌ام به من نسبت دهد، حتما در

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 579

جهنم خواهد بود.

مجازات دورویی و دو زبانی

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که با دو چهره و دو زبان با مسلمانان روبرو شود، روز قیامت در حالی می‌آید که دو زبان از آتش دارد.
2- ... زید بن علی از پدرانش علیهم السّلام از امیر المؤمنین علیه السّلام روایت می‌کند که رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم فرمودند: (انسان) دورو در روز قیامت در حالی می‌آید که یک زبانش از پشت گردنش و زبان دیگرش از جلو بیرون آمده است و در آتش شعله‌ور هستند تا همه بدنش را در آتش شعله‌ور نمایند. سپس در باره او می‌گویند: این همان کسی است که در دنیا دو چهره و دو زبان بود. و در روز قیامت با همین خصوصیات او را خواهند شناخت.
3- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: بنده دورو و دو زبان بنده بدی است: در حضور برادرش او را خیلی ستایش می‌کند و در غیاب او گوشتش را می‌خورد (با غیبت کردن از او). اگر نعمتی به او بدهند، به او حسد می‌ورزد و اگر گرفتار شود، به او کمک نمی‌کند.
4- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: بنده بدگوی خرده‌گیر، بنده بدی است. با چهره‌ای با انسان روبرو می‌شود و با چهره‌ای دیگر پشت می‌کند.
5- ... خداوند عزّ و جلّ به حضرت عیسی علیه السّلام فرمودند: ای عیسی! زبان تو در نهان و آشکار باید یک زبان باشد و همچنین دلت. تو را پرهیز می‌دهم از دورویی و دوزبانی. و همین که من از احوال تو آگاهی دارم، باید برای تو کافی باشد. دو زبان در یک دهان، دو شمشیر در یک غلاف و دو قلب در یک سینه جای نمی‌گیرند و ذهن و حافظه نیز همین طور است.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 581

مجازات لعنت کردن غیر مستحق لعنت

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: بدون تردید هنگامی که لعنت از دهان گوینده آن بیرون آید، رفت و آمد می‌کند؛ اگر کسی را سزاوار آن یافت، بر آن فرود می‌آید و گر نه بر گوینده آن فرود می‌آید.

مجازات شهادت دادن به کفر مؤمن

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: اگر مردی شهادت به کفر مرد دیگری بدهد، از یکی از دو حال خارج نیست: یا شهادت به کفر کافری می‌دهد که در این صورت راست گفته است، یا شهادت به کفر مؤمنی می‌دهد که در این صورت کفر به خود او بازمی‌گردد. و مبادا مؤمنین را بدنام کنید.

مجازات نیرنگ و فریب

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که مسلمانی را بفریبد از ما نیست.
2- ... امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: اگر نبود که بدون شک نیرنگ و فریب در جهنم هستند، قطعا من نیرنگ‌بازترین عرب بودم.
3- ... راوی می‌گوید از امام علی علیه السّلام شنیدم که فرمودند: اگر از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم نشنیده بودم که فرمودند: بدون تردید نیرنگ و فریب و خیانت در جهنم است، قطعا نیرنگ‌بازترین عرب بودم.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 583

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: ظلم در دنیا تاریکی در آخرت است.
2- ... امام صادق علیه السّلام در توضیح «کمینگاه» در آیه شریفه «همانا پروردگارت در کمینگاه است» «166». فرمودند: (کمینگاه) پلی است بر صراط که اگر کسی مرتکب ظلمی شده باشد، نمی‌تواند از آن عبور کند.
3- ... راوی می‌گوید شنیدم که امام صادق علیه السّلام فرمودند: خداوند عزّ و جلّ می‌فرمایند: دعای کسی را که به او ظلمی شده است، در باره آن ظلم مستجاب نمی‌کنم؛ اگر خود او نیز مرتکب چنین ظلمی در حق دیگری شده باشد.
4- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا خداوند عزّ و جلّ به یکی از پیامبران خود که در یکی از کشورهای گردنکشان بود، وحی نمود که نزد آن گردنکش رفته و به او بگو: تو را حاکم بر مردم نگردانیدم تا خونریزی کرده و اموال مردم را بگیری. تو را حکومت دادم تا صدای مظلومان را از من بازداری (و نگذاری صدای ناله و دعای آنان که ظالم را نفرین می‌کنند به من برسد). و بدون شک ستمی را که به آنان شده است نمی‌بخشم، گرچه کافر باشند.
5- ... امام زین العابدین علیه السّلام فرمودند: آنچه مظلوم از دین ظالم می‌گیرد، بیش از آن چیزی است که ظالم از دنیای مظلوم می‌گیرد.
6- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی نیست که مرتکب ظلمی شود، مگر این که خداوند او را مجازات جانی یا مالی می‌نماید. ولی ظلمی که (فقط) بین او و خداوند عزّ و جلّ باشد (و حق مردم در میان نباشد)، وقتی از آن توبه کند، آمرزیده می‌شود.

ابن بابویه، محمد بن علی - بندر ریگی، ابراهیم محدث، ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، 1جلد، انتشارات اخلاق - قم، چاپ: سوم، 1379ش. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی ؛ ؛ ص583
... امام صادق علیه السّلام فرمودند: اگر کسی به کسی ظلمی نماید، خداوند

---

(166) إِنَّ رَبَّکَ لَبِالْمِرْصادِ. سوره فجر (89): آیه 14.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 585
عزّ و جلّ کسی را می‌فرستد که شبیه آن ظلم را به او یا پس از او به فرزندانش یا نوه‌هایش بنماید.

8- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که مال برادر مسلمانش را ستمکارانه بخورد و آن را به وی بازنگرداند، در روز قیامت آتش سرخ شده و گل انداخته جهنم را خواهد خورد.
9- ... امام باقر علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند:
کسی که بدون رضایت و با غصب، مال مؤمنی را بردارد، خداوند عزّ و جلّ پیوسته از او روگردان بوده و از کارهای نیک و خیر او متنفر خواهد بود.
و تا زمانی که توبه نکند و آن مالی را که برداشته است به صاحبش بازنگرداند، خداوند آن اعمال نیک را در ردیف کارهای نیکش نمی‌نویسد.
10- ... امام صادق از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: بزرگترین خطاها برداشتن مال مسلمان بدون حق است.
11- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که امیر المؤمنین علیه السّلام فرمودند: فقط کسانی که به مردم ظلم نمی‌کنند، از مجازات خداوند می‌ترسند.
12- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: بدون تردید خداوند عزّ و جلّ با ثروتمند ستم‌پیشه دشمنی می‌نماید.
13- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: گاهی بدون تردید و قطعا بنده‌ای مظلوم است، ولی باندازه‌ای (ظالم را) نفرین می‌کند که خودش ظالم می‌شود (زیرا بیش از حد نفرین نموده است).
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 587
14- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که برای ظلم ظالمی عذر بیاورد، خدای متعال ظالمی را بر او مسلط می‌نماید که به او ظلم کند. و اگر دعا کند، مستجاب نمی‌شود. و خداوند برای ظلمی که دیده است، پاداشی به او نخواهد داد.
15- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که به کسی ظلم کند و آنگاه او را پیدا نکند که از او حلالیت بخواهد، باید استغفار نماید. زیرا این کار قطعا کفاره آن خواهد بود.
16- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: خداوند جز بوسیله ظالمی از ظالم دیگری انتقام نگرفته است. و معنی این آیه شریفه نیز همین است: «و ظالمین را بر یک دیگر حاکم می‌گردانیم» «167».
17- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که ظالمی را در ظلم به مظلومی یاری کند، پیوسته خداوند از او خشمگین است تا دست از یاری او بردارد.

مجازات گردنکشان

1- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: همانا و بدون تردید در جهنم کوهی است بنام «صعدی» و همانا و بدون تردید در صعدی دره‌ای است بنام «سقر» و همانا و بدون تردید در سقر چاهی است بنام «هبهب» که هر گاه درپوش آن را بردارند، جهنمیان از حرارت آن فریاد می‌کشند. و این منازل گردنکشان است.

1- ... امام صادق علیه السّلام روایت می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که با تکبر و خودنمایی روی زمین راه برود، زمین و هر کسی که در زیر و روی آن است، او

---

(167) وَ كَذلِكَ نُوَلِّی بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضاً. سوره انعام (6): آیه 129.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 589

را لعنت می‌کند.

2- ... امام باقر علیه السّلام روایت می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: وای بر کسی که در زمین تکبر و خودنمایی نماید که او با خدای آسمانها و زمین معارضه کرده است.

مجازات ستم

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرش علیه السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: قطعا پاداش نیکوکاری زودتر از کارهای خوب دیگر می‌رسد. و بدون تردید مجازات ستمکاری زودتر از کارهای بد دیگر می‌رسد. و برای عیب شخص همین بس که در مردم عیوبی ببیند و در خودش همان عیوب را نبیند، مردم را بخاطر چیزهایی ملامت نماید که خودش نمی‌تواند آنها را ترک کند و همنشین خود را با چیزهایی که به او مربوط نیست، اذیت کند.

2- ... راوی می‌گوید از امام باقر علیه السّلام شنیدم که فرمودند: مجازات ستمکاری زودتر از کارهای بد دیگر می‌رسد.

3- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: اگر کوهی بر کوه دیگر ستم کند، بدون تردید خداوند کوه ستمکار را با خاک یکسان می‌نماید.

4- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: بدون شک مجازات ستمکاری زودتر از سایر بدیها می‌رسد.

5- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام نقل می‌نماید که مردی یکی از بنی هاشم را به مبارزه طلبید، ولی او از مبارزه خودداری کرد. امیر المؤمنین علیه السّلام از او پرسیدند چرا مبارزه نکردی؟ جواب داد: او دلاور عرب بود و ترسیدم بر من پیروز شود. آن حضرت علیه السّلام فرمودند: قطعا او بر تو ستم کرده است و اگر با او مبارزه می‌کردی، حتما پیروز می‌شدی. و اگر کوهی بر کوه دیگر ستم کند، حتما کوه ستمکار هلاک خواهد شد.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 591

مجازات گدایی کردن با وجود داشتن غذای سه روز

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که غذای سه روز را داشته باشد و گدایی کند، در روزی که با خداوند ملاقات می‌کند، در حالی او را ملاقات خواهد کرد که در صورتش گوشتی نیست.

مجازات گدایی بدون نیاز

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: بنده‌ای نیست که بدون نیاز گدایی کند، مگر این که خداوند پیش از مرگ او را نیازمند آن می‌گرداند و بخاطر گدایی او را به جهنم می‌برد.

مجازات خودکشی

1- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: کسی که خودکشی کند، برای همیشه در جهنم خواهد بود.

مجازات شركت در قتل مؤمن با نيم سخنى

1- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: كسى كه با نيم سخنى در قتل مؤمنى كمک كند، روز قيامت در حالى مى‌آيد كه بر پيشانيش نوشته شده است: «مأيوس از رحمت خداوند عزّ و جلّ».
2- ... امام صادق عليه السّلام فرمودند: در روز قيامت مردى پيش مرد ديگرى مى‌آيد و او را با خون آلوده مى‌كند، در حالى كه مردم مشغول حساب هستند. مى‌پرسد اى بنده خدا! چرا چنين كردى؟ مى‌گويد در فلان روز سخنى گفتى كه موجب مرگ من شد.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرريگى، ص: 593
مجازات آدمكشى عمدى
1- ... از امام صادق عليه السّلام پرسيدند: مجازات كسى كه عمدا كسى را بكشد چيست؟ فرمودند: جهنم.
2- ... راوى مى‌گويد به امام باقر عليه السّلام عرض كردم خداوند عزّ و جلّ مى‌فرمايد:
«بهمين جهت بر بنى اسرائيل نوشتيم كه بدون ترديد كسى كه شخصى را بكشد، بدون آن كه آن شخص كسى را كشته باشد يا در زمين فساد كرده باشد، مانند اين است كه همه مردم را كشته است.» «168» در حالى كه او فقط يک نفر را كشته است.
آن حضرت عليه السّلام فرمودند: او را در جايى از جهنم مى‌گذارند كه سخت‌ترين عذابها را دارد. و اگر همه مردم را مى‌كشت او را در همين مكان مى‌گذاشتند. عرض كردم: اگر ديگرى را نيز بكشد چطور؟ فرمودند: عذابش دو برابر مى‌شود.
3- ... امام باقر عليه السّلام فرمودند: اولين چيزى كه خداوند در روز قيامت در باره آن حكم مى‌نمايد، خونهاى ريخته شده است. ابتدا فرزندان حضرت آدم عليه السّلام را حاضر كرده و در ميان آنها قضاوت مى‌نمايد. سپس ساير قاتلها و مقتولها را حاضر مى‌كند تا ديگر كسى از آنان باقى نمى‌ماند؛ بدين گونه كه مقتول نزد قاتل خود ايستاده و در حالى كه خون روى صورتش جارى است عرضه مى‌دارد: اين شخص مرا كشته است. خداوند از او مى‌پرسد: آيا تو او را كشته‌اى؟ و او هيچ چيزى را نمى‌تواند از خداوند پنهان كند.
4- ... امام صادق عليه السّلام در باره قاتل مؤمن فرمودند: به او مى‌گويند هر طور كه مى‌خواهى بمير؛ يهودى بمير يا مسيحى يا مجوسى (و نمى‌تواند با مسلمانى بميرد).
5- ... امام باقر عليه السّلام فرمودند: مقتول خوب يا بدى نيست، مگر اين

که در روز قیامت در حالی که خون از شاهرگهای او فواره می‌زند و قاتلش را با دست راست

---

(168) مِنْ أَجْلِ ذلِكَ كَتَبْنا عَلى بَنِی إِسْرائِیلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْساً بِغَیْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسادٍ فِی الْأَرْضِ فَكَأَنَّما قَتَلَ النَّاسَ جَمِیعاً. سوره مائده (5): آیه 32.

و سرش را در دست گرفته محشور می‌شود. عرضه می‌دارد: پروردگارا! از این بپرس چرا مرا کشت؟ و آنگاه اگر در راه طاعت خداوند عزّ و جلّ او را کشته باشد، قاتل را به بهشت و مقتول را به جهنم می‌برند. و اگر بخاطر اطاعت از فلان شخص او را کشته باشد، به او می‌گویند: همان گونه که تو را کشت، او را بکش. آنگاه خداوند طبق خواست خود با آنها رفتار می‌نماید.

6- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: همانا زنی را بخاطر این که گربه‌ای را بسته بود تا از تشنگی مرد، عذاب نمودند.

7- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: بدون شک ستمکارترین مردم بر خدای متعال، کسی است که غیر قاتل خود را بکشد، یا کسی که او را نزده است، بزند.

8- ... راوی می‌گوید از امام صادق علیه السّلام شنیدم که فرمودند: خداوند متعال به حضرت موسی علیه السّلام وحی نمود که به بنی اسرائیل بگو: از آدمکشی حرام و بناحق بپرهیزید. قطعا هر کدام از شما که کسی را بکشد، من نیز در جهنم صد هزار بار قاتل را می‌کشم؛ با همان روشی که قاتل مقتول را کشته بود.

9- ... امام باقر علیه السّلام فرمودند: کسی که عمدا مؤمنی را بکشد، خدای متعال همه گناهان را برای قاتل نوشته و مقتول را از تمام گناهانش پاک می‌نماید. و خدای متعال در این آیه نیز همین را می‌فرمایند: «می‌خواهم گناهان من و تو، به تو بازگردد تا جهنمی شوی» «169».

1- ... امام باقر علیه السّلام یا امام صادق علیه السّلام فرمودند: (کسانی) نزد رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم عرضه داشتند: ای رسول خدا! کشته‌ای در مسجد «جهینه» پیدا شده است. آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم

---

(169) أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِی وَ إِثْمِکَ فَتَکُونَ مِنْ أَصْحابِ النَّارِ. سوره مائده (5): آیه 29.

برخاسته و پیاده تا آن مسجد آمدند. مردم نیز با شنیدن این خبر به مسجد آمدند. آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم پرسید: چه کسی این شخص را کشته است؟ جواب دادند: ای رسول خدا! نمی‌دانیم چه کسی او را کشته است. آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کشته‌ای از مسلمانان در میان مسلمانان است، ولی معلوم نیست چه کسی او را کشته است! سوگند بخدایی که مرا بحق به پیامبری برانگیخت! اگر اهل آسمانها و زمین در قتل شخص مسلمانی شرکت کنند یا به آن راضی باشند، بدون شک و قطعا خداوند همه آنها را به رو در جهنم واژگون می‌سازد.

2- ... امام باقر علیه السّلام روایت می‌نمایند که رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: از کسی که زیاد آدم می‌کشد، اصلا تعجب نکن (که چقدر خدا به او مهلت می‌دهد). چون قطعا قاتلی پیش خداوند دارد که نمی‌میرد.

مجازات قاتل و پناه دهنده او

1- ... راوی می‌گوید از امام رضا علیه السّلام شنیدم که روایت نمودند: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم می‌فرمایند: خداوند قاتل و پناه دهنده قاتل را لعنت می‌نماید.

مجازات کسب درآمد از راه قرآن

1- ... امام صادق علیه السّلام از پدرانش علیهم السّلام روایت می‌نماید که فرمودند: کسی که بخاطر کسب درآمد، قرآن بخواند، روز قیامت در حالی می‌آید که صورتش استخوانی و بدون گوشت است.

مجازات زدن قسمتی از قرآن به قسمت دیگر

1- ... امام صادق علیه السّلام نقل می‌نمایند که پدرشان علیهم السّلام فرمودند: هیچ مردی قسمتی از قرآن را به قسمت دیگرش نزده مگر این که کافر گشته است «170».

---

(170) ظاهرا مراد از زدن قسمتی از قرآن به قسمت دیگرش این است که: قرآن را بر خلاف آنچه باید، معنی کنند.

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 599

مجازات خواندن عمدی نماز چهار رکعتی در سفر

1- ... امام صادق علیه السّلام فرمودند: کسی که در سفر عمدا نماز چهار رکعتی بخواند، من بسوی خدا از او بیزارم.

1- ... ابو هریره و عبد اللَّه بن عباس می‌گویند: رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم پیش از وفات خود سخنرانی نمود که آخرین سخنرانی او در مدینه بود. مواعظی فرمودند که از آن دیدگان اشک ریختند، قلبها ترسیدند، بدنها لرزیدند و حال مردم دگرگون شد. به بلال دستور داد که مردم را صدا بزنند. وقتی مردم جمع شدند. رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم بالای منبر رفته و فرمودند: ای مردم! نزدیک هم بنشینید و جا را برای کسانی که پشت سر شما هستند، باز کنید. مردم نزدیک به هم نشستند. آنگاه به پشت سر خود نگاه کردند، ولی کسی را ندیدند. سپس بار دیگر فرمودند: ای مردم! نزدیک هم بنشینید. و جا را برای کسانی که پشت سر شما هستند، باز کنید. مردی عرضه داشت: ای رسول خدا! برای چه کسی جا باز کنیم؟ فرمودند: برای ملائکه. آنان هنگامی که با شما هستند، جلو یا پشت سر شما نیستند و سمت راست یا چپ شما می‌باشند. مردی عرضه داشت: ای رسول خدا! چرا جلو ما یا پشت سر ما نمی‌باشند؟

آیا بخاطر این است که ما از آنان برتریم یا بدلیل برتری آنان بر ماست؟ فرمودند: شما برتر از فرشتگان هستید. بنشین. آن مرد نیز نشست. آنگاه رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم سخنان خود را آغاز نموده و فرمودند: ثنا مخصوص خداوندی است که او را ثنا گفته و از او یاری می‌جوییم؛ به او ایمان داشته و بر او توکل می‌نماییم. شهادت می‌دهیم که هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست؛ شریکی ندارد و محمد بنده و فرستاده اوست. از بدیها و گناهان خود به خداوند پناه می‌بریم.

کسی که خداوند او را هدایت کند، هیچ گمراه‌کننده‌ای نخواهد داشت.

ای مردم! سی دروغگو در این امت وجود دارند که اولین آنها «صاحب صنعا» و «صاحب یمامه» است.

ای مردم! بدون تردید کسی که با اخلاص شهادت دهد که خدایی جز خدای یگانه نیست و با این عقیده چیز دیگری مخلوط ننماید، به بهشت می‌رود. در این هنگام امام

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 601

علی علیه السّلام برخاست و عرضه داشت: ای رسول خدا! پدر و مادرم فدای تو باد. انسان چگونه می‌تواند با اخلاص شهادت بدهد و چیز دیگری را با آن مخلوط ننماید؟ آن را توضیح بدهید تا برای ما روشن شود. فرمودند: منظور این است که بر دنیا حریص نباشد، از راه حرام آن را جمع نکرده و به آن راضی نشود. عده‌ای مانند نیکوکاران سخن می‌گویند، ولی عمل گردنکشان را انجام می‌دهند. بنا بر این، کسی که خداوند را در حالی

ملاقات کند که هیچ کدام از این خصوصیات را نداشته باشد و (لا إله إلّا اللّٰه) بگوید، بهشت از آن اوست. و کسی که دنیا را بگیرد و آخرت را ترک کند، جهنم از آن اوست. و کسی که از طرف ظالمی دشمنی کند یا او را در دشمنی یاری دهد، فرشته مرگ با بشارت به لعنت خدا، ماندن همیشگی در آتش جهنم و عاقبت بد، به سراغ او خواهد آمد.
و کسی که برای حاجتی خود را برای سلطان ستمکاری سبک نماید، در جهنم همراه او خواهد بود.
و کسی که سلطانی را در ستمگری راهنمایی کند، با «هامان» همراه شده و عذاب او و آن سلطان از سخت‌ترین عذابهای اهل جهنم است.
و کسی که دنیادار را به طمع دنیا بزرگ داشته و او را دوست بدارد، خداوند بر او خشم گرفته و با «قارون» در تابوت زیرین جهنم در یک درجه خواهد بود.
و کسی که بخاطر خودنمایی ساختمانی بسازد، در روز قیامت آن ساختمان را تا هفت طبقه زمین زیر آن حمل می‌نماید. آنگاه چون گردنبندی آتشین آن را به گردنش آویخته و سپس او را در جهنم می‌اندازند. عرض کردیم: از کجا بفهمیم که برای خودنمایی است؟
فرمودند: از آنجا که بیش از احتیاج خود یا برای فخرفروشی می‌سازد.
و کسی که به اجیری در مورد مزد او ظلم کند (مزدش را ندهد یا ناتمام بدهد)، خداوند عمل او را نابود کرده و بوی بهشت را بر او حرام می‌نماید، در حالی که بوی بهشت از مسافت پانصد سال راه احساس می‌شود.
و کسی که یک وجب از زمین همسایه‌اش را غصب کند، خداوند آن یک وجب را تا هفت طبقه زیر آن تبدیل به آتش نموده، بصورت طوقی درآورده و در گردن او می‌اندازد تا زمانی که او را وارد جهنم نماید.
و کسی که قرآن را بیاموزد و عمدا آن را فراموش کند، در روز قیامت در حالی که جذامی و تشنه است، خدا را ملاقات می‌کند و خداوند در مقابل هر آیه‌ای ماری را بر او می‌گمارد.

و کسی که قرآن را بیاموزد و به آن عمل نکند و دوستی دنیا و زیباییهای آن را انتخاب کند، سزاوار خشم خدای متعال شده و همردیف یهود و نصاری می‌شود که کتاب خدا را دور انداخته و به آن توجه نکردند.
و کسی که از پشت زنی بحرام با او نزدیکی کند یا با پسربچه یا مردی نزدیکی کند، خدای متعال در روز قیامت او را بدبوتر از مردار محشور می‌نماید که مردم از بوی او اذیت می‌شوند تا زمانی که او را به جهنم ببرد. و خداوند بهیچ وجه عذاب را از او برطرف نمی‌کند و این عذاب با هیچ فدیه‌ای برطرف نمی‌شود. و نیز عمل او را نابود کرده و او را در تابوتی که با میخهای آهنین بسته شده است، می‌گذارند و با سنگهای پهن آن‌قدر روی

آن تابوت می‌زنند که میخهایش به بدنش فرو رود. و اگر چهار صد امّت گرفتار گوشه‌ای از گوشه‌های این عذاب شوند، بدون شک همه آنها می‌میرند. و او از کسانی است که سخت‌ترین عذابها را دارند.
و کسی که با زن یهودی، مسیحی، مجوسی، مسلمان- آزاد باشد یا کنیز- یا غیر اینها زنا کند، خداوند سیصد هزار در از جهنم در قبرش می‌گشاید که مارها، عقربها و شعله‌های آتش از آن خارج می‌شود؛ او تا روز قیامت می‌سوزد؛ مردم از بوی بد فرج او آزار می‌بینند و او را تا روز قیامت به همین خصوصیت می‌شناسند تا زمانی که دستور برسد او را به جهنم ببرید.
و اهل محشر با وجود عذابهای سختی که خود دارند از آن اذیت می‌شوند. زیرا خداوند حرامها را حرام نموده است. و کسی باغیرت‌تر از خدای متعال نیست. و بخاطر غیرتی که دارد، هرزگیها را قطعا حرام نموده و حدود شرعی را تعیین نموده است.
و هر کس به داخل خانه همسایه‌اش نگاه کرده و عورت مرد یا موی زن یا مقداری از بدنش را ببیند، سزاوار است که خدا او را همراه با منافقینی که در پی عیوب مردم بودند، به جهنم ببرد؛ و تا خداوند او را رسوا ننماید، از دنیا خارج نخواهد شد و در آخرت نیز عورتش را برای مردم نمایان خواهد نمود.
و کسی که بخاطر (کمی) رزق خود از خداوند خشمگین باشد و از این مطلب نزد غیر خدا گله کند و صبر نکند، کار نیکی از او به خداوند نرسیده و در حالی که خداوند متعال از او خشمگین است، او را ملاقات می‌نماید.
و کسی که لباسی بپوشد و با آن تکبر کند، خداوند قبرش را در کناره جهنم فرو می‌برد و تا آسمانها و زمین باقی است در آن فرو می‌رود. و بدون تردید قارون لباسی پوشید و با آن تکبر کرد، به همین جهت در زمین فرو رفت و تا روز قیامت در آن فرو می‌رود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 605
و کسی که با زن حلالی با مال حلال ازدواج کند و قصدش از ازدواج با او تفاخر و خودنمایی باشد، خداوند عزّ و جلّ از این ازدواج جز ذلت و پستی بهره‌ای به او نخواهد داد و باندازه‌ای که از آن زن کام گرفته است او را در کناره جهنم نگه خواهد داشت، آنگاه او را در جهنم می‌اندازند و هفتاد سال طول می‌کشد تا به ته جهنم برسد.
و کسی که به زنی در مورد مهرش ظلم کند (مهرش را ندهد یا کم بدهد)، خداوند او را زناکار می‌داند و در روز قیامت به او می‌گوید: بنده‌ام! با پیمان خود کنیزم را به ازدواج تو درآوردم، ولی تو به پیمان من وفا نکردی. و خداوند عزّ و جلّ خود عهده‌دار گرفتن حق آن زن می‌شود. و تمام کارهای نیک آن مرد را در مقابل حق آن زن می‌گیرد. ولی چون کارهای نیک او جوابگوی حق او نیست، دستور می‌دهد او را به جهنم ببرید.

و کسی که از شهادت خود بازگردد یا شهادت ندهد، خداوند در مقابل چشم مردم گوشت او را به خودش می‌خوراند و در حالی به جهنم می‌رود که زبانش را می‌جود.
و کسی که دو زن داشته باشد و در امور زناشویی، بودن با آنها و امور مالی بعدالت با آنها رفتار نکند، در روز قیامت با تشنگی و بدن کج محشور می‌شود تا وقتی که وارد جهنم شود.
و کسی که به ناحق همسایه‌اش را اذیت کند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می‌نماید و جایگاهش جهنم خواهد بود. بدانید که بدون شک خداوند عزّ و جلّ از مرد در مورد حق همسایه می‌پرسد و کسی که حق همسایه‌اش را از بین ببرد از ما نیست.
و کسی که مسلمان فقیری را بخاطر فقرش خوار کرده و به او توهین نماید، به حق خداوند توهین نموده است و تا زمانی که او را راضی کند، پیوسته خداوند عزّ و جلّ از او خشمگین بوده و با او سخت دشمن خواهد بود و کسی که به مسلمان فقیری احترام بگذارد، در روز قیامت در حالی که خداوند در صورت او می‌خندد، او را ملاقات می‌نماید.
و کسی که دنیا و آخرت به او عرضه شود و او دنیا را برگزیده و آخرت را رها کند، در حالی که کار نیکی ندارد تا با آن از جهنم نجات یابد، خدای متعال را ملاقات می‌کند و کسی که آخرت را گرفته و دنیا را ترک کند، در روز قیامت در حالی که خداوند از او راضی است، او را ملاقات می‌نماید.
و کسی که بتواند با زن یا کنیزی از راه حرام نزدیکی کند ولی از ترس خدا این کار را نکند، خداوند عزّ و جلّ جهنم را بر او حرام می‌کند؛ او را از وحشت بزرگ ایمن نموده و به بهشت می‌برد. و اگر از راه حرام با او نزدیکی کند، خداوند بهشت را بر او حرام نموده و او را

به جهنم می‌برد.
و کسی که مال حرامی به دست آورد، خداوند هیچ صدقه، آزاد کردن بنده، حج و عمره‌ای را از او قبول نمی‌کند. و خداوند عزّ و جلّ بعدد پاداش این اعمالش برای او گناه می‌نویسد و اگر پس از مرگ او چیزی از آن باقی بماند، توشه او برای جهنم خواهد بود و کسی که به آن دسترسی داشته باشد، ولی آن را از ترس خداوند ترک کند، در دوستی و رحمت خداوند به سر برده و دستور می‌رسد که او را به بهشت ببرید.
و کسی که با زن نامحرمی دست بدهد، در روز قیامت در حالی می‌آید که دستهایش به گردنش بسته شده است. آنگاه دستور می‌رسد او را به جهنم ببرید و کسی که با زن نامحرمی شوخی کند، در مقابل هر کلمه‌ای که در دنیا به او گفته است، هزار سال حبس می‌شود و اگر مردی زنی را با رضایت او از راه حرام در آغوش بکشد، ببوسد، یا با او نزدیکی یا شوخی

کند و در این بین گناهی اتفاق بیفتد، آن زن همان قدر گناهکار است که مرد گناه کرده و اگر مرد بزور این کارها را انجام دهد، گناه هر دو بعهده مرد است.
و کسی که مسلمانی را در خرید و فروش فریب دهد، از ما نیست. و در روز قیامت با یهود محشور می‌شود. زیرا بدون شک و تردید کسی که مردم را فریب دهد، مسلمان نیست.
و کسی که وسایل منزل از قبیل تبر، تیشه و بیل را از همسایه‌اش که به آن احتیاج دارد دریغ کند، خدا در روز قیامت او را از فضل خود محروم نموده و او را به خودش واگذار می‌نماید و کسی که خداوند او را به خودش واگذارد، هلاک خواهد شد. و خداوند هیچ عذری را از او قبول نمی‌کند «171».
و زنی که شوهرش را اذیت کند، تا زمانی که او را یاری نکرده و راضیش ننماید، خداوند نماز و هیچ عمل نیکی را از او قبول نمی‌کند؛ گرچه همه عمرش را روزه گرفته، شبها را با عبادت سپری کند، چندین برده در راه خدا آزاد کند و اموالش را در راه خدا خرج کند، اولین کسی است که به جهنم می‌رود و اگر مرد نیز زن خود را اذیت کرده و به او ظلم کند، همین مقدار مرتکب گناه شده و به همین اندازه عذاب می‌شود.
و کسی که به صورت مسلمانی سیلی بزند، خداوند در روز قیامت استخوانهای او را پراکنده می‌سازد، سپس آتش را بر او مسلط می‌نماید. نیز در حالی محشور می‌شود که دستانش به گردنش بسته است و تا زمانی که وارد جهنم شود، به همین حال خواهد بود.
و اگر کسی در شب یا روز به فکر فریب برادر مسلمانش باشد، در همه آن روز یا شب

---

(171) البته بنا بر روایتی اگر همسایه محتاج، همسایه‌ای باشد که وسایلی را که می‌گیرد سالم برنمی‌گرداند، اشکالی ندارد که آن وسایل را به او ندهیم.

خداوند از او خشمگین است. و تا زمانی که بازنگردد و توبه نکند، خداوند همچنان از او خشمگین خواهد بود. و اگر در این حال بمیرد، با دینی غیر از اسلام از دنیا رفته است. آنگاه رسول خدا صلّى اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: بدانید کسی که مسلمانی را فریب دهد، از ما نیست. و سه بار این جمله را تکرار فرمودند.
و کسی که تازیانه‌ای را در برابر سلطانی آویزان کند، خداوند آن تازیانه را تبدیل به ماری بطول شصت هزار ذراع می‌نماید. و در آتش جهنم آن ما را برای همیشه همیشه بر او مسلط می‌سازد.

و کسی که از مسلمانی غیبت کند، روزه و وضویش باطل می‌شود. و اگر در این حال بمیرد، در حالی مرده است که حرام خدا را حلال دانسته است.
و کسی که برای سخن‌چینی بین دو نفر گام بردارد، خداوند در قبرش آتشی بر او مسلط می‌نماید که تا روز قیامت او را بسوزاند؛ و هنگامی که از قبرش بیرون می‌آید، خداوند اژدهای سیاهی را بر او مسلّط می‌نماید که گوشتش را نیش بزند تا زمانی که به جهنم برود.
و کسی که خشمش را فرو برده، برادر مسلمانش را ببخشد و در برابر برادر مسلمانش بردباری ورزد، خدای متعال اجر شهید را به او عطا می‌فرماید.
و کسی که به فقیری ظلم کند یا برای او تکبر کند و او را پست شمارد، خداوند در روز قیامت او را مانند مورچه ولی بشکل مرد محشور می‌نماید، تا زمانی که به جهنم برود.
و کسی که در مجلسی از برادرش غیبت شود و او آن غیبت را از او رد کند، خداوند عزّ و جلّ هزار در شر را در دنیا و آخرت به روی او می‌بندد؛ و اگر برعکس نه تنها آن غیبت را رد نکند بلکه خوشش هم بیاید، گناهش باندازه گناه کسی است که غیبت کرده است.
و کسی که به مرد یا زن پاکدامنی تهمت بزند، خداوند عملش را از بین برده، هفتاد هزار فرشته او را از روبرو و پشت سر تازیانه می‌زنند و مارها و عقربها گوشتش را نیش می‌زنند؛ آنگاه دستور می‌رسد او را به جهنم ببرید.
و کسی که در دنیا باده بنوشد، خداوند شربتی از سم افعی و عقرب به او می‌نوشاند؛ شربتی که هنگام خوردن آن (و قبل از این که آن را بخورد) گوشت صورتش را در ظرف می‌ریزد و هنگامی که آن را بنوشد، گوشت و پوستش مانند مردار بو گرفته تکه تکه می‌شود؛ بگونه‌ای که اهل محشر از بوی آن اذیت می‌شوند و این وضع ادامه دارد تا دستور برسد او را به جهنم ببرید. و خورنده، سازنده، فروشنده، خریدار، حمل‌کننده، تحویل‌گیرنده و کسی که

از آن سود می‌برد، همگی در زشتی و گناه برابرند.
بدانید کسی که آن را به یهودی، مسیحی، صائبی یا سایر مردم بنوشاند، گناه او مانند کسی است که آن را می‌خورد. بدانید کسی که آن را برای دیگری بخرد یا بفروشد، تا زمانی که توبه نکند، خداوند متعال نماز، روزه، حج و عمره او را قبول نمی‌کند. و اگر قبل از توبه بمیرد، بعهده خداوند است که در مقابل هر جرعه‌ای که در دنیا از آن نوشیده است، شربتی از چرک آلوده به خون جهنم به او بنوشاند. بدانید که همانا خداوند باده را بخصوص، و هر مست‌کننده‌ای را بطور عموم حرام نموده است. بدانید که

هر مست‌کننده‌ای حرام است.
و کسی که ربا بخورد، باندازه‌ای که ربا خورده است، خداوند شکمش را پر از آتش جهنم می‌نماید. و اگر از این راه مالی به دست آورد، خداوند هیچ عملی را از او قبول نمی‌کند.
و تا زمانی که قیراطی از آن مال را در اختیار دارد، پیوسته مورد لعنت خدا و فرشتگان اوست «172».
و کسی که در امانت خیانت کرده و آن را به صاحبش بازنگرداند، با دینی غیر از اسلام از دنیا می‌رود و در حالی که خداوند عزّ و جلّ از او خشمگین است، او را ملاقات نماید.
و دستور می‌رسد او را به جهنم ببرید؛ او برای همیشه به کناره جهنم سقوط کرده و هیچ گاه از آنجا بیرون نخواهد آمد.
و کسی که بر علیه مرد مسلمان یا ذمّی یا کس دیگری شهادت دروغ بدهد، در روز قیامت او را از زبانش آویزان می‌کنند و همراه با منافقین در طبقه پایین جهنم خواهد بود.
و کسی که به خادم یا برده خود یا شخص دیگری (که از او یاری بخواهد) بگوید: «نه، یاریت نمی‌کنم»، خداوند عزّ و جلّ در روز قیامت به او می‌گوید: «نه، یاریت نمی‌کنم. خودت را با صورت در جهنم بینداز».
و کسی که زنش را اذیت کند تا مالی بدهد و خود را از دست شوهرش برهاند، خدای متعال به مجازاتی کمتر از جهنم برای او راضی نمی‌شود. زیرا بدون تردید خدای متعال همان گونه که برای یتیم به خشم می‌آید، برای زن هم خشمگین می‌شود.
و کسی که نزد سلطانی از برادرش بدگویی و سخن‌چینی نماید، اگر آن سلطان هیچ آزار و آسیبی به او نرساند، خداوند عزّ و جلّ همه اعمالی را که انجام داده است، از بین می‌برد.
و اگر آزار و آسیبی به او برساند، خداوند او را در جهنم در طبقه‌ای همراه با هامان (وزیر فرعون) خواهد گذاشت.

---

(172) قیراط معادل 24/ 1 دینار است.

و کسی که برای خودنمایی و یا رسیدن به چیزی قرآن بخواند، در روز قیامت در حالی خداوند عزّ و جلّ را ملاقات خواهد نمود که صورتش استخوانی بیش نیست و گوشت ندارد؛ و قرآن با آهن نوک تیز به پشت او نیزه می‌زند تا او را وارد جهنم نماید و با کسانی که در جهنم می‌افتند، به جهنم سقوط می‌کند.
و کسی که قرآن بخواند و به آن عمل نکند، خداوند در روز قیامت او را کور محشور می‌نماید. او عرضه می‌دارد: خدایا! من بینا بودم. چرا مرا کور

محشور نمودی؟ و خداوند می‌فرماید: آیات ما به تو رسید و تو آنها را آن‌گونه ترک کردی، امروز نیز تو را این گونه ترک می‌کنند. آنگاه دستور می‌رسد که او را به جهنم ببرید.
و کسی که مالی را بخرد که از راه خیانت بدست آمده است و بداند که از راه خیانت بدست آمده، گناه و ننگ او مانند همان کسی است که خیانت نموده است.
و کسی که واسطه شود و مرد و زنی را از راه حرام به هم برساند، خداوند بهشت را بر او حرام می‌گرداند و جایگاه او جهنم است که جایگاه بدی است. و پیوسته خداوند از او خشمگین است تا بمیرد.
و کسی که برادر مسلمانش را بفریبد، خداوند برکت روزیش را می‌گیرد، زندگی او را تباه کرده و او را به خودش وامی‌گذارد.
و کسی که مال دزدی را بخرد و بداند که مال دزدی است، کار او همان قدر گناه داشته و زشت است که کار آن دزد گناه دارد و ننگین است.
و کسی که به مسلمانی خیانت کند، در دنیا و آخرت نه او از ماست و نه ما از اوییم.
و بدانید کسی که ارتکاب گناهی را بشنود و خبر آن را پخش کند، مانند انجام دهنده گناه است و کسی که انجام کار خوبی را بشنود و خبر آن را پخش کند، مانند انجام دهنده آن است.
و کسی که زیباییهای زنی را برای مردی بگوید و آن مرد شیفته او شده و با او گناهی انجام دهد، از دنیا نمی‌رود مگر این که خداوند بر او خشم می‌گیرد. و کسی که خداوند بر او خشم بگیرد، آسمانهای هفتگانه و زمینهای هفتگانه نیز بر او خشم می‌گیرند و گناهی همانند گناه آن مرد خواهد داشت. عرض کردند: ای رسول خدا! اگر آنان توبه کرده و اصلاح شوند، چطور؟ فرمودند: خدا توبه آن زن و مرد را قبول می‌کند، ولی توبه کسی را که باعث این گناه شده است، قبول نمی‌کند.
و کسی که چشمانش را از نگاه حرام به زنی پر کند، خداوند در روز قیامت چشمانش را

با میخهایی آتشین و آتش پر می‌نماید و تا زمانی که خداوند بین مردم حکم می‌نماید، بدین حالت خواهد بود. آنگاه دستور می‌رسد که او را به جهنم ببرید.
و کسی که برای ریا و خودنمایی غذایی بدهد، خدای متعال از چرک آلوده به خون جهنم به او خواهد داد و این غذا را در شکم او تبدیل به آتش می‌نماید. و به همین حال خواهد بود تا خداوند بین مردم حکم نماید.
و کسی که با زن شوهرداری مرتکب گناه شود، از فرج آن دو آن‌قدر چرک آلوده به خون بیرون می‌آید که دره‌ای بطول راه پانصد سال بوجود می‌آید و

جهنمیان از بدبویی آن دو اذیت می‌شوند و عذاب آن دو از سخت‌ترین عذابهای مردم خواهد بود.
و خداوند عزّ و جلّ از زنی که چشم خود را از غیر شوهر یا محرم خود پر کند، بشدت خشمگین می‌گردد. و بدون تردید اگر چنین کند، خداوند تمام کارهای نیک او را از بین می‌برد. و اگر در بستر غیر شوهرش بخوابد، به عهده خدای متعال است که پس از عذاب نمودن او در قبرش، با آتش او را بسوزاند.
و هر زنی که (بی‌جهت و از روی هوی و هوس) از شوهرش طلاق خلع «173» بگیرد، خدا، فرشتگان او، پیامبرش و همه مردم او را لعنت می‌کنند. و زمانی که فرشته مرگ سراغ او بیاید، به او می‌گوید: «به جهنم مژده بده». و در روز قیامت به او می‌گویند: «همراه با کسانی که به جهنم می‌روند، به جهنم برو». و بدانید که بدون تردید خدای متعال و رسولش از زنانی که بی‌جهت از شوهرانشان طلاق خلع می‌گیرند، بیزار هستند. و نیز بدانید که بدون تردید خداوند عزّ و جلّ و رسول او از مردی که زنش را اذیت کند تا طلاق خلع بگیرد، بیزار هستند.
و کسی که با اجازه عده‌ای امام جماعت آنها شود و در حضور، قرائت، رکوع، سجود، قعود و قیام خود میانه‌روی نماید، پاداشی مانند پاداش آنان خواهد داشت.
و کسی که امام جماعت عده‌ای شود و در حضور، قرائت، رکوع، سجود، قعود و قیام خود میانه‌روی ننماید، نمازش را به او باز می‌گردانند، و از ترقوه او بالاتر نمی‌رود (نمازش اصلا قبول نمی‌شود) و خدای متعال او را مانند پیشوای ستمگر و تجاوزکاری می‌داند که صلاح پیروانش را نمی‌خواهد و بدستور خداوند عزّ و جلّ حاکم آنان نشده است.
در این جا امیر المؤمنین علیه السّلام برخاسته و عرض کردند: پدر و مادرم فدای تو باد ای رسول خدا! پیشوای ستمگر تجاوزکاری که صلاح پیروانش را نمی‌خواهد و بدستور خداوند عزّ و جلّ حاکم آنان نگردیده است، چه حالی دارد؟ آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: او آخرین

---

(173) طلاق خلع، طلاقی است که زن با دادن مالی یا بخشیدن مهر خود از شوهرش طلاق می‌گیرد.

نفر از چهار نفری است که در روز قیامت عذاب آنها از همه مردم سخت‌تر است و عبارتند از: ابلیس، فرعون، آدمکش و سلطان ستمگر.
و کسی که برادر مسلمانش احتیاج به قرض او داشته باشد، ولی به او قرض ندهد، خداوند در روزی که به نیکوکاران پاداش می‌دهد، بهشت را بر او حرام می‌گرداند.

و کسی که در برابر بداخلاقی زن خود صبر پیشه نموده و ثواب آن را از خداوند امیدوار باشد، خدای متعال در برابر هر روز و شبی که صبر می‌کند، همانند آنچه به حضرت ایّوب علیه السّلام عطا فرمود، به او عطا می‌فرماید. و آن زن هر روز و هر شب همانند تپه‌ای شن متراکم گناه خواهد داشت. و اگر پیش از آن که شوهرش را یاری کرده و او راضی کند، از این دنیا برود، در روز قیامت بصورت وارونه همراه با منافقین در طبقه زیرین جهنم محشور خواهد شد.
و کسی که زنی داشته باشد که با او سازگار نباشد و بر آنچه خداوند روزی آنها نموده است، صبر نکند و بر شوهرش سخت گرفته و او را وادار به کارهایی بنماید که نمی‌تواند انجام دهد، تا زمانی که چنین است خداوند هیچ کار نیکی که او را از آتش جهنم حفظ کند، از آن زن قبول ننموده و بر او خشم می‌گیرد.
و کسی که به برادرش احترام بگذارد، به خداوند احترام گذاشته است. و فکر می‌کنید خداوند به کسی که به او احترام بگذارد، چه پاداشی خواهد داد؟
و کسی که ریاست اجتماعی را به عهده بگیرد و به آنان خوبی نکند، در مقابل هر روزی که بر آنان حکومت کرده است، هزار سال در لبه جهنم زندانی می‌شود؛ اگر بدستور خدای متعال بر آنان حکومت کرده باشد، خدای متعال او را آزاد می‌نماید. و اگر ظالم باشد (و بغیر دستور الهی بر آنان حاکم بوده است)، او را در جهنم می‌اندازد و هفتاد سال طول می‌کشد تا او به ته جهنم برسد.
و کسی که بر اساس احکامی که خداوند نازل فرموده است، حکم نکند، مانند کسی است که شهادت دروغ داده باشد؛ او را در جهنم می‌اندازد و همانند شاهد دروغگو او را عذاب می‌کنند.
و کسی که دورو و دو زبان باشد، در روز قیامت نیز دورو و دو زبان خواهد بود.
و کسی که برای آشتی دادن دو نفر گام بردارد، تا زمانی که بازگردد، فرشتگان خداوند بر او درود می‌فرستند و نیز پاداش شب قدر را به او می‌دهند و کسی که برای به هم زدن میانه دو

نفر گام بردارد، باندازه پاداش کسی که دو نفر را آشتی بدهد، گناه خواهد داشت؛ بر او می‌نویسند: «لعنت خداوند» و تا ورود به جهنم این حال را خواهد داشت. و زمانی که به جهنم برود، عذابش دو چندان خواهد شد.
و کسی که برای یاری و رسانیدن فایده‌ای به برادرش گام بردارد، ثواب مجاهدین در راه خدا را خواهد داشت.
و کسی که برای عیب‌جویی از برادرش و افشای عیب او گام بردارد، با

اولین قدمی که برمی‌دارد، وارد جهنم شده و خداوند عیب او را برای مردم فاش می‌سازد.
و کسی که برای احوالپرسی از یکی از خویشاوندان خود گام بردارد، خداوند پاداش صد شهید را به او عطا می‌فرماید. و اگر هم احوالپرسی کند، هم مالی به او بدهد و هم به او کمک غیر مالی نماید، در مقابل هر گامی که برمی‌دارد، چهل میلیون حسنه برایش ثبت شده و چهل میلیون درجه بالا می‌رود؛ گویا صد سال خداوند عزّ و جلّ را عبادت کرده است.
و کسی که برای بهم زدن میانه دو خویشاوند یا دوست قدمی بردارد، خدای متعال از او خشمگین شده و در دنیا و آخرت او را لعنت می‌نماید و گناهی مانند گناه قاطع رحم (کسی که با خویشاوند نسبی خود قطع رابطه نموده یا آزاری به او برساند) خواهد داشت.
و کسی که برای ازدواج دو مؤمن تلاش کند، تا زمانی که آنها با هم ازدواج کنند، خداوند صد زن از حور العین‌های بهشت به ازدواج او درمی‌آورد که هر کدام در قصری از درّ و یاقوت هستند و در مقابل هر گامی که در این راه برداشته یا کلمه‌ای که در این مسیر گفته است، عمل یک سال را برای او می‌نویسد که شبهایش را عبادت کرده و روزهایش را روزه گرفته باشد.
و کسی که برای جدایی زنی از شوهرش تلاش کند، خداوند از او خشمگین شده و در دنیا و آخرت او را لعنت می‌نماید. و بعهده خداوند است که هزار صخره آتشین به او بزند.
و کسی که برای به هم زدن رابطه آنها تلاش کند، ولی آنان را از یک دیگر جدا نکند، خداوند از او خشمگین شده و در دنیا و آخرت او را لعنت نموده و او را از نگاه به سیمای خود محروم می‌نماید.
و کسی که نابینایی را به مسجد یا منزلش ببرد یا برای انجام کاری از کارهایش او را به جایی ببرد، تا زمانی که از او جدا شود خداوند در مقابل هر گامی که برداشته و گذاشته است، آزاد کردن یک بنده را برای او می‌نویسد و فرشتگان بر او درود می‌فرستند.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 621
و کسی که کار نابینایی را انجام دهد و در راه انجام شدن آن گام بردارد، خدای متعال او را از دو چیز رهایی می‌دهد: جهنم و نفاق و نیز هفتاد هزار حاجت او را در همین دنیا برآورده نموده و تا زمانی که بازگردد، پیوسته غرق در رحمت خدای متعال است.
و کسی که یک شبانه روز از مریضی پرستاری کند، خدای متعال او را با حضرت ابراهیم خلیل علیه السّلام برمی‌انگیزد و چون باد از پل صراط عبور می‌کند.
و کسی که برای انجام کار مریضی سعی کند و آن را انجام دهد، همانند روزی که از مادر متولد گردیده است، از گناهانش خارج می‌شود.

در اینجا مردی از انصار عرض کرد: ای رسول خدا! اگر این مریض از خانواده‌اش بود، چطور؟ رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: کسی که کاری برای خانواده‌اش انجام دهد، از کسانی است که بیشترین پاداش را دارند و کسی که خانواده‌اش را ضایع کرده و رحم خود را قطع نماید «174»، خدای متعال در روزی که پاداش نیکوکاران را عطا می‌فرماید، او را از پاداش نیکوکاران محروم نموده و ضایع می‌نماید.
و کسی که خداوند متعال در آخرت او را ضایع نماید، همراه با هلاک‌شدگان سرگردان است و بدنبال راهی می‌گردد که از این وضع بیرون بیاید، ولی پیدا نمی‌کند.
و کسی که به «مال از دست داده‌ای» قرض دهد و به هنگام پس گرفتن آن به او خوبی کند، خداوند در مقابل هر درهم هزار پوست گاو که پر از طلا و نقره بوده و از بهشت باشد، به او عطا می‌فرماید.
و کسی که یک گرفتاری دنیوی برادرش را رفع کند، خداوند با رحمت خود به او می‌نگرد به همین جهت به بهشت می‌رود و خداوند گرفتاریهای او را در دنیا و آخرت رفع می‌نماید.
و کسی که برای اصلاح میان زن و شوهری گام بردارد، خدای متعال پاداش هزار شهید را که حقیقتا در راه خدای متعال کشته شده‌اند، به او عطا فرموده و در برابر هر گامی که در این راه برمی‌دارد یا کلمه‌ای که می‌گوید، عبادت یک سال که شبهایش را عبادت کرده و روزهایش را روزه گرفته است، خواهد داشت.
و کسی که به برادر مسلمانش قرض دهد، در مقابل هر درهمی که به او قرض داده هموزن کوه احد، سینا و کوههای رضوی حسنه خواهد داشت. و اگر پس از سر آمدن مهلت آن، در مطالبه‌اش با او مدارا نماید، مانند تندبادی بدون حساب و عذاب از پل صراط عبور

---
(174) منظور از قطع رحم، قطع رابطه با خویشاوند یا آزار رساندن به او است.

خواهد نمود.
و کسی که برادر مسلمانش پیش او از نداری شکایت کند، ولی او قرضی به وی ندهد، خداوند در روزی که به نیکوکاران پاداش می‌دهد، بهشت را بر او حرام می‌نماید.
و کسی که حاجت خواهش کننده‌ای را در حالی که می‌تواند، برنیاورد، گناهی مانند گناه عشار «175» خواهد داشت.
در اینجا «عوف بن مالک» برخاست و عرض کرد: ای رسول خدا! گناه عشار چقدر است؟ آن حضرت صلّی اللّه علیه و آله و سلّم فرمودند: گناه

او باندازه‌ای است که در هر روز و شبی خدا، همه فرشتگانش و همه مردم او را لعنت می‌نمایند. و کسی که خدا او را لعنت کند، یاوری نخواهد داشت.
و کسی که به برادرش خوبی کند، و آنگاه بر او منّت گذارد، عملش از بین رفته و سعی‌اش به نتیجه نمی‌رسد. و بدانید که خداوند عزّ و جلّ بهشت را بر منت‌گذار، متکبر، سخن‌چین، شرابخوار، پرگو، پرخور، بداخلاق و سرکش بد اخلاق بسیار ناکس، حرام نموده است.
و کسی که صدقه‌ای را به مرد مسکینی برساند، ثوابی مانند ثواب صدقه دهنده خواهد داشت و اگر چهل هزار نفر صدقه‌ای را دست به دست کنند تا به دست فقیری برسد، هر کدام از آنان اجر کاملی دارند و اگر بدانید، پاداشهای خداوند برای تقواپیشگان و نیکوکاران بهتر و ماندگارتر است.
و کسی که مسجدی در دنیا بسازد، خداوند در برابر هر وجب- و شاید هم فرمودند: در برابر هر ذراع- از آن، شهری از طلا، نقره، درّ، یاقوت، زمرد، زبرجد و مروارید برای او می‌سازد که وسعت آن باندازه‌ای است که برای پیمودن آن چهل هزار سال وقت لازم است؛ در هر شهری چهل میلیون قصر؛ در هر قصری چهل هزار خانه؛ در هر خانه‌ای چهل میلیون اتاق؛ در هر اتاقی چهل میلیون تخت؛ بر هر تختی چهل میلیون همسر از حور العین وجود دارد. و نیز در هر اتاقی چهل میلیون پسر نابالغ خدمتگزار، چهل میلیون دختر نابالغ خدمتگزار و چهل میلیون سفره غذا وجود دارد؛ بر هر سفره‌ای چهل میلیون سینی بزرگ و در هر سینی چهل میلیون نوع غذا هست و خداوند چنان قدرتی به او عطا می‌فرماید که بتواند در یک روز از همه این همسران و غذاها استفاده کند «176».
و کسی که مؤذن مسجدی شود و بخاطر رضای خدای متعال در آن اذان بگوید، خداوند

---

(175) مالیات‌گیر حکومت‌های ظالم.
(176) این روایت در کتابهای معتبری مانند اصول کافی و کتب اربعه یافت نشد.

ثواب چهل میلیون پیامبر، چهل میلیون صدیق و چهل میلیون شهید را به او عطا نموده و شفاعت او را در مورد چهل میلیون امت که هر امتی چهل میلیون مرد دارد، قبول می‌نماید؛ و در هر بهشتی از بهشت‌ها چهل میلیون شهر که در هر شهری چهل میلیون قصر؛ در هر قصری چهل هزار خانه؛ در هر خانه‌ای چهل میلیون اتاق؛ در هر اتاقی چهل میلیون تخت؛ بر هر تختی همسری از حور العین می‌باشد، به او عطا می‌نماید. هر اتاق آن چهل میلیون برابر این دنیا است. در برابر هر کدام از آن همسران، چهل میلیون

خدمتگزار پسر نابالغ و چهل میلیون خدمتگزار دختر نابالغ وجود دارد. نیز در هر اتاقی چهل میلیون سفره است و بر هر سفره‌ای چهل میلیون سینی بزرگ و در هر سینی چهل میلیون نوع غذا که اگر جن و انس مهمان او شوند، بدون تردید می‌توانند آنها را در کوچکترین اتاقهای آن جا بدهد و هر نوع غذا، نوشیدنی، عطر، لباس، میوه و انواع تحفه‌ها و اشیاء کمیاب را که بخواهند، در آن وجود دارد. و در هر کدام از اتاقهای آن، بقدری از چیزهایی که گفتیم وجود دارد که از اتاق دیگر بی‌نیاز است. و هنگامی که مؤذن در اذان بگوید: «أشهد أن لا إله إلّا اللَّه»، چهل میلیون فرشته گرداگرد او را گرفته، بر او درود فرستاده و برایش استغفار می‌کنند و تا زمانی که اذان را تمام کند، زیر سایه خداوند خواهد بود. ثواب او را چهل میلیون فرشته می‌نویسند؛ آنگاه بسوی خداوند عزّ و جلّ بالا می‌روند.
و کسی که بطرف مسجدی از مساجد خداوند گام بردارد، در برابر هر گامی که برمی‌دارد تا زمانی که به منزلش بازگردد، ده کار نیک به دست می‌آورد، ده گناه از او پاک می‌شود و ده درجه بالا می‌رود.
و کسی که مواظب باشد هر جایی که هست خود را به نماز جماعت برساند، در حالی که سیمایش نورانی‌تر از ماه شب چهارده است، مانند تندبادی همراه با اولین گروه و پیشی‌گیرندگان از پل صراط عبور می‌کند و در برابر هر روز و شبی که این چنین در نماز جماعت شرکت کرده است، ثواب یک شهید خواهد داشت.
و کسی که مواظب باشد همیشه در صف اول جماعت حاضر شود و به اولین تکبیر امام جماعت برسد و مؤمنی را در نماز اذیت نکند، خداوند پاداشی همچون پاداش مؤذّن به او عطا فرموده و در بهشت نیز ثوابی مانند ثواب مؤذّن به او عطا می‌فرماید.
و کسی که در کنار راه پناهگاهی برای رهگذران بسازد، خداوند در روز قیامت او را سوار بر شتری برگزیده از درّ و در حالی که صورتش برای اهل بهشت می‌درخشد،

برمی‌انگیزاند و در گنبد ابراهیم خلیل علیه السّلام همدم او خواهد بود. اهل محشر می‌گویند: این فرشته‌ای از فرشتگان خداست که تاکنون کسی مانندش را ندیده است؛ و با شفاعت او چهل میلیون مرد به بهشت می‌روند.
و کسی که به خواهش برادرش برای او وساطت و میانجیگری کند، خداوند عزّ و جلّ به او (با نظر رحمت) می‌نگرد و به عهده خداوند است که هیچ گاه او را عذاب نکند. و اگر بدون خواهش برادرش برای او وساطت کند، پاداش هفتاد شهید خواهد داشت.
و کسی که برای نزدیک شدن به خدای متعال ماه رمضان را در خاموشی و

سکوت روزه بگیرد و گوش، چشم، فرج و سایر اعضای بدنش را از دروغ، حرام و غیبت باز دارد، خدای متعال آن‌قدر او را به خود نزدیک می‌نماید که می‌تواند زانوهای ابراهیم خلیل علیه السّلام را لمس کند (تقریبا به اندازه ابراهیم خلیل علیه السّلام به خداوند نزدیک می‌شود).
و کسی که چاه آبی بکند و هنگامی که به آب رسید، آن را به مسلمانان ببخشد، پاداشی خواهد داشت همانند پاداش کسانی که از آب وضو می‌گیرند و نیز در مقابل هر مویی از موهای انسان، حیوان، درنده یا پرنده‌ای ثواب آزاد کردن هزار بنده را خواهد داشت. و در روز قیامت با شفاعت او به تعداد ستارگان، مردم به حوض قدس وارد می‌شوند. عرض کردیم: ای رسول خدا! حوض قدس چه حوضی است؟ سه بار فرمودند: حوض من.
و کسی که برای رسیدن به پاداش خداوند قبری برای مسلمانی بکند، خدای متعال جهنم را بر او حرام نموده و خانه‌ای در بهشت به او می‌بخشد و او را وارد حوضی می‌نماید که به تعداد ستارگان کوزه در آن هست. و عرض آن ما بین «ایله» و «صنعاء» است «177».
و کسی که میت مؤمنی را غسل دهد و در مورد او امانت‌دار باشد، در برابر هر مویی ثواب آزاد کردن برده‌ای داشته و صد درجه بالا می‌رود. در این جا عمر بن خطاب برخاست و عرض کرد: ای رسول خدا! چگونه می‌تواند نسبت به او امانت‌دار باشد؟ فرمودند: با پوشانیدن عورت و زشتیهای بدنش. و اگر عورت و زشتیهای او را نپوشاند، پاداشش از بین می‌رود و عیبش در دنیا و آخرت آشکار می‌گردد.
و کسی که بر میتی نماز بخواند، جبرئیل و هفتاد میلیون فرشته بر او درود فرستاده و همه گناهان او، از اول تا آخر، آمرزیده می‌شوند.
و اگر هنگامی که او را دفن کرده و رویش خاک می‌ریزند نیز در آنجا حاضر باشد، به هنگام بازگشت در برابر هر قدمی که از زمان تشییع جنازه تا منزل برمی‌دارد، قیراطی از

---

(177) «ایله» و «صنعاء» دو شهر با فاصله بسیار زیاد هستند.

پاداش خواهد داشت که هر قیراط آن در ترازوی اعمال هموزن کوه احد است.
و کسی که از خشیت خداوند (از ترسی که ناشی از عظمت و بزرگی اوست، نه ترسی که به خاطر گناهان پیدا می‌شود) بگرید، هر قطره اشکی که می‌ریزد همانند کوه احد در ترازوی اعمال او خواهد بود (یعنی هر قطره اشک برابر با حسناتی هموزن کوه احد است) و پاداش هر قطره از اشکهایش چشمه‌ای در بهشت است که هر دو طرف آن شهرها و

قصرهایی هست که نه چشمی دیده، نه گوشی شنیده و نه به دل هیچ بشری آمده است.
و کسی که از مریضی عیادت کند، تا زمانی که به منزلش بازگردد، در برابر هر گامی که برمی‌دارد، هفتاد میلیون حسنه خواهد داشت، هفتاد میلیون گناه او پاک شده، هفتاد میلیون درجه بالا می‌رود و هفتاد میلیون فرشته را می‌گمارند که تا روز قیامت در قبرش از او دیدن کرده و برای او استغفار نمایند.
و کسی که جنازه‌ای را تشییع کند، تا زمانی که به منزلش بازگردد، در برابر هر قدمی که برمی‌دارد، صد میلیون کار نیک خواهد داشت؛ صد میلیون گناه او پاک شده و صد میلیون درجه بالا می‌رود. و اگر بر او نماز بخواند، تا زمانی که بازگردد، صد هزار فرشته به هنگام تشییع جنازه پشت سر او حرکت کرده و برایش استغفار می‌کنند و اگر هنگام دفن او حاضر باشد، خداوند هزار فرشته را می‌گمارد که تا زمانی که از قبرش برانگیخته می‌شود، همگی برایش استغفار کنند.
و کسی که به قصد حج یا عمره از منزل خارج شود، تا زمانی که بازگردد، در مقابل هر گامی که برمی‌دارد، یک میلیون حسنه خواهد داشت، هزار گناه او پاک شده و یک میلیون درجه بالا می‌رود. و تا زمانی که بازگردد، در مقابل هر درهمی که در این راه با خود بردارد، یک میلیون درهم، در برابر هر دینار یک میلیون دینار و در برابر هر حسنه‌ای که در این راه انجام دهد، یک میلیون حسنه نزد خداوند خواهد داشت. و نیز در ضمانت خدای متعال خواهد بود. اگر بمیرد وارد بهشت می‌شود و اگر بازگردد، یاری شده، آمرزیده و با دعای مستجاب باز می‌گردد. پس دعای او را غنیمت شمارید (و از او بخواهید برای شما دعا کند).
زیرا همانا خداوند دعای او را رد نمی‌نماید. و بدون تردید در روز قیامت صد هزار مرد را شفاعت می‌کند.
و کسی که در نبودن زائر خانه خدا که برای حج یا عمره رفته است، به خانواده‌اش نیکی کند، او نیز اجر کاملی همچون اجر زائر خانه خدا خواهد داشت، بدون این که چیزی از اجر

او کم شود.
کسی که برای جهاد یا مرزداری در راه خدای متعال از منزل خارج شود، در برابر هر گامی که برمی‌دارد، هفتصد میلیون حسنه برای او خواهد بود؛ هفتصد میلیون گناه او پاک می‌شود و هفتصد میلیون درجه بالا می‌رود و در ضمانت خدای متعال خواهد بود، به گونه‌ای که اگر با هر مرگی بمیرد، شهید است. و اگر بازگردد، آمرزیده و مستجاب الدعوة باز می‌گردد.
و کسی که برای دیدار برادرش گام بردارد، تا وقتی که به منزلش بازگردد

در برابر هر گامی که برمی‌دارد، پاداش آزاد کردن صد هزار بنده برایش خواهد بود، صد هزار درجه بالا می‌رود، صد هزار گناهش پاک می‌شود و صد هزار کار نیک برایش نوشته می‌شود. از «ابی هریره» پرسیدند آیا رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم نفرمودند: کسی که بنده‌ای را آزاد کند، همین بهای آزادی او از جهنم است؟ «ابی هریره» پاسخ داد: ما نیز همین مطلب را از رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم پرسیدیم. آن حضرت صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم فرمودند: بله (این سخن از من است) و علاوه بر این، درجات او نزد خداوند در گنجهای عرشش بالا می‌رود.
و کسی که به خاطر رضایت خدا و فهم دین، قرآن بیاموزد، ثوابی به اندازه تمام آنچه به فرشتگان، پیامبران و رسولان می‌دهند، خواهد داشت.
و کسی که به خاطر ریا و خودنمایی و به جهت این که با کم‌خردان مجادله نموده، به علماء فخرفروشی کند و به دنیا برسد، قرآن را بیاموزد، خداوند عزّ و جلّ در روز قیامت استخوانهایش را پراکنده می‌نماید و عذاب کسی در جهنم سخت‌تر از او نیست و خداوند آن‌قدر از او خشمگین و بر او غضبناک است که با همه انواع عذابهای جهنّم عذاب خواهد شد.
و کسی که برای رسیدن به پاداش خداوند قرآن بیاموزد، در علم تواضع نماید و به بندگان خدا بیاموزد، کسی در بهشت نخواهد بود که ثوابش بیش از او بوده و موقعیتی بهتر از او داشته باشد؛ و در بهشت درجه بالا و موقعیت با ارزشی نخواهد بود، مگر این که کاملترین، تمامترین و بی‌نقص‌ترین نصیبها و بهترین موقعیتها از آن او خواهد بود.
و بدانید که علم بهتر از عمل است و ملاک دین، ورع (پرهیز از محرّمات و شبهات) می‌باشد. و بدانید که بدون شک عالم کسی است که به علم خود عمل کند، گرچه عملش کم باشد. و مبادا گناهی را کوچک شمارید، گرچه بنظر شما کوچک باشد. زیرا بدون تردید هیچ

گناه کوچکی با تکرار آن کوچک نبوده و هیچ گناه بزرگی با استغفار بزرگ نمی‌باشد. بدانید که بدون شک خداوند از همه اعمال شما می‌پرسد؛ حتی این که اگر شما با انگشت به لباس برادر خود دست زده باشید. و بدانید خداوند شما را با همان عقایدی که با آن از این دنیا رفته‌اید، از قبر برمی‌انگیزاند.
خداوند عزّ و جلّ بهشت و جهنم را آفریده است. کسی که بهشت را ترک و جهنم را برگزیند، به آرزویش نمی‌رسد و کسی که بهشت را انتخاب کند، رستگار می‌شود. زیرا خداوند عزّ و جلّ می‌فرمایند: «کسی که از جهنم دور شده و به بهشت برود، قطعا رستگار شده است» «178». و بدانید خداوند به من دستور داده است که با مردم نبرد نمایم تا بگویند «لا إِلهَ إِلَّا اللَّهُ». و هنگامی که این سخن را گفتند، جان و مالشان از جانب من حفظ می‌شود،

مگر بحق؛ و حساب آنها با خداوند عزّ و جلّ است.
و بدانید خدایی که نامش بزرگ باد، تمام چیزهایی را که دوست داشته است، برای بندگانش بیان نموده و تمام چیزهایی را که از آنها متنفر بوده است، برای مردم اعلام نموده و مردم را از آنها نهی نموده است؛ تا کسانی که هلاک می‌شوند؛ با شناخت هلاک شوند و کسانی که زنده می‌شوند، نیز از روی شناخت باشد.
و بدانید که خداوند ظلم ننموده و از هیچ ظلمی هم نمی‌گذرد. و در کمینگاه است تا کسانی را که بدی می‌کنند، بخاطر اعمالشان مجازات نموده و نیکوکاران را با نیکی پاداش دهد. کسی که خوبی کند، بنفع خودش است و کسی که بدی کند به زیان خود اوست و خداوند هیچ ظلمی نسبت به بندگانش روا نمی‌دارد.
ای مردم! سنّ من بالا رفته، استخوانم نازک شده، بدنم از بین رفته و خبر وفاتم را شنیده‌ام. اجلم نزدیک شده و شوق من به ملاقات پروردگارم افزون شده است. گمان می‌کنم این آخرین دیدار عمومی من و شما باشد. تا زنده‌ام مرا می‌بینید و هنگامی که از این دنیا رفتم، خداوند یاور هر مرد و زن مؤمنی است. و السّلام علیکم و رحمة اللّٰه و برکاته.
در این هنگام عده‌ای از انصار پیشدستی کرده و قبل از این که پیامبر اکرم صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم (از منبر) پایین بیاید، همگی عرضه داشتند: ای رسول خدا! خداوند ما را فدای تو گرداند. پدر و مادرمان فدای تو باد ای رسول خدا! چه کسی این مصیبتها را می‌تواند تحمل کند؟ زندگی ما پس از این چگونه خواهد بود؟ رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم فرمودند: پدر و مادرم فدای شما. از خداوند عزّ و جلّ برای امّتم تخفیف خواستم خدای متعال به من فرمودند: در توبه تا زمانی

---

(178) فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فازَ. سوره آل عمران (3): آیه 185.

که در صور دمیده شود (روز قیامت) باز است.
آنگاه رسول خدا صلّی اللّٰه علیه و آله و سلّم به ما رو کرده و فرمودند: کسی که یک سال پیش از مرگش توبه کند، خداوند توبه او را می‌پذیرد.
سپس فرمودند: یک سال زیاد است. کسی که یک ماه پیش از مرگ توبه کند، خداوند توبه او را می‌پذیرد. آنگاه فرمودند: یک ماه زیاد است. کسی که یک جمعه پیش از مرگ توبه کند، خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد. سپس فرمودند: یک جمعه بسیار است. کسی که یک ساعت پیش از مرگ توبه کند، خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد. سپس فرمودند: یک ساعت زیاد است. کسی که نفسش به این جا- و به گلوی خود اشاره نمودند- برسد و توبه

کند، خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد.
راوی می‌گوید: در این جا رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم (از منبر) پایین آمدند. و این آخرین سخنرانی رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم قبل از پیوستن به خداوند عزّ و جلّ بود.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 637

پی‌نوشت

1- همه پی‌نوشتها و آنچه که در میان دو هلال () می‌باشد، از مترجم است. لازم به گفتن است که سه نقطه «...» پس از شماره هر حدیث، به جای سند حدیث است.
معمولا در کتابهای حدیث، سند آن ترجمه نمی‌شود و کسانی که توان تحقیق در مورد صحت یا عدم صحت روایت را دارند، معمولا می‌توانند به اصل حدیث مراجعه نمایند و اصولا در احادیثی که متضمن ثوابهایی برای اعمال مستحبی است، همین که ندانیم آن روایت ساختگی است می‌توانیم به امید رسیدن به آن ثواب به آن روایت عمل کنیم. البته جایی که در سند حدیث امام معصوم علیه السّلام باشد به جهت تیمن و تبرک نام آن امام یا امامان علیهم السّلام را آورده‌ایم.
2- ترجمه: هیچ خدای جز خدای یگانه نیست.
3- ترجمه: خداوند بزرگتر از آن است که توصیف شود.
4- ترجمه: هیچ خدای جز خدای یکتای یگانه یگانه یگانه نیست.
5- ترجمه: هیچ خدایی نیست، جز خدای یکتای فرمانروا که وجودش ثابت و روشن و آشکار است.
6- شهادت می‌دهم که هیچ خدایی جز خدای یگانه یکتای بدون شریک نیست؛ خدای یگانه‌ای که بی‌نیاز بوده و همسر و فرزندی ندارد.
7- ترجمه: جز خدایی که وجودی ثابت دارد و آشکار است، خدای دیگری نیست.
8- ترجمه: خدای یکتا را منزه می‌دانم. تمام ثناها مخصوص اوست. هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست. و خداوند یکتا بالاتر از آن است که توصیف شود.
9- ترجمه: با جزم و حتم می‌گویم خدایی جز خدای یگانه نیست. با ایمان و تصدیق
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 638
پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم می‌گویم خدایی جز خدای یگانه نیست. با بندگی و بردگی می‌گویم خدایی جز خدای یگانه نیست.
10- ترجمه: آنچه خداوند بخواهد، خواهد شد و هیچ نیرو و توانی جز با کمک او نخواهد بود.
11- ترجمه: تمامی ثناها مخصوص خداوند است؛ بخاطر همه نعمتهایی که بوده یا خواهد بود.
12- سوره قصص (28): آیه 46.
13- ترجمه: خدا را منزه می‌دانم. همه ثناها مخصوص خداست. هیچ خدایی

جز خدای یگانه نیست. و خدا بزرگتر از آن است که توصیف شود.
14- سوره محمّد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم (47): آیه 33.
15- ترجمه تسبیحات قبلا آمده است (شماره 8).
16- ترجمه: خداوند را منزه می‌دانم و مشغول ثنای او هستم. خدای بزرگ را تنزیه نموده و مشغول ثنای او هستم.
17- ترجمه: همه ثناها مخصوص خداوند است. هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست و خداوند برتر از آن است که توصیف شود.
18- ترجمه: همه ثناها مخصوص خداوند است؛ همان گونه که شایسته آن است.
19- ترجمه: همه ثناها مخصوص خداوند، پروردگار جهانیان است.
20- «خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو که پروردگار جهانیان هستی، نیست. خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو که بخشنده دنیا و آخرت هستی، نیست. خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو که والامقام و بزرگی، نیست. خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو که مالک روز جزا هستی، نیست. خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو که بخشایشگر و بخشنده‌ای، نیست.
خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو که عزیز و دانشمندی، نیست. خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو وجود ندارد. آغاز هر چیزی فقط از تو است و بازگشت همه چیز فقط بسوی تو است. خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو که همیشه بوده و خواهی بود، نیست. خداوند تویی.
هیچ خدایی جز تو که آفریننده خیر و شری، نیست. خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو که آفریننده بهشت و آتشی، نیست. خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو که یگانه و بی‌نیازی، نیست. نه زاده‌ای و نه زائیده‌شده‌ای و هیچ همتایی نداری. خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو که فرمانروا، منزه از هر عیب و نقص، سالم، ایمنی دهنده، حافظ و روزی‌دهنده بندگان

خود، عزیز، غالب و بزرگ هستی، نیست. منزّه است خداوند از شریکهایی که برای او می‌دانند. تو خدای آفریننده پدیدآورنده تصویرگر. نامهای نیکو از آن تو است. آنچه در آسمانها و زمین است، تو را تسبیح می‌گویند. و تو عزیز و دانشمندی. خداوند تویی. هیچ خدایی جز تو که بزرگی، نیست و بزرگی لباس تو است.
21- به نام خدا. همه ثناها مخصوص خدایی است که آب را پاک‌کننده آفرید نه نجس.
22- خداوندا! دامنم را از آلودگیها نگهداشته و آن را عفیف نما و عورتم را بپوشان و مرا بر آتش حرام گردان.
23- خداوندا! دلیلم را به من یاد بده در روزی که تو را ملاقات می‌کنم و زبانم را به ذکر خودت باز کن.

24- خداوندا! بوی بهشت را بر من حرام نکن و مرا از کسانی قرار بده که بهشت، آسایش، گیاهان خوشبو و عطرهای آن را می‌بویند.
25- خداوندا رویم را سفید گردان در روزی که رویها سیاه می‌گردند و رویم را سیاه نکن در روزی که رویها سفید می‌گردند.
26- خداوندا! نامه عملم را به دست راستم و جاویدانی در بهشتها را به دست چپم بده. و در حساب بر من آسان گیر.
27- خداوندا! نامه عملم را به دست چپم و از پشت سرم عطا نکن. دست چپم را به گردنم نبند. و پناه می‌برم به تو از لباسهای آتشین.
28- خداوندا! مرا با رحمت، برکتها و عفوت بپوشان.
29- خدایا مرا بر صراط ثابت بدار روزی که پاها می‌لغزند و سعی مرا در چیزهایی که تو را از من راضی می‌کنند، قرار بده ای مهربانترین مهربانان.
30- خضاب: آنچه با آن موی سر و صورت یا پوست بدن را رنگ می‌کنند.
31- ترجمه: بنام خدا و با یاری او بر دین رسول خدا صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم.
32- همان.
33- ستایش فقط از آن خدایی است که لباسی به من داد تا در میان مردم مایه زیباییم باشد، عورت خود را با آن بپوشانم، در آن برای پروردگارم نماز بگذارم و خدا را ستایش کنم.
34- ترجمه: ستایش فقط خداوندی را سزاست که از نظر دین با اسلام و از نظر کتاب

با قرآن و از نظر پیامبر با حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و از نظر امام با حضرت علی علیه السّلام و از نظر برادران با مؤمنین و از نظر قبله با کعبه مرا بر تو برتری داد.
35- از نظر پروردگاری به خدا و از نظر دین به اسلام و از نظر فرستاده‌شدگان به حضرت محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و از نظر سرپرستی به اهل بیت او علیهم السّلام راضی شدم.
36- گواهی می‌دهم که هیچ خدایی، جز خدای یگانه نیست و گواهی می‌دهم که بی‌شک محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم رسول خداست.
37- و من گواهی می‌دهم که خدایی، جز خدای یگانه نیست و بی‌شک محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم رسول خداست. با این دو گواهی بی‌نیازی می‌جویم از هر کسی که (از گفتن این شهادتها) امتناع کرد و (وجود خدا و رسالت پیامبر صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم را) انکار کرد و یاری می‌کنم با این دو گواهی کسانی را که اقرار کردند و گواهی دادند.
38- خداوندا بر محمد و آل او درود فرست.
39- سوره اسراء (17): آیه 78.

40- خداوندا! بر محمد و خاندان پاک او که از آنان راضی هستی با بهترین درودهای خود درود فرستاده و با برترین برکتهای خود آنان را مبارک فرما. همه سلامها و رحمت و برکتهای خداوند بر آنان و ارواحشان و اجسادشان.
41- إِنَّ رَبَّکُمُ اللَّهُ الَّذِی خَلَقَ السَّماواتِ ... تا آخر آیه (مجمع البحرین). سوره اعراف (7): آیه 54.
42- خداوندا! مرا از بهشتیان قرار بده بهشت پربرکتی که ساکنان آن فرشتگانند؛ همراه با پیامبرمان محمد صلّی اللَّه علیه و آله و سلّم و پدرمان ابراهیم علیه السّلام.
43- الْمالُ وَ الْبَنُونَ زِینَةُ الْحَیاةِ الدُّنْیا. سوره کهف (18): آیه 46.
44- إِنَّ الْحَسَناتِ یُذْهِبْنَ السَّیِّئاتِ. سوره هود (11). آیه 114.
45- هر ذراع بین پنجاه تا هفتاد سانتیمتر است.
46- ترجمه: خدای بزرگ را منزه می‌دانم. کسی را که منزه می‌دانم. عزیزترین و گرامیترین را منزه می‌دانم. کسی را که لباس عزت پوشیده و تنها او شایسته این لباس است را منزه می‌دانم.
47- ترجمه: خداوندا! هلال این ماه را همراه با امنیت، ایمان، سلامتی، اسلام، تندرستی کامل، رزق گسترده، برطرف نمودن بیماریها، تلاوت قرآن و کمک برای نماز و روزه به ما بنمایان. خدایا! ما را برای ماه رمضان سالم نگهدار و این ماه را نیز برای ما

سالم بدار و آن را از جانب ما نیز سالم بدار تا این که ماه رمضان پایان پذیرد و تو حتما و قطعا ما را آمرزیده باشی.
48- ادْعُونِی أَسْتَجِبْ لَکُمْ. سوره غافر (40): آیه 60.
49- إِنَّا أَنْزَلْناهُ فِی لَیْلَةٍ مُبارَکَةٍ. سوره دخان (44): آیه 3.
50- فِیها یُفْرَقُ کُلُّ أَمْرٍ حَکِیمٍ. سوره دخان (44): آیه 4.
51- لَیْلَةُ الْقَدْرِ خَیْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ. سوره قدر (97): آیه 3.
52- ترجمه: لا اله الا اللَّه به تعداد شبها و روزگاران* لا اله الا اللَّه به تعداد موجهای دریاها* لا اله الا اللَّه و رحمت خداوند از آنچه (اموالی که مردم) جمع می‌کنند، بهتر می‌باشد* لا اله الا اللَّه به تعداد خارهای گیاهان و به تعداد درختان* لا اله الا اللَّه به تعداد موها و کرکهای حیوانات* لا اله الا اللَّه به تعداد سنگها و گلها* لا اله الا اللَّه به تعداد نگاه چشمها* لا اله الا اللَّه به هنگام تاریک شدن شب و به هنگام دمیدن صبح لا اله الا اللَّه به تعداد بادها در بیابانها و صخره‌ها* لا اله الا اللَّه از امروز تا روزی که در «صور» دمیده شود.
53- ترجمه: خدا را منزه می‌دانم. همه ثناها مخصوص خداوند است. هیچ خدایی نیست، جز خدای یکتا. خداوند بزرگتر از آن است که توصیف شود.
54- ترجمه: از خداوند آمرزش خواسته و به سوی او بازمی‌گردم.

55- ترجمه: ای زنده! ای قیّوم (ازلی و قائم به ذات خویش)! ای صاحب جلال و اکرام! ای رحمان دنیا و آخرت و رحیم این دو! ای گرامیترین گرامیتران! ای مهربانترین مهربانان! ای خدای اولین و آخرین! گناهانم را ببخش و روزه، نماز و عبادتم را قبول فرما.
56- وَ أَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ. سوره هود (11). آیه 3.
57- وَ الَّذِينَ إِذا فَعَلُوا فاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ. وَ مَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ. سوره آل عمران (3): آیه 135.
58- وَ اسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ. سوره مزمل (73): آیه 20.
59- وَ اسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كانَ تَوَّاباً. سوره نصر (110): آیه 3.
60- سوره اعلی، سوره 87 قرآن.
61- سوره شمس، سوره 91 قرآن.
62- سوره ضحی، سوره 93 قرآن.
63- مَنْ جاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثالِها. سوره انعام (6): آیه 160. به موجب این

آیه سه روز روزه پاداش سی روز دارد: یعنی گویا سی روز روزه گرفته و همه ماه را روزه بوده است. و کسی که در هر ماه و همیشه این طور روزه بگیرد، گویا همیشه و در تمام عمر و روزگاری که زندگی می‌کرده، روزه بوده و به همین جهت چنین روزه‌ای روزه روزگار است.
64- مَنْ جاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثالِها. سوره انعام (6): آیه 160.
65- ترجمه: بر قبر حسین علیه السّلام گذر کن و به استخوانهای پاک او بگو.
66- مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً فَيُضاعِفَهُ لَهُ أَضْعافاً كَثِيرَةً. سوره حدید (57): آیه 11.
67- یعنی در یک نماز دو رکعتی در رکعت اول یکی از این دو سوره و در رکعت دوم سوره دیگر را بخواند.
68- اخباری که مربوط به ثواب سوره‌های قرآن است بخاطر وجود اشخاصی که در سند آنها وجود دارد و در روایات این افراد را ملعون و دروغگو دانسته‌اند، اطمینانی به صدور این روایات از ائمه نیست.
69- سوره کهف (18): آیه 110.
70- اخباری که مربوط به ثواب سوره‌های قرآن است بخاطر وجود اشخاصی که در سند آنها وجود دارد و در روایات این افراد را ملعون و دروغگو دانسته‌اند، اطمینانی به صدور این روایات از ائمه نیست.
71- از روی تعجب سبحان اللَّه می‌گویند.
72- این سوره‌ها عبارتند از: غافر، فصلت، شوری، زخرف، دخان، جاثیه و احقاف.

73- ترجمه: هیچ یک از نعمتهایت را انکار نمی‌کنم.
74- مراد از مسبّحات همه سوره‌هایی است که با تسبیح پروردگار آغاز می‌شوند، مثلا کلمه «یسبّح» یا «سبّح» در اول آن آمده است.
75- إِنْ تَجْتَنِبُوا کَبائِرَ ما تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُکَفِّرْ عَنْکُمْ سَیِّئاتِکُمْ. سوره نساء (4). آیه 31.
76- إِنْ تَجْتَنِبُوا کَبائِرَ ما تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُکَفِّرْ عَنْکُمْ سَیِّئاتِکُمْ. سوره نساء (4): آیه 31.
77- إِنَّ الْحَسَناتِ یُذْهِبْنَ السَّیِّئاتِ ذلِکَ ذِکْری لِلذَّاکِرِینَ. سوره هود (11): آیه 114.
78- أَوْ إِطْعامٌ فِی یَوْمٍ ذِی مَسْغَبَةٍ یَتِیماً ذا مَقْرَبَةٍ أَوْ مِسْکِیناً ذا مَتْرَبَةٍ. سوره بلد (90): آیه 14.

79- مرگ بد مثل زیر آوار ماندن، تصادف و ... است.
80- أَ لَمْ یَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ یَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبادِهِ وَ یَأْخُذُ الصَّدَقاتِ. وَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِیمُ. سوره توبه (9): آیه 104.
81- وَ یُؤْثِرُونَ عَلی أَنْفُسِهِمْ وَ لَوْ کانَ بِهِمْ خَصاصَةٌ. سوره حشر (59): آیه 9.
82- ما یَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَیْهِ رَقِیبٌ عَتِیدٌ. سوره ق (50): آیه 18.
83- ترجمه: همانا خداوند آسمانها و زمین را از نابودی حفظ می‌نماید. و اگر قرار باشد نابود شوند، هیچ کسی جز خدا نمی‌تواند آنها را از نابودی حفظ نماید. همانا که او بسیار بردبار و آمرزنده است. سوره فاطر (35): آیه 41.
84- ترجمه: خدایا! به روی آوردن روز و پشت کردن شبت، حضور نمازها و دعاکنندگانت، از تو می‌خواهم که مرا ببخشی. که همانا فقط تو بسیار بخشنده و مهربانی.
85- ترجمه: همه ثناها مخصوص خداوندی است که پیروز و غالب است. همه ثناها مخصوص خداوندی است که دانا به نهان و آشکار همه چیز است. همه ثناها مخصوص خداوندی است که مالک و تواناست. همه ثناها مخصوص خداوندی است که مردگان را زنده نموده و زندگان را می‌میراند. و او بر هر چیزی تواناست.
86- نه گناهانی که مربوط به حق الناس است و حق مردم در بین است.
87- ترجمه: همانا خداوند و فرشتگانش بر پیامبر صلوات می‌فرستند. پس ای کسانی که ایمان آورده‌اید بر او صلوات فرستاده و بر او زیاد سلام کنید؛ سلامی نیکو. خداوندا! بر محمّد پیامبر و دودمان او صلوات فرست.
88- ترجمه: خدایا بر محمد و آل محمد در «اوّلین» صلوات فرست. و بر محمد و آل محمد در آخرین صلوات فرست. و در میان فرشتگان بر محمد

و آل محمد صلوات فرست. و در میان رسولان بر محمد و آل محمد صلوات فرست. خدایا به محمد، وسیله، شرف، برتری، و درجه بالا عطا بفرما. خدایا همانا بدون آن که محمد را ببینیم به او ایمان آوردم. پس در روز قیامت مرا از دیدن او محروم نگردان؛ همراهی با او را نصیبم گردان، مرا بر دین او بمیران و از حوض او شربتی گوارا و خوشمزه نصیبم ساز که سیراب شده و پس از آن هیچ گاه تشنه نشوم. همانا تو بر هر چیز توانایی. خدایا! بدون آن که محمد را ببینم به او ایمان آوردم. پس روی او را در بهشتها به من بنمایان. خدایا از جانب من به روح محمد درود و سلام فراوان برسان.
89- ترجمه: خدایا! بر محمد و آل محمد، که اوصیای (پیامبرت بوده و) مورد رضایت
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 644
تو هستند، بهترین رحمتهای خود را فرو فرست و برترین برکتهای خود را بر آنان فرو ریز. سلام و رحمت خدا و برکات او بر پیامبر و آل او و بر روحها و بدنهایشان.
90- ترجمه: خدایا بر محمد و اهل بیت او درود فرست.
91- ترجمه: خدای بزرگ را منزه می‌دانم و به ثنای او مشغولم و هیچ توان و نیرویی جز با یاری خدای بلند مرتبه بزرگ، نیست.
92- ترجمه: خدایا! مرا از جانب خود راهنمایی نما و از فضلت بهره‌مند ساز، از رحمت خود بر من فرو ریز و از برکات خود بر من نازل فرما.
93- ترجمه: خدایا مردان و زنان مؤمن و مسلمان را بیامرز.
94- هیچ توان و نیرویی جز با یاری خداوند بلند مرتبه بزرگ نیست.
95- هیچ توان و نیرویی جز با یاری خداوند نیست.
96- ترجمه: به نام خدا.
97- ترجمه: هیچ توان و نیرویی جز با یاری خداوند نیست.
98- ترجمه: بر خداوند توکل کردم.
99- ترجمه: خداوند بزرگتر از آن است که توصیف شود.
100- وَ ما كانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَ أَنْتَ فِيهِمْ وَ ما كانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ. سوره انفال (8): آیه 33.
101- ترجمه: از خداوند آمرزش می‌خواهم.
102- ترجمه: از خداوندی که هیچ خدایی جز او نیست، بخشنده و مهربان است، زنده و قیوم (ازلی و قائم به ذات خویش) است، آمرزش می‌طلبم و به درگاه او توبه می‌کنم.
103- ترجمه: ما از خداییم و بسوی او بازمی‌گردیم.
104- ترجمه: همه ثناها مخصوص خداست.
105- ترجمه: از خداوند آمرزش خواسته و بسوی او بازمی‌گردم.

106- ترجمه: خدا را در شام و صبح تسبیح گویید و ستایش کنید. و تمامی ستایشها در آسمانها و زمین و شب و روز مخصوص اوست. سوره روم (30): آیه 17 و 18.
107- فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ. سوره بقره (2): آیه 152.
108- وَ لَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ. عنکبوت (29). آیه 45.
109- وَ اللَّهُ يُضاعِفُ لِمَنْ يَشاءُ. سوره بقره (2): آیه 261.
110- ترجمه: از خداوندی که جز او خدایی نیست، زنده و قیوم (ازلی و قائم به ذات

خویش)، پدید آورنده آسمانها و زمین و بزرگ و عزیز است، آمرزش خواسته و از او می‌خواهم مرا ببخشد.
111- ترجمه: از خداوند آمرزش خواسته و به سوی او بازمی‌گردم.
112- توبه نصوح توبه‌ای حقیقی است که هیچ گاه شکسته نشود.
113- وَ ذلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أرداكم فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخاسِرِينَ. سوره فصلت (41): آیه 23.
114- حرز دعایی است که می‌نویسند و با خود نگه می‌دارند. و در این روایت برای انگشتر عقیق نیز خاصیت حرز شمرده شده است.
115- ترجمه: حضرت محمد صلّی اللّه علیه و آله و سلّم پیامبر خدا و حضرت علی علیه السّلام ولیّ خداست.
116- ترجمه: آنچه خدا بخواهد، همان خواهد شد. هیچ نیرویی نیست، مگر با یاری خداوند. از خداوند آمرزش می‌خواهم.
117- ترجمه: خدایا! جنها، انسانها و شیاطین رانده شده را از من دور، و بنایم را مبارک گردان.
118- سوره قصص (28): آیه 22.
119- سوره قصص (28): آیه 28.
120- ترجمه: بنام خدا. هیچ توان و نیرویی جز با یاری خداوند نیست. همه سپاسها مخصوص خداوندی است که این کار را به ما آموخت و منزه است کسی که آن (چهارپا) را در اختیار ما قرار داد. و ما نمی‌توانستیم خودمان این کار را انجام دهیم.
121- ترجمه: هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست.
122- ترجمه: هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست.
123- ترجمه: خدایا این بدن بنده مؤمن تو است که روحش را خارج نموده و بین روح و بدن او جدایی انداخته‌ای. پس او را ببخش. او را ببخش.
124- تحمید مثل گفتن الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعالَمِينَ. تسبیح، مثل گفتن سبحان اللّه تهلیل، مثل گفتن لا إِلهَ إِلَّا اللَّهُ. تکبیر، مثل گفتن اللّه أکبر.
125- عامِلَةٌ ناصِبَةٌ* تَصْلى ناراً حامِيَةً سوره غاشیه (88): آیه 3.

126- ماكِثِينَ فِيهِ أبَداً. سوره كهف (18): آيه 3.
127- مرجئه عده‌ای از مسلمانان بودند كه عقايد انحرافی داشتند.
128- سوره غاشيه (88): آيه 1.

129- همان: آيه 2.
130- همان: آيه 3.
131- همان: آيه 3.
132- همان: آيه 4.
133- مراد از شهرنشين همه كسانی است كه با فرهنگ بوده و از احكام اسلام آگاهی دارند.
134- فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ. سوره غافر (40) آيه 76.
135- قدريّه گروهی از مسلمانان بودند كه عقيده انحرافی داشتند.
136- ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ* إِنَّا كُلَّ شَيْ‌ءٍ خَلَقْناهُ بِقَدَرٍ. سوره قمر (54): آيه 48 و 49.
137- إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلالٍ وَ سُعُرٍ* يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِی النَّارِ عَلى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ* إِنَّا كُلَّ شَيْ‌ءٍ خَلَقْناهُ بِقَدَرٍ. سوره قمر (54): آيه 47، 48 و 49.
138- ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ* إِنَّا كُلَّ شَيْ‌ءٍ خَلَقْناهُ بِقَدَرٍ. همان: آيه 48 و 49.
139- وَ يَوْمَ الْقِيامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ. سوره زمر (39): آيه 60.
140- روغنی بنام نفت كه در آن زمان وجود داشته است.
141- مراد از تعصب در اين احاديث زير بار حق نرفتن است. و الّا دفاع از دين، حق و مظلوم نه تنها شرعا مذموم نيست بلكه ممدوح است.
142- خردل گياهی است با دانه‌های ريز.
143- وَ أَقِيمُوا الشَّهادَةَ لِلَّهِ. سوره طلاق (65): آيه 2.
144- ترجمه: منزه است خداوند. منزه است خداوند بزرگی كه هيچ مانندی ندارد.
145- إِنَّ اللَّهَ لا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ. سوره نساء (4): آيه 48.
146- إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوالَ الْيَتامى ظُلْماً إِنَّما يَأْكُلُونَ فِی بُطُونِهِمْ ناراً وَ سَيَصْلَوْنَ سَعِيراً. سوره نساء (4): آيه 10.
147- يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفاً فَلا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبارَ .... سوره انفال (8): آيه 15 و 16.
148- وَ لْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعافاً خافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَ لْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيداً. سوره نساء (4): آيه 9.
149- إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوالَ الْيَتامى ظُلْماً إِنَّما يَأْكُلُونَ فِی بُطُونِهِمْ ناراً وَ سَيَصْلَوْنَ

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 647
سَعِيراً. سوره نساء (4): آیه 10.
150- وَ لْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعافاً خافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَ لْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيداً. سوره نساء (4): آیه 9.
151- همان.
152- سَيُطَوَّقُونَ ما بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيامَةِ. سوره آل عمران (3): آیه 180.
153- همان.
154- همان.
155- حَتَّى إِذا جاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّی أَعْمَلُ صالِحاً فِيما تَرَكْتُ.
سوره مؤمنون (23): آیه 99 و 100.
156- ظاهرا این حدیث حکم سود گرفتن را بهنگام حکومت قائم آل محمد علیه السّلام می‌گوید، نه زمان ما.
157- إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفاحِشَةُ فِی الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذابٌ أَلِيمٌ فِی الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ. سوره نور (24): آیه 19.
158- أُولئِكَ هُمُ الْوارِثُونَ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيها خالِدُونَ. سوره مؤمنون (23): آیه 10 و 11.
159- یعنی دستها، پاها و سر او را در سوراخ تیشه‌ای فرو می‌کنند و با این کیفر بسیار سخت مجازات می‌شود.
160- لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِی إِسْرائِيلَ عَلى لِسانِ داوُدَ وَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذلِكَ بِما عَصَوْا وَ كانُوا يَعْتَدُونَ كانُوا لا يَتَناهَوْنَ عَنْ مُنكَرٍ فَعَلُوهُ .... سوره مائده (5): آیه 78 و 79.
161- وَ أَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ. سوره مجادله (58): آیه 22.
162 و 163- البته روایت دیگری نیز داریم که تصریح می‌کند کار نیک حرامزاده پاداش دارد. و در هر حال احادیثی را که قبول آن برای ما مشکل است، باید به خود معصومین علیهم السّلام واگذاشت. همان گونه که خود آنان نیز به این مطلب تصریح نموده‌اند.
164- ما هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ. سوره هود (11): آیه 83.
165- چون رومیها که زاغ چشم بودند و مردم دیگری که سبزه بودند، با عربها جنگ داشتند، زاغ چشم و سبزه معنی دیگری پیدا کرده بود و بمعنی دشمن عرب بخاطر عرب بودن درآمده بود. و وقتی به کسی زاغ چشم یا سبزه می‌گفتند، منظورشان این بود که او دشمن عرب، بخاطر عرب بودن آنهاست.
ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 648
166- إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصادِ. سوره فجر (89): آیه 14.
167- وَ كَذلِكَ نُوَلِّی بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضاً. سوره انعام (6): آیه 129.

168- مِنْ أَجْلِ ذلِکَ کَتَبْنا عَلى بَنِی إِسْرائِیلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْساً بِغَیْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسادٍ فِی الْأَرْضِ فَکَأَنَّما قَتَلَ النَّاسَ جَمِیعاً. سوره مائده (5): آیه 32.
169- أُرِیدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِی وَ إِثْمِکَ فَتَکُونَ مِنْ أَصْحابِ النَّارِ. سوره مائده (5): آیه 29.
170- ظاهرا مراد از زدن قسمتی از قرآن به قسمت دیگرش این است که: قرآن را بر خلاف آنچه باید، معنی کنند.
171- البته بنا بر روایتی اگر همسایه محتاج، همسایه‌ای باشد که وسایلی را که می‌گیرد سالم برنمی‌گرداند، اشکالی ندارد که آن وسایل را به او ندهیم.
172- قیراط معادل 24/ 1 دینار است.
173- طلاق خلع، طلاقی است که زن با دادن مالی یا بخشیدن مهر خود از شوهرش طلاق می‌گیرد.
174- منظور از قطع رحم، قطع رابطه با خویشاوند یا آزار رساندن به او است.
175- مالیات‌گیر حکومت‌های ظالم.
176- این روایت در کتابهای معتبری مانند اصول کافی و کتب اربعه یافت نشد.
177- «ایله» و «صنعاء» دو شهر با فاصله بسیار زیاد هستند.
178- فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فازَ. سوره آل عمران (3): آیه 185.

فهرست

ابن بابویه، محمد بن علی - بندر ریگی، ابراهیم محدث، ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، 1جلد، انتشارات اخلاق - قم، چاپ: سوم، 1379ش. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی ؛ ؛ ص652

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 664

ابن بابویه، محمد بن علی - بندر ریگی، ابراهیم محدث، ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، 1جلد، انتشارات اخلاق - قم، چاپ: سوم، 1379ش. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی ؛ ؛ ص671

ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، ص: 672

ابن بابویه، محمد بن علی - بندر ریگی، ابراهیم محدث، ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / ترجمه بندرریگی، 1جلد، انتشارات اخلاق - قم، چاپ: سوم، 1379ش.

درباره مرکز

بسم الله الرحمن الرحیم
جاهِدُوا بِأَمْوالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ في سَبيلِ اللَّهِ ذلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
(سوره توبه آیه 41)
با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند
بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص 159
بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال 1340 هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.
مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال 1385 هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.
اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :

الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه

ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازيهاي رايانه اي و ... اماکن مذهبی، گردشگری و...

د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار هاي تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط 2350524)

ز)طراحی سیستم هاي حسابداري ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و...

ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگي مذهبي قائميه اصفهان
تاریخ تأسیس: 1385 شماره ثبت : 2373 شناسه ملی : 10860152026
وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com
فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com
تلفن 25-2357023- (0311) فکس 2357022 (0311) دفتر تهران 88318722 (021) بازرگانی و فروش 09132000109 امور کاربران 2333045(0311)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت

امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله.
شماره حساب 621060953 ، شماره کارت :6273-5331-3045-1973و شماره حساب شبا : -IR90-0180-0000-0000-0621-0609 53به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید
ارزش کار فکری و عقیدتی
الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».
التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».
[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».
مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».